VÁMOS MIKLÓS

Legközelebb majd sikerül

athenaeum

V á m o s M i k l ó s

Legközelebb majd sikerül

ATHENAEUM
2018

ELSŐ

(C-dúr)

I.

A mellém kerülő nők előbb-utóbb karamboloznak, mondta Iván, a hangmérnök, azon a szeptemberi estén, éjféltájt, amikor összeismerkedett Ivánnal, a filmíróval. Szar ügy! – biztatóan mosolygott.

Még nem sejtették, hogy következő éveiket meghatározza majd a barátság, mely áramütésszerűen alakul ki bennük. Kezdetben mind a kettő azt hitte, inkább csak őbenne, ám hamar világossá vált, hogy az érzés kölcsönös.

A hangmérnök, Kispéter Iván jó magasra nőtt, úgy festett, akár egy ember jellegű óriásceruza. A filmírót viszont Nagy Ivánnak hívták, pedig elég göthösnek látszott. De a nevek elvesztik a jelentésüket, amint a viselőjükkel szorosabb kapcsolatba kerülünk.

A hangmérnöknek születésnapja volt, emiatt gyűlt össze a haveri köre, amiről azonban a filmíró nem tudott, így értelemszerűen ajándékot se hozott. Utálta az éjszakába nyúló partikat, meg a nyilvános szórakozóhelyeket. Maga sem értette, mi ütött belé, engedelmesen sodródott egy koncert után az alkalmi társasággal a Dob utcai romkocsmába. Basszuskulcs a neve annak a helynek. Ezt az összetett szót Nagy Iván káromkodás helyett szokta használni, ellenállhatatlanul szellemesnek vélve. A valaha gangos bérházként működő épületben a keramitkockás udvart fémvázas üvegtetővel fedték, alatta zajlott az italozás.

A bárpultnál ücsörgött a kis csoport, amelyhez csatlakoztak. Ekkor – Nagy Iván hatalmas meglepetésére – a hangszórókból kiáradt az ELSŐ. Már csak így nevezte, bennfentesen, azt is tudta, hogy C-dúr a hangneme. Több éve az a képtelen ötlete támadt, hogy filmet ír a zenéről, talán Ludwig van Beethoven valamelyik szimfóniájára, vagy az összesre, pontosabban azok hatására, követve a szerkezetüket, esetleg csak a hangulatukat – ilyen még nem volt. Legalábbis remélte.

Maga se tudott még többet erről a nagyszabású tervről, de érezte, hogy jó lesz, föltételezte, a munka során majd kialakul. Nekifutásként gondos anyaggyűjtésbe kezdett. Csak nehezen és lassan tudta

megfejteni a kottákat, mégis beszerzett néhányat a partitúrákból. Pontosabban kikölcsönözte őket a MAFILM (Magyar Filmgyártó Vállalat) könyvtárából. A cég azután csődbe ment, így a gyűrött kiadványokat megtarthatta. Elbirtokoltam, gondolta, noha igazság szerint az csak úgy lehetséges, ha az ember sajátjaként tart magánál valamit, meghatározott ideig. Jogi kart végzett annak idején, ismerte a PTK-t.

Bartha Dénes *Beethoven és kilenc szimfóniája* című hiánypótló művének bővített változata a zeneszerző születésének kétszázadik évfordulójára jelent meg. Nagy Iván egy filmzenéket komponáló ismerősétől – nem mondhat mást – lopta. Ha az illető jelentkezik, nehéz letagadni. Vissza mégsem adhatja, amíg el nem készül a zenefilm forgatókönyve.

Ebben olvasta, hogy az ELSŐ-t C-dúrban írta a Mester. Továbbá: *A tétel tulajdonképpeni kezdetét, főtémáját 12 ütemnyi Adagio bevezetés előzi meg, Haydn londoni szimfóniájának mintájára. A bevezetés legérdekesebb eleme a kezdő disszonancia: Beethoven (mintha nem is* C*-dúr szimfóniát írna)* F*-dúr domináns szeptim akkorddal kezdi művét, szinte kihívó gesztussal.*

Nagy Iván imádta a „szinte kihívó gesztus"-t, dramaturgiai tanácskozásokon (ahová egyre ritkábban hívták) többször bedobta, akkor is, ha nem illett ahhoz, amit magyarázott. Most a Basszuskulcsban a szimfónia kezdete az erős dumazsongás ellenére kristálytisztán szólt. Kvadrofon? Igazából nem tudta, mit jelent az pontosan, sose tett szert hifi – és az mi? – muzsikacentrumra. Fagottok és fuvolák… talán. Zúgnak a vonósok alattuk.

Az efféle helyeken szokásos tuc-tuc zenére számított, s Beethoven hallatán az egyik bárszékbe kapaszkodott. Nemsoká megindult a vonósok kergetőzése. Addigra ott állt a hórihorgas férfi előtt. Az nyújtotta a kezét: Iván. Ő pedig: Én se mondhatok mást.

Összenevettek. Egy jegenye és egy törpefenyő, gondolta Kispéter Iván, a hangmérnök. Milyen erős keze van, gondolta Nagy Iván, a filmíró. Ott maradt az ünnepelt megnyugtató közelségében. Beszélgetni akart vele. Azzal kezdte: Fura, hogy itt Beethoven szól. A hangmérnök nevetett, abszurd, ugye? nem szokott, a tiszteletemre játsszák, a tulaj az unokaöcsikém. Végszóra az unokaöcs is fölbukkant, ő sem alacsony, vöröses haj, mélybarna szem, amilyen a nagybácsié.

Úgy tűnhetett, mintha a két Iván dumálna, pedig csak hallgatták a szimfóniát, testük lágyan hajladozott a karmester diktálta ritmusra, e finom, ütemes mozgás közös áramkörbe vonta őket. Kispéter Iván azt

is tudta (és mondta), hogy ezen a felvételen Furtwängler vezényel, valamikor a második világháború után, Svájcban. Oda menekült, mert a hitleráját végigkarmesterkedte a náciknak (fintor), aztán nem igazolták.

Nem igazolták? Nagy Iván csak magában ismételte. Megsuhintotta a tanulatlanság bizonytalanságának szele. Pedig az ő bomba jó ötletéhez – filmet írni zenére, zenéből, zene alapján – szüksége volna efféle tudásra. Talán még nem késő… Több változatban papírra vetett elképzelésével már három magyar stúdió dobta ki. Talán igazuk volt, szinopszisaiból és treatmentjeiből nehezen hámozható ki, hogy mi látható majd a vásznon.

Sok hibát követett el, például ezt a mottót választotta: *Beethoven volt az első heavy metal*. Ismert magyar rocker aranyköpése, olvasható a neten, Nagy Iván sem értette pontosan, sebaj, elég, ha frappánsnak hat. Tapasztalatai szerint a forgatókönyveket a pénzosztók soha nem olvassák el, csak átlapozzák, a rendező és az író neve alapján döntenek. Ezért a mottó sorsdöntő lehet. Ő egész pályafutása során legföljebb másodrendű rendezőket tudott megnyerni. Inkább harmadrendűeket. Tulajdonképp csak kettőt. Az egyik film elkészült, a másiknak a forgatása félbeszakadt, mert az a harmadrendű disszidált.

Semmi kétség, Nagy Iván a saját szakmájában nem valami nagy, az ő neve semmire nem garancia – sajnos. „Olyan jó vagy, mint a legutolsó filmed", így tartják Hollywoodban. Az ő legutolsó (és egyetlen bemutatott) filmje a *Sólyomszem* volt, több mint tizenöt éve, gyerekeknek szólt, James Fenimore Cooper indiánregényei nyomán. Úgy megbukott, hogy a mozit utána bezárták és tatarozni kezdték. Utóbbi nem igaz, csak a bukás. E szakállas poén filmes berkekben közismert. Azokban a filmes berkekben, amelyekhez egész életében tartozni szeretett volna.

Talán most végre… a hangmérnök Ivánt az Isten küldte az útjába. Ha valaki, ő érthet ahhoz, miként lehetne filmre álmodni szimfóniát, Ludwig van Beethovenét. Esetleg mind a kilencet. Amikor még celluloidra forgattak, többnyire kilenc bobinból – nagy alakú tekercsből – állt az egész estés játékfilm. Hm, szimfóniánként egy?

Ez csak ott, a romkocsmában jutott eszébe, jó jelnek vette.

Nagy Iván, a filmíró úgy érezte, első látásra beleszeretett Kispéter Ivánba, a hangmérnökbe. Nem szexuálisan, annál mélyebben. Rátaláltam a testvéremre, a harcostársamra, a másik felemre! – gondolta, noha maga is tudta, efféle elragadtatásra még semmi oka.

Célszerűbb volna várni, míg kiderül, mit tart erről a másik. Ám a filmíró Ivánnak a késleltetés sose ment.

Ismeretségük korai időszakában nem tett föl kérdéseket, így csupán hetek múltán értesült arról, hogy Kispéter Iván karrierje is megfeneklett. Valaha a rádióban dolgozott, komolyzenei felvételek hangmérnökeként. Ám a Magyar Rádió hosszabb ideje nem készít ilyeneket, a régi szakembergárdának fölmondtak. Egy darabig kereskedelmi adóknál talált alkalmi munkát, mostanában mind ritkábban. Néha magánstúdiókban kap kisebb feladatokat. Fő anyagi forrása, hogy esküvőkön és vállalati rendezvényeken hangosít, hála elsősorban a vörös hajú és mélybarna szemű unokaöcsnek. Akinek köszönhetően hömpölyög a zsivaj alatt-fölött az ELSŐ. Kispéter Iván később elmagyarázta, Furtwängler ezúttal komótosabb tempót diktált, mint más karmesterek.

Nagy Iván csak akkor szólalt meg, amikor a dallamot átvette a fagott. Szeretném, ha beszélnénk… beszélgetnénk… egymással! – amint ezt a szót is odabiggyesztette, legszívesebben visszaszívta volna, basszuskulcs, hát hogy a frászba, ha nem egymással?! Ám élő beszéd esetén nincs korrektúra. Kispéter Iván bólogatott, mintha egészen természetes volna, hogy kettejüknek beszélniük, sőt beszélgetniük kell. Ekkor jelentette ki: A mellém kerülő nők előbb-utóbb karamboloznak… szar ügy! A mellém kerülő férfiak ritkábban.

Kispéter Iván valamilyen koktélt iszogatott. Nagy Iván már fölhajtott egy pohár sört, most abból kért, amit újdonsült barátja fogyaszt. A csapos – tetovált karú fiatal lány – helyeslőn biccentett: apperol spricc.

Koccintottak. Szerbusz, barátom! – így a hangmérnök. Szia, Iván! – a filmíró őszintén remélte, hogy a „barátom"-at a másik komolyan gondolja. Társalgásuk nem kezdődhetett el, újabb ismeretlenek nyomultak oda, felköszönteni a szülinapost, a szokásos hülyeségekkel, vállnak és hátnak csapdosásával.

Nagy Iván, amint mód nyílott rá, érdeklődött a karambolokról, több részletben megtudhatta, hogy Kispéter Iván első felesége még a hetvenes évek közepén halt szörnyet, amikor pindurka Polski Fiatját letarolta hátulról egy nyerges vontató. Második asszonya nem vezetett, jogosítvánnyal se rendelkezett, mégis drámai balesetbe keveredett, amikor egy konferenciára vitte a kollégája, az anyósülésről repült ki a hátsó ablakon, az igazságügyi szakértő valószerűtlennek ítélte az esetet, a rendőrség eleinte arra gyanakodott, suskus van a dologban, esetleg biztosítási csalás, de nem utalt erre semmi. A harmadik nő – vele már nem ment anyakönyvvezetőhöz, így válniuk

se kellett – remek sofőrnek bizonyult, azonban minden autót agyonhorpasztott elöl, hátul, oldalt, némelyiknek a tetejét is, lehajló faág alá parkolva. Sajnos e remek sofőr idővel elautózott tőle, meg sem állt Svédországig. Iván, a hangmérnök ezt tekintette a legsúlyosabb balesetnek. Nem bánta volna, ha a nő Malmőben karambolozik – erről nincs hír.

Iván, a filmíró együttérzéséről biztosította, és sietve tájékoztatta, hogy ő viszont még sose házasodott, túl hamar rájönnek a hölgyek, hogy nem jó férjanyag. Iván, a hangmérnök hümmögött, ugyan… egyikünk sem az.

Erre ittak. Újabb rund. Nagy Iván általában kevés alkoholt fogyasztott, sejtette, óvatosabban kéne Aperol spricceznie. A kifüggesztett árlapon úgy írták: Spritz. Német koktél? Vagy osztrák? A palack címkéjén olasz a szöveg. A tetovált karú csaposlány észrevette, hogy azt böngészi, magasba emelte az üveget: Az olaszok fröccse! – mondta kacér hangsúllyal. Talán csak én érzem annak, gondolta a filmíró, töltsön egyet magának, gyönyörű hölgy, a számlámra! – ajánlotta. Azt hitte, a lány visszautasítja, de nem. Csinn-csinn! Az enyimére, szólt bele a hangmérnök, ma én vagyok a bálanya!

Ez is milyen kedves, gondolta Nagy Iván. Tudta, bárgyún vigyorog, nehezen eldönthető, hogy a fiatal lányra vagy újdonsült barátjára. *Louis, I think this is the beginning of a beautiful friendship!* – kimondani nem merte, elég sablonos, márpedig ő semmitől nem félt annyira, mint a klisétől, az átlagostól, a közepestől. Látta, a hangmérnök egy ideje a bal kezére pillantgat, nyilván észrevette hiányosságát. Máskor szégyellte, most azonban minden vonakodás híján elmesélte, hogyan vesztette el a kisujját, nevetséges üzemi balesetben, nyomdászipari tanuló korában.

Szar ügy, dünnyögte Kispéter Iván, de nem kérdezett rá a részletekre. Nagy

Ivánnak ez is tetszett. Mesélte magától. Amikor ott tartott, hogy a dulakodáskor lökdösött nyomdai vágógép – kombinált sorvágó és sorgyalu – működésbe jött, széles pengéje a művezetőnek is lenyeste egy ujját, a hangmérnök elégedetten biccentett: döntetlen. Nagy Iván ezt ellenállhatatlanul viccesnek találta. A csaposlány kérés nélkül töltötte újra a poharakat, s bekapcsolódott a társalgásba, tudakolta, mennyire fájt, és mi lett a levágott kisujjal. Nagy Iván vonogatta a vállát, ott maradt. Ha bevitték volna a kórházba, visszavarrják! – a lány a pultra dőlt, kényelmes belátást engedve sötétkék pólója alá, nem viselt melltartót. Nagy Iván vállat vont, talán nem szokták

akkoriban… a hatvanas évek közepén jártunk, mikor magácska még egy szerelmes gondolat se volt. A csaposlányt ez ígéretes mosolyra indította, hófehér fogsora kivillant. Ám mintha inkább a hangmérnöknek tenné magát… hm.

Sebaj. Tőle nem irigylem. Nagy Iván témát váltott, arról beszélt, hogy ő emiatt nem kezdett gitározni, ahogyan mindenki, amikor tombolt a Beatles-mánia, négy ujj a bal kézen ahhoz kevés. Kispéter Iván közölte, hogy ő spec rollingos volt, *I can't get no*. Mire a lány: *satisfaction*! Ketten: Je-je-e, je!

Idáig emlékeznek arra az estére valamelyes tisztasággal. A továbbiakról csak foszlányok maradtak. Negyedóránként odaléptek hozzájuk Nagy Iván számára ismeretlen emberek, hogy fölköszöntsék a hangmérnököt.

A csaposlány: Játszok ám egy zenekarba, öt nőből áll, én dobolok.

Attól olyan izmos a karja, gondolták az Ivánok.

A hangmérnök: Megtanulhattál volna úgy játszani, mint a balkezesek, a pengető kéz kisujjának szinte sosincs szerepe, ha pengetőt használsz, akkor pláne… megfordítod a gitárt, s áthúrozod, mint Jimi Hendrix vagy Paul McCartney… most má lehet venni kifejezetten balkezeseknek gyártottat is, az ő idejükben még nem volt.

Nagy Iván: Á, túl ügyetlen a bal kezem… inkább filmet kéne írni a zenéről, vagy a zenére, satöbb-satöbb.

A csaposlány: A valódi apperol spricchez három rész proszekkó kell, két rész apperol, aztán egy nagy spricc szóda, plusz a jégkockák.

A hangmérnök: Csellósnak készültem, de nem vettek fel a főiskolára, tudok kicsit zongorázni, kicsit nagybőgőzni, és ugye gitározni, de azt mindenki tud, annyira, amennyire a rockhoz kell, *Paint it Black*.

A filmíró: Kérdés, melyikünk viszi haza a másikat?

A csaposlány: Hívjak nektek taxit?

Ez minden. És a tételt záró ostorcsapások, a vonósok és fúvósok súlyos, ismétlődő összezengése.

II.

Aznap mondta be a Kossuth Rádió, pontosabban egy rezignált

férfihang, hogy kitört a nagy vulkán Izlandon, a nevét bizonytalanul ejtették. A *Népszabadság* szerint: Eyjafjallajökull. Ezzel a névvel tessék holnap jönni, gondolta Kispéter Iván, gyerekkora népszerű kabarétréfájára utalva. Bizonyos Hlusztvisiják Gotthárd szeretne bemenni az irodaházba, a portás a betűzés dacára se tudja leírni. Pedig kismiska az Eyjafjallajökull-hoz (vagy -höz?) képest. A levegőbe került nagy mennyiségű vulkáni por Európa jelentős részén megbénította a légi közlekedést, írta az újság. Hazánkba a hamufellegek tegnap érkeztek, s ahogyan a kontinens sok repterén, nálunk is átmeneti légtérzárat rendeltek el.

Lég-tér-zár… Mázli, hogy nem utazom sehova. De csak ebből a szempontból.

Kispéter Iván a közepesen elavult keverőpulton olvasta a napilap tudósításait. Pécs lesz az idén Európa kulturális fővárosa. Megnyitó a Széchenyi téren. Elképzelte, milyen volna, ha leautózna valamelyik rendezvényre. Ugyan… A vad befogadói falánkság, mely fiatalkorában arra indította, hogy minden fontosabb koncerten ott legyen, rég elmúlt, helyét közönnyel elegyes bávatagság foglalta el.

A szocializmusban a rádiót sorvasztónak hívták a munkatársak, noha kevésbé állt rá ez a gúnynév, mint a televízióra, ott hülyültek el az emberek csak igazán. A rendszerváltást követő tömeges elbocsátások második hulláma őt is kisodorta a munkanélküliség sivár rakpartjára. Alkalmi munkákból élt.

Két éve ügyködik ennél a kis független rádiónál, ahol lassan fölmorzsolja idegeit az unalom. Még a pultot se kell belőni, adás van éjjel-nappal. Dumálnak feszt. Vagy zene szól a Nautilusból, a dalokat tároló számítógépből. Egy-két, legföljebb három mikrofon szintezése kisujjal is megy. Közben bátran elolvashatja az újságokat. Négyet járat a főnökség, délutánra az irodákból kettő-három visszakerül a büfé pultjára, attól fogva aki kapja, marja. Kár, hogy annyira összegyűrik.

Odabenn a stúdióban az ingatlanos műsor megy. Telekkel, házzal, lakással kapcsolatos ügyekkel-bajokkal telefonálnak be a drága hallgatók, a két szakértő útbaigazítja őket. Vagy nem. Kispéter Iván már immunis a szakértői hanghordozásra, csak a tónusát érzékeli, a tartalom alig jut el az agyáig. Pedig éppenséggel neki is volna ingatlanproblémája, komoly és sürgető. El kell költöznie Zsuzsitól. A Maros utcai lakást ugyan fele-fele pénzből vették, de azóta az élettársa szülei is bevásárolták magukat abba a házba, két emelettel alájuk, így ő aligha kérheti, hogy az asszony távozzék.

Igen ám, de hová menjek? Arra, hogy vegyek bármit, csak akkor volna pénzem, ha Zsuzsi kifizetné a részem. Van erre esély? Nincs. Ahhoz be kéne perelnem, ami a horror változat. Úgy bepipulna, ha ügyvédi levelet kapna, hogy meg is verne, tőle kitelik. Szenvedélyes nő. De épp ezért szeretted! Valamennyire még mindig szereted, ez az igazság. Csak már nem tudod kibírni az idegrohamait. A lendületét. Az akaratosságát. Pedig ez mind a szenvedélyesség kifejeződése lehet. Na ja, kis mennyiségben gyógyszer, nagy mennyiségben méreg. Kígyóméreg.

Az előző, a harmadik nő maga volt a szelídség. Ártatlan, jóakaratú, csöndes. Kispéter Iván sokáig élvezte, hogy békén hagyja. Igen, de ez vált elég unalmassá hosszabb távon. Ő döntött, lelépett Malmőbe. A döntés nem az erősséged, általában addig halogatod, míg a dolgok meg nem oldódnak, valahogyan maguktól. Sajnos, ritkán a te szájízed szerint.

A stúdióban befejezték az ingatlanosok, szignál, a technikai helyiségben már odaült Kispéter Iván mellé a pulthoz az ügyeletes hírszerkesztő, ezeket a blokkokat itt olvassák mikrofonba. Pedig ki hallott már olyat, hogy az adás a hangmérnök fülkéjéből sugározódjék, ahol semmiféle akusztikajavító elemet nem szereltek föl? Jó lesz ide falura, mondogatja a műszaki főnök. Kispéter Iván tartja a száját, pillanatnyilag ez a munka a fő bevételi forrása.

Zenés beszélgetés következik. Rock zenés. Befutott a kérdező és a munkadarabja, egyenest a stúdióba siettek. A hírolvasó biccentéssel távozott mellőle. Félóra múlva újra jön.

Kispéter Iván erős nosztalgiával gondol azokra az évtizedekre, amikor még igazi zenészek ültek a Magyar Rádió stúdiójában, főleg a hatosban. Sorolhatná a sztárkarmesterek nevét, akik munkatársnak tekintették őt, bíztak benne, rázták a két dolgos kezét. Néha szóvá tették, hogy zongoristaujjakkal rendelkezik, és ő szégyenkezett, hogy az ígéretes kezdet után nem használta őket muzsikálásra. Nagy barom vagy, öregem, állapította meg némán. Bizonyos fokig kárpótolta, hogy Bach, Beethoven, Haydn, Mozart zsenijének közelében kuporoghat, örökbecsű dallamok tábortüzénél.

Az üvegfalon túl az alkoholista gitáros osztotta az észt a gömbölyded rock szakértőnek – itt minden kérdező szakértő, mer ez egy szakrádió, hölgyeim és uraim, fiúk, lányok, kutyák. A rocker nákozott, Kispéter Iván pedig oldalra fordította a fejét, hogy a lehető legkevesebbet lássa belőlük. Kicsúszott egy bazmeg is, félhangosan.

Basszuskulcs, gondolta Kispéter Iván. A másik Iván szavajárása. Muzsikusnak jó megoldás káromkodás helyett. Agya nem bírta tovább befogadni a lapos locsogást, erőnek erejével fölerősítette a második sávot az agyában, amelyen mindig zene szólt. Most az ELSŐ-ből a második tétel kezdete. Hegedű, aztán fagott, kürt, oboa, majd további vonósok és fúvósok. Fal mellett settenkedő, egyelőre még behúzott karmú macskák. Lesz azért roham, ez érezhető. Ha nem is ebben a tételben.

Korabeli kritikusok szerint Beethoven túl sok fúvóst használt. Baromság. Tempóit is bírálták, mert gyorsabbak a megszokottnál. Pedig ezekért kéne dicsérni. Kispéter Iván feje ringott, belefeledkezett a Mester sodrásába. 1800-ban komponálta az ELSŐ-t. A hangmérnököt boldoggá tette, hogy emlékszik erre az adatra.

Délután átjön a filmíró Iván, zenét fogunk hallgatni, megmutatom neki a különbséget Furtwängler, Karajan, Klemperer és Bernstein vezénylése között. Talán Sir Georg Soltit is műsorra kéne tűznöm. Nagy Ivánnak nincs semmiféle hifiberendezése, ami érthetetlen. Mire jó zenét hallgatni gyönge minőségben? Az olyan, mint a lábmosás zokniban.

Kispéter Iván izgatott lett a délutáni találkozás gondolatától. Pedig… mér annyira fontos neked a kis göthös, mindössze három találkozás után? Inkább kettő, a születésnapi partimon alig beszéltünk. Két és fél.

A tökéletesen néma faliórán piciny zökkenésekkel múlt az élet, a másodpercmutató szökellései jelezték, de lassan, irgalmatlanul lassan. Amazok ketten a stúdióban bezzeg élvezték az időt, hahotázva beszélgettek a gitáros jellegzetes stílusáról. Kispéter Iván sóhajtott, tehát jellegzetes stílusa van neki. Őneki még nem volt szerencséje hallani. Talán maradjon is ez így.

Újabb hírblokk félkor, majd egy hosszabb egészkor, ez vetett véget a rock órának. Már csak egy irodalmi fecsej, és szabadulok, gondolta Kispéter Iván. Az újságokkal végzett, jobb híján okostelefonja gombjait nyomogatta. Facebook. Általában innen tudta meg, mi történik az országban, a világban. Most a FIDESZ–KDNP kétharmados többségét csócsálják sokan. Egy középvezető ebből a rádióból azon rugózik, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszere ugyan mit jelenthet. Ezt Kispéter Iván se tudta, de nem olvasta végig az emelkedett körmondatokat, elég jeges a viszonya azzal az emberrel.

Beethoven áradt benne tovább. Majd csak négy óra lesz. Addig még kétszer-háromszor meghallgathatja az ELSŐ-t, és a híreket duplán. A

kispartitúra szerint huszonhat perc a tiszta zeneidő, de lassabban szokták játszani, Sir Georg Soltinál (Chicagói Szimfonikusok) harmincegyig tart.

Amint tehette, rohant haza, útba ejtve a kis sarki közértet, ahol volt hitele, a bögyös-faros nő – üzletvezető vagy tulajdonos – beérte azzal, ha kéthetenként kiegyenlítette a számlát. Kispéter Iván kapkodva válogatott. Ma este rakott cukkinit akart készíteni, a darált húst már tegnap megvette a hentesnél, tejföl maradt a hétvégéről. Remélte, hogy Zsuzsi nem lesz otthon. Pedig mindegy, ő úgyis beül a barátjával a saját zugába, amelyet nagyképűen zeneszobának nevezett, a hifiberendezések, a hangszerek (két gitár, egy szintetizátor s a kézi dobok), a kis keverőpult és a tojástartókból készült házilagos szigetelés miatt. Ha Zsuzsi a lakásban van, őt is oda kell invitálni a vacsorához.

A lakást üresen találta, megkönnyebbülten lerakodott a pultra, nekilátott hámozni, szeletelni, fűszerezni. Az ételkészítés mindig megnyugtatta, főleg a darabolás, amikor a kése olyan nyílásokat vágott a zöldségekbe, amelyek odáig nem léteztek. A szeletek új oldalát ő láthatta először, ez boldoggá tette.

Nagy Iván hajszálpontosan érkezett – sajnos, mert Kispéter Iván még nem készült el. Behívta a konyhába, s míg ügyködött, fecsegtek. A filmíró méregdrága francia bort hozott, rajta felejtette az árcímkét. Van stílusa, de figyelmetlen, gondolta

Kispéter Iván. Hogy szóval tartsa, elmesélte a tetovált csaposlányt. A születésnapi partin telefonszámot cserélhettek, ő erre nem emlékszik, mindenesetre a csaj fölhívta. Ő abban a hiszemben várt rá a Mick Jagger kávéházban, hogy ez egy randi. Frászt. Úgy látszik, az éjszaka forgatagában mesélhettem neki a válásaimról, meg az ügyvédről, aki megbízhatóan lebonyolította a jogi procedúrát, és a csaposlány – Rita – kérte, ajánljam be, mer őneki égető szüksége van egy csavaros eszű ügyvédre.

Leírtam doktor Futó Balázs telefonszámát, de nem úsztam meg ennyivel. Elmesélte a párkapcsolati konfliktusát töviről hegyire, közben itta az Aperol Spritz-eket számolatlanul, aggódtam, mennyibe fog ez kerülni, nem tudtam, hogy semmibe, haverja a pultos a Mick Jaggerben, azért ott akart összefutni, mint mondta. Összefutni, ez is milyen hülye szó, szúrta közbe Nagy Iván. A hangmérnök meglepve nézett rá, nem gánc egál? Nagy Iván intett, persze, bocs, folytasd.

Addigra összeállt a rakott cukkini a magas peremű tepsiben, csak be

kellett tolni az előmelegített sütőbe (200 fok). Itt hagyhatjuk, harminc perc! – Kispéter Iván vezette a barátját a kajla benyílón át a zeneszobába. A filmíró a valaha jobb napokat látott bordó bőrkanapéra ült, melynek hasadékait eltakarta a ráterített subaszőnyeg.

Szóval… Rita kissé elázott, nem volt szívem faképnél hagyni, hazakísértem. Szerencsére csak háromsaroknyira lakik a Mick Jaggertől… egy sört? Nagy Iván a fejét rázta, szinte soha nem iszom alkoholt. Komolyan? Igen. Hát, ez meglep… nem baj, ha én? – választ se várva kivett egy barna üveget a pici szobahűtőgépből. Nagy Iván ilyet még csak szállodában látott.

De hogy a tárgyra térjek, kezdte Kispéter Iván. A filmíró nehezen tudta visszafojtani a bárgyú mosolyt, hiszen ez az ő szavajárása.

A hangmérnök azt a valószerűtlen históriát mesélte, hogy Rita az alaposan elgörbült este végén fölhívta magához, nyomorúságos albérletébe, a padlásszobába, ahol agglegényhez illő rendetlenség fogadta őket. A csaposlány, amint behúzta maga után az ajtót, minden teketória nélkül levetkőzött, s hanyatt vetette magát az ágyon, a lendülettől ringás kezdődött, mintha tengerparti hullámokon heverne, oda nem illőn recsegtek a régimódi matracban a rugók. Rita hasán tetovált nyíl mutatott lefelé, célirányba. Ha nem tudnám, hová, gondolta Kispéter Iván. Mire vársz, tapsra? – Rita, részeg hangon. Ő azonban zavarban volt, parányi mozgolódást sem érzett odalenn. A lány, mintha gondolatolvasna: Akarod, hogy leszopjalak? Ööö… én nem így mondanám, de… persze.

Pillanatok alatt elsült, azután odahengeredett Rita mellé, simogatta, föntről lefelé, szinte jóvátételként. Ekkor Rita újra belekezdett a párkapcsolati bonyodalom ecsetelésébe, immár pontos részletekkel. Két és fél éve ment férjhez, Gábor megfelelő választásnak tűnt, nadrágszabó a végzettsége, javítási munkákat vállal feketén, főállásban a *Mister Minit*-nél melózik két műszakban, cipőket talpal, kulcsokat másol. Rita úgy képzelte, révbe ért, jöhetnek a gyerekek. De nem jöttek. Gábor pedig egyre határozottabban követelte, hogy mondjon föl a romkocsmában, mer tisztességes feleség nem dolgozhat az éjszakában. Féltékenykedett, leskelődött utána, pedig ő erre semmi okot nem adott. És mit tesz isten, addig képzelgett az az ember, míg a végén Rita villámcsapásszerűen belezúgott valakibe.

Az van, hogy ő akkor is megébred reggel, ha pirkadatkor kerül ágyba. Megébred, így mondta? – kérdezte Nagy Iván. Igen, miért? Semmi, csak akkor talán erdélyi lány. Igen, kolozsvári a család. Szóval, fekszik

még egy órácskát, aztán föltápászkodik. Kávézik, enni nem tud. Utána elindul, ténfereg a városban. Amikor rossz a kedve, az állatkertben köt ki, szereti nézegetni a vadmacskákat, a tigrist, a leopárdot, az oroszlánt, a gepárdot. A zsiráfoknál botlott abba a törékeny férfiba, a szó szoros értelmében, kevés híján átesett a lábán, az kapta el.

Bemutatkoztak, Rita, Gábor. Na ne, megint egy Gábor, gondolta ő. Váltottak néhány szót, kérdezte a férfit, hogyhogy itt lehet, nincs állása? Van, de kötetlen a munkaidő, mert újságíró, ide szokott jönni, ha rossz a kedve. Bammm! – telitalálat.

A majomháznál már csókolóztak, érezték mind a ketten, nincs menekvés. Rita napokon belül elköltözött a nadrágszabó Gábortól. De az az állat nem törődik bele, leselkedik, mindenütt fölbukkan, a Basszuskulcsban is, száz esemest küld, zsarolja, a személyes holmiját sem adja ki, követeli, hogy költözzön vissza, nem hajlandó egy fillért se fizetni, pedig abba a lakásba Rita másfél szobás paneljának ellenértékét belefolyatták, és az együttélés után is járna valamennyi, nem így van? Kispéter Iván bólogatott, dehogynem. Hogy pontosan mennyi, azt nem tudom, én is hasonló cipőben járok.

Akarod, hogy megmondjam? – Nagy Iván. Mér, te tudod? Igen, a látszat ellenére én jogot végeztem. Kispéter Iván nagyot rikkantott: Akkor te egy hasznos kis csupor vagy, barátom!

Némán örvendeztek percekig. Kispéter Iván a feje búbját vakarászta: Én mindig ilyesmikbe keveredek, botcsinálta válási tanácsadónak használnak, ismeretségi körömben a nők tőlem kérnek segítséget, gondolom, mert váltam és szakítottam eleget, járatos vagyok a lelki gondokba, kicsit a jogi dolgokba is… te viszont aranyat érsz, lehetnénk válási tanácsadók ketten, puffadtra kereshetjük magunkat, mer mindenki válik, egyszerűen mindenki, ez megy.

Tervezgetni kezdték, alakítsanak-e a tanácsadásra betéti társaságot vagy korlátolt felelősségűt – bár ahhoz milliós alaptőke kell. Hogyan osszák el a feladatokat? A bénénél maradtak, induljanak azzal, minthogy egyiküknek se volt elég pénze a káeftés törzstőkéhez.

E mámoros álmodozásból zaj és szag riasztotta föl őket. Ajjaj! – Kispéter Iván föltépte az ajtót, rohant a konyhába, csak félig kerülve el az ütközést Zsuzsival, aki befelé tartott, a „hát ti itt buliztok?" kérdést elnyomta a Scholl papucs csattogása a parkettán.

Nagy Iván nem ilyennek képzelte a hangmérnök barátnőjét – jelenlegi ágytársát, ahogyan ő emlegette. Zsuzsi magasra nőtt, mint a pasija, s

abban is hasonlított rá, hogy alig lehet súlyfölöslege, mégis, ehhez az alkathoz képest jó nagy a melle. B kosár, saccolta a filmíró. Szőkés, rövidre vágott haj, keskeny ajak, s a szürke szemből köreinkben szokatlan vígság sugárzik. Kispéter Iván úgy mondta, boldogtalanok ők már. Erről Zsuzsi nem tud? Vagy minek örül annyira?

A nő odacsüccsent mellé a kanapéra, kacérnak látszó mosollyal: Mit éget el éppen az én rosszabbik felem? Rakott cukkinit, felelte Nagy Iván, erőlködve, hogy ne a hosszú lábszárakon legeltesse a szemét. Az jó, így Zsuzsi, talán egy részét megmenti… tudod, kik szokták elégetni a kaját? – választ se várva folytatta: akikben lobog a tűz! különben jógáról jövök, ha érdekel, járunk a csajokkal egy cuki indus pasihoz! imádnivaló, ő mondta ezt, Bikram jóga, ha érdekel.

Bikram, ismételte a filmíró, mint egy káromkodást, Zsuzsi pedig buzgón magyarázni kezdte, mi fán terem az. Nagy Iván nem tudott figyelni, mert a barátja lépett be, kezében tálcával, rajta teli tányérok, poharak, evőeszközök: Megmentettem! – a dohányzóasztalra eresztette. Nagy Iván látta, Aperol Spritz lesz a rakott cukkini mellé, amelyen nem látszott a sütőbéli trauma. Jó étvágyat! – Kispéter Iván.

Helyszűke támadt az asztalon, a háziak békésen ölükbe vették a tányérjukat, Nagy Iván követte példájukat. Darab ideig csak a szájzene hallatszott, meg a kések-villák neszezése a porcelánon. Miután koccintottak a hangmérnök kedvenc italával, Zsuzsi, kíváncsi félmosollyal: Mesélte már neked, hogy mi lényegében szét vagyunk? Nagy Iván kivárt, a barátja pedig, éllel: Szét vagyunk… jó összegzés.

Csönd lett. Nagy Iván érzékelte, hogy ez a fajta szurkálódás szokásos itt, inkább hallgatott. Csakhogy a szét lévő pár is. Klassz… Zavarban volt, de úgy vélte, oldják meg ők. Fontolgatta, hogy feláll, és angolosan távozik. Egyék egymást nélküle, nyersen, só nélkül.

Zsuzsi kelt föl, szoknyáját lesimítva soha véget nem érő lábán: Akkor köszi a vacsorát, *dear,* dumáljatok csak. Mielőtt a hangmérnök megszólalt volna, visszapakolta a tányérokat s a poharát a tálcára: Tudom, ne menjek ki üres kézzel, ahogy szegény drága jó édesanyád mondta mindig!

Nagy Iván úgy érezte, éppen olyan hirtelen tűnt ki a képből, ahogyan belelépett.

Ez van, dünnyögte a hangmérnök, láthatod, miben élek, barátocskám. Sajnálom. Én is. Értem… de azért ez csak rajtad múlik, nem vagy idekötve. Igen, de ugyanaz a gondom, mint Ritának. Azt hittem, Zsuzsi

– a filmíró összezavarodott. Ne szórakozz, Rita, a pultos csaj, a női pincér, pincnök, pincellér, akiről meséltem! Vagy úgy, Nagy Iván kiitta az Aperol Spritz maradékát, túl gyors volt a váltás.

Odakintről pattogás és csapkodás zajhulláma szűrődött be. Mit csinál, csomagol? – Nagy Iván. Á, nincs olyan szerencsém! – Kispéter Iván. Ültében kapcsolta be a muzsikacentrumot, cédét csúsztatott a nyílásba.

Az ELSŐ, olyan tiszta zengéssel – nyilván kvadrofon –, hogy a filmíró hátán fölállt a szőr. Szőr Solti vezényel! – a hangmérnök, áhítattal.

A nagy Ludwig van Bé iránti tiszteletből egyikük sem érezte illendőnek, hogy jártassa a száját. *Adagio molto – Allegro con brio,* gondolta Kispéter Iván.

A tétel után szünetet tartottak. A hangmérnök újra szóba hozta a válási tanácsadást. Igazából mediálást kéne csinálnunk, az most a divat, lehetne úgy hirdetni, hogy békítő beszélgetés, jogi útmutatással… tudod, mi a mediálás? Nagy Ivánnak ismerősen csengett, de azért meghallgatta Kispéter Iván változatát.

A mediátor feladata a zavartalan kommunikáció biztosítása, tehát hogy ne veszekedjenek a párok, ki-ki érveljen higgadtan, beleszólni se szabad. A végén összegezni kell mindazt, amiben meg tudtak állapodni, legépeljük ott helyben, s aláíratjuk velük, azzal, hogy ezt majd betartják, önként s dalolva… na jó, dalolni nem muszáj… te, a muszájt elipszilonnal írják? Nem, jével, vágta rá a filmíró, némileg csalódottan, hogy a barátjának ez kérdés.

Na jó… mér baj az, hogy Kispéter Iván nem humán értelmiségi? Te meg alig tudsz kottát olvasni. Hm, már vidékiesen mondod, mint ő: mér, mer. Nemsoká lesz azér is. Azéris!

A második tétel – *Andante cantabile con moto* – még jobban fájt nekik, mint az első. A baráti szeretet melengeti keblemet, gondolta Nagy Iván. Klafa lesz nekünk így kettecskén, gondolta Kispéter Iván.

III.

Szerzünk majd egyszer rendes irodát, biztatta a hangmérnök a filmírót. Két idegen ember fog feljönni Nagy Ivánhoz. A lakása nagyobbik helyiségében ültetik le őket, melyet szalonként, étkezőként, filmnéző-, könyvtár- és dolgozószobaként használt. Ide békeidőben csupán családtagot, közeli barátot és szeretőt engedett be, szociális kapcsolatait amúgy az épület földszintjén lévő pöttöm kávézóban

ápolta, ahol egytálételeket is fölszolgáltak. Budapest tizenharmadik kerületének ez már nem az elegáns része, közel a Váci út, hallatszik a forgalmi sávokon lendületet vevő teherautók és buszok bőgése, Nagy Iván rendszerint erre ébredt, s ez volt a legfőbb kifogása az otthona ellen, melyre lassan tizenhat éve tett szert. Akkoriban még sokkal kisebb volt a forgalom.

A hangmérnök Iván szerint a három különböző stílusú bőrfotel megfelel az efféle szeánszokra, még egy negyedik kéne. Na jó, a filmíró jobb híján behozta a hálóból a Thonet karosszékét, amelyre a ruháit aggatja éjszakára, majd ezen ülök én. Vettem teasüteményt és bolíviai babkávét, van darálód? – Kispéter Iván.

Darálóm nincs, semmim nincs, nem tartok ház, morogta Nagy Iván, picit ingerülten, ám a hangmérnököt nem lehetett kizökkenteni derűrohamából, ezzel is lehet! – munkába vette a botturmixot, és egy bögrében megőrölte a kávét. Csak el ne rontsad nekem, így a házigazda, szavai nem jutottak el a hangmérnök kifinomult füléhez, útjukat állta a berregés.

Nagy Iván képtelen volt szabadulni baljós előérzetétől, nem elég a durva behatolás a magánszférájába, itt olyasmi fog történni ma délután, amihez ők ketten sem engedéllyel, se hivatalos képzettséggel nem rendelkeznek, ha a barom szomszéd, az éjjeli műszakos vasutas földjelenti őket, mondjuk csak az adóhatóságnál, komoly bajba kerülnek, márpedig az a csapott vállú, örökké borostás pasas ilyenkor alszik, s minden áthallatszik innen oda, s onnan ide. Másik oldalt a kedves szomszédok laknak, nyugdíjas néni-bácsi, be-behívják Nagy Ivánt süteményre, őket a zaj aligha bántja, szinte teljesen süketek. Különben is, a háló fala közös velük, ott sose hangoskodom… illetve…

Hét perc késéssel csöngetett a Kispéter és Nagy Mediátor Rt. – rövidítve: KINAME – első ügyfele. A vállalat még csupán ábránd formájában létezett, de Kispéter Iván biztosította a barátját, hogy az ő ügyvéd haverja secperc alatt bejegyezteti. Részvénytársaságnak fellengzésből keresztelték, jogilag szerényke bt. lesz. Nagy Ivánnak sokkal több ügyvéd haverja volt, mégse bánta, ha Kispéter Iván intézkedik, ő az agilis, meg a fiatalabb.

A csaposlány Rita olyan szerelésben érkezett, hogy alig ismertek rá. Eredetileg zöld vadászkalapban, ami zavaros szürkére fakult, csipkeháromszögekből álló világos ruhában, melynek valamennyi résén át láthatták a bőrét, ám érdekes módon sem a bimbóit, sem az ágyékát nem, csak később értették meg, hogy a csöppnyi melltartó és tanga ügyesen mimikrizált.

Helló, fiúkák, kezdte Rita, Gábor még nincs? persze, hogy nincs, késik az folyton, hoztam nektek egy kis édességet! – rózsamintás selyempapírból tortaszeletek kerültek elő papírtálcán, az üvegezett asztalkára helyezte, Nagy Iván az utolsó percben mentette ki alóla a két nyitott könyvet, amelyeket mostanában olvasott. A lány lezöttyent a drágábbik (hamis Buckingham) fotelra, a filmíró szeme fényére, az ülőalkalmatosság bánatosat reccsent, de ő nem mert szólni. Rita kényelmesen hátravetette magát, szabad belátást engedve a tangára. Hú, milyen dudoros a két ajak, gondolta a filmíró. Na, fiúkák, azt gyorsan beszéljük meg, hogy mennyibe fáj ez az izé… mendiláció?

A két férfi összenézett, erről még nem cseréltek eszmét. Kispéter Iván, habozás nélkül: Az elsőt ingyér adjuk, csak neked, aztán majd… Aszittem, csak egy lesz! – Rita csalódottnak látszott. Majd elválik, attól függ… nem tudhatjuk, hogyan alakul, ne félj, meg fogunk egyezni! – Kispéter Iván kacsintgatott. Ez vegyes érzéseket keltett Nagy Ivánban, de Rita széles mosollyal visszakacsintott, ők egy húron pendülnek, én vagyok a hajszál a levesben. Nagy Ivánnak eszébe jutott, hogy ő a házigazda: Ki kér kávét? Ha bélelt, akkor én – Rita. A filmíró bizonytalanságát látva folytatta: Kis Irish Cream volna kúl, ha az nincs, kubai rum.

Irish Cream volt az üveg alján, egy házibuliból maradt, valamelyik vendég ajándéka. Míg ő a konyhában szöszmötölt, a hangmérnök betette a magával hozott CD-t. Az ELSŐ, Sir Solti Györggyel. Néhány taktus után továbbugratta a gépet a harmadik tételhez, ez vidámabb, magyarázta a lánynak, minden szimfónia harmadik tétele a menüett, vagyis a tánczene. Hát én ezt nem is tudtam! – Rita, nyúlósan. Pszt, hallgasd! hallgasd… ugye, milyen gyors? ennél lassabb szokott lenni, *Allegro molto e vivace*, de annál is rohanósabbra komponálta, micsoda meglepetés lehetett ezernyolcszázban! figyeld csak! figyeld!

Mikor Nagy Iván szervírozta a három bélelt kávét, már feleseltek a fúvósok a vonósoknak, s viszont, talán az üstdobok is buffogtak itt-ott. Kispéter Iván behunyt szemmel, égnek döfött mutatóujjakkal jelezte a fordulatokat. A csaposlány úgy nézett rá, mintha azt hinné, a férfi megtébolyodott, lopva az órájára pillantott, ő azért nem zenei továbbképzésre jött.

A menüettekben a tradíció szerint hangnemegység szokott lenni, magyarázta Kispéter Iván, Beethoven azonban zseni, nem tűr szabályokat, bekúszik az Asz-dúr, sőt a Desz-dúr is, érted? hallod? érzed? Rita nem tudta, mit feleljen. Fölmentő seregként megszólalt Nagy Iván repedtfazék ajtócsengője. Nyitva! – ordította.

Döngő léptek. Erre azért nem számítottak az Ivánok. Kétméteres, kigyúrt, sűrűn tetovált, kopasz férfi csörtetett be, rojtos farmernadrágban és hálós izompólóban, kezében műbőr autóstáskával. Túlságos lendülettel érkezett, így rögtön lefejelte az egyik lámpát, kettő lógott a plafonról, meztelen dróton, tányért imitáló szürke üvegburával, mely most darabokra tört, szilánkok záporoztak az óriás vállára és karjára, apró sebeket ütve. Mi a fasz?! – bömbölte. Nagy Iván megrettent, kell orvos? vagy mentő? Nem orvos, nem mentő, zsebkendő, harsogta az az ember, bazmegelés közepette.

Ritának pillája se rezdült, na, akkor bemutatom nektek Gábort, róla volna szó. A filmíró ellátta papír zsebkendőkkel. *Rólunk* volna szó, mondta fenyegetően a férfi, törölgetve a látványos izomkötegeket fedő kakaószínű bőrről a vért, szemében olyan csüggedtséggel, hogy a két Iván megsajnálta, hamarjában elfelejtették, mennyi rosszat mesélt nekik a lány erről a vadállatról. Mindez csak addig tartott, míg a behemót pasas az alacsonyabbik fotelba vetette magát, s rájuk ripakodott: Kapcsoljátok már ki ezt a szart!

A hangmérnök sértetten engedelmeskedett. A hirtelen csöndben érzékelték, milyen erősen szuszog a tagbaszakadt ember. Csak Rita tudta az okát, hiába van lift, Gábor inkább fölmegy a lépcsőn, dehogy megy, szalad, edzi a lábizmait.

Na… kezditek akkor? – kérdezte. Rita helyeslően bólogatott, s a pár az Ivánokra függesztette pillantását.

A hangmérnök sejtette, neki kell, köszörülte a torkát, s előadta a még tegnap kieszelt bevezetőjét. Hogy itt nem ők fognak beszélni, hanem a kedves páciensek, a mediátorok dolga a békés párbeszéd biztosítása. Amiben majd Rita és Gábor képes megegyezni, azt – ígérjék meg – saját akaratukból betartják. Adják elő a problémát tehát.

Mi van, már nem is tegeződünk? – Rita. Hát… itt a rendelőben… talán inkább… – Kispéter Iván. Gábor felhördült: Tegezés? az istenit! ti már basztatok? mi??? Ugyan, Gáborka kutya, hova gondolsz, ők törzsvendégek a Basszuskulcsban! És ezt el is higgyem? – a behemót szeme szikrát szórt, félni kellett, hogy mindjárt pofozkodik, és nem volt világos, kivel kezdi.

Pillanat, szólt közbe Kispéter Iván, verekedni itt nem lehet, akkor nem jutunk semmire. Ebbe azér ne dumáljá bele! – már Rita szeme is villámlott. Jó… – a hangmérnök hátradőlt. Kér egy bélelt kávét? – Nagy Iván. Csak az kávézik, aki fütyül az egészségére, és olyan nyeszlett marad, mint te! – Gábor. Rendben, a filmíró hátrébb

csusszant a karosszékben, de ez nem wellness óra, térjünk a tárgyra, Rita szerint nem tudto… tudnak elszakadni egymástól békességben, erről beszéljen. Nem tu-dunk el-sza-kad-ni? ki akar elszakadni? épp az, hogy együtt akarunk élni, te kis nyamvadék! Kispéter Iván közébük hajolt, figyeljen rám, kedves Gábor, attól semmi nem lesz jobb, ha sértegeti a mediátorát. Oksi… van ásványvíz, bubimentes, és jó hideg? Van, de nem bubimentes. Akkor a csapból… folyassad ki jól.

Amint a tagbaszakadt ember fölhajtotta a söröskorsóban kapott vizét, egyszeriben lehiggadt. Türelmesen végigvárta, míg Rita óvatosan, de határozottan körvonalazta kifogásait ellene, a féltékenykedést, a parancsolgatást, a durvaságot, főleg amit keféléskor csinál. Mit csinálok én keféléskor? Fojtogatsz, Gáborka kutya, és azt akarod, hogy én is fojtogassalak, egyszer majdnem megfullasztottál, hiába ütögettem a hátad, nem hagytad abba, mer te arra élvezel!

Mi van még? – a férfi alatt recsegett a fotel. Más nincs… csak még hogy nem adod ki a cuccom, ahhoz pedig jogom van, és nem vagy hajlandó fizetni, pedig a kecóba az én panelom árát is beleadtam, legalább annyi jár, nem beszélve arról, hogy a számlákat majdnem mindig én fizettem, azért is jár, ugye jár, jogászkám? – Nagy Ivánra nézett. Kispéter Iván megelőzte: Jogi tanácsadással foglalkozunk, de nem mediáláskor, most tinektek kell megállapodnotok egymással, nem szólhatunk bele.

Oksi, akkor én jövök, Ritácska aranybogár, egy az, hogy költözzé haza, és majd kidumcsizzuk a szitut, azt akarom, hogy beizzítsuk a kapcsolatot, nem azt, hogy elmennyé, értve vagyok? De Gáborka, látod, megint kezded a parancsolgatást, nekem társ kéne, nem főnök, nem tanár, nem apafigura! Pedig ez mind nagyon rád férne, Ritácska drágaságom, különben elkanászodol! Sajnálom, Gáborka kutya, ezt elszúrtad, el! kapjál má a bogyódhoz, fogjad fel: nem megyek vissza, nem, nem, nem! torkig vagyok a vádaskodással és a féltékenységi rohamaiddal! – a lány fölugrott. A férfi is: Semmi féltékenység, csak nem tűröm, hogy bárkivel kúrsz, aki megadja az árat, erről bezzeg nem csipogsz nekik, Ritácska aranybogár, hogy te pénzért baszol! Ugyan má, Gáborka kutya, az csak addig volt, amíg veled összekerültem, a múltamhoz semmi közöd, hülye vagyok, hogy bíztam benned és elmeséltem, te szemét állat!! Te rohadt kurva!! Faszfej!!! Prosti!!!

Már csak tíz centi választotta el az ordítozástól vörös arcokat, Nagy Iván attól tartott, összeverekednek, belépett közéjük, ám Gábor vállláig sem ért, így őt nem zavarta. Kispéter Iván a másik oldalról nyomult oda, akaratlanul ellökte a barátját, a filmíró zuhant lefelé, rá a

karosszékre, ő jajdult, a bútordarab reccsent, s a padlóra zuhant, két darabra tört, tulajdonosa egy taktussal később hullott a romokra, neki viszont a gerince roppant, elég nagyot.

Megszólalni mindenesetre percekig nem volt képes. A behemót szakszerű mozdulattal letépte róla az inget, s mesterséges légzést alkalmazott. Ó, én is eltörtem, gondolta Nagy Iván, mondani nem bírta. A szék részeinek hegyes vége a hátába fúródott. Oldalára fordult. Rita lekapta a trikóját, a konyhai csapnál bevizezte, s azzal dörzsölgette a filmíró homlokát. Ez jólesett. A csaposlány cicije a kézmozgása ritmusára ugrándozott a melltartóban, mely két pici négyzet alakú lapkából állt. A mellek közében is sötétlett valami tetoválás. Nagy Iván fontolgatta, hogy elájul, ám úgy vélte, okosabb volna magához térnie.

Fogadkozása ellenére lehunyta a szemét, végtelen fáradtságot érzett. Arra riadt föl, hogy azok ketten már megint marakodnak. Pénzen folyt a vita. Mire Nagy Iván a barátja támogatásával a közelebbi fotelba küzdötte magát, a tagbaszakadt férfi fölkapta Rita fekete-fehér bőrcsíkokból álló válltáskáját, kirántotta belőle az ugyanolyan tárcáját, s annak teljes készpénztartalmát a saját zsebébe gyűrte. A csaposlány visított, mire a barom szomszéd erőteljesen átkopogott. Kispéter Iván csitította az ifjú párt. Ekkor az a valószínűtlen jelenet kezdődött, hogy Gábor elröhögte magát, derékon ragadta a csaposlányt – aki ekkor már visszabújt nedves trikójába (fölirat: FOREVER YOUNG), s képzeletbeli zenére táncoltatni kezdte. Rita csak egy darabig ellenkezett. Egyre gyorsabban forgolódtak jobbra-balra, talpuk csattogott a parkettán, mire az alsó szomszéd is dörömbölni kezdett, Kispéter Iván pedig ütemes tapssal buzdította – nem volt világos, hogy a szomszédokat vagy a táncolókat.

IV.

A hangmérnök hevert a hátán a szobájában, szúrták a szőnyeg sörtéi. Olvasta egy regényben, legalább húsz-harminc éve, hogy a főhős e pózban szeretett töprengeni.

„Fekszem a hanyomon." Ki a fene írhatta?

Szólt a zene, a kelleténél talán erősebben, Zsuzsi már kétszer bekiáltotta, hogy csöndesebben! Pedig minden muzsikának megvan az optimális erőssége, a *heavy metal*-nak például kell a max, komolyzenében a szimfóniáknak is. Beethovent nem érdemes halkan. Igaz, a kilenc szimfóniát Kispéter Iván akkor is tudja zengetni a fejében, ha nincs bekapcsolva semmi. Főleg azokat, amelyeket volt

szerencséje fölvenni, különböző zenekarokkal.

Most az ELSŐ-ben úszott, már a negyedik tételnél tartott. *Adagio – Allegro molto e vivace*. Ennek a tempójával sokat vacakoltak a karmesterek. Pedig a nagy Bé pedánsan odaírta a metronómjeleket, a jobb partitúrákban olvasható:

q= *63* h= *88*

Ludwig csak tudta, ő vezette be a metronóm használatát gyakorláshoz és kottaíráshoz. De a karmester mind azt hiszi, ő fingta a passzátszelet, s még a zeneszerzőnél is jobban érzi a megfelelő tempót. Beethoven bizonytalanabb volt, folyton kísérletezett. Vezényléskor csak a nagy ívek érdekelték, ha azokat megcsinálta a zenekar, örvendezett. Ha becsúsztak fals – *falsch* – hangok, sosem ismételtetett, hanem így szólt: „Legközelebb majd sikerül." Ez azér szép.

Kispéter Iván hajdani stúdiójában (bár az enyém lett volna!) a karmesterek néha soronként araszoltak előre, hiszen majd ő összevágja, azért hangmérnök. Bár az volnék, diploma híján csak hangtechnikus vagyok, ez a szomorú igazság. De a Magyar Rádióban – s más hazai stúdiókban – már ritka madár a hangmérnök, a jobbak elmentek Bécsbe, Berlinbe, Lausanne-ba, technikusok ülnek a pult mögött.

Ideje föltápászkodni, s átmenni a barátodhoz, tízre jön egy lökött csaj, Rita barátnője, válási tanácsadásra. Hátha neki tudunk segíteni. Az első három mediálás nem sikerült túl fényesen. Rita ugye hiába perdült táncra medvejellegű pasasával, később odahaza összeszólalkoztak, a férfi kegyetlenül megverte, látlelet, följelentés, könnyű testi sértés, azóta pereskednek, a csaposlány a holmiját se kapta vissza.

Jött tanácsért Nagy Iván egyik haverja, a színházi dramaturg, akinek az a problémája, hogy két nőt szeret, egy módosabbat, meg egy fiatalabbat, s nem képes dönteni. A hangmérnök azt ajánlotta, legyen racionális, válassza a módosabbat, a pénz igenis boldogít. A filmíró szerint viszont várnia kéne, amíg a szíve megsúgja a jó döntést, hallgass a szívedre, szavazz a f… fütyidre. E gyönge poénnal el is játszották a renoméjukat a dramaturg előtt, akkor se fizetett volna, ha eleve nem ingyen szervizt ígértek volna, tekintettel a barátságra.

Foglalkoztak továbbá Kispéter Iván régi kollégájával, Jenővel, akinek most pöttömnyi mikrofon- és erősítő boltja van, ő ráébredt, hogy mégis inkább a férfiakat szereti, sajnos, addigra két gyereket nemzett

a feleségének, akit tíz éve vett el, amikor úgy döntött, hogy mégis inkább a nőket szereti. Jenőnek végképp nem tudtak semmi értelmeset javasolni, addig boroztak, míg virágos hangulatba kerültek, s Nagy Iván egyre kérdezgette: Jenő, de biztos? egészen biztos? Kispéter Iván pedig azt hajtogatta, legyél biszex, Jenőkém, abból nem lehet baj, már csak egyeztetési probléma, abban segíthetünk. Végül trióban hánytak. Nagy Iván nem örült. A másik kettő megígérte a közös takarítást, ám az persze feledésbe merült. Emiatt a hangmérnök máig lelkifurdal – ahelyett, hogy fölmosná vagy kisöpörné a barátja otthonát, az alkalmi rendelőt. Fogadkozott, amint végre saját odút szerzek, áttesszük oda. De mikor lesz az? Tudja ég. Szar ügy.

Kiosont a lakásból tolvajmód, hogy Zsuzsi ne vegye észre. Vitte a hóna alatt a Furtwängler-dobozt, melyben öt cédén rajta van a nagy Bé összes szimfóniája az ő vezényletével, hét a Bécsi Szimfonikusokkal, egy a Stockholmival, az utolsó pedig a Bayreuthi Ünnepi Játékok (*Festspiele*) zenekarával, szólót énekel Elisabeth Schwarzkopf, Elisabeth Höngen, Hans Hopf és Otto Edelmann. Ígérgette egy ideje a barátjának, hogy végighallgatják mind a kilencet közösen, s ő elmondja, amit csak tud róluk. Mer ugye lesz majd az a film a zenéről, ha egyszer kitalálják.

Nagy Ivánnál a dupla szárnyas bejárati ajtó sosincs kulcsra zárva, ha otthon van, nem fél a tolvajoktól. Kispéter Iván azért kopog, a filmíró pedig: Bújj be!

Ott görnyed íróasztalánál, mely voltaképp egy simára gyalult deszka, a könyvespolcrendszerbe illesztve. Türelem, valamit gyorsan befejezek! – pötyögteti hordozható számítógépe klaviatúráját. Szól a zene, Beatles, ez a becsípődése neki. Beatles, Pink Floyd, Illés. Meg még Eric Clapton, Tom Jobim, Presser Gábor. A nagy Ludwig van Bé iránt csak újabban érdeklődik. Tom Jobim, a bossa nova legendás szerzője a hangmérnök szerint eléggé kilóg a sorból, de mindegy, ízlések és pofonok, ugyebár.

A dohányzóasztalon a reggeli – talán tükörtojások – maradványai, színevesztett fatálcán. Kispéter Iván hasznosítja magát, kiszállítja a konyhába, el is mosogat, aztán nedves ronggyal letörli odabenn a foltokat és morzsákat az üvegfelületről.

Nagy Iván, hirtelen: Beszélnünk kell, Ivcsi!

Az „Ivcsi" meglepő fordulat, a hangmérnök mégse tiltakozik, ízlelgeti, nem is olyan borzasztó. Miről kell beszélnünk? – kérdi várakozón. A filmünkről. Persze-persze, csak nem most, mindjárt jönnek! Kicsodák?

Viccelsz!? – de látja a barátja arcán, hogy pillanatnyilag nem ezen a földön jár, hanem a zenefilm vetítővásznán. Figyelj ide, nagyon Nagy Iván, azér meg kéne borotválkoznod! Igen… és mosakodnom – végre fölált, a szék puhán siklik hátra a karcvédő műanyag lapon.

Hamarosan tiszta ingben és nadrágban kerül elő a fürdőszobából, zoknit-cipőt a hangmérnök kérésére se húz, zakóról és nyakkendőről hallani sem akar. Kispéter Iván bezzeg öltönyben van, válási tanácsadáshoz ez dukál – a páciensek viszont jöhetnek, amiben akarnak. Sebaj, apróságokon nem kötözködik az ember a legjobb barátjával.

Mutatta neki a cellux ragasztóval megerősített kartondobozt, benne az öt cédé, rajta Wilhelm Furtwängler kékben csillogó arcmása. Hú, nyögte Nagy Iván, tökre mint az apám. Kispéter Iván már tudta, a filmíró papája réges-rég meghalt, amikor ő még csak tizenkilenc éves volt. A hangmérnöké se húzta sokkal tovább, huszonhét múlt, amikor a fatert eltemették. Apátlan nemzedék, gondolta. Szívesen betette volna valamelyik szimfóniát a lejátszóba, de nem érdemes, már itt kéne lennie a boldogtalan ifjú párnak, Rita ismerőseinek. A nő azért akar válni, mert a pasas afféle anyuka édes pici fia, a szülők közel laknak, s a drága anyós úgy rájuk telepszik, hogy meg kell fulladni tőle.

Na, ez ismerős, gondolta Kispéter Iván. Szar ügy. Bár ő inkább Zsuzsitól fulladozott, mint a nő anyjától. Jó, mindkettőjüktől. Amióta titkos viszonyba keveredett a csaposlánnyal, napról napra erősödött benne a vágy, hogy csak el onnan, ahol és amiben mostanáig élt. Valahányszor erről beszélt, Rita viszonylag hamar közbeszólt, miattam ne válljá, aranyapám, mer én nem akarok párkapcsolatot, nem dugom a fejem bilincsbe! – s nevetgélt, ami inkább malacröfögésnek hallatszott.

Kispéter Iván ettől lekonyult. Jó, Rita nem dugja a fejét bilincsbe – mellesleg inkább a kezet vagy a lábat szokták –, de attól még lehetne kicsit támogatóbb. Ugyan… mit vársz egy csaposlánytól? Keveset… szinte semmit.

Ez azért nem igaz. Azt várod, hogy néha tegye szét a lábát, lehetőleg ingyen, kölcsönlakásokban. Nem baj, ha egy-két ruhát, cipőt, kisebb ajándékokat kell venned neki, az még belefér az ingyenbe. Reméled, hogy nem árulja el a Gáborkájának, az a vadállat péppé ver, ha rájön. Nagy Ivánnak se kéne tudnia róla, rosszul veszi ki magát, hogy a tanácsadó lefekszik a páciensével.

Na mi lesz, jönnek ezek? – a filmíró ösztönösen a faliórára pillant, pedig az a pici pendulumos szerkezet csak akkor jár, ha nem felejti el fölhúzni a pillangókulccsal. Majdnem mindig elfelejti. Kispéter Iván karórája szerint már tíz percet késnek a tanácsra szorulók. A hangmérnök csóválja a fejét: Senki nem pontos ebben az országban, te is csak akkor, ha elkésel! – mert Nagy Iván mindig picit korábban fut be.

A filmíró nézegeti a furtwängleres cédéket. Istenem, ha anya ezt megérhette volna, a papa iránti szűnni nem akaró panaszáradatának alapeleme volt, hogy miért nem viszi a feleségét sehová, mehetnénk múzeumba, vagy koncertre, meghallgatni egy Beethoven ötödiket! – tenyerét lengette, miközben soha nem spórolta meg a fiának, hogy mély és reszelős torokhangon rázendítsen: Ta-ta-ta tamm!!!

Igen… de miért nem ment soha egyedül? Vagy velem? A Zeneakadémiára fillérekbe kerültek a jegyek. Meg is vehette volna fekete lemezen.

Úgy látszik, hangosan elmélkedett, mert Kispéter Iván bólintott, azokat olcsón adták, pláne az orosz vinileket, a ruszkik fölvettek mindent, jogdíjat sose fizettek, persze Beethovenért már nem is kell.

Nagy Ivánnak eszébe jutott az a bécsi koncert, melyre Lili vitte el. Már beborította a feledés pora. Most mesélni kezdett a barátjának Liliről, ó, anyám, mennyire szerettem! egy olyan lenge lány, aki sző, holdvilág mosolya: ezt mondja a neved, Ilona, Ilona. Most akkor Lili vagy Ilona? – a hangmérnök. Ne hülyéskedj, ez Kosztolányi, Kosztolányi Dezső verse, tuti, hogy ismered, tanultad a gimnáziumban. Ja igen… – Kispéter Iván lapított, fogalma se volt, mit tanult a gimnáziumban és mit nem. Szal… tehát Lili?!

A filmíró jótanulósan bólintott, Lili, Lilike, milyen volt szőkesége, nem tudom már, azt hiszem, ő volt a SZERELEM az életemben, csupa nagybetűvel, leszámítva a színésznőt, akinek megkértem a kezét, mindegy, Lili disszidált Bécsbe, sokáig nem jöhetett haza, csak úgy találkozhattunk, ha én ki tudtam menni, nem kell magyaráznom, milyen ritkán kaptunk útlevelet a szocializmusban, bár te azért sokkal fiatalabb vagy nálam… Csak tízzel, szúrta közbe a hangmérnök. Nagy Iván ugyanazzal a lendülettel folytatta, természetes, hogy szakítottunk, de békésen. Egyszer Lili szerzett jegyet a bécsi Zeneakadémiára, ahol a színpad oldalán van két-két sor szék, legalábbis akkor volt, szerintem Beethoven-szimfónia ment, kettő, köztük szünet, félig szemből láthattuk a karmestert, az a nagy magyar volt, már emlegetted, a Szőr… Kispéter Iván, döbbenten: Sir Georg

Solti?? Pontosan! Te állat, ezt eddig mér nem mondtad? Hát… most került szóba. Kurva élet, bazi nagy mázlista vagy, meséljed részletesen! Jó… de ezek nem jönnek!

Húsz perce vártak aznapi veszekedő ügyfeleikre. Erősen úgy néz ki, hiába. Mindketten ugyanarra gondoltak, ők lettek volna az első fizető páciensei a még csak elvben létező Kispéter és Nagy Mediátor Részvénytársaságnak (rövidítve: KINAME). A filmíró nem sok reményt fűzött ahhoz, hogy e vállalkozás valaha is hozzon valamit a konyhára, annyi baj legyen. Fontosabb, hogy ilyen sokat lehet együtt új barátjával, aki segít tető alá hozni a grandiózus filmet a zenéről. Szereznünk kell majd egy érzékeny rendezőt.

Ivcsi, ha már úgysem jönnek, beszéljünk kicsit a zenefilmről! – mihelyt kimondta, fölvillant az agyában a szó fényújságként: ZENEFILM – hát ez a jó a cím! hogy eddig nem jöttem rá!

Kispéter Iván kávét kért, s Liliről érdeklődött. Nagy Iván engedelmesen előadta töredékes emlékeit a balett-táncosnőről, ha egyszer ez a belépőjegy ahhoz, hogy a filmen dolgozzanak. Lilike idehaza sose tudta kiverekedni magát a karból, Bécsben viszont úgy tetszett, befuthat, e reménynek egy sajnálatos sípcsonttörés vetett véget. Utána bolti eladóként kereste a kenyerét.

És most? Most is. Nem azt kérdezem, mi van az exnőddel, hanem hogy veled mi van, sose beszélsz a magánéletedről. Ja… mer nincs… várom az igazit… ha nem vagyok még túl öreg ehhez az egészhez. Hülye… de komolyan, van csajod? Egy nincs, alkalmi nők, néha… tudod, ebben a korban akad az ember telefonkönyvében néhány jószívű lány, akit szükség esetén föl lehet hívni… érted.

Mint nekem Rita, gondolta a hangmérnök. Bár őt hívni tilos, csak esemesezni szabad. Talán megint összeállt a Gáborkájával, és tart a féltékenységi rohamoktól. Van még ugye elvileg Zsuzsi is, vele lefekhetsz, ha nagyon akarsz… de nem akarsz nagyon, sokszor már kicsit se. Lakást kell bérelned záros határidőn belül. Aztán elhívhatnád Zsuzsit tanácsadásra, hátha a barátod segítségével szót tudnátok érteni az osztozkodásban.

Itták a kávét, Nagy Iván már tudta, Kispéter Iván feketén szereti, két kanál cukorral. A hangmérnök is megtanulta, hogy a filmíró pedig keserűn, sok tejjel.

Muzsikálni kezdett a hangmérnök mobilja, Schumann: *Stückchen*. Fölvette, hosszú másodpercekig egyetlen szót se szólt, csak a

lélegzetvétele erősödött.

Mire Nagy Iván megkérdezte: Baj van? – már tudta a választ. Kispéter Iván sírva fakadt. Gyerekes hüppögéssel, rázkódó vállal. Mi a franc? mi a franc? mi a büdös franc? – ismételgette Nagy Iván némán.

Kispéter Iván végül bontotta a vonalat, sokáig nézett maga elé üveges szemmel. Aztán kinyögte: Zsuzsi karambolozott… alaposan összetörte magát, még eszméletlen… be tudsz vinni? Hová? Traumatológia.

A lift foglalt, leszaladtak a lépcsőn. Behuppantak Nagy Iván viharvert Citroënjébe, melynek a háromnegyede kanárisárga, a feneke viszont mustárszínű volt – nem sikerült a fényezés a legutóbbi koccanás után.

Robogtak a Váci úton. Kispéter Iván sóhajtozott, látod? mondtam én, karamboloznak, a mellém kerülő nők előbb-utóbb karamboloznak, szegénykék.

Nagy Iván figyelt a forgalomra, nehogy az átok a barátja mellé kerülő férfiakra is átterjedjen. Az járt a fejében: Bazmeg, mi adjuk a válási tanácsokat, és még egy rendes párkapcsolatunk sincs.

Az égen hunyorogva világított egy fénypötty. Érthetetlen, csillag? ilyen napsugaras délelőttön?

Úgy látszik, vannak időérzék nélküli csillagok.

***

MÁSODIK

(D-dúr)

I.

Nagy Iván szomorúan hallgatta barátja beszámolóját Zsuzsi sérüléseiről, melyek közül a dupla bordatörés bizonyult a legijesztőbbnek, a hegyes csontvég kevés híján a szívébe döfődött. Saját csonttőr, gondolta Nagy Iván. Azért hitte ő boldogabb pillanataiban, hogy voltaképp író, mert ilyesfajta fordulatok jutottak eszébe. Pedig valaha olvasta Ottlik Géza nézetét: az írónak nem a szavakkal kell ügyeskednie. Hanem? – kérdezte ő. Így folytatódott: Ne absztraháljon, hanem konkretizáljon, ne értelmezzen, hanem ábrázoljon. A filmíró beharapta az ajkát, értem a szavakat, de az egészet mégse. Talán ezért nyomta le olyan hamar a tudatalattijába.

Zsuzsi, Kispéter Iván elszakadásban lévő élettársa óvatlanul előzött a Bajcsy-Zsilinszky úton, noha már pirosra váltott a lámpa, és egy építési anyagokkal dugig rakott mikrobusz oldalba trafálta a kék Ford Focust (közös autójukat). Nemcsak az autó tört darabokra, hanem Zsuzsi is, szerencsére csak az előbbi lett totálkáros. Gipszben a bal lábszára és a jobb alkarja, kötések az arcán, a vállán meg a koponyáján, amelyben vérömleny ugyan lett, de az agykárosodást megúszta.

Míg Kispéter Iván részletezte az Országos Traumatológián elvégzett szakorvosi vizsgálatok eredményét, Nagy Iván nem tudott szabadulni a cinikus gondolattól: akkor legalább azon nem kell vitatkozni, hogy kié legyen a kocsi.

Figyelsz te egyáltalán? – a hangmérnök. Persze, borda és sípcsonttörés, ismételte bávatagon a filmíró. A hangmérnök legyintett, mindketten tudták a saját praxisukból, hogy a férfiak akkor is vissza tudják mondani az utolsó elhangzott mondatot papagájmód, ha nem figyelnek. Kényszerítette magát, hogy a barátja beszámolójára összpontosítson. Együttérzett, de túl hosszúra nyúlt a leletek és az orvosi jóslatok ismertetése. Szégyellte magát, ez most Ivcsinek fontos, mit számít, hogy nem egy krimi, ahogyan előadja?

Zsuzsi lakásában voltak (sokáig élt vele itt a hangmérnök), azért jöttek, hogy összeszedjék a nő diktálta lista alapján, amit be kell vinniük a kórházba. Ivcsi egyúttal be akarta csomagolni a legszükségesebb saját holmiját, amit átszállíthatnak

Nagy Iván otthonába, mert abban állapodtak meg, hogy odaköltözik, míg nem talál végleges megoldást. Nagy Iván azt se bánta volna, ha a barátja hosszabb távra rendezkedik be nála, unta már a magányos estéket, melyeken a televízióadásokat bámulta hang nélkül. Néha Beethovent tett föl alájuk. Így érdekesebbek voltak, a zenedarabok fokozták a mozgó képek erejét.

Tegnap este a *Zabriskie Point* című ezeréves film ment az HBO-n, Nagy Iván ifjúkorában kultikus műnek számított, s a MÁSODIK jól illett hozzá. A szimfóniák nagyjából félórásak, így az átlagos mozifilmekhez háromszor játszhatóak le. Nagy Iván remélte, előbb-utóbb arra a szintre jut, hogy a fejébe megy mind a kilenc. Egyelőre csak az utolsót és az ÖTÖDIK-et volt képes fölismerni, ha a kezdetétől hallotta. Az ÖTÖDIK-et könnyű, ta-ta-ta tamm, ugye, kopogtat a sors.

A MÁSODIK még viszonylag új anyag neki, bár amióta Kispéter Iván kölcsönadta a Furtwängler-dobozt, ezeket a CD-ket nyúzza. Kapott

Ivcsitől egy vastag könyvet is a nagy Ludwig van Bé-ről. A német szerző föltette a kérdést: Lehetséges-e, hogy a Mester ugyanabban az esztendőben komponálta a lendületes, életigenlő MÁSODIK-at, mint amikor papírra vetette az úgynevezett *Heiligenstadti Testamentum* néven ismert dokumentumot, amelyben határozott öngyilkossági vágyáról számol be. Nagy Iván nem értette a dilemmát, mi itt a probléma, az ember az év bizonyos hónapjaiban depressziós, főleg ősz végén, úgy érzi, meg kéne ölnie magát, a többiben mér ne kerekedhetne felül az alkotóereje? Ilyesmit olyan kevéssé jelentős alakok is átélnek, mint például ő. Különben pedig a művek és az élet között soha nem olyan szerves a kapcsolat, ahogyan a befogadók – a *civilek* – képzelik.

Ez a megvető civilezés még a filmgyárban ragadt rá, ahol a rendezők úgy tartották, a filmesek másik majomtól származnak, mint a közönséges halandók.

Olvasható a könyvben Beethoven egy levele, amelyet 1801. november 16-án küldött ifjúkori barátjának, Wegelernek, Bonnba. „Most megint valamivel kellemesebben élek, többet járok emberek közé. Alig tudod elképzelni, milyen siváran telt az életem két év óta. Megromlott hallásom mindig kísértetként állt előttem, kerülnöm kellett az embereket, embergyűlölőnek látszom, pedig oly kevéssé vagyok az. A változást egy tündéri kedves lány okozta, aki szeret engem, s akit én is szeretek, két év óta először vannak megint boldog pillanataim… Ha fülbajom nem volna, már beutaztam volna a fél világot, és ezt meg is akarom tenni… Úgy érzem, csak most kezdődik igazi fiatalságom, nem voltam-e eddig mindig beteges? Egy idő óta testi erőm gyarapszik, és szellemi erőm is. Napról napra közeledem a célhoz, amelyet érzek, de nem tudok leírni… Ó, mily szép ezerszer élni az életet!"

Ezerszer élni az életet? Azt hogyan kell? – Nagy Ivánnak ez járt a fejében, hm, talán ügyetlen fordítás, amikor a barátja újra rászólt: Figyelsz te egyáltalán? Persze, csupa fül vagyok, kérdezed, hogyan osztozkodhatnál Zsuzsival most, amikor épp elég a baja. Na igen… nehéz ügy… szedjük össze, amit kért! – a dohányzóasztalra simította a listát. Hálóing, pongyola, papucs, körömlakklemosó, kerek vattalapok… mi a francnak kell neki kerek vattalap a kórházban? Ne morgolódj, Ivcsi, ha kéri, vigyük, ő dolga! – Nagy Iván hozta a fürdőszobából a kerek vattalapokat a hosszúkás nejlonzacskóban, gumibotként lengette, majd bedobta a szatyorba. Narancslé, turista étkészlet, csíkos konyharuha, szemceruza, nedves törlőkendők, fogkefe, fogkrém…

A végén bele se fér ebbe a táskába! – Kispéter Iván. De, majd

belenyomjuk! – Nagy Iván megtette. Ivcsi holmijának összeszedését máskorra halasztották, ehhez most a hangmérnöknek nem maradt türelme. Szaladtak le a lépcsőházban, dobszólószerű talpcsattogással. Itt-ott kinyíltak ablakok a függőfolyosókon.

A kocsiban sokáig hallgattak. Aztán Kispéter Iván: Soha nem lesz osztozkodás… egy fillért se ad… – őrizték tovább a baljós csöndet.

Nagy Iván az Országos Traumatológia előtt a kocsiban várt, míg a barátja fölvitte a cuccot. Próbálta agyába idézni a MÁSODIK-at. Az első tételt. Csak dallamfoszlányokat sikerült. *Adagio molto – Allegro con brio.* Jó lassan, és gyorsan… mi is az a brio? Talán lendület. És akkor a briós? Ne zagyváld ide.

Amikor Ivcsi visszazökkent az anyósülésre, így szólt elhalón: A vitaminjait elfelejtettem. Jó… – Nagy Iván indítózott, csak az nem hibázik, aki nem dolgozik. Érdekes, Zsuzsi is ezt szokta mondani. Hagyd Zsuzsit egy kicsit, élvezzük ki a szabadságot, rúgjunk be valahol. Ne, inkább hallgassunk zenét, attól megnyugszom. Nagy Iván biccentett, Beethoven megfelel? Több mint jó.

Rossz szájízt ad a fölösleges ingajárat, mindketten érezték. Nagy Iván kussolt, már megtanulta, a barátja utálja, ha az ember beledumál a klasszikus zenébe.

Kispéter Ivánnak két ellentétes gondolat járt a fejében: 1. Most nem viheti el a cuccát Zsuzsitól, amikor ekkora a baj, hősleg kell kitartania mellette, a közös múlt, satöbbi. 2. Ennél jobb alkalmat aligha teremthet az élet arra, hogy feszültségmentesen elfuvarozza a Maros utcából mindazt (a keveset), amije ott van. A legfontosabbakat egy terebélyes, tégla formájú műanyag dobozban már átvitte Nagy Ivánhoz.

A filmíró izzadt, a forgalmi tumultus nyomasztotta, erősen markolta a volánt. A MÁSODIK-ból az első tétel zengett, Beethoven óriási lendülete is hozzájárul általános nyugtalanságomhoz? Vagy csak átveszem a barátom zaklatott idegállapotát, engedelmes membránként? Miért ne venném? – odasandított az anyósülésre. A hangmérnök is izzadt, homlokáról egy csöpp verejték leszaladt, s megakadt a sűrű szemöldökén. Nagy Iván irigyelte azt a dús bozótot, neki ritkás. Egyáltalán, tetszett neki Kispéter Iván, mind a külcsínje, mind a belbecse.

Már a kórház felé haladtak – araszoltak – másodjára, amikor Kispéter Iván bárminő átmenet híján ezt a csüggedt kijelentést tette: A

legokosabb, ha leszarom az osztozkodást, legyen minden az övé, a kurva istenit!

Meguntad az életed??? – Nagy Iván fékezett, egy őrült motoros elé vágott. Mér untam volna meg? – Kispéter Iván. Az a motorosnak szólt. Ja… okés. Érdekes, amikor válási tanácsadunk, mindig azt javaslod, hogy az érzelmi és az anyagi ügyeket válasszák külön, de te meg mégse… kinek jó az, ha földönfutóvá küzdöd le magadat? Ne aggódj, semmiképp nem ragadok a nyakadon, csak egy-két hétig leszek nálad! Ugyan, eszembe se jutott! – hazudta Nagy Iván. A hangmérnök gyakran a veséjébe látott, ami nyomasztotta. Hogy erről elterelje a figyelmet: Szerintem minden feszültség nélkül osztozkodhatsz Zsuzsival, zsidó módra. Tessék??? – Kispéter Iván úgy nézett Nagy Ivánra, mintha vérig sértette volna. Zsidó osztozkodás, tudoood! – nem sikerült elfojtania az apjától örökölt legyintést: Ha meghal az örökös, a két fia sorsot húz, aki nyer, az két, kábé egyenlő halomba osztja a vagyont, a másik meg dönt, hogy melyiket akarja.

Hm… – Kispéter Iván sóhajtott –, azt akarod mondani, hogy te zsidó vagy? Miért, te nem? Én nem… baj? Deeehogy, én is csak úgy félig-meddig, az anyai ág szerb, az atyai viszont Neun, mondtam már. Najn, mint kilenc németül? Bezony, aztán magyarosítottam, amikor filmeket kezdtem írni, tuti, hogy meséltem.

Erre már nem jött válasz. Két halom, dünnyögte a hangmérnök, hát, igen… na de nem, ez most nem aktuális.

Te tudod, gondolta Nagy Iván.

Te nem tudod, Zsuzsi milyen, gondolta Kispéter Iván.

A kórház elé kanyarodtak, Nagy Iván kikapcsolta a motort, a szimfónia is elhallgatott. Megvárlak idelenn, ajánlotta. A hangmérnök biccentett. Lelki állapotát meghazudtoló fürgeséggel szaladt föl a lépcsőn. Túl akar lenni rajta, vélte a filmíró, ezt értette. Az ő átvészelési stratégiája is ez volt, gyorsan nekiugrani annak, ami kellemetlen, s maga mögött hagyni, bármi áron.

Jólesett, hogy segíthet a barátjának, de kezdte már sokallni önnön Terézanyuságát. Saját életvitele hosszabb ideje robotpilótára kapcsolva, semmi egyébre nem jutott ideje, mint a Kispéter Iván-féle ügyek, a válási tanácsadás, a költöztetés, lakása felének föladása, és most a Zsuzsi miatti fuvarozás, plusz a hathatós lelki támasz. Ne panaszkodj, ember! jobb adni, mint kapni!

Ebben azonban egyre kevésbé volt biztos. Ő azt várta Kispéter Ivántól,

hogy segédkezet nyújt a zenefilmhez, közben még arra se jutott idejük, hogy tüzetesen átbeszéljék. Na, majd most… hamarost! – utálta, hogy konfliktushelyzetekben rímes beszédre váltott, javította: hamarosan.

Indítózott, hogy szóljon tovább a zene. Picit recsegett a jobb hátsó megafon, Kispéter Iván többször szóvá tette, ne hallgasson Beethovent kontakthibás cuccon. De mikor javíttatnám meg, ha örökké úton vagyunk?!

Gyűlölte a várakozást, mint olyat. Hallgatta a MÁSODIK-at, megint elölről, s rátört valami csüggedés, melynek semmi értelmes oka nem volt ekkor épp. Egy remekmű csak érzéketlen tuskókat búsíthat el, gondolta, s te nem vagy az. Ugye, nem? – kérdezte olyasvalakitől, akiről csak ritkán hitte, hogy létezik. Választ ennek folytán nem kapott.

A mobilját kezdte nyomogatni, jobb híján a Facebookot nézegette. Sose képzelte volna, hogy egy szép napon okostelefont vásárol, csatlakozik az Arckönyv több milliós táborához, s reggelenként mások gyerekeit, kutyáját, véleményforgácsait, lapos poénjait böngészi. Egy ideje az Arckönyv jelenti számára a pillantást a kis- és nagyvilágba. Valamelyest megveti magát emiatt, ám nincs jobb ötlete. Ha történik valami fontos, biztosan kiteszik. Ha nem, bámulhatod a csinosabbnak látszó nőket – inkább lányokat. Most már minden nő lány, sőt csaj, aki beindítja a képzeletedet. Szomorú. Sanyarú. Szégyellnivaló.

Csilingelt a telefon, épp, amikor a vonósok rohanni kezdtek a tétel végkifejletébe. Tiszta Wagner. Ismeretlen szám, külföldi. Mi a szösz? – Nagy Iván kénytelen-kelletlen lehalkította a zenét, s megnyomta a zöld gombot. Némi recsegés és zúgás után: Hálló, lie-lie-lie, szia, meglepődtél? – fuvolázta valaki, igen messziről. Hát… nem minden szó jön át, gyönge a térerő, mondta ő. Ismétlődött a lie-lie-lie, majd a szófoszlányokból kiszögellt: Bécs. Bécs? – kérdezte időnyerő hangsúllyal, mmm, Lilike, te vagy az? Persze, hogy én, már meg sem ismered a hangom, szörnyű vagy, Ivánka.

Ivánka… a réges-régi becenév harangszóként rezonált a dobhártyáján. Lilike volt az egyetlen lény a földön, aki így hívhatta, tőle elfogadta. Hálló, szia Lili, üvöltötte hirtelen, de jó, hogy hívsz! Jó bizony… te is hívhatnál néha, most szükségem van rád, illetve rátok, a KINAME cégre, kémeim szerint az te vagy! Ööö, igen… félig, a barátommal csináljuk, Kispéter és Nagy Mediátor Részvénytársaság. Nekem azt mondták, válási tanácsadás! Persze, az a fő profilunk. Akkor mehetek hozzátok a férjemmel? Természetesen. Mennyibe kerül? Neked csak tízezer, adnám ingyen, de tudod, a társam… – zavartan elhallgatott,

Kispéter Iván biztosan belemenne, ha megkérném. Nem köll ingyér (Lilike Szögedről jött Pestre, de már ritkán őzött), és tízezer ajró jutányos.

Ajró… – Nagy Iván az ajkába harapott, nem akart hinni a fülének. Tízezer euró, az testvérek között is több millió forint, egek, Lilike ennyit fizetne, megáll az ész. Ő persze kint keresi a pénzt, az ajrókat, s talán a férj gazdag. Míg hallgatta a nő – lány, csaj – szaggatott beszámolóját a házassága befuccsolásáról, látta maga előtt azt a pezsgőszőke balerinát, akibe úgy belezúgott, hogy szükség esetén feleségül is vette volna. Mire azonban megkérhette volna az édes, hosszúkás kezét, Lilike már kiszökkent Bécsbe. Nézd, itthon az Opera balettkarában kínlódom, szólókarrierről nem is álmodhatok, Bécsben viszont van egy fontos szakmai kapcsolatom.

Hamar kiderült, hogy a fontos szakmai kapcsolat egyúttal szexuális, de az se segített, szilánkosra tört a bokája, amikor kilépett a fürdőszobában a vizes csempére, elcsúszott, szerencsétlenül esett. Lőttek a táncos karriernek. Egy darabig bolti eladóként dolgozott. Nagy Iván tovább nem tudta. Most majd megkapja a folytatást. Váratlan borzongás kezdődött a testében, még nem jött rá, hogy erotikus izgalom.

II.

Nagy Iván szünet nélkül lelkendezett: Hát, erre nem számítottam! – a kétszintes, tetőteraszos lakásra értette, melyet Bécs kellős közepén foglalt a barátja, a *Sterngassé*-ban. Csillag utca… szép.

A hangmérnök jobban örült volna, ha megtartja magának, de hiába, kicsúszott: Minek örülsz ennyire? Annak, hogy ilyen klafa, és csak úgy lefoglaltad a neten, őrület! Hol élsz te, papírzsákban? – ezt se kellett volna, gondolta, békítően magyarázni kezdte, hogyan működik az Airbnb világszerte. Arra azért ő se számított, hogy az internetes hirdetés minden szava igaznak bizonyul. Sőt. A szobák az ígértnél is nagyobbak és világosabbak, a terasz tágas, fele napos, fele árnyas, idelátszik a Stephansdom egyik tornya.

Mennyibe kerül? – a filmíró. Mér, úgyis a páciensek fizetik! Jó, de azért… – Nagy Iván inkább elharapta szokásos litániáját a lejmoló magyarokról, akikhez ő nem akart tartozni.

Kispéter Iván eközben, félhangosan: Nem a Hotel Imperialban nyittattunk szobákat, a volt csajod megmondta áperte, hogy ők állják a szállást és az útiköltséget! Igen… ne hívd úgy, hogy volt csajom, van

neve, Lilike. Rendben… fönt vagy lent akarsz aludni? Nekem tök mindegy. Nekem is.

Hallgattak egy verset. Aztán Kispéter Iván felszaladt a falépcsőn a sportszatyrával és a számítógépes táskájával. Aki nem dönt, ahelyett más választ, gondolta. Töprengett, miért idegesíti most annyira a barátja. Lassacskán rájött. A tétova filmírónak ehhez semmi köze. Ő, Kispéter Iván az, aki tart az ismeretlen lakástól, zajoktól, ágytól. Ha rosszul alszik, másnap az élő fába is beleköt, amit e két napban – válási tanácsadni jöttek, sok pénzért – semmiképp sem engedhet meg magának.

Kipakolta holmiját a fésülködőasztalra, melynek nyolcszögletű tükréből saját fancsali ábrázata meredt rá, ha akarta, ha nem. Vele közölte, a szavak mellőzésével: Nagy Ivánnak csak hálával tartozol. Amióta összeálltatok, keresel a tanácsadással, addig ingyen voltál lelki segélyszolgálata boldognak, boldogtalannak. Most meg tízezer eurót kaptok két napért… basszustuba! – ahogyan ő mondaná.

Ő – Nagy Iván – ebben a pillanatban azt kérdezte alant: Éhes vagy, Ivcsi? Igen, tudnék enni! Akkor gyere.

Kispéter Iván a korlátba kapaszkodva araszolt vissza a gondosan gyalult falépcsőkön, egylábazva. Gurult már le nem kevésszer ilyen helyen, általában nyolc napon túl gyógyult. Most remegni kezdett a lába szára, amikor megpillantotta a gazdagon terített üvegasztalt a ferde ablakok tövében. Hogy a túróba? – motyogta. Csak nem fogunk nyomorogni ebben a kéjlakban! – Nagy Iván győztes mosollyal gyújtotta meg a két csavart gyertyát, melyeket tartóval együtt hozott ide. Ennyi minden hogyan férhetett a bőrbetétes hátizsákjába? Ámbár puffadt rendesen.

A konyhaszekrényben talált cirádás tányérokon szendvicsek, kétféle kenyéren, kaszinótojás, krumplisaláta, néhány szelet hideg sült, füstölt lazac… a kurva életbe! Metszett kristály pohárban sárga bor. Oldalt egy kosárkán banán és narancs.

Nagy Iván élvezte sikerét, olyasfajta lábmozdulatot tett, mely a pukedlira emlékeztetett: Jó étvágyat, Ivcsi! Neked is… hogy a pébe tudtad mindezt kihozni? Csomagolástechnika, felelte a filmíró.

Darab ideig nem beszéltek, ettek, ittak. Nagy Iván kecses mozdulatokkal használta a villát és a kést, Kispéter Iván jobbára puszta kézzel nyúlkált az elemózsiáért. A filmíró szólalt meg hamarább: De hogy a tárgyra térjek, összegzem, mit tudunk Liliről és a

férjéről. A hangmérnök hegyeset böffentett, s aztán: Előbb azt összegezd nekem, amit nem tudok, hogy is volt köztetek a nővel? Jaj, te… – Nagy Iván csóválta a fejét, számít az ma már? Számít, tudnom kell, kivel állunk szemben.

Nagy Iván sóhajtott, mesélni kezdte hajdani regényes történetét a szőke balerinával, akinek a szakmai ambíciója erősebbnek bizonyult annál, mint amennyit a magánéletük elbírt. A filmíró leszorult a fontossági sorrend dobogójáról a próbák, előtáncolások, mesterkurzusok mögé. Néha szóvá tette, Lilike olyankor balra hajtotta keskeny madárfejét, s édes mosollyal: Szívecském, te mindig itt leszel énnekem, de ez a lehetőség csak most nyílik, ha ugyan egyáltalán!

Mér mindig balra? – Kispéter Iván. Ne már, ennyi izgat az egészből? – Nagy Iván fölfújta az arcát, amin a hangmérnöknek röhögnie kellett, és a filmíró se tehetett mást. Mikor kinevették magukat, koccintottak a sárga borral. Kispéter Iván a bevilágító napsugár fénypászmájába emelte a poharát, szép, dünnyögte. Cserszegi fűszeres! – a filmíró mutatta a palack címkéjét. Honnan tudtad, hogy ez a kedvenc borom? Hülye… mondtad! – Nagy Iván olyan szeretettel nézett a barátjára, hogy az zavarba jött, vállba bokszolta, jól van, na, én mindent elfelejtek… klafa, hogy te megjegyzed az ilyen… dolgokat.

Tudták, ideje rendet rakniuk, hamarosan befut Lilike és a (még?) hozzá tartozó pasas, ám egyiküknek sem akaródzott lezárni a fejedelmi lakomát. Mire Nagy Iván végre hordani kezdte a konyhapultra a tálakat, fölharsant a csengőt helyettesítő *Für Elise* soványka elektromos változata. Kispéter Iván odaugrott, gyorsan megnyomta a gombot, a hideg rázta az efféle nyivák gépzenétől. Látta, Nagy Iván kapkodva rendezget, a mosatlan tányérokat is a konyhaszekrénybe rakja arcán rosszul leplezett izgalommal, s tág orrlukkal. Aha… Lilike mégsem annyira közömbös neki, hiába hamukál.

A bejárati ajtó csengője is tilinkózni kezdett, Vivaldi *Négy évszak*-jából a tavasz egyik futamát. Kispéter Iván ajtót nyitott. Hátrahőkölt. Az éles ellenfényben meghökkentően magas emberpár csillámlott. A férfi Kispéter Ivánnál is hórihorgasabb, de valahogyan kisfiúnak látszott, görbedt háttal állt, talán hogy ne szögelljen ki annyira. A nő épp az ellentéte, filigrán, kék szeme, mint a tavaszi égbolt, szőke, vállig érő haján csillogott a fény.

Nagy Iván, hm? – kérdezte a férfi. Nem, én Kispéter Iván vagyok. Vicc, hm? – így amaz. A nő finoman hátba vágta, ne zűrözz, mondtam, hogy ketten lesznek, és mind a ketten Ivánok! Ja… én Antonio Carlos! –

nyújtotta hihetetlenül vékony és hosszú kezét. Szasztok, gyertek csak, szólalt meg a filmíró a barátja háta mögül, s félrehúzta, hogy amazok beléphessenek.

Körbeülték a hosszúkás üvegasztalt, melynek füstös árnyalatú lapján keresztül a tanácsadó Ivánok tekintete Lilike elképesztően kecses és izmos lábszárára tapadt – a nő forrónadrágban volt. Kávét? – Nagy Iván, rekedten. Kacsipúnót tudsz, hm? – a magasra nőtt kisfiú. A hangmérnök nem értette, kapucsínó, javította Lilike, ő brazil, rosszul jegyezte meg. Teszek egy kísérletet – a filmírónak még nem volt szerencséje az itteni bonyolult masinához. Lilike fölállt, hogy megcsinálja helyette, a karja éppen olyan kidolgozott, mint a lába – ujjatlan fehér póló, *push up* melltartó.

Nekünk teszi magát, tippelte a hangmérnök, talán mégsem akar annyit fizetni. Elképzelte a hajdani balerinát, amint a konyhapultra könyököl, nekik háttal, anyaszült meztelenül, és – mi is a szakszó? – pucsít. Próbálta elhessegetni az agyából. Sejtette, hogy a barátja ugyanerről képzeleg. Bár ő láthatta eleget, amikor együtt voltak.

Mikor Lilike a negyedik kapucsínót készítette volna, Nagy Iván megfogta a kezét – a langaléta kisfiú féltékenyen figyelt –: Bocs, de Ivcsi feketén issza, két kanál cukorral. Rendben, Lilike tovább zongorázott a gombokon, csészét rakott a csövecskék alá, a masina engedelmesen kibocsátotta magából a hosszú kávét, a krómba vésett fölirat szerint *Americanó*-t. Elegancia, gondolta Nagy Iván, hogy ne azon tűnődjék, milyen jólesett Lilike üde bőrének érintése. Basszustuba, fogd vissza magadat.

Kispéter Iván fölsietett az emeletre, lehozta a mobilját és a pici külső hangszórót. Feszültségoldó! – zenét kapcsolt be. A MÁSODIK-at. Valamit melléüthetett, mert rögtön a második tétel szólalt meg. Lilike ábrándos szemmel pillantott oda, fejét ingatni kezdte a ritmusra: *Larghetto,* búgta áhítattal. Úristen, egy művelt nő! – Kispéter Iván döbbenten figyelte saját, falzettbe csúszó hangját.

Hm? – a magas kisfiú összevonta a szemöldökét.

Beethoven leghosszabb és legköltőibb lassú tétele, fűzte hozzá Lilike. Kispéter Ivánnak gyorsult a lélegzetvétele.

Nagy Iván felhörpintette a kávéját: De hogy a tárgyra térjünk, azért gyűltünk itt össze… hm, tegezés vagy magázás? Ugyan, Ivánka, elég régóta ismerjük egymást!

A brazil férfi bosszúsan előredőlt: Mi van? Lilike legyintett, mint a régi

szép időkben, hagyjuk ezt, azért jöttünk, hogy jussunk dűlőre, oké? – színes gyöngyborítású retiküljéből keki színű borítékot halászott elő, s cinkos mosollyal: De mindenekelőtt fogadd szeretettel, ez egy ajándék, tőlem, neked, Nagy Ivánka!

Hárman figyelték, ahogyan fölbontja. Kétrét hajtott lap volt benne. Régi irat másolata. Két oszlopban németnek látszó szavak. Mi ez? – kérdezték a férfiak némán. Nagy Iván hamarjában csak dátumokat tudott kihámozni: *den 26 Juli, den 27 Juli, den 23 Juli,* aztán hogy *Rindfleisch* (marhahús), lejjebb: *Reis* (rizs), *Brotgeld* (kenyérpénz), alul pedig: *Obst* (gyümölcs).

Lilike élvezte a hatásszünetet: Ez a nagy Ludwig van Bé bevásárlócédulája, kábé 1827-ből, az eredetit a British Museumban őrzik, jártunk ott tavasszal, vettem neked facsimilét – úgy ejtette, ahogyan írják, csé-vel. Ott tartják a hangvilláját is, de abból nem árulnak izét… kópiát.

Kispéter Iván megállapította, hogy tehát a beethovenezés már akkor kezdődött, amikor a filmíró és Lilike…?!

Pedig nem. A szőke táncosnő ennyire figyelmes, elejtett félszavakból is kiszűri a lényeget.

Nagy Iván szeme a fakult papírlapon időzött. *Rothe Wein,* így h-val. Vörösh bor. Beethoven legendásan nem tudott helyesen írni. Vagy ez csak régies? Veled ellentétben szeretett berúgni. Fogához verte a garast. Nem lehetett túl könnyű élete. Lilike bezzeg mindig nagyvonalú volt… – a filmíró ellágyult. Lilike és az ő remekbe szabott ajándékai… istenem. Emlékek filmvillanásai.

Hm, morogta a brazil kisfiú ellenségesen.

A pindurka hangszóróból áradt a második tétel zuhataga. Kispéter Iván tudta, ezen a ponton A-dúrba megy át a darab, s a tétel jellegzetessége, hogy nincs benne se trombita, sem üstdob. Ulibisev, a régebben gyakran idézett orosz (szovjet) Mozart- és Beethoven-szakértő írta: Olyan, mint hosszú csevegés egy szeretni való, bájos hölggyel. Hát… efféle nő ül az asztal túloldalán, de csitt, dolgozzunk.

Nagy Iván pedig ezt gondolta: Szépen érvényesül a zenei tehetetlenség törvénye: a hangzás tömege és sebessége növeli a féktávolságot. Sejtette, hogy ezt olvasta valahol, esetleg a barátjától hallotta. Nem ért ő annyira a zenéhez, hogy ilyesmiket állapítson meg.

III.

Nagy Iván ismertette a játékszabályokat. Azon a jellegtelen fahangon, amelyet akkor alkalmaz, amikor a szakszerűség látszatát akarja kelteni, gondolta Kispéter Iván. Valójában ez a jogi kar hajdani professzorainak beszédmodora volt, az unalmasabbaké. Alig akadt másmilyen.

Meséljék el mind a ketten a kapcsolatuk történetét, úgy, hogy a másik nem szól közbe. Aztán fogalmazzák meg, mit szeretnének, mi volna számukra az ideális. A mediátorok nem véleményezik az elhangzottakat. Végül mindazt, amiben sikerült azonos álláspontra jutniuk, kinyomtatjuk, s a felek a továbbiakban önként, saját elhatározásukból betartják. Dátum, aláírás.

Némi huzavonát követően – egyik sem akarta kezdeni – Lilike vágott bele. A colos kisfiú ritkán szólalt meg, akkor is csak annyit: Hm. Százféleképpen tudta kiejteni.

Nagy Iván utolsó értesülése tökéletesen elavult. Lilike mindössze másfél évig volt eladó egy ruhakereskedésben. Ezzel párhuzamosan újra táncolni akart, de balettról a lába miatt többé nem is álmodhatott, más lehetőségek után nézett. Előbb salsa órákra járt, azt túl primitívnek találta. Szalontáncok, esetleg? Véletlenül épp tangó kurzus indult a *Tanzzentrum* nevű alagsori helyszínen, ahol addig salsázott botlábú partnereivel. Leesett az álla, amikor az oktató közölte a tizenkilenc beiratkozóval, hogy a tangó a szabadság és a bizalom művészete, vannak ugyan lépéskombinációk és figurák, de nem azokat kell megtanulni. A tangóhagyomány lényege: a férfiak a vezetők, a nők a követők. Meg kell érezni, mit szeretne a vezetőnk, arra és úgy lépjünk. A lényeg a lelki összehangolódás. Ennek érdekében öleljük át egymást, ha bírjuk, ne féljünk a testi érintkezéstől, a közeltartás lehetővé teszi, hogy a bőrünkkel is érzékeljük, hová vezet minket a férfi.

Lilike kék szemében olyan lelkesedés gyúlt, mintha a szerelemről beszélne. Hirtelen félbeszakította önmagát, ne hagyjátok, hogy a tangóról áradozzak, mert sose lesz vége!

Áradozzam, gondolta Nagy Iván.

Tiszta jó, megszépülsz tőle, gondolta Kispéter Iván.

Hm, mondta a brazil, elismerően. Úgy látszik, őt is levette a lábáról az átlényegülő tekintet.

Lilike hamarosan nagymenő tangókirálynő és -oktató lett. Ezzel párhuzamosan tánccipőket és táncruhákat kezdett árulni, eleinte csak

az órákon, később saját boltocskát nyitott, majd nagykereskedést. Ebben sokat segített neki Antonio Carlos, a partnere, akivel több nemzetközi tangóversenyt nyert. Hm, így a kisfiú helyeslőleg, minden kétséget eloszlatva, hogy kiről van szó, biztonság kedvéért magasba emelte cinegevékony karját, ahogyan az iskolában szoktak jelentkezni. Jól van, ne zűrözz, mordult rá Lilike, szemében kihunyt az égi fény, helyét átvette valamiféle… hm, gyűlölet.

De hogy a tárgyra térjek, ment az üzlet!

Aha… szóval ez a szavuk járása a közös időkből, gondolta Kispéter Iván. Nagy Iván élveteg mosolya igazolni látszott a föltételezést.

Lilike rábeszélte Antonio Carlost, hagyja ott a diszkontáruházat, ahol targoncakezelőként dolgozott, ügyködjön inkább nála, amolyan mindenesként, sofőr, segédmunkás, küldönc, szállító, meg ami csak kell. Nemsokára kezdődtek a bajok.

Bajokat majd a második körben, akasztotta meg Nagy Iván, most tiéd a szó! – a nyurga brazilra nézett. Hm, az Inglis lehet? Lehet… – a filmírónak nem jutott eszébe, hogyan kéne ezt kifejezni angolul. Antonio Carlos biccentett, s a legrövidebb tőmondatokban előadta ugyanazt, amit Lilike az imént, a különbség csak annyi volt, hogy a nő ajkát egyetlen árva „hm" se hagyta el. Ezt nem vette át, gondolta Kispéter Iván, hm, most már nem is fogja. Ő nem tudott eléggé angolul, de azért nagyjából értette.

Rövid cigarettaszünetet tartottak a teraszon, mindkét páciens dohányzott. Kispéter Iván úgy érezte, emberfölötti akaraterőre van szüksége, hogy ne kövesse a példát. Percekig sikerült, utána kért egy szálat. Lilikéék *Eve*-et szívtak, vékony és hosszú cigiket. Amikor a brazil tüzet adott, a hangmérnök behunyta mind a két szemét. Nagy Iván a háttérből: De Ivcsi, te leszoktál! Jó, jó, mindjárt elnyomom, nyugi.

A második körben Lilike beszámolója a bajokról kurtábbra sikerült, mint az első. Antonio Carlos lusta dög. Eltartatja magát, de mindenbe beleszól, semmi nem elég jó neki. Örökké veszekednek. A szex is megszakadt közöttük, minek maradjanak akkor együtt?

Antonio Carlos idáig nyugton maradt, ekkor azonban talpra szökkent, s töredezett angolsággal: Eh, ezt is felhozod még, te is tudsz jól, megoperálták a farkamat, arról mit tehetek, hogy beteg lettem én, eh?

A „hm“ angolul „eh”, vonta le a következtetést Kispéter Iván. Vagy németül?

Gyászos csönd lett. Valamennyiük agyának vetítővásznára rajzolódott az orvosi szikét igénylő hímtag, ám a négy kép nem hasonlított egymásra.

Jó… – Lilike hátradőlt, asszem ennyi elég is, hogy értsétek, akkor ti jöttök, vagy? – kiejtésén már leheletnyi nyomot hagyott a német (osztrák) intonálás.

Antonio Carlos állva maradt, s magyarul: Kidobsz, de nem fizetsz? jogaim vannak, ennyi év miatt! komoly pénz kell járni, hm? *Natürlich,* Lilike mosolygott, fizetek én, csak pont abban kell megegyeznünk, hogy mennyi sokat. Nagyon sokat! – vágta rá a férfi. Ülj már vissza, kérte Lilike. A brazil fújtatott, olyan arccal, mintha rögtön pofozkodni kezdene. Aztán váratlanul kiment belőle a gőz, puhán a székére ereszkedett.

Kispéter Iván, kezében tűhegyes ceruzával: Mér, Antonio, te mennyit akarsz? A brazil szeme villant, csak Lilike sejtette az okát, utálta, ha nem Antonio Carlosnak hívták, így egyben. Angol hadarásba kezdett, Kispéter Iván nehezen követte. Nyilvánvalóan Lilike jelentős bevételeit emlegette, százezer schilling, egymillió schilling, üzletek, lakások, tulajdon, mifene. Közben ő csak havi tízezer schillinget kap, pedig mennyit dolgozik, cipekedik, javít, szerel, szállít. Ilyesmi.

Lilike is angolra váltott, gyatrábban beszélt, mint a pasija, Kispéter Iván ezt abból is leszűrhette, hogy őt jól értette. Ugyan, édeském, tízezer jurót adtam neked minden hónapban, schilling már nincsen, kétezer-kettő január elsejétől, tízezer juró rengeteg pénz! De nem neked! – így a brazil.

A hangmérnök a vonalas jegyzetfüzetébe írta, sőt inkább rajzolta: 10 000 Euro. Derengett, hogy annak idején 13 egész valamennyivel váltották át az osztrákok a régi valutájukat, majdnem tizennéggyel. Havi tízezer eurót ő még életében nem keresett, még ezret se. Máris utálta a brazilt. Elképzelte, milyen volna, ha őt pénzelné ez a hibátlan alakú szőkeség, ennyiért zokszó nélkül dolgozna, cipekedne, javítana, szerelne, szállítana. Örömmel, sőt boldogan.

Amazok ketten egyre indulatosabban vitatkoztak, angol–német zagyvanyelven, magyar szavakkal fűszerezve. Ingatlanértékek, szétköltözés utáni lehetséges lakcímek, pénzösszegek röpködtek az enyhén füstszagú levegőben – a Duna-csatorna felől erre fújt a szél.

Kispéter Iván közbe akart szólni, de Nagy Iván az alkarjára eresztette a tenyerét, jelezve, jobban járnak, ha engedik összecsapni az ellentétes

nézeteket. Hát okés, ennyi pénzért ráérek, gondolta. Ismét nikotinéhség gyötörte, fegyelmezte magát. Kizárta a veszekedés hangsávját magából. Attól fogva a némán kerekedő-széthúzódó szájakat figyelte. Micsoda ajkak! – pajzán képzetei támadtak Lilikével kapcsolatban. Irigyelte a barátját, neki már megvolt a karcsú táncosnő.

Időnként harangoztak a *Stephansdom*-ban, Kispéter Ivánnak eszébe jutott a *Scherzo,* a MÁSODIK-ból. A Mester talán legvagányabb műve. Scherzo azt jelenti: tréfa. A nagy Ludwig van Bé soha nem tréfált, inkább csak azt akarhatta jelezni ezzel az instrukcióval, hogy szabálytalan fordulatok és meglepetések következnek, drága hallgató. Egy korabeli bíráló szerint ez a zene vonaglik, mint a sebet kapott sárkány, mely nem tud meghalni, és a finálékban tébolyultan verdes a farkával. Persze… minden kritikust oda kéne kötözni Bécs főterére, egymásnak háttal, s hagyni, hogy a sárkány csapkodja őket keményen.

Lilike és Antonio Carlos váratlanul kezet fogott, s összeölelkeztek. *Fertich!* – jelentette ki a táncosnő csilingelőn, köszönjük szépen, hol kell aláírni?

Kispéter Iván talpra szökkent, s átkarolta mind a kettejüket. Csak Lilikét akarta, de nem látott erre más megoldást.

Ilyen gyorsan azért nem megy, mondta Nagy Iván, még le kell gépelni. Kispéter Iván örült, hogy nem neki, pillanatnyilag fogalma se volt, hogy valójában miben egyeztek meg. Nagy Iván biztosan tudja, ő mindig figyel, hegyes füle és bagolyszeme a tárgyra összpontosít, melyre kedvenc félmondatával örökké térni akar. Igen… már pötyögi notebookjába a szöveget. Praktikus, hogy a jogi karra járt, most hasznát veheti. A diplomája, ahogyan ő fejezte ki: kezdettől fogason függ, rozsda marja.

Ha nekem volna, tuti hogy ügyvédnek állnék, dőlne a pénz, gondolta Kispéter Iván. Ő a műszaki főiskolai végzettségével kitörülheti a fenekét. Mindegy, a jelek szerint ez a mediátorosdi bejön. Bár volna sok ilyen tehetős bécsi pár, mint ezek. Ami azt illeti, csak a nő gazdag. Hülye a brazil, hogy nem becsülte meg magát. Ő, Kispéter Iván szívesen játszaná a mindenes szerepét, férfiúi önérzetét nem sértené, ha az asszony keresné a nagy lét. Éjszaka meg… – összefutott a szájában a nyál, igyekezett észrevétlenül lenyelni. Járatta a tekintetét Lilikén, sehol egy gramm fölösleg. Nyilván mindennapos vendég az edzőteremben.

Ha majd elmennek, föl kell hívnom Zsuzsit – e gondolattól megsavanyodott a kedve. Klafa itt, a császárvárosban, kiszakadva az

otthoni hétköznapokból. Vacsorára *Tafelspitz*-et kéne enni, az a nálunk Bécsi tányérhúsnak keresztelt fogás eredetije. Megnézhetjük a neten, melyik étteremben adnak a környéken. Utána esetleg Tiroli rétes… – újra zubogott a nyál a szájában, Nagy Iván is éhes lehet már. Amilyen fegyelmezett, nem szólna.

Lilike és Antonio Carlos az ablaknál állva beszélgetett csöndesen, intim közelségben. Most ezek tényleg válnak? Ami azt illeti, össze sincsenek házasodva, tehát csak szétmennek – ha igaz. Bámult rájuk, míg Lilike odapillantott, s elmosolyodott: Hiszed-e vagy se, mi már csak ordítozni bírtunk egymással… nagyok vagytok! A hangmérnök vigyorgott: Én Kispéter vagyok, ő a Nagy! – a barátja felé intett az állával. Lilike ezen édesdeden kacagott, amit a brazil is átvett, s Kispéter Iván se tudott ellenállni.

Mi az, mi az, Nagy Iván abbahagyta a gépelést, én is akarok nevetni!

Nincs válasz, amazok hárman röhögcséltek, mint a becsípett gimnazisták, ha valamelyikük abbahagyta, a másik kettő ráerősített, így ment sokáig. Nagy Iván vállat volt, pötyögtetett tovább. Ahhoz képest, hogy író, elég gyatrán gépel, csak a mutatóujjaival, s a kelleténél durvábban csapkodja a billentyűket.

Kispéter Iván odalépett az ablakhoz, a tangóról kérdezte Lilikét. A nő arca elvarázsolódott, magyarázni kezdte. A tangó nem tánc, hanem a bizalom művészete! – anélkül, hogy érzékelte volna, a filmíró billentyűverdesésének ritmusára ingatta nádszálderekát.

IV.

Kispéter Iván kevésszer járt Bécsben, talán kétszer vagy háromszor, mindig csak átutazóban. Ha valaki kérdezte volna a véleményét, azt feleli, álmos, unalmas város. E két napban viszont az a benyomása támadt, hogy Bécs az elegáns tetőterek világa. Lilike még az általuk béreltnél is impozánsabb lakásban élt, a *Stephansdom* másik oldalán. Terasza kimagaslott a környező házak közül, s akkora volt, hogy húsz-harminc vendégnek tarthat kerti mulatságot. A kültéren épített búbos kemence mintha a nagy magyar alföld valamelyik tanyájáról röpült volna ide.

A hangmérnök nem tévedett, azt a kemencét egy Vámosszabadiból szerződtetett kályhaépítő mester készítette, akiért kora reggelenként a brazilnak el kellett mennie az áruszállító Mercedes furgonnal, s a munkanap végén vissza is kellett fuvaroznia. A mester a segédmunkásaival úgy trónolt a hátsó ülésen, mint egy távoli ország

királya a minisztereivel. Ezt Lilike jóval később mesélte el, amikor már becsípett, s mondatait kunkori kacajjal zárta. Nagy Iván emlékezett rá, hogy Lilikének jól áll a szalonspicc, lehelete furcsamód nem vált szeszgőzössé, bármennyit ivott, maradt mindig egzotikus gyümölcs illatú.

Azt Lilike nem kötötte az orrára, hogy a jelenség nem az ő varázserejének köszönhető, hanem a Párizsból hozatott brazil parfümnek. Melyről – amint a mostani üvegcse kiürül – hamarosan át fog pártolni a magas kisfiú fölbukkanása előtt használt *Givenchy*-hoz.

Nagy Iván vodka-narancsot ivott, vagy tizenötöt kevert már a bóbitás, igen kurta miniben feszítő szobalány. Melltartót nem viselt, bimbói tisztán kirajzolódtak a fekete top alatt. Lehet vagy húsz, gondolta a filmíró savanyún. Hozzád lassan minden nő túl fiatal, ideje beletörődnöd. Lilike hajózott arra, banánszoknyáját áttetsző vajszínű fátyol övezte, amelynek hátsó sarka libegett utána, mint egy pillekönnyű farok. Iszol te eleget, Ivánka? nesze, még egy sárga halál! – újabb vodka-narancsot nyomott a szabad kezébe, s a szobalányhoz: Töltögessél csak, hadd emelkedjen a hangulat, *nicht war?* Az meg, széles mosollyal: *Jawohl!* – katonamód összecsapta a két sarkát. Bokalánc csilingelt a jobb lábszárán. A balon pici tetoválás, hármas liliom. Nagy Iván tűnődött, hol látott már ilyet.

Félrefordult, igyekezett erősen a tízezer ajróra összpontosítani. Holnap reggel hazamegyünk, folytatjuk unalmas életünket. Ivcsi merre van? Nem látta.

Valami olyan furcsa… – lassan jött rá, hogy mi. Csönd volt egy ideje. Elhallgatott a jellegzetes tuc-tuc zene, mely minden vendéglátóipari helyiségben éppúgy buffogott, ahogyan valamennyi térben, ahol emberek gyűltek össze úgymond szórakozni. Amikor a hangmérnökkel befutottak, itt is szólt. Ivcsi nyomban megjegyezte: Lilikétől azért többet vártam.

Talán a félköríves teraszon? Odakinn három terebélyes, szivárványt utánzó napernyő biztosította az árnyékot, párafellegek ömlöttek belőlük, Nagy Iván még sose látott ilyet lakásban. Beleállt az egyikbe, jólesett, bár most nincs annyira meleg, júliusban-augusztusban még jobb lehet. Ivcsi sehol. Visszalépett a nappalinak tekinthető téglalap alakú terembe. Két-három fiatalember csavarta föl a vastag szőnyeget középen. Eközben a szobalány ezüstnek látszó tálcán hordta közbe a pezsgőt. A szokásosnál nagyobb palackok címkéjén ez állt: *Mumm.*

Bumm, dünnyögte Nagy Iván. A szobalány mosolyogva bólogatott:

Bizony, Stuttgartból rendeltük, *Mumm* a világ legjobb pezsgője… vagy a *Veuve Clicquot*. A filmíró helyeslőn vigyorgott, noha egyik nevet se hallotta még, ő csak a *Törley*-t tudta, meg a régi szovjet tankpezsgőét… ööö… az nem jutott eszébe. Mi a franc lesz, össztánc?

Lilike cipőt váltott, magas sarkú, ezüstszínű lábbelije Nagy Ivánnak az operetteket jutatta eszébe, Honthy Hanna, Feleki Kamill, Rátonyi Róbert. Hajmási Péter, Hajmási Pál.

Ehelyett érzelmes, de ritmikus zene szólalt meg, hegedű, harmonika, gitár, a férfiénekes spanyolul jajongott, kétségbeesetten, mintha anyját ölnék. Sokára esett le neki, hogy tangó ez. Addigra Lilike az egyik sráccal lejteni kezdett, szoros tartásban, nekinyomva hegyes cicijét. Akkor ez a szeretője, gondolta Kispéter Iván és Nagy Iván ugyanabban a pillanatban, előbbi ekkor jött vissza a fürdőszobából. Ő féltékenyen figyelt, a filmíró pedig önmaga számára is érthetetlen mélabúval.

Addigra három pár csatlakozott Lilikéékhez, összeszokottnak látszottak. Kispéter Iván megbökte a barátja vállát: Nekünk is táncolnunk kéne? Úgy érted, kettőnknek? Hülyeee! – a hangmérnök hátba bokszolta. Szóló csaj kevés volt, nem úgy néztek ki, mint akik tangósok, s főként idősebbek.

Igyunk, ajánlotta a hangmérnök. Újabb sárga halálokat vettek át a kívánatos szobalánytól. Róla később kiderült, hogy Lilike lánya, tizenhat éves. Amikor átöltözött, maga is rutinos tangósnak bizonyult. Senki nem várta az Ivánoktól, hogy táncoljanak, sőt amikor Nagy Iván félszegen fölkért egy kölyökfrizurás nőt, az csak annyit mondott: De még cipőd sincs, papa! – ő ekkor vette észre, hogy a táncoló férfiak puhabőrből készült lapossarkút viselnek. Nyilván hogy ne fájjon a nőknek, ha rájuk taposnak. A kölyökfrizurás nevetett, és hol a *mirada, a cabeza?*

Nagy Iván vérvörösen hátrált. Előbb leöregezett, aztán letudatlanozott, nem állok jól. Csatlakozott a barátjához: Lassan mehetnénk, mit szólsz? Még ne, kezdem magam jól érezni! – szerzett még két sárga halált, koccintottak. Túl hevesen, az ital picit kilöttyent a kivételesen sima padlóra, melyet Lilike mélykékre festetett. Érdekes, hogy nem kopik le a talpaktól, gondolta a hangmérnök. Nem tudta még, hogy Lilike itt tartja a kurzusokat, az erős igénybevételt festés vagy lakkozás nem bírná ki, színházi balettszőnyeg borítja a parkettát.

Klingetett a hangmérnök telefonja, Zsuzsi hívta. Ellendült az asztaltól, a teraszra ment. Hol vagy? – Zsuzsi, ellenségesen. Az adekvát válasz az volna: Nem tartozik rád. Kispéter Iván ehelyett: Bécsben…

mediálunk Ivánnal. Mediáltok, ismételte Zsuzsi nyomatékkal, mintha káromkodás volna. Igen, mediálunk, újabban ezzel keresem a betevőt, meséltem, csak sose figyelsz oda. Kisebb gondom is nagyobb annál, hogy te mivel keresed, de azért idetolhatnád a pofád, ez ugye vészhelyzet!

Kispéter Iván megállta, hogy ne röhögjön, a *Vészhelyzet* Zsuzsi és a mamája kedvenc tévésorozata volt, egyetlen folytatást se mulasztottak el. Zsuzsi már diktálta a listát, amire okvetlenül szüksége van a kórházban, az anyját nem kérheti meg, hogy turkáljon a szekrényében, amikor olyan nehezen sikerült lenevelnie arról, hogy behatoljon a lakásba, ha ő nincs otthon, és kutasson, nyúlkáljon, rendrakás ürügyén. A hangmérnök egy darabig próbálta megjegyezni, aztán kérte, kapjon e-mailt, most nem tudja fölírni. Jó… asse kérdezed, hogy vagyok?! De, csak még nem hagytál szóhoz jutni. Én nem hagytalak szóhoz jutni, én?! – Zsuzsi hangja falzettba csúszott. Kispéter Iván tudta, veszekedős monológ következik, nem szólt közbe, hogy sokba fog kerülni ez a hívás, nézte a bécsi háztetőket, s várta, mikor teheti le végre.

Követelőzik, foglalta össze Kispéter Iván a lényeget a barátjának, és hiszed-e vagy se, féltékeny… most!!!

Egyikük sem érezte magát túl jól. Pedig ez volt a legsikeresebb mediálásuk, és megkapták az eddigi legkomolyabb honoráriumot, ráadásul euróban, zsebbe. Mellesleg a múlt héttől számlaképes a KINAME betéti társaság.

A filmíró indulásra készen állt, nógatta a barátját. A hangmérnök maradni akart. Minek? – Nagy Iván. Én, kérlek szépen, a magam részéről megdugnám Lilikét, remélem, nincs ellene kifogásod.

Nagy Iván összerándult. Ez a lehetőség eszébe se jutott, kuncsaftot nem kéne… nem illik – enyhén dadogott. Miért, üzleti kapcsolatunk rendben lezárult, vagy nem? – Kispéter Iván hangsúlya támadóba csúszott. De… ugyanakkor… azért ez furcsa… szóval… majd megbeszéljük az utcán! – Nagy Iván megragadta a barátja csuklóját. Kispéter Iván lerázta magáról, menjél nyugodtan, úgyis nálad a kulcs, szerintem van némi esélyem! – dévajul pislogott. Szerintem részeg vagy, felelte Nagy Iván, hogy időt nyerjen. Bizony, de Lilike is ivott rendesen, figyeltem, eleget, de nem túl sokat, tiszta jó!

A szőke táncosnő ott forgolódott előttük, immár egy újabb partnerrel, aki öregecskének látszott, mégis kecsesen lépkedett, forgatta Lilikét jobbra-balra. A hangmérnök tudta valahonnan, hogy ez az ocsó nevű

figura, *ocho,* azaz nyolcas. A filmíró nem értette, miért zaklatja föl annyira, hogy a barátja leteperné Lilikét. Lehetséges, hogy van némi esélye, de neked, öregem, fikarcnyi sincs, ezen már túl vagytok.

Nagy Iván elnémult. Kígyót melengettem a keblemen, gondolta. Azért jöttünk ide, hogy pénzt keressünk, arról nem volt szó, hogy Kispéter Iván rátép az én Lilikémre. Jó, már nem az én Lilikém… akkor is, barátok között az exek is tabuk, mit szólna, ha Zsuzsira másznék?

Magában őrölgette mindezt, ahelyett, hogy elmondta volna a hangmérnöknek. Aki iránt hirtelen ellenszenvet és haragot érzett. Fontolgatta, hogy otthagyja, remélte, nélküle is eltalál a bérelt lakásig, sajnos nem figyelt eléggé, Ivcsi tájékozódik jobban, ő csak követte. Az biztos, hogy gyalog jöttek, az elöl kanárisárga, hátul mustársárga Citroënt a Stern utcai garázsban hagyták, a parkolást is Lilikére terhelik. Ami pedig talán már túlzás, de a szőke asszony nem emelt kifogást.

Na, gyere már! – megragadta a hangmérnök karját, de csak a csíkos ing ujja maradt a kezében, elszakadt a mandzsetta fölött. Eszednél vagy? – mordult rá Kispéter Iván, és a verekedésre kész hím vérszomjas indulatával meredt a barátjára. Lehet, hogy én is így nézek rá? – Nagy Iván megdöbbent. Csitító mozdulatot tett, Ivcsikém, az most úgyse jöhet össze, ezek tangózni fognak kivilágos kivirradtig, gyere szépen. Szájjá le, én jól érzem magam ebbe a buliba, mennyé, ha annyira akarsz! –

Kispéter Iván hangsúlyozása picit kőbányaisodott, ha berúgott. Jó, jó, de ki fog hazahozni? Bízzá bennem, megoldom, nagy vagyok, rendbe?

Rendben… – a filmíró indult a bejárat felé. Illene elköszönni Lilikétől. De a szőke asszony a ritmusba simult egy újabb férfival, aki fél fejjel alacsonyabb volt nála. Van itt forgalom…

Az utcán jött rá, hogy az Airbnb lakás kulcsa a barátja horgászmellényének zsebében van. Klassz. Leült a járda szélére. Már mérgelődni se volt kedve. Eszébe jutott a zenefilm. Még neki se láttak. Ő arra készült, hogy majd az ideúton, csakhogy akkor inkább Lilikéék ügyét tárgyalták ki. Eh… tulajdonképp elég geci a barátod, dünnyögte az orra elé. Ami neki fontos, mint Zsuzsi és az osztozkodás, arról szünet nélkül dumáltok, ami neked fontos, arról viszont… eh, eh, eh.

Most vette észre, hogy az úttest túloldalán, nagyjából vele szemben is ül valaki a járdán. Kirajzolódtak a részletek a sötétedésben. Basszuskulcs. Antonio Carlos gubbasztott ottan, mellkasára csuklott

fejjel, moccanatlanul. Nagy Iván, mint akit rajtakaptak, föl akart ugrani, a lába nem engedelmeskedett. Nézte a langaléta kisfiút. Alszik? Vagy meghalt? Ugyan már… ez nem krimi, hanem az élet. Hahó – szándéka szerint kiáltotta, valójában cincogta. Krákogott. Kérem… *bitte!* Spanyolul asszem *por favor,* de brazil portugálul?

Antonio Carlos nem törődött ezekkel a próbálkozásokkal, rezzenetlen maradt, akár egy kőszobor. Isteni… Filmjelenet. Lilike két exe kuporog a járdaszélen a *Riemergassé*-ban. Előbb *fahrt,* aztán kistotál, majd a közeliek. Esetleg *steady cam.*

Mi a francnak ül ott? Leskelődik? Vagy?

Nagy Iván agyában újabb filmrészletek peregtek, Lilikével kapcsolatos emlékek, jók s rosszak egyaránt. Milyen érdekes jelenet volna, ha az összes férfi, aki bárminő szerepet játszott a karcsú asszony életében, itt gubbasztana, egy sorban, mint verebek a villanydróton. Neki is át kéne ülnie a túloldalra, közéjük.

Közben szólnának a vonósok. A MÁSODIK-ból a negyedik. Annak az eleje táncházi talpalávalóra emlékeztette, fürge, pattogós. Szaladgálás a kihalt játszótéren.

Ivcsi szerint olyan zene, mintha galambok és krokodilok élnének együtt. Haha, mindig galamb és krokodil él együtt, valamennyi párkapcsolatban, s a végén az egyik megeszi a másikat. Talán… a barátságra is áll?

A sarkon bekanyarodott egy rendőrautó, mesebeli puhasággal és zümmögéssel siklott oda hozzájuk.

Má csak ez hiányzott. Nagy Iván az oldaltáskáját a térdére húzta, tudta, az útlevelére szükség lesz. *Allegro molto.*

A kocsi fényszórója szinte szúrt, a filmíró szeme lüktetni kezdett, mint a… hm, kihunyni készülő vén csillagok.

***

HARMADIK

(Esz-dúr, „Eroica")

I.

Beethoven a komponálás legelső napjaiban Napóleonnak akarta ajánlani a HARMADIK-at. Schindler szerint a kis termetű nagyember tettei inspirálták a zeneszerzőt – de Schindler majdnem minden efféle históriája utóbb hamisnak bizonyult. Carl Czerny viszont úgy tudja, Abercrombie generális volt az ihletadó. E brit hadvezér nevét egy katasztrofális veresége (Montreal sikertelen bevétele,1758) tette közismertté, utána le is váltották. Czerny történetére sincs semmiféle bizonyíték. Ferdinand Ries, a Mester tanítványa megbízhatóbb tanúnak tekinthető, saját szemével látta az eredeti kotta első lapjának tetején a Buonaparténak (Bonaparte olasz változata) szóló dedikációt.

Ries tájékoztatta Beethovent arról, hogy Napóleon császárrá nyilváníttatta magát. A Mester dühbe gurult, s állítólag e szavakra ragadtatta magát: „Tehát ő is csak egy közönséges emberi lény? Akkor ő is lábbal fogja tiporni az emberi jogokat, és csupán a saját ambícióit dédelgeti. Mindenki fölé helyezi önmagát, és diktátor lesz!" – a partitúra első oldalát apró darabokra tépte, s a padlóra szórta. Egy másik, a Mester által több helyen saját kezűleg javított kézirat maradt ránk, Bécsben őrzik, a dedikációban a Buonaparte nevet a szerző olyan durván húzgálta át, hogy kiszakadt a papír.

Végül az *Eroica* (hősi) szimfónia címet adta a műnek, *egy nagy ember emlékének megünneplésére*. Alatta viszont Lobkowitz hercegnek, fő mecénásának ajánlotta – legyünk megértőek, Beethoven is a piacról élt. A „nagy ember" biztosan Napóleon, jelzi ezt a második tétel címe is: Temetési induló. A gyász zenéje inkább a negyedik tételbe kívánkozott az akkori ízlés szerint, de a Mester úgy gondolta, hogy az első a hős életéről szól, a második a haláláról, a harmadik a föltámadásáról, a negyedik pedig a megdicsőüléséről, így kéne hallgatnunk! – zárta eszmefuttatását Kispéter Iván.

Járatta tekintetét az egybegyűlteken, látta, a társaság zöme már nem figyelt. Rajtam kívül legföljebb Nagy Iván gerjed Beethovenre, állapította meg. Vagy rám.

Ránk?

A Mester úgy tartotta, a HARMADIK olyan hosszú (Furtwänglerrel ötvenöt perc, Herbert von Karajannal negyvenkilenc), hogy csak koncert elején volna szabad előadni, fáradt közönség nem tudja kellőképpen befogadni és értékelni.

A lakásavató buli már túljutott a holtponton, néhányan el is mentek. Kispéter Iván csalódott volt, várta ezt az estét, nagyobb durranásra számított. Kevesen tudnak rendesen osztozni más örömében, e téren a filmíró kiemelkedik a mezőnyből, gondolta. A baráti szeretet melengeti keblemet… ez valami idézet, de honnan? – nem jutott eszébe.

Csalódása fő oka a bécsi Lilike, aki ígérete ellenére se futott be, nem is telefonált. Dánkesőn. Tavaly mediáltak neki Bécsben, tízezer ajró plusz költségek. Azóta föl-fölbukkant Budapesten, általában összefutnak egy kávéra. Más nem történt, pedig a hangmérnök nagyon szerette volna. Lilike gyöngyöző kacagással hárította el: Á, Ivcsi, ne rugózz ezen, még zárva van a néni!

Lilike, mint néni… na ne. Hibátlan alak, selymes bőr, tengerkék szemek. Nagy Iván úgy mondta: tengerzöld. Talán világítástól függ. De nem jött el, akkor meg tökmindegy. Szar ügy. Lilike gerjedne Beethovenre… Nagy Ivánt is elvitte Sir Georg Soltihoz, ráadásul a színpadra! Hagyja a filmírót másra, engem vigyen fel a padlásra! Jáj… dugulj el.

A lakásavatón annak a kompániának a kemény magja jelent meg, amelyik annak idején összegyűlt a Basszuskulcsban, Kispéter Iván kerek születésnapján, több mint két éve. Nagy Ivánt két teniszpartnere hozta magával, valaha a rádióban dolgoztak.

Lilike a sikeres tanácsadást követően tervezni kezdte, hogy Budapesten is nyit tánctermet. Kétlaki lesz, végül hazaköltözik. Bécsből? – Kispéter Iván hüledezett, mér? minek??? Fogalmad sincs, mennyire uncsi az osztrákoknál, este hétkor elnéptelenednek az utcák.

E beszélgetés helyszíne a Primisszima volt, a Dob utcában. Reggelizni jöttek, Lilike mániája, hogy a früstüköt az ember nyilvános helyen vegye magához, s igyon hozzá egy pohár száraz pezsgőt. Olyan kecsesen fogta a kristálypoharak szárát, hogy Kispéter Iván is ivott vele, túltette magát azon az elvén, hogy az ember ebéd utánig nem alkoholizál.

A Primisszima romkocsmának látszott, pedig méregdrága étterem, néhány hónapja nyílt. Az árfekvés Lilikét sosem érdekelte, én fizetek!

Másik mániája az új helyek azonnali kipróbálása, főleg, ha elismerő kritikát olvasott róluk, erről például a tekintélyes bécsi turisztikai magazin lelkendezett. A girbegurba tetejű, félig leomlott (vagy -rombolt) házfalra hatalmas monitorokat szereltek, melyeken az MTV zenei adó klipjei mentek, némára állítva. Úgyse hallatszana semmi, akkora a zsongás-búgás.

Kispéter Iván ásítozott, fél kilenc őneki hajnalok hajnala. Mit csináltál az éjjel? – így Lilike, incselkedőn. Nem azt, sajnos.

E pillanatban az étteremben váratlanul csönd lett. Mi van?

Lilike a monitor felé intett a fejével. Kispéter Iván először azt hitte, klip, a filmeken sokat látott manhattani *World Trade Center* ikertornyait mutatták, gomolygó fehér füstbe borulva. Aztán egyenruhás alak rohant a kamera felé a széles utcán, kezében tűzoltó készüléket lóbálva. A többit ma már tudjuk.

Lilike sírva fakadt: Jaj, istenem! – egész teste rázkódott a zokogástól. Csak később tudta elmondani, hogy három barátnője dolgozott a déli toronyban, magyar lányok, New Yorkban éltek hosszabb ideje, többször meglátogatta őket, bevitték a munkahelyükre, a sokadik emeletre, hihetetlen volt a kilátás.

A Primisszima izgágább vendégei már ott ácsorogtak a képernyők alatt, nyakukat hátradöntve figyelték a CNN fölvételét, mintha nem tudnák, hogy a terrortámadás 2001-ben volt, kábé tizenegy éve. Szeptember tizenegyedikén. 1/9/11, a hangmérnök így tudta megjegyezni.

Lilike bele se kóstolt a Benedek-rendiek tojásába, pedig ez a kedvence. A pezsgő melegedett és buborékmentessé vált a karcsú poharakban. A képernyőn már újra egy rock zenekar vonaglott, a World Trade Center romjainál. Elég ízléstelen.

Az északi toronyba 8.46-kor robbant bele a repülő. Százkét percig reménykedhetett az USA és az egész világ, hogy azért talpon marad. Akkor összeomlott. A déli tornyot 9.03-kor érte a találat, és ötvenhat perc múltán hullott elemeire. Lilike barátnői közül ketten szörnyethaltak. A harmadik megúszta, aznap szerencsés véletlenek folytán nem dolgozott. Lilike készül, hogy a közeli jövőben meglátogassa. Vihetne magával, gondolta Kispéter Iván, mondani nem merte.

Sejtette, hogy a szőke táncosnő ma se fogja fölhívni a Vigadó téri pöttöm zugába, amelyet a nagymamájától örökölt. Ő akkor nem tudta

volna hová vinni, a lakásra még csak alkudott. Ha csak kölcsön nem kéri Nagy Ivánét, ami azért meredek volna, a filmíró már akkor is ott élt, amikor Lilikével járt.

Valahányszor úgy alakul a helyzet, hogy összejöhetnénk, mindig történik valami, ami lehetetlenné teszi, gondolta Kispéter Iván a lakását avató buliban. Ez lett volna a legjobb alkalom. Meg az a délelőtt, amikor a Primisszimában reggeliztek, Lilikének kivételesen nem kellett rohannia sehová, ráért délig. Annál durvábbat, mint az ikertornyok lerombolása, nehéz kitalálni. Mondjuk, lehetne egy földrengés. Cunamira vagy szökőárra (ha ez a kettő nem azonos) kevés az esély Budapesten. Orkán? Hurrikán? Tornádó?

Hm… az Ó utcában egyszer se szó, se beszéd összeomlott egy bérház, meg is halt valaki, szerencsére napközben történt az eset, kevesen tartózkodtak otthon. Ebben a házban most alszik az összes lakó, legalábbis az udvari fronton, csak nálam égnek a lámpák. Na jó, de az egy százéves épület volt, ez meg… kábé hetvenvalahány. Igaz, hogy bauxitbetonos. Valamikor nyolcvan tájt kitört a hiszti, hogy az ilyenek nem biztonságosak, aztán semmi se történt. Nézzünk bizakodva a jövőbe itt a Gogol utcában!

Nagy Iván úgy ejti: Gogoj, az ő fejébe még beleverték az oroszt. Lilike *gavarit pa ruszki?* Valszeg igen, hatvanhatban vagy -hétben született. Tizenhéttel fiatalabb a barátodnál… azér az nagy korkülönbség, *Nagy,* hehehe. Én csak héttel vagyok Lilikénél idősebb, ideális… volna. Bár ő tízet bátran letagadhatna, ha tagadna le bármit, sose szokott. Egyenes vagyok, mint a gereblye, úgy kő azt! – mondja néha. Mér nem jött, a kurva életbe, megígérte.

Kispéter Iván hirtelen sivárnak és üresnek látta új otthonát, melyre pedig annyira büszke volt. Hatalmas anyagi erőlködés kellett hozzá, OTP-kölcsön, nehéz feltételekkel, Zsuzsiból kiimádkozott pénzösszeg, és Nagy Iván kamatmentesen adott hárommilliója. Közben két szoba az egész, meg a Gogol utcai méretekhez képest széles erkély, ahová kiülhetnek étkezni, majd, ha egyszer lesz kerti asztal és székek. Még csak a legszükségesebb bútorokat sikerült beszereznie, az erősítők, a hangfalak és a hangszerek azért földobják a nappalit. A falak mentén felstószolt könyvkupacok meg lehúzzák, polcok kellenek, sürgősen. Nagy Iván állítja, tudnánk barkácsolni, nehéz elhinni.

Büszkeségre ad okot, hogy van külön vécé, meg a fürdőszobában is egy, Zsuzsinál utálta a sorbaállást, ha mindkettejüknek üríthetnékje támadt. A legjobb persze az egészben az, hogy Zsuzsi nincs itt. Nem remélte, hogy ilyen hamar (hm, fél év múltán) kihurcolkodhat Nagy

Ivántól. Nem volt rossz nála, mint egy idős, összeszokott házaspár, úgy éldegéltek, ő vásárolt be, Iván főzött és mosott, ő takarított, teregetett, nagy műgonddal, hogy vasalni egyiküknek se kelljen.

Ha a vendégei érdeklődést mutatnak Beethoven iránt, lejátszotta volna nekik a DVD-t, amelyen Herbert von Karajan vezényli a NYOLCADIK-at, a Berlini Szimfonikusok élén. Karajan volt Furtwängler legfőbb vetélytársa, amúgy párttagkönyves náci. Furtwängler igazából nem volt náci, csak nagyon buta. Tény, hogy mindketten vezényeltek a legvadabb időkben Berlinben, olykor a Führer és magas rangú politikusai előtt.

Lassan és körülményesen szedelődzködött a társaság, noha a házigazda már nem marasztalta őket. Unta a banánt. Mégiscsak föltette a HARMADIK-at, Paavo Järvi észt karmesterrel. *Allegro con brio*. Brémai Szimfonikusok.

Itt alhatok? – Nagy Iván. Ne vicceljél, bármikor, nálam otthon vagy. Mindketten álmosak voltak, de egyikük se tápászkodott föl a kihúzható kanapéról, mely majd a filmíró derékaljául szolgál.

Csörögni kezdett Nagy Iván telefonja. Ki a franc lehet ilyenkor? – költői kérdésnek szánta, fölvette. A vonal recsegett-ropogott, valaki hadarva magyarázott, csak szófoszlányokat továbbított a szakadozó térerő. Ki vagy? – rikoltotta Nagy Iván a membránba. A választ elsöpörte az akusztikus zűrzavar. Basszuskulcs, nem hallom! – vonította ő. Már-már letette, amikor gyanítani kezdte, hogy talán a brazil kisfiú hívja, Antonio Carlos, Lilike exe.

Kispéter Iván aggódva figyelt, megérezte, hogy a szőke táncosnővel kapcsolatos ez a telefon. Remélte, hogy nem karambolozott. Ugyan már… nem is a csajom… Még?!

II.

Soha senki nem értette, hogyan képzeli Nagy Iván a zene filmmé változtatását, legkevésbé a rendezők, akiknek elmesélte. A film, mint olyan, nem képes kifejezni absztrakciót a vásznon, mert mindig konkretizál, kérlek szépen, magyarázta egyikük, szemüveges, középen kopasz emberke, aki a haját oldalról a tar foltra fésülte. Nagy Iván erős késztetést érzett, hogy lesodorja onnan, s aztán megcibálja.

Kispéter Iván volt az egyetlen, aki fantáziát látott az ötletben. Igaz, a filmektől általában távol áll az elvontság, de talán éppen ezért érdemes volna olyat csinálni, amilyen még nincs. A kérdés csak az, hogyan. Jó kiindulás a kilenc szimfónia, pláne ha tényleg kábé kilenc

tekercs – Nagy Iván úgy mondta: bobin – egy mozifilm. Kezdődhetnének a részek úgy, hogy az öreg mozigépész befűzi a tekercset, azt a régimódit, a celluloidot.

Igen… mint a *Cinema Paradisó*-ban! – Nagy Iván tűzbe jött. Kispéter Iván nem látta az olasz filmet, így a barátja elmesélte neki, meglehetős részletességgel. Furcsa, de Nagy Iván mindig úgy gondolkodott az általa kieszelt mozidarabról, hogy megörült minden hasonlóságnak a már sikert aratott filmekkel. Kispéter Iván szerint fordítva kéne. Nagy Iván próbált igazat adni neki. Mert tényleg, rég elmúltak azok az idők, amikor a művészek körülbelül ugyanazokat a témákat akarták megvalósítani, pietàt, golgotát, utolsó vacsorát. Akkoriban még nem individuális ambíciók fűtötték a mestereket, inkább valamiféle közös élménykörben mozogtak. A „mi“ volt a fontos az „én” helyett. Eszébe jutott a Beatles és George Harrison: *I, Me, Mine*.

Félig lehunyt szemmel kibökte: Olyan főhős kéne, aki zenével foglalkozik, muzsikus, énekes, karmester. Hm, hangmérnök? – Kispéter Iván huncutul. Nagy Iván azonban komolyan vette, ez jó, nagyon jó, öregem, írnod kéne! Má csak az hiányzik!

Ezen az estén mind a ketten biztosra vették, hogy zenefilmjük el fog készülni, és be is mutatják. Sőt! Akkora sikere lesz, mint a *Cinema Paradisó*-nak, mely Nagy Iván szerint megkapta a legjobb külföldi filmnek járó Oscar-díjat.

Mióta Kispéter Iván átköltözött a Gogol utcai lakásba, rendszerint nála bandáztak, mert ő szívesen fröccsözött vagy Aperol Spritz-ezett esténként, Nagy Iván viszont megvolt ivás nélkül, haza tudott vezetni az éjszaka sűrűjében. Oda is gyalogolhatna, ám ahhoz túl lusta. Holnap korán kell ébrednie, fölajánlotta Lilikének, hogy elfuvarozza az ügyvéd irodájába.

Nemrég a BAH-csomópont után Lilike kikerült két, balesetben összecsókolózott autót, és elcsapott egy gyalogost, aki az út kellős közepéről figyelte a kárvallott vezetők szópárbaját. Annak az embernek semmi keresnivalója nem volt a belső sávban, tehát ő is hibás, de akkor se szabad elütni.

Lilike telefonhívása után Nagy Iván nyomban a helyszínre száguldott a Citroënnel, a rendőrök öt perccel őutána futottak be, ketten, mint a viccekben, egy kövér, egy sovány. Hosszan vitáztak, kinek van igaza, abban maradtak, hogy a felelősség ötven-ötven százalékban terheli Lilikét és áldozatát. A negyven körüli nyurga ember öt métert röpült, megrepedt a koponyája. Biztos, hogy nyolc napon túl gyógyul, tehát

minimum súlyos testi sértés. Immár a nyomozókon a sor, ha vádat emelnének, aminek Nagy Iván szerint kevés az esélye, minden az ügyészen és a bíróságon múlik.

Látod, kezdte Kispéter Iván búsan, nem vitás, a velem kapcsolatba kerülő nők előbb-utóbb karamboloznak. De Lilike nem is… ha jól tudom… – olyan fancsali arcot vágott, hogy a hangmérnök elmosolyodott, Ivánkám, egy szavadba kerül, és többé nem próbálkozom a szőke bécsi asszonynál. Összenevettek. Barát a barátnak nem vájja ki a szemét, gondolta Nagy Iván, szíve csordultig telt szeretettel, és nem volt képes rá, hogy kimondja.

Képességesebb évfolyamtársai mind ügyvédek lettek, válogathatott, kihez forduljanak. Úgy hallotta, büntetőügyekben Józsi a király, még reménytelen helyzetű visszaesőket is sikerült valamennyire tisztára mosnia, megúszták fölfüggesztettel. Józsi azonban annyira túlterhelt, hogy egy fiatalabb kollégáját ajánlotta maga helyett, dr. Plisszár Emőkét, az egyetlen nőt a harminchármas számú ügyvédi munkaközösségben. A hímek a háta mögött úgy emlegették: Plisszár Emlőke. Nagy Iván Anita Ekberg kinézetű kebelcsodára számított, ehelyett mozgékony kis nő fogadta őket, apró, feszes cicikkel és ígéretesen domborodó farral, szigorú kék kosztümben. Amikor Nagy Iván később rákérdezett a gúnynévre, Józsi röhögött, nem az, hogy nagy van neki, hanem szereti kitenni, *push up*, apukám, érted!

Való igaz, az ügyvédnő melle mintha kiugrani készülne a téglalap alakú dekoltázsból, Nagy Ivánnak kényszerítenie kellett önmagát, hogy ne azt bámulja, Lilike persze rögtön észrevette, hunyorítással jelzett. Nagy Iván szégyenkezett. Lilike mindig mindent észrevesz, ez a specialitása.

Dr. Plisszár Emőke újra és újra elmeséltette a történteket, jegyzetelt, még egy rajzot is készített a helyszínről emberalakokkal, nyilakkal, az autók körvonalával. Nagy Ivánnak tetszett ez az alaposság. Meg persze a nő, de erről még korai nyilatkoznia. Mostanában, vagyis amióta elmúlt hatvan, minden fiatal csaj tetszik neki, amint erre Kispéter Iván fölhívta a figyelmét. És ez borzasztó! Tele a város vonzó lányokkal, akik ilyenkor, június elején annyira nekivetkőznek, hogy a férfinép szünet nélkül nyeldekel. Főleg azok, akiknek a szép fiatal lányok már nem osztanak lapot. E csoportba tartozunk mi is, a két nagy mediátor. Én jobban, mint Ivcsi, ő azért tízzel fiatalabb.

Lilike egyre idegesebben mondta el újra, hogy a BAH-csomópontnál lehajtott a balra kanyarodó autós hídról, amikor látta, hogy két kocsi egymásnak rohant, szemmel láthatólag egyszerre akartak sávot

váltani, a roncsok eltorlaszolták az utat, a vezetők ordítva vitatkoztak a betonon. Tekintettel a késő éjszakai időpontra – negyed kettő körül történt ez, ennél pontosabban nem tudja meghatározni –, forgalom semmi, így ő a szembehaladó sávokra hajtva kerülte ki az akadályt, igaz, átlépte a záróvonalat, de mi a jó istent tehetett volna? Nem vette észre, hogy ott, az úttest közepén ácsorgott a férfi, akit elcsapott. Azonnal megállt, kiszállt, tehát nem mulasztotta el a segélynyújtást, az az ember föltápászkodott, s Lilike kérdésére kijelentette, hogy nincs komoly baja, csak horzsolások, még bocsánatot is kért, okosabb lett volna, ha a járdán marad. E nyilatkozatot aztán a rendőrök előtt már nem volt hajlandó megismételni… még hányszor meséljem el? Ahányszor kérem, így dr. Plisszár Emőke, hűvösen és rendületlenül.

Nagy Iván nyugtalankodott, mert Lilike arcán átfutott a remegésféle, melyet azokban a régi időkben, amikor ők párt alkottak, kisvártatva éles szögekkel teli szózat követett, már-már sikítás. Remélte, az ügyvédi irodában azért mérsékeli magát. Fölöslegesen aggódott, dr. Plisszár Emőke rutinosan kezelte a türelmetlen kuncsaftokat, hangja tárgyszerűségétől lehűlt az egyik oldalán üvegtéglákból félkörívesített szoba. Hivatásos, gondolta Nagy Iván, s igyekezett elnyomni magában a jelző bizonyos értelmét.

Tovább tartott ez a megbeszélés, mint hitték, Lilikének rohannia kellett, mindig zavaros teendői voltak, többnyire pénzzel kapcsolatosak, most például egy lakás eladását intézte a Krisztinavárosban. Nem övé az ingatlan, de a francia Riviérán élő tulaj sok pénzzel tartozik neki, így a vételár fele őt illeti. Drukkolj, hogy minden simán menjen! – mosolygott, a szeme fényét Nagy Iván forrónak találta, ezen már akkoriban is fönnakadt, tulajdonképp ellentmondás, a kék hideg színnek számít.

Nehezen sikerült parkolóhelyet találni az Alagút utcában. A hatvanas években épült – az idő tájt modernnek számító – ház műgránit lapjai hófehérré váltak, lecsiszolhatták őket. A legfölső emeleten volt a két, egyformának látszó, szabályos négyzet alakú szobából és mellékhelyiségekből álló lakás. Se bútor, se szőnyeg, se függöny, a takarítás a közelmúltban történhetett, talán a festés is, noha nincs olyan szag, a makulátlanul csillogó parkettán csak egy fölmosóvödör állt, tele habos vízzel.

Jó hely, dünnyögte a filmíró, nyomban cselekményt kezdett fabrikálni, talán boldogok voltak, akik itt éltek. Bizonyára, de meghaltak, a tulaj nagyszülei voltak – Lilike kivitte a vödröt a konyhába, hallatszott, ahogyan a vécékagylóba önti a vizet. Nagy Iván bámészkodott az ablaknál, a szemközti templom órája ütni kezdett. Dél van. Nem vette

észre, hogy Lilike odaállt mellé, csak amikor a nő ravasz kölnijének illata elérte a szaglóhámját. A válluk összeért. Van egy szőke asszony, fehér, mint a rózsa, énekelte Nagy Iván félhangosan. Lilike valamelyik hajdani születésnapján a közepes étteremben ezt húzatta neki a prímással.

Ivánka, te még mindig szeretsz engem? – a kérdés olyan semlegesen csusszant ki Lilike száján. Nagy Iván tartott tőle, hogy elvörösödik, ezért gyorsan: Erre sem igennel, se nemmel nem válaszolhatok… angyalkám – tette hozzá csöndesen. Így szólította akkoriban. Lilike mosolygott, hálás vagyok neked, Ivánka, akarsz elélvezni? A filmíró arca már lángolt, nem… én nem így mondanám, de… Most akkor igen, vagy nem?

Lilike odatérdelt elébe, lehúzta a cipzárját, és – úgy, ahogyan Nagy Iván tapasztalatai szerint csak ő tudta. Amikor végzett, papír zsebkendőt vett ki ezüstszínű retiküljéből. Mindig ilyen nett nő volt.

Azért ne mondjad el a barátodnak. Tessék? Ne dicsekedj vele Ivcsinek, mert őneki komolyak a szándékai, biztos mesélte, vagy? Nagy Iván erre nem válaszolt, annyira reszketett a térde, hogy két kézzel kapaszkodott az ablakpárkányba. Súlyos, dünnyögte magában. Agyában az ügyvédnő alátámasztott melle bukkant föl. Milyen lehet *push up* nélkül? Nem bánnám, ha ő térdelne elém… jaj, de gusztustalan vagy… dr. Plisszár Emőke még Lilikénél is fiatalabb, legalább tízzel, ha igaz.

Lilike nem sokat lacafacázik. És ezek szerint… már Ivcsivel… basszuskulcs, mit érdekel az téged? Eszed ágában sincs fölmelegíteni Lilikével a… dolgokat, szívtál eleget a… az örökös kiszámíthatatlanságától. Szívtam én eleget, szívjon most már más is. Igen… de épp a legjobb barátod? Szólj neki? Fölösleges, ilyen téren fabatkát sem ér a figyelmeztetés, azt hinné, féltékenykedsz. Van ebben valami… Sürgősen hagyd abba.

Fölhúzta a cipzárját, és ő is átvette az ügyvédnő hanghordozását: Köszönöm, angyalkám. Mire Lilike: Részemről az öröm. Örülök, ha örülsz, gondolta Nagy Iván, ám ehelyett azt mondta: Lassan akkor mehetnénk. Jó, csak még fölírom az óraállásokat, azért jöttünk. Rendben.

Nagy Iván ott maradt az ablaknál, s a várakozás perceiben fütyörészett. Sejtette, hogy a HARMADIK-ból, de nem tudta, melyik tétel végét. *Adagio assai?* Abban se volt biztos, hogy ez melyikhez tartozó instrukció. *Marcia funebre*. Halotti induló? Régen voltak már a

latinórák a jogi karon. *Uti lingua nuncupassit, ita ius esto,* erre tisztán emlékezett. Amit a nyelv kimondott, úgy legyen a jog. Vélhetőleg dr. Plisszár Emőke is bevágta, a római jog változatlanul alaptantárgy az első évben. Hm, van közös tudásunk… biztató.

Amikor beültek a Citroënbe, Lilike szóvá tette, hogy hátul nem sikerült jól a dukkózás árnyalata. Nagy Iván vállat vont, elöl sem, eredetileg narancsszínű volt az egész, összetörtem jól, akkor lett kanárisárga, aztán belém jöttek, azóta a feneke mustársárga… mindegy, csak menjen, néha vacakol az indítómotor! – most szerencsére rögtön beugrott. Lilike letekerentyűzte az ablakot az ő oldalán, elektromos ablakemelő nincs? – kérdezte plázacicás hangsúlyozással. Viccelni próbált, de Nagy Iván komolyan vette, majdnem semmi nincs, el kéne adnom. Hány éves?

Tizenkettő. Akkor idén szabadulj meg tőle, hátha gabonásak a vevők.

Én vagyok gabonás, gondolta Nagy Iván, melegedő szívvel. Ez is az ő hajdani közös szókészletük maradéka. Mindegy-mindegy, rég volt, szép volt, tán igaz se volt. Hm, de bizony, igaz volt. Elszalasztottam ezt a változatlanul remek nőt. Arra most nem emlékezett, mennyire unta Lilikét a végén, nem véletlenül ritkította találkozásaikat, noha sok meghívást kapott Bécsbe. Huss, hagyd a francba.

Tudod, kezdte Lilike lassan, nagyon örültem volna, ha rám rontasz a lakásban, letéped a ruhám, és magad alá gyűrsz… csak most az egyszer.

Nagy Iván úgy meglepődött, hogy áthajtott a piroson, harsány dudakoncertre indítva az elsőbbséget élvező autók vezetőit. Pardon bocs, morogta. Nem kell bocsánatot kérned, tudom, te finom angol úr vagy, sose tennél ilyet, de képzeld, a nők néha erről fantáziálnak, titokban. Hát én ezt nem is tudtam! Akkor most jegyezd meg, és beszéljünk másról. Oké… zene? Jöhet.

Benyomta a DVD föliratú gombot a műszerfalon. Ünnepélyes, lassú gyászzene. Mi ez? – Lilike. Hát… asszem a második tétel a HARMADIK-ból… Ivcsi lemeze. A nagy Ludwig van Bé siratja Napóleont.

III.

A spanyolok nyerték a foci EB-t, négy-nullra kilőve az olaszokat, s harmadszor szereztek aranyérmet az Európa Bajnokságon. Idén Lengyelország és Ukrajna rendezte. A hangmérnök két haverja elautózott a döntőre Kijevbe, hívták az Ivánokat, de egyiküknek sem

akaródzott ennyit áldozni rá, főleg időt. Azt mondták, őnekik mindegy, melyik csapat győz. Ne hülyéskedjetek, mikor lesz EB ilyen közel? Majd ha Magyarország rendezi, így Kispéter Iván. Gúnyos röhögést kapott válaszul. Ekkor arra hivatkozott: nem kívánkozik Csernobil közelébe.

A döntőt Bécsben nézték, fél szemmel, Lilike tetőteraszán, ahová ki lehetett fordítani az óriási méretű tévét a gurulós szekrényen, melyben a lejátszót, az erősítőt és a DVD-ket tartotta. A férfiak jobban unták, mint a nők, Lilike egy bécsi barátnőjén kívül jelen volt dr. Plisszár Emőke, lelkesen szurkolt a spanyoloknak, a gólokat megtapsolta.

Háromnegyed nyolckor kezdődött a meccs, és már a tizennegyedik percben egy-null, David Silva fejelt a kapuba. A negyvenegyedikben Jordi Alba érkezett a beadásra, s nem hibázott. Az ügyvédnő fölpattant, páros lábbal ugrándozott, két melle izgatóan föl-le, föl-le: Imádom Zsordit, imádom, megzabálom! Ugyan, Emőke, el se férnél mellette az ágyban! – Lilike. Ráfeküdnék, jelentette ki az ügyvédnő, különben sem olyan nagy, csak százhetven centi! Honnan tudod? Tudok róla mindent, mondom, hogy imádom, Jordi Alba Ramos, katalán, most szerződött a Barcelonához, az volt a nevelőegyesülete, ötéves szerződés, tizennégy millió ajró, de megéri, nem is várnak tőle góllövést, mert fölfutó hátvéd, született 1989. március 21-én, százhetven centi, hatvankilenc kiló, és olyan édi!!!

Basszuskulcs, gondolta Nagy Iván, ha dr. Plisszár Emőke az ilyen fiatal izompacsirtákra gerjed, akkor én a kanyarban se vagyok.

Lilike bécsi barátnője mindeközben a legnagyobb nyugalommal kötögetett. Bemutatkoztak, amikor a lakásba lépett, de Nagy Iván nem tudta megjegyezni a furcsa nevet, Bucsák vagy Burcsák, és valami oroszos. Olga? Irina? Mása? Nem, ezek a három nővérek Csehovnál. Maruszja? Jelena? Előbb-utóbb kiderül. A barátnő Lilinek mesélt, csöndeskén, házassága válságáról. Nagy Iván erre fölemelte az állát, ahogyan a szimatot fogó vadászkopó, a barátja tekintetét kereste, ám a hangmérnök épp a második gól ismétlését figyelte.

Bundzsák Aranka – így hívták – monoton szavai ellentétben álltak folyamatosan ideodázó szemével, mely gyakran szegeződött a két férfira, mintha helyeslésüket szeretné megkapni. Nagy Iván néha engedelmeskedett, mediátori rutinnal bólintgatott, „bizony, így megy ez" arckifejezéssel. Milyen szar, hogy minden párkapcsolat megfeneklik, gondolta. De ha onnan nézzük, hogy életemben először számíthatok rendszeres bevételre a tanácsadásból, akkor viszont örvendetes. Minden rosszban van valami jó, barátim!

Képzeletben megveregette a saját vállát, te vagy a legokosabb, apukám, sosem ígérted meg a nemzeti színű lobogóba öltözött asszonyság előtt egy nőnek, hogy holtomiglan-holtodiglan. Épeszű ember ilyesmit nem jelent ki. Na jó, nem az ép ész a fő, hanem a tapasztalatok.

Azért… talán többet élt az, aki már túlesett néhány házasságon, mint én, aki az eljegyzésig is csak egyszer jutott el, a vidéki színésznővel, Annával. Hiába szavaltad neki újra meg újra Juhász Gyulát, *Anna örök,* ugyebár. Jobban illik az ügyhöz a „Milyen volt szőkesége, nem tudom már." Persze, hogy nem tudod, Anna vörös volt, mint a hajnali ég. Ám a vörös szépség sose vett komolyan, eszébe se jutott hozzád jönni. Nehezen préselted ki belőle, hogy miért: csalódott benned. Amikor megismerkedtetek, azt hitte, író leszel, NAGY író, de tőled csak annyi telt, hogy Nagy Iván lettél, Najn Ivánból. Kilenceske! – Anna mindig így hívott, ezt utáltad, de nem szóltál.

Feleségek híján gyerekeid sincsenek. Kár. Minden aprótermetűvel azonnal egy húron pendülsz, például a nővéred fiaival… nővérednek azonban már fölnőttek a gyerekei, szarnak a fejére, mellesleg a tiédre is, de az a kisebb baj. Ha volna utódod, rád hasonlítana, ajjaj, ilyen szerencsétlen balfék, csak kicsiben… Talán jobb is, hogy erről lecsúsztál. Hm, Ivcsi se nemzett gyereket, meg kéne kérdezni tőle, hogy miért, ő aztán nősült, bisz gromoboj.

Bundzsák Aranka bezzeg négyet szült, a büszke atya most mégis lefalcol, ahogyan a csontsovány nő fejezte ki magát, bécsies *zet*-tel, régóta élhet idekinn. A szövegfoszlányokból Nagy Iván csak annyit hámozott ki, hogy fiatalabb pipi miatt *falzol* le a férj, akit Heinrich-nek hívnak, Hájnrich, Bundzsák Aranka így ejtette. Minden férfi olyan egy szemét! – mondta Lilike. Na szép.

A két félidő közti szünetben egy kis elemózsiát szolgált föl, tessék, *piczikék,* jó étvágyat! Nagy Iván ejtette annak idején cz-vel a picikéket, viczből. Lilike átvette. E falatkák már magyarországi életében is a specialitásai közé tartoztak, az úgynevezett óriáskiflikből szelt karikákon a szivárvány valamennyi árnyalata fölvillant, pástétom, lazac, szalámi, sonka, sajt, kaviár, paradicsom, paprika. Bécsben még gazdagabbá vált a kínálat, a lakáshoz közel esik a *Naschmarkt.* Ügyelt rá, hogy a színorgiában okvetlenül szerepeljen a kék – piczi kék, értitek! –, rendszerint áfonyagolyóbisokat nyomkodott rokfortba (= kék sajt), ha az éppen nem állt rendelkezésre, engedélyezett ételszínezéket alkalmazott.

Bundzsák Aranka lendületesen vette magához a falatkákat, buzgón

ach-ozva és och-ozva, jaj, de finom, Lilike, szuperfincsi! – orrlyuka remegett, szemét újra és újra a plafonra emelte, mintha az égből várna helyeslést. Fogyasszátok egészséggel! – így Lilike, megdicsőülve. Ő maga alig evett. Nagy Iván tudta, drákói szigorral ügyel a testsúlyára – mintha valaha is lett volna egy gramm fölösleg rajta. Bezzeg én… ahogy öregszem, egyre nehezebben tudom fékezni a kínai hasfalam növekedését. Ivcsinek is van, de őt nem izgatja. Lilike évtizedek óta hétfőnként nem eszik semmit, csak százszázalékos narancslét iszik, ez a diétája legfontosabb eleme. Nagy jellem.

Kezdődött a második félidő. Míg ők a meccset nézték – a nők azt hitték, teljes figyelemmel –, Bundzsák Aranka bizalmas pusmogásba fogott Lilikével. Nagy Iván fölfigyelt rá, hogy időről időre őfelé pillantgatnak. Basszuskulcs… Bundzsák Arankát talán azért hívta meg Lilike ma este, hogy veled összehozza… őneki meg jó lesz Ivcsi. A mondat vége szúrt, mint a varrótű. Ne őrülj meg, apukám, az ember ne legyen féltékeny az exére, pláne a sokkal korábbira. Féltékenykedni mindig ökörség, különösen, ha már nincs mit félteni, tudod te.

Akárhogyan képzeli Lilike, nem akarod ezt a ráncos nyakú, idegbeteg asszonyt. Máskor kérdezzen meg, mielőtt *sattyenolásba* kezd. A házasságközvetítés jiddis szava a régmúlt repedezett talajából szökkent elő, Nagy Ivánnak fogalma se volt, kitől tanulta, még gimnazista korában. Odahaza nem hallhatott effélét, egyik szülője se tekintette magát zsidónak, noha az anyja családja félig, az apjáé egészen az – volt. De a fölmenők több generációja akart teljesen magyar lenni, katolikusok lettek, függetlenül attól, hogy hittek-e Istenben.

Lilike pezsgőt kínált, különleges, hattyút formázó kristálypoharakban. Mumm? – kérdezte Bundzsák Aranka, Lilike bólintott, természetesen. Mmm! – így a kötést csupán akkor szüneteltető nő, amikor evett vagy ivott. Nagy Iván sejtette, be fog csípni, Lilike viszont tudta, volt már tapasztalata Bundzsák Arankával, azért nem ajánlott erősebbet.

Mire a meccs befejeződött, a lefalczolt férjű nő dr. Plisszár Emőkével együtt tapsikolt a feje fölött. *Bravi tutti!* – kurjantotta. Senki nem értette, miért olaszul, hiszen a digók kikaptak. Lilike elzárta a készüléket, fakó csönd lett. Bundzsák Aranka a kanapéra hanyatlott, a tűket, a szövedéket és a gombolyagot besöpörte fekete vénasszonyos táskájába, szemét lehunyta, úgy tűnt, mintha álomba merülne. Ám aztán összeszedte magát, bedobott még egy pohár pezsgőt, s minden átmenet nélkül mesélni kezdte a pajzsmirigyműtétét. Lilike négy-öt bekezdésenként, bágyadtan:

Édes Arankám, már mondtad! Jó-jó, csak még azt, hogy amikor elaltattak… – hadarta tovább, rendületlenül.

Az ügyvédnő némi érdeklődést tanúsított, bele is kérdezett itt-ott. Bolond ez? így még tovább fog tartani – Nagy Iván a barátjára nézett, összevigyorodtak, „nincs menekvés". Kispéter Iván ugyancsak buzgón hörpintgette a pezsgőt, unalomúzésként, noha sejtette, baj lesz ebből. Nagy Iván pedig tudta, mert őneki a hangmérnökkel volt elegendő tapasztalata. Kispéter Ivánon sokáig semmi jelet nem hagy az alkohol, azután hirtelen csuklik össze, s vagy elalszik ültében, vagy végtelen ideig hány a mellékhelyiségben. Előbbivel jobban járnánk.

Félóra múltán Bundzsák Aranka éles fordulattal visszatért a férjére, hogy rohadna le a feje, bazmeg, tizenhat évet áldoztam rá, négy gyereket szültem neki, én vakartam ki a koszból, mellettem lett valaki, jól megtollasodott, *Gott sei Lob und Dank,* a vagyonából jár nekem, jó sok, vagy nem?

De, mondta dr. Plisszár Emőke, csak az a kérdés, hogy mennyi az annyi. Sok, még annál is több, és addig fogom perelni, míg megnyuvad, nekem azért van néhány adum, erős aduk, bizonyítani tudom, hogyan csalja az adót, listát vezetek a számláiról, a külföldiekről is, tudok az összes kavarásról, amit a cégeivel csinált, engem nem lehet kisemmizni, én nem hagyom ám annyiban!!! – már teli tüdőből ordított. Aranka, csöndesebben, mindjárt telefonálnak a szomszédok, ez egy nyugodt város. Szarok én arra, milyen város, holnap megyek Pestre, addig dörömbölök a legénylakása ajtaján, míg ki nem nyitja az ajtót, először is megtépem azt a rohadt ribancot, másodszor meg őt verem a seprűnyéllel, amíg mozog!!!

Drága Arankám, óriási szerencséd van, Iván történetesen rutinos válási tanácsadó, elrendezi az ügyet sokkal egyszerűbben, ha a férjed, az exférjed hajlandó leülni egy beszélgetésre! – biztatóan nézett a filmíróra. Én… – Nagy Iván kicsit aggódott a seprűnyeles jelenet hallatán: – Mi ketten csináljuk! – a barátjára mutatott.

Ráadásul, folytatta Lilike sejtelmesen, Emőke viszont doktor Plisszár Emőke, a legjobb ügyvédek egyike Budapesten! Emőke erre, királynői mosollyal: Ha jogi útra terelődik, állok rendelkezésedre! – névjegyet vett elő, s átadta. Ekkor Kispéter Iván is kotorászott a zakója belső zsebében, talált egyet – KINAME: *Kispéter és Nagy Mediátor Rt.* –, nyújtotta.

Hát igen, így kell ezt csinálni, gondolta Nagy Iván. Elemezgette a hallottakat. Erősödött a gyanúja, Lilike azért hívta ide Bundzsák

Arankát, hogy összeboronálja vele. Nem tűnt föl neki, hogy te dr. Plisszár Emőkére – hm, Emlőkére – vetődnél rá? Igen, ha… volna esélyed. Túl öreg vagy, apukám, az ügyvédnő meg túl fiatal, túl stramm – minden testrészén látszik a rendszeres konditermezés –, túl sikeres, és a jelek szerint túl jómódú. Egyetlen reménysugarad az, hogy amikor nem figyel oda önmagára, a szemében megjelenik valamiféle csüggedés, sőt talán depresszió, bár csak pillanatokra, aztán újra felölti a kiegyensúlyozott, saját értékeivel tisztában lévő profi arcát… avagy álarcát? ez a bökkenő.

Fürkészte Emőkét, de most csak annyit tudott leolvasni az arckifejezéséből és a mozdulataiból, hogy elálmosodott, ha Lilike intézkedne vendégei elhelyezéséről, szívesen lefeküdne… valszeg nem veled.

Nagy Iván ezekben a percekben vénnek érezte magát, agyonhasznált, kidobásra váró régi kacatnak. Tökéletesen megértette, ha dr. Plisszár Emőke – élete virágjában, negyvenen bizonyára még innen – nem tekinti férfinak. Rémes, hogy te viszont csak az ő generációját látod nőnek, a kortárscsoportodbeliek vénasszonynak tűnnek, többnyire úgy is néznek ki, s úgy viselkednek. Tehetek én erről?

Talán csak annyiban, hogy a hímek közé tartozom, mi pedig évszázadok óta nyomjuk el a gyöngébbik nem tagjait, gondolta Nagy Iván, s ugyanolyan levertséget érzett, amilyet Emlőkén látott védtelensége másodperceiben.

A *Für Elise*-t verklizte egy telefon, Lilike fölkapta a sajátját, de nem az volt. Az ügyvédnő kisméretű fekete diplomata-aktatáskát emelt az ölébe, abból halászta ki aranyszínű készülékét, olyan csöppnyit, amilyet Nagy Iván még sose látott. Amint meghallotta a hívó felet, elkomorodott: Szia, Anyuci, Bécsben vagyok, nem tudunk hosszan… jó, jó, de kérlek, most az egyszer csak röviden! Anyucija pedig mondta-mondta, úgy negyedóráig, a jelek szerint lélegzetszünet nélkül.

Mindenkinek megvan a maga keresztje! – Kispéter Iván viccnek szánta. Senki nem nevetett. Némelyeknek több is jut, így Bundzsák Aranka. Lilike talpra szökkent, megyek ágyneműzni! – indult a hátsó szobák felé. Segíthetek? – Kispéter Iván iszkolt utána, bizonytalan léptekkel.

Veled is akar beszélni! – dr. Plisszár Emőke nyújtotta a pindurka telefont. Nagy

Iván átvette, érezte rajta a nő arcának és kezének melegét, ettől izgalomba jött. Ezt hallotta: Hálló, Iván, Ivánka, szia Najn Ivánka, Bogi vagyok, Boglárka, tudod, jogi kar, emlékszel!? Ööö… persze, hazudta, lehet téged elfelejteni? Ekkor a vonal végéről olyan velőtrázó kacagás jött, hogy Nagy Iván szívesen megnyomta volna a hívás vége billentyűt. Boglárka úgy hadart, mintha attól félne, hogy Nagy Ivánka közbevág, villámgyorsan leadta egész életét, karrierjét, házasságát, válását, pajzsmirigybetegségét, mely egyébként Emőkécskének is van, külföldről hozatják a legprímább gyógyszert, ugyanis a magyar tiroxin szart sem ér, kilopják belőle a hatóanyagot.

Dr. Plisszár Emőke bocsánatkérő fintorral tartotta a jobb tenyerét a telefonért, pedig tudta, az ő anyucijától nem könnyű megszabadulni. Nagy Iván eddig észre se vette, hogy az ügyvédnő különböző színűre lakkozta a tíz körmét. Amikor végre-valahára sikerült elköszönnie anyucitól, még további tíz percig tartott, mire dr. Plisszár Emőke is elszakadhatott tőle, s visszacsúsztathatta az aranyszín mobilt a kazetta-aktatáskába.

Nincs kegyelem, mi? – nyikkantotta Bundzsák Aranka, nyugi bele, az enyimé pont ilyen! Néztek rá, mint egy hülyére, már éppen megfeledkeztek a jelenlétéről. Bundzsák Aranka újra mondani kezdte a magáét, hogy ő ugyan több időt tölt itt Bécsben, mint odahaza, de Budapesten is van egy nagy villájuk, és az anyja mindenáron oda szeretne költözni, csakhogy nélküle is elromlott a házassága, a férj lakást bérelt magának, most még nehezebb lesz elutasítani az anyja törekvését, hogy nála éljen. Ekkor Lilike visszatért, fölmentő seregként, s kihirdette az éjszakai fekvésrendet.

Négy hálószobás a lakás, Lilike természetesen a sajátjában marad, az udvarit Bundzsák Aranka kapja, a terasz melletti, viszonylag nagyot az Ivánok, az ebédlőből nyíló kisebbet pedig dr. Plisszár Emőke. Nehézség, hogy az udvarinak és a konyhából nyílónak nincs saját fürdőszobája, de az ügyvédnő és Bundzsák Aranka megosztozhat a vendégzuhanyozón, ne aggódjanak, van benne vécé és mosdó is. Nem fogunk aggódni, így az ügyvédnő, s fejedelmi mozdulattal: Tiéd az elsőbbség, drágám!

Bundzsák Aranka kelletlenül összeszedte a holmiját, elvonult az udvari szobába, majd kisvártatva – immár selyempongyolában – a vendégzuhanyozóba. Lilike még a poharakkal és a tálakkal foglalkozott, behordta őket a terasz hosszúkás asztaláról az amerikai konyha mosogatójába. Segítsek? – Nagy Iván fölállt. Ne, kösz, úgyse gondolod komolyan.

A filmíró megállt az üvegajtós könyvszekrényeknél. Nézegette, miféle irodalmat tart Lilike az otthonában. Kék egyenborítójú kötetek az egyik polcon, soványak, inkább füzetek. Mik ezek? – kihúzott egyet. Csodálkozott, a nagy Ludwig van Bé szimfóniáinak partitúrái, a Bärenreiter-féle kiadás. *Urtext*. Lilike, miért kellenek neked? Hát, valaki itt felejtette. Milyen valaki? A karmester, tudod, volt egy karmester pasim, a svájci. Nem tudom… sose mondtad. Pedig volt, de a felesége ráparancsolt, és hazakullogott Bernbe… na szevasztok, reggelinél találkozunk! – eloltotta a falra erősített lámpasort, otthagyta őket.

A majdnem telihold elég fényt adott, hogy ne legyen sötét. Nagy Iván nem a fémvázas fotelba ült vissza, hanem az ügyvédnő mellé, a kanapéra, Bundzsák Aranka – még ki nem hűlt – helyére. A *Bärenreiter Urtext* a kezében maradt.

Symphonie Nr. 3 in Es

Symphony No. 3 in E-flat major

„Eroica"

Op. 55

Kinyitotta, találomra. A bal oldal tetején ez állt: *Scherzo, Allegro vivace.* Rémlett neki a barátja magyarázataiból, hogy akkor ez a harmadik tétel. Három bé. Sok-sok szünet a fölső hét sorban. Aha, a flóták, oboák, klarinétok, fagottok, kürtök, trombiták és az üstdobok itt még nem szállnak be, azért. A hegedűk, brácsák, csellók, nagybőgők kezdik, ennyit kisilabizált az olasz hangszernevekből. Érdekes.

Egyszerre szólaltak meg.

Ügyvédnő: Te tudsz kottát olvasni?

Nagy Iván: A te pajzsmirigyed is…?

Igen, orvosságot kell szednie, mondta dr. Plisszár Emőke, s aztán elárulta, hogy anyucija áradozott, Ivánka egy zseni, és cukipofa!

Nagy Iván nem vallotta be, hogy az ügyvédnő anyjáról semmi emléke, kétszázan jártak abba az évfolyamba. Ehelyett: A másik Iván a zeneértő, én nem, de a kotta alapján valamennyire nyomon tudom követni a dallamot, ha erőlködöm.

Az ügyvédnő következett volna, ő azonban tartotta a csöndet egy

darabig. Majd kibökte, lehet, hogy te tényleg cukipofa vagy?! – nem volt világos, kérdezi vagy állítja. Igen, lehet… gyere szépen! – Nagy Iván a kezénél fogva húzta magával, eszébe jutott, hogy miről fantáziálnak a nők néha, titokban, Lilike szerint. Próba, szerencse – mit veszíthetsz?

Előbb a terasz melletti hálószobába vitte volna, de lefékezett, hátha a barátja már ott van. Inkább az ügyvédnőnek kijelölt ebédlőből nyílót választotta. Odabenn elbizonytalanodott a teljes sötétségben, míg az ágyba vagy díványba botlott. Közben már tépkedte a ruhát dr. Plisszár Emőkéről, csodálkozva, hogy az tűri, s amikor a melltartót határozott mozdulattal lerántotta róla, igazán kellemes meglepetés érte: az emlőkék rugalmassága és a bimbók ágaskodása minden várakozást felülmúlt. Ennek köszönhetően ő se vallott szégyent.

IV.

Leon Max Lederman „isteni részecskék"-nek nevezte a Higgs-bozonokat, fölkeltve Kispéter Iván érdeklődését. A *Népszabadság*-ban olvasott róluk. Gyerekkorában szeretett volna hívő lenni, könyörgött az Úrnak, adjon valaminő jelet, hogy létezik, de hiába. Az Isten hallgatott, amikor Kispéter Iván anyja ágynak esett, TBC-t diagnosztizáltak nála, noha kevéssel korábban diadalittasan bejelentette az egészségügyminiszter, hogy Magyarország megküzdött ezzel a tüdőbetegséggel, többé nem létezik a mi szocialista hazánkban. Kispéter Iván látta annak a szemüveges férfinak a fotóját az újságban, nem tűnt sem egészségesnek, se miniszternek.

A Teremtő ugyancsak hallgatott, amikor a papa egy napon szélütést kapott, a bal oldala megbénult. Akkor se nyilvánult meg, nem is intézkedett, amikor valamennyivel mindezek előtt Kispéter Iván felvételizett a konziba, és eldönthetetlen, hogy a tehetsége bizonyult kevésnek, vagy az X-es származása soknak.

Az apja zongorákat javított és hangolt, az államosítás idején kis műhelyében történetesen tizenegy ember dolgozott vele együtt – a sebtében hozott rendelkezés szerint a tíznél többet foglalkoztató üzemeket kellett állami tulajdonba venni.

Kispéter Iván ekkor még nem született e világra, ettől függetlenül Isten kisujjat se mozdított idősebb Kispéter érdekében, mindenétől megfosztották, amit addig szerzett. Még a bekeretezett fekete-fehér családi fotókat se vihette haza a műhelybeli szekreter tetejéről, amelyen a számlákat írta, szálfaegyenes betűivel. Fölfoghatatlan, hogyan lehetett ezt túlélni valamennyire ép lélekkel.

Az „isteni részecskék" létezését igazolják a kutatások a CERN-ben, az európai nukleáris kutatóközpontban, írta a *Népszabadság*. Találtak valamit, aminek tömege 125 GeV/c2 (körülbelül 133 proton-tömeg, nagyságrendileg 10-25 kg), ez nagyjából a *Higgs-bozon* követelményeinek felel meg. A CERN-ben dolgozó magyar kvantumfizikust, aki interjút adott, történetesen Kispéter Ivánnak hívják, őszerinte ez azt jelenti, hogy a kedves öregúr, Peter Higgs záros határidőn belül átveheti megérdemelt Nobel-díját.

Aha. Isteni… – a hangmérnök képzelgésében ő volt az a Kispéter Iván, aki a svájci-francia határon lévő kutatóintézet hadrongyorsítójában (?) megtalálta a bozonokat – először bozontnak olvasta –, minek folytán valószínűleg aranykeretes meghívót fog kapni a Svéd Királyi Akadémiától, Higgs harcostársaként. Mintegy háromszázmillió forint a Nobel-díj, ha abból csak száz jut neki, rendbe hozhatja egész hátralévő életét.

A cikkből kiderült még, hogy a fizikusok többsége nem tartja szerencsésnek az „isteni részecske" kifejezést. Lederman könyvének ezt a címet adta a kiadó, több vásárlót remélve, noha a szerző *istentelen* részecskének nevezte, mert senki se találja. Maga Peter Higgs is ellenezte, hogy isteninek nevezzék, mert ő ugyan nem hívő, de bánthatja sokak vallásos meggyőződését.

Az enyimet nem, gondolta Kispéter Iván. Nekem isteni pénzecske kéne, hamar-hamar, és sok-sok-sok! Úszom az adósságban, ha nem történik isteni csoda, bele is fulladok. Ehhez képest folyton-folyvást Bécsbe rohangászok Lilikéhez, aki állítólag haza fog költözni – egyszer. Majd. Határidőt nem bír kitűzni.

Már függök tőle… szar ügy. Pedig annyira elhatároztam, hogy többé nem bonyolódom tartós kapcsolatba, mer abból csak baj lesz. Tiszta jó független férfiként élni. Az egyedüllét még nem magány. Nekem arra nincs szükségem, hogy főzzenek, mossanak, vasaljanak, megoldom, inkább az kell, hogy hagyjanak szépen békén. Akkor volt a legjobb, amikor Ivánnál laktam, közösen háztartottunk, annyira, amennyire, legtöbbször olyan kocsmákban étkeztünk, amiket mostanába kifőzésnek hívnak. Sok jó kajáldát tudok, a rock zenészek professzorok e téren, tőlük hallom.

Elhatározás ide-vagy oda, belezúgtam Lilikébe, de totál. A bécsi mézes éjszaka után kezdtem kijárkálni a császárvárosba, heti rendszerességgel. Csak a vonatjegyeket kellett megvennem, közepes összeg havonta, odakinn mindent a szőke táncosnő fizetett. Tiltakozást nem tűrt, őneki könnyebb. És tényleg, nekem viszont egyre nehezebb

egyensúlyba hoznom a kiadásaimat a bevételeimmel, lassan nyugdíjba mentek a régi haverjaim, akiktől rendszeresen kaptam alkalmi munkát. Persze, én vagyok a barom, folyton idősebbekkel barátkozok, azok minimum visszavonulnak, maximum meghalnak. Nagy Iván is tízzel több nálam, ő most nyugdíjaztatja magát, ha ugyan sikerül neki.

Kispéter Iván félt, ha lefekteti Lilikét – eleinte csak ennyit tervezett –, a barátja megharagszik. Aggodalmáról azon az éjszakán beszámolt Lilikének, a szőke táncosnő a hasára fordult az ágyon – hátán és bordaívén feszültek az izmok, Kispéter Iván ettől újra erektált –, s nevetett: Semmi baj, azt én majd elrendezem.

Valóban elrendezte, ám abban nem volt köszönet. Amikor reggel hármasban ültek az asztalnál, így szólt: Ivánka, letepertem a barátod, ugye nincs ellenvetésed? Nincs, morogta Nagy Iván, a hangsúly az ellenkezőjét jelezte, s az is, hogy a bal keze (melyről hiányzott a kisujj) ökölbe szorult. De gyorsan lenyelte ezt a békát, köszönhetően nem kis mértékben dr. Plisszár Emőkének, aki késve csatlakozott hozzájuk, kínai mintás selyempongyolában, a vékony anyagon áttetszett az alakja, bizony, a melle *push up* nélkül is… peckes, állapította meg a hangmérnök. Mázlista a barátod. Emlőke… Na elég, stíröld Lilikédét, okés? Okés, de a barátodnak Lilike is megvolt, duplán mázlista.

Mindkét Iván arra készült, hogy útban Budapestre a Citroënben heves férfibeszélgetést folytatnak, megtárgyalják az ügyvédnőt és a táncosnőt, egyeztetik élményeiket és reményeiket. Erre nem volt mód, mert dr. Plisszár Emőke őhozzájuk kéredzkedett be – kiderült, hogy Bundzsák Aranka vitte Bécsbe, kapkodó vezetési stílusát elég volt túlélni egyszer. Nyilvánvalóvá vált, hogy Lilike mégsem összeboronálni akarta a kötögető asszonyt Nagy Ivánnal, sofőrnek kellett, hogy dr. Plisszár Emőke kijusson.

Az ügyvédnő – nagy meglepetésükre – házgyári épület legfölső (negyedik) emeletén élt, a harmadik kerületben. Ennél többre taksálták.

Hazamész? – kérdezte Kispéter Iván, amikor ketten maradtak a kocsiban. Persze, hová mennék? – úgy mosolyogtak egymásra, hogy a hangmérnök Lilike miatti rossz érzése szertefoszlott.

Azóta adódott úgy, hogy a filmíró kivitte az ügyvédnőt és a hangmérnököt Bécsbe. Dr. Plisszár Emőkének több ügyfele volt odakinn, Lilike is őt vette igénybe zavaros ingatlanügyeiben. Mindig nála szálltak meg. A szőke táncosnő időnként vásárolt lerobbant

lakásokat, amelyeket nagy ízléssel elegánsra tataroztatott, majd felárral adott túl rajtuk. Csinálta ezt nemcsak az osztrák, hanem a magyar fővárosban is. Ez szinte többet hozott a konyhára, mint a tangótanfolyamok és a táncruhák, -cipők, -DVD-k árusítása.

Kispéter Iván azért általában vonattal utazott ki. Élvezte, hogy annyit lehet Bécsben. Ő is úgy nőtt föl, hogy a határ átlépése nyugat felé privilégiumnak számított. Kezdetben csak háromévenként kaphatott az ember *nagy* útlevelet – olyat, amellyel beléphetett a konvertibilis valutaövezetbe –, és vehetett valamicske arrafelé érvényes pénzt, dollárt, dajcsmárkot, silinget. A hivatalosan kiváltható összeg kábé három-öt napra volt elég, ha az ember beérte olyan körülményekkel, mint a legszegényebb egyetemisták. Nó étterem, nó szálloda, csak gyorsbüfé és ramaty panzió. De a magyarok életrevalóak, tehát vásároltál dollárokat az aluljárókban lézengő illegális pénzváltóknál, akiket a közmegegyezés araboknak tekintett, akkor is, ha némelyikük cigánynak vagy ukránnak bizonyult.

Amikor a vasfüggöny végre lehullt, pontosabban a magyar és az osztrák külügyminiszter átvágta a drótköteleket, 1989 nyarán, Kispéter Iván ujjongott. Ő addig is tartott egy gyűrött és kopott ötdollárost a pénztárcájában, részben valamiféle tiltakozásul (illegális volt), részben meg azért, hogy ne veszítse el a kontaktust a NYUGAT-tal. Az úgynevezett szolgálati útlevelét – bordó – a Magyar Rádió külügyi osztályán tartották páncélszekrényben, s csak akkor adták oda, ha hivatalos útra küldték, kisebb hangjátékfesztiválokra, vagy egyszer a párizsi ORTT-re.

Ha magáncélra kellett, a belügytől kapta meg – az mintha kék lett volna –, miután igazolta, hogy beszerezte a szükséges engedélyt, s a valutaszámláján rendelkezésére áll az előírt minimális összeg. Ez mindig így volt, mert épeszű ember akkoriban utazás után megint ellátogatott az aluljáróba, újra vett dollárt vagy márkát, hogy visszatehesse az OTP-be. Sajátságos, hogy a hatóságok soha nem kérdezték meg: Kispéter elvtárs, ugyan árulja már el, miből tartja fönn magát odakinn, ha mindig nagyjából ugyanannyit hoz vissza, mint amennyit kivitt? E gyerekes trükk fölött szemet hunytak a belügyesek.

Kispéter Iván tudta már, hogy a barátja kedvezőbb helyzetben volt, őt többször küldték filmfesztiválokra, egy rövid dokumentumfilm jóvoltából, amelynek ő írta a forgatókönyvét. Sok országban bemutatták, tévékben és mozikban is, kísérő filmként, ilyenkor némi konvertibilis pénzre tett szert, a szerzői jogdíja tíz vagy húsz százalékát átváltották neki, ha volt elegendő magyar forintja erre a célra. Megvehette a saját honoráriumát. Mindig igyekezett megvenni,

hogy utazhasson. Kurva jó.

1989 óta Kispéter Iván állandóan a táskája cipzáras rekeszében tartotta az útlevelét. Hátha kedvem szottyan kiugrani Bécsbe! – mondogatta baráti körben. Kedve gyakran szottyant, de mielőtt Lilikét megismerte, mégsem ugrott ki soha, neki elég a szabadsága biztos tudata. Csöppet se csodálkozott, amikor kiderült, hogy Nagy Iván is magánál hordozza az útlevelét viharvert barna táskájában. Lehet, hogy hülyék vagyunk, de olyan jó érzés!

Már jöhet-mehet bárki, nyitva a határ, nyolc éve bekerültünk az EU-ba, személyivel is átengednek. Hiába, Kispéter Iván még mindig úgy érzi, privilégium, ha tulajdonképp ellenőrzés nélkül juthat át a határon, és a vonat vagy az autó ablakán át nem látja a derékig érő ferde vaskereszteket, amelyek tanktámadást voltak hívatottak megállítani, akár innen oda, akár onnan ide. Nincsenek már aknamezők és árammal töltött kerítések sem.

Tiszta jó Bécsbe szaladgálni szerelmi ügyben, gondolta, valahányszor fölkerekedett. A legfrankóbb, ha Nagy Iván viszi, s jön az ügyvédnő is, négyesük összeszokottan bonyolította a délutánokat és az estéket. Ha Lilike tánckurzust tartott, ők hárman diszkréten távoztak, általában elsétáltak a *Sacher*-hoz, kávéztak és sütiztek.

Nagy Iván minden alkalommal vásárolt egy pici kerek Sacher-tortát, mert olyan klassz fadobozban adták.

Dr. Plisszár Emőke a KINAME kültagja lett, valahányszor ügyvédre volt szükség, őt vonták be. Bundzsák Aranka magánéletének rendezéséhez példának okáért úgy kellett, mint egy falat kenyér.

Bundzsák Aranka nem tréfált, százötvenes átlaggal tépett haza Bécsből, az osztrák rendőrség kettő, a magyar három jól exponált fotót készített róla, utóbbiak miatt nem csak büntetést kapott, be akarták vonni a jogosítványát, ezt az ügyvédnő csak erős belügyi kapcsolatai révén tudta megakadályozni. Amint a feldühödött nő Budapestre ért, valóban ellátogatott a bérelt lakásba, ahová a férje költözött a családi házból. Seprűnyél helyett az emelőt vitte magával a kocsi csomagtartójából, s minthogy a férj nem nyitott elég gyorsan ajtót, két suhintással betörte. Az a ribanc nem volt ott, a férfi is épp indulni készült, makulátlanul vasalt ingben, nyakkendőben és öltönyben. Bundzsák Aranka köszönés helyett újra és újra lesújtott az emelővel, olyan sikeresen, hogy az okozott sérülés nemcsak nyolc napon, de nyolc héten túl gyógyult.

A férfi följelentést tett, s bár később visszavonta volna, a súlyos testi sértés hivatalból üldözendő bűncselekmény, így a nyomozást mindenképp meg kellett indítani. Csak egy kis gyors, átfutó válásról volt szó! – ismételgette az ügyvédnő az Ivánoknak, s jelezte, megkéri majd az árát. Bátran, van miből pöngetnie! – a filmíró.

A békéltetésen hamar világossá vált, hogy a férj bármire hajlandó, ha végre leléphet ettől a nőtől, lényegében csak Bundzsák Arankát kellett megfékezniük a mediátoroknak, mert ő viszont ki akarta ordítani magát. Beszámolt minden dehonesztáló tényről, amit a férfiról összegyűjtött, aki egyre rokonszenvesebb lett az Ivánoknak. Azzal kezdte, hogy nem is Holler Zoltán az igazi neve, hanem Holler Božidár, Jugoszláviában született, árvaházban, az első nevelőszülei gyakorlatilag átlopták Szegedre, sokáig a papírjai se voltak rendben! vele soha semmi nincs rendben!!

Holler Zoltán úgy hallgatta Bundzsák Aranka szózuhatagát, mint az osztály legrosszabb tanulója a sokadik feddést. Néha a karórájára pillantott – melyről a nő sietett közölni az Ivánokkal, hogy nem Rolex, hamisítvány, csempészáru, a drágalátos Zoltánka ilyesmikkel üzletel. Továbbá csalja az adót, és ha azt hiszi, megúszhatja ezt is, hát nagyon téved, mert ő, Bundzsák Aranka csak akkor fogja be a száját, ha ki lesz fizetve rendesen, értve vagyok?!

A férfi lágy mozdulattal megigazította a nadrágja élét, s fáradt tekintettel: Uraim, nem térhetnénk a tárgyra? mennyit akar belőlem kivasalni ez a… hm… Ari? Bundzsák Arankába azonban nem lehetett ilyen könnyen belefojtani a szót: Most bezzeg Ari vagyok, de amikor fölszedted azt a ribancot, nem jutott eszedbe, hogy mi lesz velem, meg a négy kölyköddel! rájuk ugyanúgy szarsz, mint énrám! van pofád Arizni engem, mint a régi szép időkben, azt a jogodat már eljátszottad, hogy Arizhassál! értve vagyok?! neked csak a farkad számít, Holler Zoltán! Holler Božidár!! te rohadt gerinctelen állat!!! – satöbbi.

Nagy Iván egyre várta, hogy a földühödött nő levegőt vegyen, és a lélegzetszünetben közbeszúrhassa: Kedves hölgyem, abban igaza van a férjének, hogy térjünk a tárgyra!

Az asztalon hevert a kék dosszié, benne a kimutatások, telekkönyvi kivonatok, vállalatok alapító okiratai, amelyeket Bundzsák Aranka valószínűleg a férje íróasztalából (páncélszekrényéből?) lopkodott ki. Legfölül pedig ákombákom kézírással, hogy mi a minimum, amivel a nő beérné. Nagy Iván sejtette, az inkább a maximum, de amilyen tutyimutyinak mutatkozik a pasas…

Kispéter Iván megragadta Bundzsák Aranka mindkét kezét: Asszonyom, asszonyom, kérem szépen, hadd jusson szóhoz Holler úr is, mer… A nő lerázta magáról: Aki lepasszolja a megunt feleségét a négy gyerekkel, az nem úr, hanem paraszt, érzéketlen bunkó!!!

Ekkor Holler Zoltán (Božidár) lassan fölállt – a súlyos asztal odébb tolódott tőle, s a hirtelen támadt csöndben így szólt: Na… mindenkinek joga van, hogy egyszer új életet kezdjen… amennyi pénzt követelsz, azt elég kérned, és megkapod, de ha még egy ordítást hallok tőled, akkor sztornó, átadom az egészet az ügyvédemnek, pereskedhetsz évekig, mire egy fillért is látsz, értve vagyok, te Aranka, te Szaranka, te Bundzsák Szaranka! értve vagyok?! – bokáit finoman összecsapta, névjegyet hajított az asztalra: Uraim, küldhetik a számlájukat, *I'm out of here!*

Puha léptekkel távozott. Bundzsák Aranka hiába vetette magát az útjába, a férfi határozottan félretolta. Zárult mögötte két ajtó. A nő lihegett, na, most szépen bemutatkozott! láthattátok, milyen! játssza a lordot, angol szavakat használ, hogy ne értsem, de én tanultam ám a netről, engem nem lehet eladni!

Ritkán fordul elő, hogy ketten ugyanazt gondolják, szóról-szóra, méghozzá zeneileg azonos hangsúllyal: MI ÉRTELME ANNAK, AMIT CSINÁLUNK, HA ANNYIT SE SIKERÜLT ELÉRNÜNK, HOGY EZEK VÉGIGHALLGASSÁK EGYMÁST?

Már az is meglepő volna, ha Holler Zoltán (Božidár) kifizetné a számlát. Egyáltalán, elküldjük neki? Inkább Bundzsák Arankának kéne, van ennek a nőnek saját pénze is bőven, butikos, gyerekruhákat árul valahol a tizenharmadik kerületben.

Nagy Iván azt tapasztalta ismeretségi körében, hogy a hülye szülők szinte bármit megvesznek a hülye csemetéiknek, csak hogy kitűnhessenek az oviban vagy a suliban a többi közül. Egy gyerek méretű sportcipő annyiba szokott kerülni, mint egy felnőtt, pedig kevesebb anyag kell hozzá. Néha többe, ha Nike, netán Adidas. Niké valamilyen istennő a görög mitológiában, de ki a franc volt Adidas? Adi*der,* Adi*die,* Adi*das,* dünnyögte.

Tessék? – Bundzsák Aranka, harciasan. Semmi… hogy van a pajzsmirigye? Mintha már tegeződnénk! – a nő, epésen. Bocs, mirigyed? Szarul, de büszkén! – Bundzsák Aranka kínos részletességgel elmesélte az operációját, melynek látható emlékét, a vízszintes vágást a nyakán csiricsáré selyemkendőkkel igyekezett eltakarni.

Kispéter Iván búsan pörgette a golyóstollát, s lándzsával harcoló pálcikaembereket rajzolt a jegyzettömbjére. Nagy Iván viszont figyelt, noha a történetet – kevésbé részletesen – már Bécsben végighallgathatta. Aggódott. Dr. Plisszár Emőkére is ilyen műtét vár?

Bundzsák Arankából ömlött a szó, hiába adtak a mediátorok egyre világosabb jeleket, hogy ideje lejárt. Végül Kispéter Iván szólt neki, hogy sajnos, mindjárt jön a következő páciens. Bundzsák Aranka vállat vont, összeszedte a holmiját. Így köszönt el: *Bye-bye!* – nyilván a neten tanulta a hangsúlyt.

Amikor kettesben maradtak, már alkonyodott.

MI LEGALÁBB VÉGIGHALLGATTUK.

Kispéter Iván behozott két sört, aztán fölhívta dr. Plisszár Emőkét, kihangosította, s elpanaszolta neki kudarcukat. Most akkor te jössz… itt a pálya, itt a tér! Ne búsuljatok, mondta az ügyvédnő, mi is elég gyakran fölsülünk. Ki az a ti? – Nagy Iván. Ügyvédek, ügyészek, bírák, szóval a jogászok. *Small comfort,* gondolta a filmíró. Sovány vigasz. Ő is tanult angolul, nemcsak a netről, de voltaképp egész felnőtt életében.

Az ügyvédnő Bécsbe járt orvoshoz – immunológushoz. Az már közölte vele: *Gnädige Frau,* az volna a legokosabb, ha kioperálnám a pajzsmirigyét, akkor nincs több gond, szedheti a gyógyszert, majd beállítjuk az adagolást. Dr. Plisszár Emőke gondterhelt arcot vágott, erre az immunológus: Mi az, nem akar egy vágást a nyakára? Hát, ha már itt tartunk, igen, miért akarnék, különben sem értem, mire jó a műtét, ha utána is szednem kell az orvosságot, amit most is beveszek mindennap. Az orvos hümmögött, s mert nem volt perdöntő válasza, arról magyarázott, hogy sokkal könnyebb beállítani az adagot, ha a pajzsmirigy működése nem zavarja a kiszámítást.

Óriási, háborgott az ügyvédnő Nagy Ivánnak, vagyis szabaduljunk meg a valamennyire működő pajzsmirigyemtől, hogy a magasságos professzor úrnak egyszerűbb legyen a számítgatás… különben a jógatanárom szerint, aki egy fantasztikus ember, a pajzsmirigy a női meridiánon helyezkedik el, ezért minden betegsége a nőiesség problémáival kapcsolatos, nem véletlen, hogy a *Schilddrüse* szakrendelőben csupa nő várakozik.

Nőiességi problémád, neked? – Nagy Iván hüledezett. Ugyan, Iván, tele vagyok problémákkal, ezen a téren is!

Nagy Ivánnak leesett az álla. Hiszen az ügyvédnő bármelyik hímet

magába habaríthatta, néhány perc alatt. Ha beültek kávéházba vagy étterembe, a férfiak mind megbámulták, különösen amikor dekoltált topot viselt, meg ugye a *push up*.

Dr. Plisszár Emőke csak nógatásra mesélte el, hogy kislánykorában kövér volt és csúnya. Bakfisként lefogyott ugyan, amikor népi táncolni kezdett, akkor viszont rút pattanások pettyezték be a testét és az arcát. Az anyja egy darabig kinyomta ezeket, állította, úgy gyorsabban múlnak, tévedett, még rondábbak lettek. Sokáig félt levetkőzni mások jelenlétében, a nyilvános zuhanyozás puszta gondolatát is horrornak érezte.

Jó, jó, de mikor volt az? a te bőröd makulátlan és gyönyörű! – a filmíró végigsimított a gerincén, ujjbegyeit durvának érezte, alig érintette a csupa izom hát lágyságát. Az ügyvédnő összerázkódott, jajistenem… reggel-este félórát küzdök a fürdőszobában, hogy ilyen legyen… és ha ennyire érdekel, tudd meg, abban se vagyok biztos, hogy jól csinálom az ágyban… megfélemlített egérkévé válok, aki tart tőle, hogy rászólnak, angyalom, ez semmi, a semminél is kevesebb… nem gondoltad volna, vagy? – e mondatzárást már mind a hárman átvették Lilikétől.

Hát nem – Nagy Iván a választ megtartotta magának.

Később beszámolt erről Kispéter Ivánnak. A hangmérnök együttérzőn hallgatta. Még egy sört? – kérdezte. Jöhet. Kispéter Iván zenét tett föl, a HARMADIK-at. Melyik náci vezényel? – a filmíró. Nem, ez most egy zsidó, Barenboim, Daniel Barenboim. Nagy Iván bólogatott, pedig abban se volt biztos, hogy hallotta már a nevét. Ő mindent szívből vezényel, tette hozzá a hangmérnök.

Betöltötte a szögletes teret a zene a szinte kopár falak között, és mintha megszínesítette volna őket. Kispéter Iván hozta az újabb söröket, aztán gyertyákat gyújtott az asztalon. Eroica, motyogta Nagy Iván, hősies szimfónia… tanár úr kérem, én készültem! Kispéter Iván a szája elé emelte a mutatóujját. Sokáig hallgatták a mennyei zenét. A második tételnél további üvegek érkeztek.

Figyeljé, írtál má valamennyit a zenefilm forgatókönyvéből? Nagy Iván a fejét rázta, egyelőre csak vázlatolgatok. De meddig, öregem, meddig még?

Nagy Iván elszégyellte magát. Végtére is ez az ő projektje, Kispéter Iván igazán önzetlenül segít mindenben, az első három részt – szimfóniát – már olyan alaposan átbeszélték, hogy nincs más hátra,

mint odaülni a klaviatúrához. Kapjad össze magad, ember, képtelenség, hogy az egész életed halogatásból áll!

A negyedik tételben – *Finale (Allegro molto – Poco andante – Presto)* – az a legfurcsább, hogy olyan, mintha kétszer érne véget. Ennek okát Kispéter Iván se tudta, talán Ludwignak eszébe jutott még egy variáció, tippelte. Még percekig zengtek az összhangzatok, Esz-dúrban, és tempósan – *Presto,* ugyebár.

Amikor a legutolsó két taktus – tamm, tamm! – nyomatéka után tompa csönd lett, a hangmérnök: Figyeljé csak… akkor régen… tudod, amikor te és Lilike, az… milyen volt? Nagy Iván a sör finoman percegő habját bámulta, Ivcsikém, mire célzol, arra, hogy az ágyban? Kispéter Iván bizonytalanul bólintott. Nos… jó volt…

miért kérdezed? Csak mer Lilike azt hiszi, mi ketten ezt már alaposan kitárgyaltuk, én mondtam neki, hogy soha, de nem hiszi, őszerinte a pasik mindig megdumálják.

Mi nem, így Nagy Iván, de ha akarod, kitárgyalhatjuk, jó volt vele… néha azért úgy éreztem, lélekben nincs ott… érted? Nem egészen. Hát, hogy a tárgyra térjek, mindenre képes volt, és mindenre hajlandó, de sose tudtam biztosan, hogy élvezi-e, vagy csak az én kedvemért csinálja… érted! Igen, ez világos.

Hallgattak. A majdnem teli hold besütött az ablakon, több fényt adva, mint a hunyorgó gyertyák.

A hangmérnök igyekezett kiverni a fejéből ezt a vallomást. Jobb, ha maradok annál, hogy az én Lilikém szexistennő. Hm… lehetséges, hogy a tűzhányókitörés jellegű orgazmusokat… színleli? Vannak fölmérések, a nők többsége csinál ilyesmit. Ezt hogyan lehetne megkérdezni? Á… Lilikétől sehogyan.

Te Iván… Emőkének milyen az orgazmusa? Meglehetős, felelte Nagy Iván. És… érdeklődhetem, hogy alkalmanként hányszor? Hát… vannak neki kicsik, meg nagyok, sok kicsi sokra megy, de nagy csak egy lesz a végén, akkor aztán nincs is kedve tovább semmihez.

Kispéter Ivánnak inába szállt a bátorsága, témát váltott. Elpanaszolta, hogy Lilike ki akar menni a londoni olimpiára, ráadásul hármasban a lányával. És ez miért baj? Mer énnekem nincs pénzem. Ő fogja fizetni, ne félj. Nem félek, de olyan ciki… téged nem zavart? Zavart, aztán elfogadtam… mit tehet az ember, ha szegény? Képzeld, egy vadiúj szállodában venne ki szobát, valami *Shard,* állítólag azt jelenti, üvegszilánk, mostantól Európa legmagasabb épülete… az olimpiára

akarják fölavatni, szerencsére nem biztos, hogy elkészül.

Nagy Iván nem tudta, mit szólhatna. Ha ő volna a barátja helyében, szurkolna, hogy fölavassák azt a hotelt. Egyébként is, rábízná magát Lilikére. Ő akkor régen nem volt erre képes. Sajnos? Hálisten? Mindegy már. Tiszta szívéből kívánta, hogy Ivcsinek sikerüljön Lilikével, mind a ketten megérdemlik. Állatira szüksége volna egy kis biztonságra és igazi szeretetre ennek a kedves nyakigláb embernek. Aki olyan jó barátja lett, amilyen még nem is volt neki soha.

A forgatókönyvet pedig már ma el kell kezdenem. Holnap mindenképp – késő van, tele az égbolt tiszta fényű csillaggal.

***

NEGYEDIK

(B-dúr)

I.

A zeneszerzők ugyanolyan linkek, mint az írók, gondolta Nagy Iván, amikor a számítógépén már a ki tudja hányadik fájlt szentelte a filmnek. Új nekifutás, új *file*. Most ezt a címet adta neki: *Beethoven és én*. Nem jó, túl szerénytelen. Átjavította: *Beethoven és mi*. Hát… esetleg: *Beethoven és az Ivánok?* A kérdőjel persze nem a cím része. Ezen még majd gondolkodnunk kell Ivcsivel.

A nagy Ludwig van Bé 1806-ban szokása szerint vidékre utazott Bécsből, legfőbb támogatójával, Lichnowsky herceggel, annak Grätz (most Hradec) melletti nyári kastélyába. Ha már arra járt, ellátogatott egy másik rajongója, Oppersdorff gróf palotájába (helyszín: akkor Troppau, ma Opova, Sziléziában). A gróf saját zenekart tartott fenn, melyben gyakran ő maga is muzsikált. A vendég tiszteletére előadták a MÁSODIK-at. Úgy, ahogy. De az alkalmi közönségnél nagy sikert aratva. Oppersdorff e mámoros estén rendelt egy új szimfóniát a Mestertől, magas összegért. Szerződést kötöttek.

A NEGYEDIK bemutatójára Bécsben került sor, Lichnowsky herceg kastélyában. Oppersdorff természetesen jelen volt, buzgólkodott a szervezésben. Elégedett lehetett, ő kapja meg a pénzéért a kottát, plusz az előadás kizárólagos jogát hat hónapra. Gyorsan rendelt egy további szimfóniát, noha még a most előadottért se fizetett.

Időközben a Mester levelet írt a Breitkopf & Härtel kiadónak, hogy sajnos, korábbi ígérete ellenére sem adhatja át a szimfóniát, mert egy

kiváló gentleman megvette, de majd hat hónap múlva az övék lesz. Soha nem küldte el. Ehelyett megállapodott Clementivel, a londoni székhelyű zeneszerzővel és kiadóval, több műve publikálására, e szimfónia is köztük volt. A kottáknak azonban nyomuk veszett a postakocsik káoszában.

Némi késéssel azért csak megérkezett a NEGYEDIK-ért járó summa, készpénzben, csinos borítékban, Beethoven pedáns nyugtát küldött az ajánlásért, a kézirat tulajdonjogáért és a hathavi kizárólagosságért kialkudott ötszáz rénusi forint átvételéről. Oppersdorff gróf nevét egy f-fel írta, a rá jellemző figyelmetlenséggel. Amúgy a második megrendelést, amelyért Oppersdorff előre fizetett, sosem adta át a grófnak. Semmi jele, hogy Oppersdorff visszakövetelte volna a pénzét.

Elég a tudálékoskodásból, a kurva életbe, írj már legalább egy rohadt jelenetet, hogy azt mondhassad a barátodnak, belekezdtél! – ripakodott önmagára. Eszébe jutott az az ismerőse, aki a hajdani dramaturgok közül a legtöbbre vitte: hét egészestés játékfilmjét forgatták le, s amúgy igen népszerű regényeket adott ki – vették az olvasók, mint a cukrot. De a régi szép (= csúf) időkben, a betonszürke hetvenes években ugyanolyan kis zabhegyező alak volt a MAFILM egyik stúdiójában, mint Nagy Iván abban, mely akkortájt alakult. Néhány rendező évek óta próbálta összeszervezni, s végre-valahára megengedték nekik.

Az a pasas azt mondta, ha az emberben görcsöt okoz a tiszta fehér papír látványa, először is vegyen zöldet, kapható a jobb ápiszokban. Aztán írja vagy gépelje rá az első mondatot, amely a fejében jár. Ha más nincs, akkor: Az égvilágon semmi nem jut eszembe! Alája gyorsan a másodikat: De tényleg! Folytasd ilyen szellemben, míg előáll az első épkézláb sor – ami fölötte van, azt majd kihúzod.

Az illető ugyan novellára és regényre értette, de hátha működik forgatókönyvnél is. Csakhogy Nagy Iván a kihúzható bekezdéseket már jó ideje ütögette a számítógépe klaviatúráján, s néha a kivágás/másolás funkcióval oldalakat töltött meg velük.

Más módszerhez kéne folyamodni. Míg rájön, mi volna az, a Google-ban bámészkodik, ahogyan szokott.

Egészen váratlanul bukkant egy olyan oldalra, melyen a Beethoven-filmeket listázták. Úristen, ilyen sok készült? És ő miért nem tud ezekről?

Az élen az egyszerűen *Beethoven* című, abból egy csomó készült,

Beethoven 1–8. Fú, mekkora siker lehetett, ennyi folytatást csináltak.

Beethoven, a kölyökkutya békésen tölti mindennapjait egy állatkereskedésben, mindaddig, amíg két fickó, Vernon és Harvey betör oda az éjszaka közepén, hogy kutyákat lopjanak, s elrabolják hősünket is. A két rablónak igyekeznie kell, mielőtt még elfogja őket a rendőrség. A kutyákkal gyorsan meglépnek, ám Beethoven egy kis terrier segítségével sikeresen megszökik a rablók karmai közül. A kiskutya egy kertvárosi

negyedben találja magát, ahol az éjszakát egy szemeteskukában tölti. Reggel Beethoven felfedező útra indul, és hamarosan betér a Newton családhoz, de ekkor még nem is sejti, hogy ők lesznek az igazi családja.

Még Newtont is belekeverték. Rendben, ez nem keresztezi az ő ötletét.

Halhatatlan kedves (1994). *Ludwig van Beethovent félistenként csodálták és fékevesztetten gyűlölték. Számtalan rajongót szerzett a halála után, s számos ellenséget az életében. Szenvedélyei olykor őrületbe kergették, vágyai pedig különös világokba vezették. Egy férfi, aki mélyen őrizte titkát: legnagyobb szerelmét, őróla soha senkinek se beszélt. Csak amikor meghalt, derült fény a rejtélyes nő személyére, aki elrabolta az esendő óriás szívét.*

Oké, oké.

Beethoven árnyékában (2006). *A IX. szimfónia még nincs befejezett állapotban. Egy másolóra van szükség, aki a művész olvashatatlan kézírásán eligazodik. A Mester kiadója a zenei tanulmányokat folytató Anna Holznak kínálja fel a lehetőséget, aki kapva kap az alkalmon, és annak ellenére, hogy többen óva intik az idős mester kiállhatatlan természetétől, elfogadja az ajánlatot.*

Eegen… ez talán érdekes lehet, meg kéne néznünk.

Beethoven Lives Upstairs (1992). A HBO saját készítésű filmje. Beethoven fölötted lakik. Itthon játszották a mozik? – csak angol nyelvű ismertetést talált. Amennyire értette: Beethoven igazán ideges, és éppen a rolettára rajzolt ötvonalakra firkant kottafejeket – nincs papírja. El kéne adni egy gyűjtőnek, javasolja a lány (milyen lány?), a Mester pedig az iránt érdeklődik, tanult-e zenét, mire Sophie – aha – eljátssza neki a *Für Elise*-t. Na persze, így megy ez a tizenkilencedik században. Beethoven ebben a filmben is a IX. szimfónián dolgozik, de már nagyon nem hall. Christoph (ki?) ad neki egyet az apja fülkürtjeiből. Óriási.

Nagy Iván talált még tucatnyi Beethovennel kapcsolatos mozit, de már elvesztette a türelmét. Leírta a kudarcmondatok alá: Fölösleges volna

mások filmjein csámcsogni, legyünk eredetiek, találjuk ki a magunkét! A többes szám Kispéter Ivánt jelentette, pedig tudta, egyedül az övé a feladat, a hangmérnök már segített annyit, amennyi tellett tőle.

Mindeközben a *YouTube*-ról szólt a NEGYEDIK, Karajannal. Lassan indult, sejtelmesen, akár egy mesejáték. Nagy Iván már tudta, hamarosan rákapcsolnak a vonósok. Elzárta a notebookját, randija volt dr. Plisszár Emőkével, ha elkésik, az ügyvédnő egész este morcos lesz. A Liszt Ferenc térre kell robognia, a parkolás valószínűleg sok időt igényel arrafelé. Vacsora az egyik divatos étteremben, aztán koncert a Zeneakadémián, Kispéter Iván szerezte a szakmai jegyeket. Eredetileg úgy volt, hogy a két barát megy, ám a hangmérnök átengedte a lehetőséget „az ifjú párnak" – szerette így hívni őket. Pedig ő a fiatalabb, egy tízessel. Igaz, dr. Plisszár Emőke meg tizenkettővel Lilikénél. Összesen kijön.

Nagy Iván kedvtelve számítgatta, hogy a korkülönbség Emőke és közte – bármily hihetetlen – huszonöt év. A szerelmed a lányod lehetne. Vagyok én mégis valaki, ha egy ilyen fiatal, csini, okos, jól kereső nő kitart mellettem. Na és ha nem tart ki, akkor is… minden nap ajándék.

Legyezgette a hiúságát, hogy dr. Plisszár Emőke soha nem kért – vagy fogadott el – tőle pénzt. Élete valamennyi szerelme szívesen nyúlkált a tárcájába, még Lilike is, amíg idehaza élt, nem túl sikeres balettpatkányként – ő titulálta így magát akkoriban.

Érdekes, hogy Ivcsinek se kerül egy fillérjébe a mostani kapcsolata, Lilike már módosabb valamennyiünknél. Dr. Plisszár Emőke anyagi viszonyait nehezebb pontosan fölmérni. Házgyári lakásban él, a harmadik kerületben, de van egy kis nyaralója a Balatonon, és ha a szülei vagyonát (a pasaréti villával) megörökli, talán ő lesz a leggazdagabb. Nagy Iván egy pillanatra elengedte a Citroën kormányát, később nem értette, miért, s kevés híján belerohant a kanyarodni készülő teherautóba. Durva szavak röpültek utána, behúzta a fejét.

Soká keringett, mire talált egy sovány parkolóhelyet, kiszállni csak úgy tudott, hogy tiszta erőből beszívta a hasát. Hízom, a fene egye meg.

Az édes, zsenge nő ott mosolygott a Liszt Ferenc téren, az Ady-szobor tövében, amikor Nagy Iván futva és lihegve odaért. Lopva letörölte az izzadságot az arcáról a kézfejével, nem akarta, hogy az ügyvédnő ajka lucsokba cuppantsa a puszit. Ilyen pillanatokban gyötrően átélte a saját korát.

Ötven percük volt a vacsorára, készételeket rendeltek, így is majdnem elkéstek. Már bent ült a közönség a Zeneakadémia nagytermében, amikor lehuppantak a székükre. A muzsikusok javában hangoltak a színpadon. Mi a program? – kérdezte dr. Plisszár Emőke. Beethoven. Már megint? Igen, de ez a NEGYEDIK, Kobayashival. Koba…? – az ügyvédnő gesztusa, mintha nagyot hallana. Pedig csak… túl fiatal. Ha horgász volnék, s őt fogom ki, vissza kéne dobnom, gondolta Nagy Iván.

Kobajasi Kenicsiró, a kortalan japán karmester vezényelte a MÁV szimfonikusokat. Újabban ritka vendég Budapesten. Nagy Iván jól emlékezett, hogy körülbelül akkor, amikor ő a filmgyárba került, Kobayashi nyerte meg a Magyar Televízió első karmesterversenyét. Ő végigizgulta az összes adást, és az esélyes magyar dirigensnek szurkolt, de a nemzetközi zsűri a japánt hozta ki győztesnek. Tűnődött, hogy hívták azt a magyart. Nem jutott eszébe. Fölbukkant egy ismerős név: Medveczky Ádám, de nem vett volna rá erős mérget, hogy ő volt.

A színpadról lezúdult a zene, *Adagio – Allegro vivace*. Nagy Iván igyekezett úgy tenni, mintha a műélvezettől elalélna. Sajnálta, hogy nem hozta magával a NEGYEDIK kispartitúráját, látta, néhányan kottával a kézben figyelnek. Lehunyta a szemét. Úgy emlékezett, hogy ez a szimfónia H-dúr. (Rosszul, mert B.)

Valamivel később arra ébredt, hogy a feje a zsenge nő vállán landolt. Csöndesebben szuszogj, súgta az, de mosolygott. Ettől az ő szívében brácsák húrján zengett valami különös, alig ismert érzés. Talán a boldogság? – babonából elhessegette a szót, félt, ha nevén nevezi, szétpattan a varázs.

II.

Arra azért senki nem számított, hogy ez a válási tanácsadás tökre bejön. Hamar szétszaladt a hír, van két pasas, akik a legádázabban marakodó párokkal is szót értenek, sikerül elérniük, hogy megtalálják a közös nevezőt. Amennyiben jogi teendők vannak, például ellenjegyzett iratok kellenek, házhoz jön az ügyvédnőjük, zökkenőmentesen elintézi. A válóperek bírósági részét is lezavarja, olyan remek kapcsolatokkal rendelkezik, hogy a tárgyalásokat rekordidőn – néhány héten – belül kitűzik. Édesem, ez a trió egy csoda, minden pénzt megérnek, adták szájról szájra a barátnők. Öregem, nem is drágák, ahhoz képest, mesélték egymásnak a barátok.

Dr. Plisszár Emőke villámgyorsan legyártotta a hivatalos papírokat, s

létrehozta a bétéből a káeftét, miután rábeszélte a fiúkat, az a vállalati forma előnyösebb, baj esetén a magánvagyonuk nem forog veszélyben. A KINAME név sajnos már foglalt, működött ilyen névvel egy cég Lőrincen, kínai kézműves termékek importjára és értékesítésére szakosodtak. Félnapos fejtörés után Kispéter Iván dobta be: NAKI & PE. Ez még jobban is hangzik, vélte dr. Plisszár Emőke, na ki? hát én! – ellenszavazat nélkül elfogadták.

Aznap, amikor a NAKI & PE Korlátolt Felelősségű Társaság hivatalosan megszületett, az elmúlt húsz év legnagyobb árvize tetőzött a Dunán, nyolcszázkilencvenegy centivel. A Nánási úton emeletnyi magasságú ideiglenes gátat építettek a vízügyesek, az autóforgalmat kitiltották. Valamennyi környező utca bedugult, a szokásos húsz perc helyett másfél óra alatt értek a házhoz, amelynek legfelső emeletén lakott az ügyvédnő. Nagy Ivánról szakadt a verejték, amikor végre kiszállhatott a Citroënből, az autó motorja, miután elzárta, még robbantgatott kicsit.

Rád férne egy új kocsi! – Emőke belekarolva húzta a főbejárat felé. Annyira még nem állunk jól, dünnyögte Nagy Iván, különben is, inkább neked vegyünk egy kis Toyotát, vagy egy VW Polót, akkor könnyebben mozoghatsz. Á, én nem vezethetek. Persze előbb megszerzed a jogsit, édesem. Ivánka, nekem van jogsim. Tessék??? Jogsim van, még az egyetemi években szereztem. Tééényleg? Igen. Akkor mér nem vezethetsz? Nem bírok… félek, hogy nektek megyek… vagy nekem jöttök. Emőcske, ez komoly? Igen, kértem, hogy ne hívj Emlőcskének! *Emőcske,* azt mondtam. Jó, rendben.

Nagy Iván most valami újat hallott. Álmában se képzelte volna, hogy dr. Plisszár Emőke fél vezetni. Azt, hogy néha ő is szorong, már tudta.

Az ügyvédnő marasztalta a filmírót, aludjon nála, minek küzdené vissza magát a tizenharmadik kerületbe az eldugult utakon. Ezt még sosem ajánlotta föl, Nagy Iván érezte, kapcsolatuk új fázisba lépett. Szemügyre vette Emőke otthonát, s csak most érzékelte, miféle ékszerdobozt varázsolt a házgyári egyenszobákból. Ő idáig úgy tudta, az ilyen épületekben tilos falakat áthelyezni vagy kivenni, itt mégis valamiképpen megtették, tágas amerikai konyhás nappali jött létre. Igaz, ez a legjobbféle panel, csak négyemeletes, oldalán fekvő tégla alakú. Az egyedi tervezésű bútorok mintha tágasabbá varázsolták volna a teret, noha volt köztük antik pohárszék és amerikai redőnyös íróasztal is, terebélyes darabok. Ellakhatnék itt, ha… szóval…

Egy hónappal később újra az ügyvédnőnél éjszakázott. Emőke a kiadós szeretkezést követően megmutatta a fehér foltokat a melle alatt, a bal

csuklóján és a csípőjén. Az amúgy se sötét bőr e pontokon világított, mint a szűz hó. Növekszenek, ugye? – kérdezte aggódva. Nagy Iván nem merte bevallani, hogy ezeket idáig észre se vette. Tény, hogy az ügyvédnő csak sötétben vetkőzött le előtte, ő azt hitte, szemérmes. Vitiligo, mondta Emőke, az anyám is tele van velük, gyógyíthatatlan. Csinál valami bajt? Hát… elég baj, hogy ilyen csúnya. De nem fáj, vagy ilyesmi? Ja, nem. Csúnyának nem mondanám! – akkurátusan végigcsókolta valamennyit. Naaa, Ivánka, csiklandós! – Emőke igyekezett félretolni, kevés sikerrel. Birkóztak, a harc újabb szerelmeskedésbe torkolt. Fú… fölhanyatlott a potenciám e drága nőtől.

Miután végeztek, s hevertek hanyatt, Emőke megfogta a férfi szerszámát, mely kivont kardú huszárból álmos inassá változott: Te… mit szólnál, ha teherbe esnék? Nagy Iván összerándult, mér, nem védekezel? De, most ez csak egy elvi érdeklődés.

A filmíró töprengett. Emőke türelmét vesztette: Legalább egy elvi választ kérnék! Hát… most megfogtál… Em, figyelj… ugye, tudod, hány éves vagyok? Persze… Em lettem? Miért, nem tetszik? De, Iv… természetesen tudom, hány éves vagy, és te vajon tudod-e, hogyan lesz a gyerek, vagy még ott tartasz, hogy a gólya hozza?!

Talált, süllyed, gondolta Nagy Iván. Cirógatta az ügyvédnő íves hátát. *Ives,* fűzte hozzá magában, franciául ejtve: Ív. Mint a Montand. Az Yves Montand.

Igen, felnőttek vagyunk, rég rájöttünk, hogy nem a gólya hozza. Viszont a filmíró abban a hiszemben élt, hogy az ilyen nyuggerkorúak spermája már nem elég virgonc, aligha ér célba, s ha mégis, nem képes elbánni az ifjú petesejttel. Ezt azonban nem volt bátorsága kifejteni Emnek, inkább így szólt: Ha teherbe esnél, és nem zavar, hogy a gyereknek csak záros ideig lesz apja, akkor hallelúja!

Mire kiejtette az utolsó szót, Em már lovagolt rajta, olyan szilajul, mint még soha. A hevesség növeli-e a fogamzás valószínűségét? Nagy Iván nem tudta. Igyekezett elhessegetni a gyermekáldás gondolatát, félt, hogy attól lekonyul. Érdekes… csöppet se zavarja, hogy én az anyja generációjához tartozom, ergo az apja lehetnék.

Hát aztán! Minden bunkónak van gyereke, én is csinálhatok egyet, ma már a házastársak közti korkülönbség nem annyira szokatlan. Párok sorakoztak az agyában, melyekben a férfi idősen vált atyává. Igaz, szinte valamennyinek volt már fia vagy lánya korábbi párkapcsolatból.

Basszus, te mér nem csináltál egyet húszas-harmincas éveidben, a fajfenntartás normális időszakában? Na igen, és miért nem tudtad lerakni a garast valamelyik nőnél, azok közül, akikkel dolgod volt? Pszichológussal kéne megtárgyalnod – ha rá tudnád venni magad, hogy efféle segítséget kérj vagy elfogadj.

Talán azért küldte neked az ég Emőkét, hogy ne halj meg gyermektelenül. Hogy te is átélhesd az atyaságot, ami tulajdonképp a halhatatlanság egyik változata. Aki továbbadhatja a génkészletét egy kis embriónak, az voltaképp örök életűvé válik… ha igaz. A gyerekesek hajtogatják ezt.

Újra ott hevertek a picit iszamóssá vált selyemlepedőn – Em minden ágyneműje valódi selyemből készült, mely olyan sima, mint a bőre. Nagy Iván a vállát cirógatta a bal kezén megmaradt négy ujjal, s ekkor furcsa nyilallást érzékelt abban a kisujjában, melyet nyomdászéve végén lenyesett a margóvágó gép. Ifjúkorában napi rendszerességgel jöttek a fantomfájások, az utóbbi években szinte soha. Picit összerándult a tenyere.

Na, mi az? – kérdezte Em. Semmi… – mondta Nagy Iván. Mindent észrevesz, gondolta.

Te Iv, kaptál kártérítést az ujjadért? Kártérítést, kitől kaptam volna? Attól a nyomdától, elvégre üzemi baleset volt, nem? De, viszont… azzal vádoltak, hogy én csináltam, le akartam vágni a művezető ujját, bosszúból, és az enyimé csak véletlenül került a kés alá, úgy nézett ki, elítélnek, végül szerencsére fölmentettek, örültem, hogy megúsztam a börtönt. Hülyegyerek, ilyesmiért legfeljebb fölfüggesztettet adnak, ha nagy peched van. Egy Nagynak milyen pechje volna, ha nem nagy? – kuncogott. Kár, hogy még nem ismertük egymást. Bizony kár, gondolta Nagy Iván, drágaságom, még meg se születtél, az hat… nem, hét évvel később… – erről inkább ne essék szó. Be kellett volna perelni a vállalatot, kivasalhattatok volna belőle egy szép összeget.

Szép összeg… Mennyi lehetett volna az a hatvanas évek végén? Tízezer? Százezer? Félmillió? Fú, de másképp indul az az életed, ha… Százezerért már szerezhettél volna egy kisebb lakást, némi OTP-hitellel, ami akkoriban még nem csapta agyon az embert. Hagyd ezt, érd be azzal, ami van, itt és most.

Eszébe jutott a stúdióvezető, aki vagy másfél évtizedig a főnöke volt, ő az itt és most latin változatát kis hibával használta, de szinte óránként: *Hinc et nunc*. Rajta röhögött az egész filmgyár. Egy régi vágású Kossuth-díjas filmrendező így magyarította: Int és most. Ezt a poént

mindenki értette, kivéve a stúdióvezetőt.

Dr. Plisszár Emőkét Nagy Iván úgyszólván hibátlannak találta, s ezen sokszor ámuldozott. Hacsak nem számítjuk azt a picike rossz szokását, hogy cigizik. Szerencsére csupán néhány szálat szívott el naponta, kizárólag szabad téren. A saját lakásából is lement, s az épületen kívül gyújtott rá, ahol a gondnok feketére mázolt pléhvödröt rendszeresített a pöfékelőknek, kis táblával: DOHÁNYZÁSRA KIJELÖLT HELY. A csikkeket a vízbe dobták, mely estére fekete színt öltött.

Régebben az ügyvédnő a kettővel odábbi ház aljában éjjel-nappal nyitva tartó boltban szerezhette be a vékony szálú *Eve* cigarettákat. Július elsején azonban megnyíltak a Nemzeti Dohányboltok, tizenötödikétől már csak azokban árulható a füstölnivaló. A legközelebbi tíz perc gyaloglás innen. Az anyjuk istenit, leszokom! – jelentette ki. Márpedig az ő fogadalmait komolyan kellett venni. Többé nem gyújtott rá, de nagyon ideges volt. A filmíró széles ívben kerülte azokat a témákat, melyekből konfliktus lehetne.

Mesélte Kispéter Ivánnak, hogy milyen paprikás a hangulat. Egy olyan estén találkoztak, amikor Emőke meglátogatta az anyját. Hívta őt is, de inkább kimentette magát, dolgozunk a forgatókönyvön Ivcsivel. Érdekes módon az ügyvédnő az írással kapcsolatban mindent zokszó nélkül elfogadott, úgy látszik, nagyon bízott abban, hogy Nagy Iván most végre dob egy akkorát, amellyel átszakíthatja a siker falát, s szép összeget kereshet.

Kispéter Iván röhögcsélt, nem mersz az anyja szeme elé kerülni, mi? Ami azt illeti… nem merek… nem akarok… akkor érzem magam a legvénebbnek, ha látom azt a csupa ránc arcát, melyet agyonkrémez, s abba kell puszit adni, brrr! Mázlista vagyok, így a hangmérnök, Lilikének nincs szülője egy darab se.

Mi a helyzet a gyerekfronton? – Nagy Iván. Tessék? Lilike akar tőled gyereket? Ja… nem mondott ilyet. És ha majd mondja? Nem hiszem, van neki, tudod. Igen, de az más, mit csinálsz, ha akar egyed tőled? Akkor én… csodálkozni fogok… de tiszta jó, mer ugye nekem még nincs.

Hallgattak. Aztán Kispéter Iván: Érdekes, hogy ezt mind a ketten megúsztuk… idáig. Ivcsi, én sosem akartam megúszni, csak nem volt olyan párkapcsolatom, amelyben eljuthattam odáig, még az összeköltözés előtt szoktak szakítani velem. Igen, ez érthető, dünnyögte Kispéter Iván. Mind a ketten arra gondoltak, milyen kétértelműen hangzott. Újra csönd lett.

Valamivel később a filmíró: Azért furi volna, ha gyerekünk születne, s tologatnánk együtt a Szent István parkban a nálunk legalább egy húszassal fiatalabb apák társaságában… most az a divat, hogy az apukák mennek gyesre, ha a nőnek jobb az állása. Ezen az alapon minekünk kell, vélte a hangmérnök, Lilike többet szakít, mint én, Emőke sokkal többet, mint te. Hát… mondasz valamit… basszuskulcs.

Na, akkor dolgozunk? mer azér jöttél! – Kispéter Iván. A filmíró bólogatott, életre keltette a notebookját az ölében. Nyílt a megfelelő fájl. *Beethoven és mi.*

Ott tartottak, hogy adva van egy középkorú karmester, kevéssé sikeres, aki elhatározza, hogy a kilenc szimfóniát pontosan úgy kéne előadni, ahogyan a Mester idejében szólaltatta meg az akkori zenekar, méghozzá az eredeti hangszereken. E rögeszméjével fölkeresi a Zeneakadémia megfelelő beosztású vezetőit. Csodával határos módon bizonytalanul igent mondanak a tervre. Ekkor a főhős – a neve ideiglenesen *Balázs* – barátságba keveredik egy öreg hangszerkészítővel – egyelőre *dr. Arzt*ként fut, mert Nagy Iván homályos emlékezete szerint tényleg volt egy saroküzlet a Bajcsyn, s ez állt a cégtáblán.

Az első jelenet helikopteres snittel indul. Budapest madártávlatból. Lassan ráközelítünk a Marx – jelenleg Nyugati – térre, utána dr. Arzt műhelyére. Az öregúr odabenn javítgat, hegedűt vagy gitárt. Második jelenet. Nyílik az ajtó, Beethoven lép be, fürtös haj, eszelős tekintet, lángrózsás arc, kihajtott gallérú fehér ing, vérvörös sál – mintha Jan Caeyers könyvének címlapjáról lépett volna le, bár a kottás füzetét és a vastag ceruzáját nem hozta magával. Mellesleg Josef Karl Stieler festménye. *Beethoven a* Missa Solemnis *komponálása közben.*

Ennyi? – a hangmérnök. Igen, most itt tartok… azért gyűltünk össze, hogy *brain storming*gal kitaláljuk a folytatást, vagy? Kierkegaard, felelte Kispéter Iván, Kirkegórnak ejtette. Nagy Ivánnak lassan esett le, hogy a barátja a dán filozófus művének címére utal (*Vagy-vagy),* melyet egyikük sem olvasott.

Arról volt szó, hogy te írod a forgatókönyvet, én csak titkos tanácsadó vagyok! – mondta Kispéter Iván csalódottan, nem is lehetek más, nem tudok írni, még levelet se könnyen. Ne mérgelődjél, kérte Nagy Iván, inkább hallgass ide! – mesélni kezdte, miféle cselekményt képzelt a kilenc részhez, azaz a kilenc szimfóniához. Jórészt rögtönzött, ezekben a percekben állt össze a fejében, hogy a balfék karmester mellé állandó alaknak maga Beethoven volna a legalkalmasabb – föltámadt? reinkarnálódott? avagy álomkép? – még számára se volt világos.

Majd kialakul! – ezzel altatta el kétségeit. Tudta pedig, hogy filmírásban soha semmi nem alakul ki, határozott döntéseket kell hozni, s vállalni mindazt, ami azokból folyik. Voltaképpen elköteleződésre van szükség, pontosan úgy, ahogyan a magánéletben, márpedig ez az ő gyönge pontja, fejletlen része, Achilles-ina. Talán az egész sorsát végigkísérő alapproblémája. Nem kizárt, hogy emiatt nincs se családja, se megfelelő karrierje, se némi összehordott vagyonkája. Ha a Beethoven-film beüt, büszke lehet rá az ügyvédnő, aki már megelőlegezte neki a bizalmat.

Sejtette, azért filozofálgat ilyen emelkedetten, mert az agya elfáradt. Latolgatta, kávét kérjen a hangmérnöktől, vagy Aperol Spritz-et. Míg ezen rágódott, Kispéter Iván behozott két dobozos sört, *Leffe* márkájút. Oké, sörözzünk akkor… *cheers!*

Abban maradtak, hogy másnap folytatják a munkát, nem, inkább harmadnap, addigra Nagy Iván leírja az elhangzottakat, legyen min ötletelni tovább.

Harmadnap viszont szombatra esett. Lilike és Emőke úgy döntött, délelőtt a kvartett menjen ki a Vidám Parkba, mert szeptember harmincadikán bezárják, mindent lerombolnak, s a telket az Állatkerthez csatolják. A két nő szépen összebarátkozott.

Nagy Iván örült e programnak, gyerekkora szerves része volt a liget, s az Állatkert melletti betonösvény végén a vasúti sínek fölött átvezető híd, rengetegszer bámulta onnan a haverjaival az elhúzó szerelvényeket, találgatták, merre indulnak, s honnan érkeznek. Kéményük füstje beleivódott a ruhájába. Az anyja mindig tudta, ha onnan jött, már megint a vonatoknál jártál? – nem tagadhatta le, pedig csak az utcájuk végéig tartott az engedélyezett zóna, ameddig elbóklászhatott egyedül.

Fölterelte a társaságot a keskeny hídra. Szakállszárító, úgy hívtuk, és szerettük!

A két nő nem örült annyira, a vonatok keltette légáramok összeborzolták nagy műgonddal elkészített frizurájukat.

A Vidám Park meglepően piszkos és szemetes. A látványosságok fele nem működött, s azok zöme, amelyek mégis, kifejezetten a serdületlenek számára készült. Várakozásuk ellenére kevesen voltak a látogatók, alig kellett sorba állni. Összement, gondolta Nagy Iván. Szánalmas, mondta Kispéter Iván, pedig hogy szerettem, mikor kicsi voltam, könyörögtem, hozzanak el.

Átmentek az Állatkertbe. Ott viszont hatalmas tömeg hömpölygött. Emőke a zsiráfokat akarta látni, Lilike az elefántokat. Kispéter Iván csekély érdeklődést tanúsított. Nagy Iván a zsiráfok és az elefántok után a vízilovakhoz indult, gyerekkorában imádta a nyitott szájukba hajítani a perecdarabokat. Ez már kiment a divatból, KÉRJÜK, NE ETESSE AZ ÁLLATOKAT, MEGBETEGÍTHETI ŐKET!

Azért a gömbölyded vízipacik látványa mosolygásra indító. Lassan jutottak előre a fémkorláthoz a sokaságban. Nagy Iván arra lett figyelmes, hogy a jobb oldalán egy kislány sírva mutogat az állatokra az anyjának. Negyven körüli, jó alakú nő, farmernadrágban és dzsekiben, föltűzött hajában olyan fémpálcaféle, amilyet a japánok viselnek. Az anya bólogatott, de – ő is sírt. Nagy Iván megszorította Emőke ujjait, s az állával jelezte, merre nézzen. Mi bajuk lehet?

Már mind a négyen az anyát s gyermekét fürkészték. Csak Lilikének jutott eszébe, hogy odalépjen, s azon a csöndes, érzelemteljes hangon, amilyet Nagy Iván még senki mástól nem hallott: Valami baj van? Anya és lánya azonos ritmusban pillantott rá, majd az asszony: Elhagy minket, el! – és Lilike nyakába borult. A kislányt Emőke vette gondjaiba, leguggolt hozzá, babusgatta.

Öt perc múltán a kerek önkiszolgáló büfében ültek, egy asztalnál. Lilike térült-fordult, mindenkinek hozott enni és inni. Tíz perc múltán már tudták, az anyát Jolinak hívják, a gyerekét Timinek, hétéves házasság szakad meg, mivel Iminek elege lett a családi tűzfészekből. A tizenötödik percben Lilike rábeszélte Jolit, próbálja ki az Ivánok mediálását, szükség esetén pedig dr. Plisszár Emőke ügyvédi hatékonyságát.

Aznap este az ágyban Kispéter Iván megköszönte, tiszta PR-ügynökség vagy, drágám. Valamihez én is érthetek, felelte Lilike. Később azt mondta: Most fel kell kötnöm az alsóneműm, mindjárt nyílik a budapesti táncklubom. Biztos? Igen. Már sokszor ígérted, hogy hazaköltözöl! Tudom… annak még nincs itt az ideje, átmenetileg kicsit pendliznem kell… mindenesetre van egy jó hírem! Éspedig? Kapaszkodj meg, tegnap vettem egy házat. Egy házat? Igen, csukjad be a szád, egy házat. Hol? A Fehérvári úton. A Fehérvári úton? Folyton visszakérdezel, tudsz róla? igen-igen, a Fehérvári úton! közel a Hengermalom utcához. Kispéter Iván felkönyökölt, de… az ottan ipari környék, gyárak vannak… Meg ez a Bauhaus stílusú villa, ne aggódj, tetszeni fog, makulátlan az ízlésem, meglátni és megszeretni pillanat műve volt!

Értem… kérdezek valami egész mást… Lilike, te szeretnél még

gyereket? Dehogy, eszembe se jut… baj? Hát… nem tudom, csak azért, mert nekem még nincs, és esetleg, ha belefér a *life program*odba… Iván szerint Emőke nagyon akar…

Lilike arcon csókolta, hagyjuk Nagy Ivánt, hagyjuk Emőkét, most inkább… – határozott mozdulattal az oldalára fordította a hangmérnököt: Tudod, ha egy férfi hátulról közelít, én elalélok!

Kispéter Iván zavarba jött. Hm… nem tuti, hogy az enyém elég hosszú ahhoz… ehhez. Nyugi, segítek! – Lilike átvette az irányítást. Ment, mint a karikacsapás. Győzedelmes zene szólt. *Adagio.* Széles folyam, lassan, de ellenállhatatlanul sodorja a pányvákról leszakított csónakokat. Gazdátlan evezőket pörget az örvény.

III.

Minden leleményességükre szükség volt, hogy az állatkerti anya férjét becserkésszék. Elsőre azt üzente, szarik az egészre, a felesége okosabb, ha kussol, különben egy fityinget se fog kapni. Mert ha ő egyszer kinyitja a száját, még a gyereket is elveszi attól az áspiskígyótól.

Áspiskígyó? – Nagy Iván hüledezett, honnan vesz ilyen kifejezéseket? Joli törölgette a szemét a monogramos zsebkendőjével: Nem tudom… ez az ő stílusa. Jó, de mire céloz? Rám, mindig csak rám. Okés, mit mondhat el, ha kinyitja a száját? Nyilván, hogy én egy rohadt kurva vagyok… amiért már nem bírom a szagát sem.

Addigra hosszú vádpontlistát diktált le a férjéről, a tételek egyre szaporodtak. Az első találkozásra még Kispéter Iván lakásában került sor, a másodikra már abban a padlásgarzonban, amit Lilike adott bérbe a NAKI & PE-nek, igazán jutányos áron, s még annál is kedvezményesebb feltételekkel: Akkor fizettek, amikor akartok!

Kispéter Iván ellenezte, baráttal nem üzletel az ember, szerelemmel pláne nem! De csak a te szerelmed! – vetette ellene Nagy Iván. Dr. Plisszár Emőke tartózkodott a szavazástól, neki mindegy, szükség esetén használhatják az ő irodáját, átmenetileg. Nem, az túl pöttöm, így a filmíró. Lilike annyira kedvesen erősködött, hogy birtokba vették a lambériáktól fenyőszagú tetőtéri helyiséget.

A szőke táncosnő bútorokról is gondoskodott, egy másik ingatlanából hozatott át tárgyalóasztalt és székeket, a teakonyhába kávéfőzőt. Másra nincs szükség, mondta, s az asztal közepére rakott két doboz papír zsebkendőt, ha az ember kihúzott egyet, jött vele a következő. Jázminillatot árasztottak.

Való igaz, a tanácsadásra érkező nők sírtak, mint a zápores6. Néha a hímek is, de ők ritkán nyúltak zsepiért, inkább a kézháttal törölgették könnyeiket, mintha azt gondolnák, úgy férfiasabb. Nagy Iván ezt az észrevételét odaírta a füzetébe a margóra.

A kedves férje… – jegyzeteiből olvasta –, Imi nem jön, ezúttal se? Joli bőgött, ne-hem… pedig megígérte, de pont most esmesezett, hogy inkább nyilvános helyen akar találkozni.

Még jó, hogy nem nyilvánosházban, gondolta Nagy Iván.

Annál jobb, legalább nem kell szendvics, gondolta Kispéter Iván. Lilike javaslatára minden szeánszra hozattak miniszendvicseket a szomszéd ház földszintjén működő hidegtálas cégtől. Lilikének mindenre volt megoldása, ismerőse, kapcsolata. Nagy Iván ezt irigyelte a barátjától, dr. Plisszár Emőke kevésbé igazodott el a hétköznapok valóságában, így kettősükben őrá maradtak a gyakorlati ügyek.

A laborban – egymás közt így hívták a tetőtéri helyiséget – a mediációk alatt folyton szólt a zene, a hangmérnök szuperokos telefonjáról, melyhez pici hangszórót csatlakoztatott. Rendszerint a Mester művei, főleg a szimfóniák. Ha nem mentek jól az ügyek, akkor a párosak. Nagy Iván már hallotta a barátjától, hogy zenészek szerint a páros szimfóniák kevésbé jelentősek, főleg a NEGYEDIK, melyet értelemszerűen elhomályosít a grandiózus HARMADIK, az Eroica, és a tragikus

ÖTÖDIK, a ta-ta-ta tammm. Schumann jegyezte meg a NEGYEDIK-ről, hogy olyan, mint egy kis karcsú görög szűzlány, két óriási skandináv férfi között. Mert eléggé rövid, a szerkezete is egyszerű.

Nagy Iván használni akarta ezt a mondatot a forgatókönyvében. Irigyelte Kispéter Iván zenei memóriáját, a hangmérnök bármelyik szimfónia tételeit fölismerte, el tudta fütyülni vagy dúdolni. A NEGYEDIK-nek a menüettjét (3.) már Nagy Iván is megjegyezte, táncoló nőket és férfiakat képzelt hozzá, bajor népviseletben, rövid bőrgatyák, zöld vadászkalapok, lobogó kendők, alsószoknyák: Tu-tu-tu-tu-tu-tu, tu-tu-tu-tu. *Minuetto (allegro vivace) & Trio (un poco meno allegro),* tette hozzá, mint egy stréber kisdiák, büszkén, hogy bebiflázta. Szeretett volna tanulni összhangzattant, megvette a Kispéter Iván ajánlotta szakkönyvet, de még ki se nyitotta.

Háromszor vártak hiába Imire. Joliból ilyenkor kitört a konyhai filozófus, véget nem érő eszmefuttatásokat adott elő a párkapcsolatok természetéről és lényegéről. Mondják meg nekem, fiúk, hogyan lehet

az, hogy beleszeretünk valakibe, úgy érezzük, ő a legtökéletesebb emberi lény ezen a földön, neki akarjuk kitárni egész valónkat, szívünket, agyunkat, és persze a két lábunkat, aztán telik az idő, nem is olyan sokára odanézünk rá, nem értjük, ki ez az ellenszenves, rossz szagú, ápolatlan alak az ágyunkban? mért képzeltük, hogy vele boldogok leszünk? hova tettük az eszünket, amikor őt választottuk? mi a lószar történik a kettő között, fiúk, magyarázzák meg, ha olyan csúcsfejek?!

Ha mi azt tudnánk, akkor volnánk csúcsfejek, gondolták mind a ketten.

Imi egy nyolcadik kerületi eszpresszót jelölt meg a találkozó helyszínéül. Visszaüzenték Jolival, hogy az nem megfelelő, csak az érintettek lehetnek ott. A férj kötötte az ebet a karóhoz, van különterem. Oké, de kiszállási díjat fogunk fölszámolni, mondta neki Nagy Iván telefonon. Imit ez se tántorította el, sőt meghívta őket a kezelés – enyhe gúnnyal ejtette – után ebédre, csak mondják meg, mit ennének. Mit lehet? Akármit. Nem kérünk enni.

Ha mégis, én borjúlábat! – a hangmérnök. Én norvég lazacot! – a filmíró. Ezt ellenállhatatlanul humorosnak érezték.

A nyúlfarknyi, hepehupás burkolatú utcácskában mindössze négy ház állt, kettőt tataroztak. A presszó inkább üzemi étkezdére hasonlított, neonfölirata szerint

JOLIKA KÁVÉHÁZ, ebből csupán a LIKA égett. Magáról nevezték el? – Kispéter Iván. Nyilván… de fiúk, már áttértünk a tegezésre! Bocs.

Tehát, Imi a tulajdonos? erről idáig nem esett szó, dünnyögte a filmíró. Miért kellett volna eldicsekednem, fiúk, hogy a férjem egy kurvatanyát üzemeltet… – félbehagyta, mert az emlegetett eléjük jött, s ahogyan közeledett a csorba járdán, minden lépéssel nagyobbnak tűnt. Olyan dagadt volt, hogy szinte gurult. Ingje feszült, a gombok között kilátszott a szőrös hasa. Jó nagyot, gyöjjenek bejjebb, ha má ideette magukat a fene! – kézfogása, akár egy vízilóé, nyirkos, de erős.

A különterem a háromszögletű főhelyiségből nyílott, melyben majdnem minden ovális asztalnál ültek, s nagyjából ugyanazt ették: tökfőzeléket fasírttal. Nyugi, van három menü, mondta Imi, amikor leültek a tárgyalószerű szobában. Halványan printelt lapokat osztott szét. A-menü: Csirkemell párizsiasan, vegyes köret. B-menü: Tökfőzelék sertésvagdalt. C-menü: Rántott sajt rizs. Választhattok, van még mindenből, jelentette ki, mintha gazdag svédasztal kínálatát

ajánlotta volna föl.

Kedves, de nem enni jöttünk! – Nagy Iván. Attól még kaptok, na gyerünk, bátran! Jó, hát akkor A! – Nagy Iván. C! – Kispéter Iván. Te meg? – a férj Jolira nézett. Én is C.

Míg Imi kiment, hogy intézkedjék a konyhán, a nő odasúgta nekik: Jobb, ha mindent ráhagyunk az elején. Ezt nem értették. Minek az elején? És honnan lesz világos, hogy kezdődik a közepe? Vagy csak a végén szabad keménykedni?

A férj visszatért, dobozos sörökkel, nesztek, bameg, igyatok, ne mondjátok, hogy sajnálom tőlletek! – meglökte a bádoghengereket, fura nesszel csúsztak az Ivánok és Joli elé, néhány centivel az asztal pereme előtt álltak meg. Gyakorolhatta, gondolta a hangmérnök. A filmíró nem rajongott a sörért, mindegy, ez még tuti az eleje. Sóhajtott: De hogy a tárgyra térjünk, a válás komolyabb művészet, mint a házasulás! (-sodás, javította magában.) Az má szentigaz! – Imi bólogatott. Mi arra vagyunk szakosulva (-odva… mi van velem?), hogy ebben nyújtsunk segédkezet… – (bla-bla-bla.)

Arra számítottak, hogy Joli beindítja a vádmasinát, ő azonban lehajtott fővel üldögélt, könnyeit morzsolgatva, miközben a kövér étteremtulajdonos szép csöndesen elzsolozsmázta a saját panaszait. Közben egy Kossuth Lajosra emlékeztető, nyikorgó cipőjű pincér fölszolgálta az A és C menüt, kerekített sarkú háromszögű alumíniumtálcán. Tiszta menza, gondolta Kispéter Iván. Még jóformán hozzá se fogtak az evéshez, már megérkeztek az újabb dobozos sörök.

Imi előadta, hogy Jolit nem lehet kibírni. 1. Mindenbe beleszól. 2. Igyekszik elvadítani a férje barátait, azt szeretné, ha éjjel-nappal otthon totyogna, papucsban, az ágy alatt. Például: hétfő este jönni szoknak ide a haverok egy kis iddogálásra, ez a nő meg eléjük ment az utcára, közölte velük, hogy Imi nem szomjas, és az orrukra csapta az ajtót. 3. Ki kellett maradnia a szombat délelőtti fociból, pedig tizennégy éves kora óta jár abba a társaságba, s a szerda esti kosarazásból is lemorzsolódott, nézzenek csak rá, milyen túlsúlyos, ő, aki ifi válogatott volt mindkét sportban. 4. Joli bezzeg úgy és akkor libázik, ahogyan neki tetszik, néha éjfélkor támít haza, azt állítja, zumbázni volt a barátnőivel, de mindig bűzlik a szesztől. 5. Már csak hébe-korba takarít, ritkán vásárol be, sose főz, Imitől várja, hogy vigyen haza kaját a Jolikából. 6. Folyton benyúl a pénztárgépbe, azt hiszi, ez szabadkassza, én meg a dolgozókat gyanúsítom, aztán szénné égek, amikor bemondják, hogy Jolikát kérdezzem. 7. Ami pedig a szexet illeti…

Joli ekkor végre fölemelte a tekintetét, s közbeszólt, nagyon ellenségesen: A szexet? még a szex miatt is sír a szád? tényleg? mikor akartál megdugni utoljára? mondjál csak egy dátumot! gyerünk! tavaly? vagy három éve?

Imi fölegyenesedett, két tenyérrel támaszkodott az asztalra, meghajlott alatta a deszkalap, úgy magasodott Joli fölé, akinek az arcára kiült a rémület (a két Ivánnak elsírta korábban, hogy a férje néha veri): Csituljá el nagyon sebesen, vagy elmesélem a mediázó uraknak, hogy te má semmire se vagy hajlandó, te már nem szopol, és a segged se hagyod, semmit se hagysz, te szemét!!! – az utolsó szó csattant, mint az ostor.

Nagy Iván attól tartott, az ordítás kihallatszik az ebédelőkhöz, ő is felállt, Imi, ne olyan hevesen, jó? abban maradtunk, hogy szép nyugodtan megtárgyaljuk! és ha már itt tartunk, Joli kedves, igaz, hogy… nem hagyja? A nőnek potyogtak a könnyei, bólogatott. Az isten szerelmére, ha Imi ennyire akarja, mér nem hagyja? Mer aranyaerem van, bameg! – zokogott.

De mást is mondhatok ám, ha már így bekezdtem! – a férfi visszaült, hintázni kezdett a széken: Amivel Jolika biztos nem dicsekedett el… az ő óriási titkával!

A nő ennek hallatán már bömbölt, rázkódott az egész teste.

Hm… ez se lesz könnyű, gondolta Kispéter Iván. Tartsunk öt perc szünetet, ajánlotta, és kaphatnánk esetleg kávét? Naná, milyet akartok? – Imi. Én feketén, két kanál cukorral, ő meg csak tejjel.

A hangmérnök kilépett a ház elé, úgy érezte, mindennél fontosabb, hogy rágyújthasson. A filmíró követte. A Kossuth Lajos jellegű pincér utánuk vitte a kávékat. Megköszönték. A pincér arcára széles mosoly terült, és – pukedlizett. Alig hittek a szemüknek.

A kiszolgálásra nem lehet panasz, gondolta a hangmérnök.

A végén még ideszokunk, gondolta a filmíró.

Mi lehet az óriási titok?

IV.

Egy nyelvet azért tudni kéne. Angol volna a legfontosabb, de neked most a német hasznosabb lehetne, gondolta Kispéter Iván a bécsi bolhapiacon. *Flohmarkt* – ez Lilike mozgékony szájából igazán szexin

hangzott. Az az igazság, hogy szinte minden szexin hangzott, ha ő mondta. Előbb a *Naschmarkt*-on reggeliztek, aztán belevesztek a bolhapiac forgatagába.

A hangmérnök erőteljesen unatkozott. Két jól fizető munkát utasított vissza e hosszú hétvége miatt, már sajnálta. Itt töltjük az egész szombatot? Igen. Kilenctájt érkeztek, mindjárt dél, a nyújtott térség megtelt emberrel, a standok között alig lehetett közlekedni. Lilike lankadatlan izgalommal nézegette az öregemberek szagát árasztó régi, kopott és törött szekrényeket, székeket, komódokat, asztalokat, állítása szerint beléjük látta, hogy mit hozhatna ki belőlük. Mér nem veszel újat? van elég pénzed! Azért, mert ez az üzlet, megveszem egyért, rendbe hozzák kettőért, eladom tízért, érted?

Értette. Ám ettől nem érezte magát jobban. Lilike sokadszorra hozta el ide, a kimerítő várakozás és a fordulatos alkudozások után Kispéter Iván dolga volt, hogy – néha az árus segédjével együtt – elcipelje a szerzeményeket Lilike Mercedes furgonjához, s a hátsó üléssort lehajtva beügyeskedje, amit lehetett, a többit a tetőcsomagtartóra emelje, és rögzítse a kampós gumikötelekkel, amelyeket Lilike póknak nevezett. Pedig a pók az a soklábú ilyen, vagy? Németül mi?

Irigyelte Nagy Ivánt, őt azér nem lehet eladni se németül, se angolul. Engem még magyarul is el lehet adni, folyton figyelmeztet a hibáimra, az ikes igét mindig elkúrom… azt mondja, csak azért szól, nehogy a stúdiókban kinevessenek. Pedig ahol én dolgozok, a kutya se veszi észre, tök bunkeszok a főnökök, a harmadosztályú rock zenészekről má nem is beszélve.

Lilike megkegyelmezett, beültette Kispéter Ivánt a sarki kávéházba, melynek történetesen az volt a neve: *Sound Check*. Ezt még ő is értette, a hangtechnikusok – akik mind hangmérnöknek hívták magukat, vele együtt – nagy előszeretettel használták a szakma angol szakkifejezéseit a rock (hajdani szóval: beat) korszak kezdetétől.

Amikor a szőke copfos pincérlány megkérdezte, mit kér, azt felelte: *Ein Flat White, bitte sehr*. Hm, lehet, hogy *eine?* Mióta *Star Bucks*-ok nyíltak Budapesten, ismerjük az amerikai kávékülönlegességeket. Komolyan, most már meg kéne tanulnod englisül, apukám. Előbb dajcsul.

Olvasgatta a bolhapiaci árusok kék-fehér csíkos, négyzetes napernyőinek sokaságából kimagasló bódék föliratait. ZUKUNFT. Mi lehet? KETTENBRÜCKE. Ezt se tudta. NORDSEE, aha, Északi-tenger, nyilván halárus.

A szőke pincérlány hozta a tejeskávéját – vagy inkább kávés tejét –, ő biccentéssel köszönömözött. Milyen szögletesek a tagjai, az arca is. Talán leszbi?! – újabb megfigyeléseket végzett. Igen… asszem.

Eszébe jutott Joli, a sírós anya, és az ő nagy titka. Összefeküdt Imi leszbikus unokahúgával, aki *coming out*olt egy számára szép, a családnak szörnyű napon, akaratlanul lebuktatva Jolit. Olyan mély sebet ütöttek Imi féfiúi önérzetén, hogy emiatt bizonyult szűkmarkúnak az osztozkodáskor. Egy pinanyaló kussoljon, örüljön, ha egyáltalán kap valamit! – ordította. Nagy Iván hiába kérte, hogy nyugodjon meg, a csitító szavaktól dühösebb lett. A „pinanyaló" további tizenkétszer hangzott el, s Jolit minden esetben úgy találta szíven, akár az acélhegyű nyílvessző, megrándult, összehúzta magát. Mit tehet ilyenkor a mediátor? Lehajtja fejét.

Bécsben esősebb a nyár, cseperészgetni kezdett, noha az ég túlnyomó része még felhőtlen. Kiszaladtak a pincérek, az asztalsor fölé tekerték a nap ellen védő vásznakat. Ugyanolyan kék-fehér csíkosak, mint az árusoké. Stílusegység, gondolta a hangmérnök.

Múltak a percek, a negyedórák, Lilike sehol. Itt felejtett volna? Már-már kínosnak érezte, hogy egy nyavalyás *Flat White* kiürült csészéje mellett kuporog, a találgatott szexuális identitású pincérlány többször érdeklődött, kér-e még valamit.

Schon gut, ahogyan Lilike mondaná. Intett, fizetni. Légy gavallér! – húsz százalék borravalót hagyott a nikkeltálcán. A szőke táncosnő keresésére indult. Biztosan az antik bútoroknál lesz. A baj csak az, hogy sokhelyütt árulnak ilyesmit. A *Flohmarkt* nagyobb, mint amekkorának első ránézésre látszik.

A legközelebbi bútorcsoportnál régi, favázas állótükrökbe botlott. Ciráda-biráda. Bídermájer, vagy mi a túró. A legdíszesebb nyikorgott, ha megmoccantotta. Mint az érckakas. Nem, az csikorog a versbe, asszem. Nagy Iván kijavítaná: versben. Okés.

Az öregember, aki a foncsorozott üvegből visszanézett rá, ramatyabb volt, mint amilyennek önmagát tudta, és sokkal őszebb. Egyszersmind kopaszabb. Bőre aggasztóan sápadt. Beteg volnék? Titkos féreg foga rág? Kurvaélet, mi ez a költészeti agytolulás? Szar ügy.

Lilike szerint azért ilyen fehér a bőre, mert Bika, igaz, hogy éppen csak, ha picit hamarabb születik, Kos lett volna. Marhaság. Nagy Iván is komolyan veszi… jól eldumálnak erről Lilikével.

Kispéter Iván másfél héttel később jött a világra a vártnál, az anyja

túlhordta, meg kellett indítani a szülést. Nagy Iván bezzeg koraszülött volt. Talán azért maradt olyan nyeszlett. Bár újabban hízik… A boldogság kövérít. Akkor én nem vagyok boldog? Dehogynem. Hagyjuk a hülyeségeket. Maradjunk annál, hogy a Bikáknak szép egyenletes a bőrük, és van érzékük a zenéhez, mint ezt Lilikétől tudhatjuk. Igaz. Jól táncolnak. Nincs kipróbálva. Lusták, utálnak későn kelni. *Stimmt.*

Az ötödik bútorkirakodásnál elvesztette a türelmét, felhívta Lilikét. Hiába, a szőke asszony telefonja hosszan, reménytelenül csöngött, nincs válasz. Na, akkor mi legyen?

Szemközt cédéket és vinil lemezeket árultak, négy hosszú asztalról, őrületes mennyiségben. Az első sorban számára ismeretlen német és osztrák rockerek fölvételei. Lépett a következő asztalhoz. Klasszikusok. Egy csoportban a bécsiek, a kedvencei, Bach, Beethoven, Mozart. Nem volna rossz, ha Johann Wolfgang neve is B-vel kezdődne. Bozart! Eh… Barom vagy, apukám, nagy Barom, nagy B-vel.

Megtalálta a szimfóniákat, CD-n és vinilen is. Vehetnék vásárfiát Ivánkának. A vinileket ő már le se tudja játszani. Hülyék az emberek, az első adandó alkalommal megszabadultak a régi gramofonoktól. Kispéter Iván szerette a halk, gusztusos percegést, amit azok adtak ki magukból, amikor a tű a barázdákra ereszkedett. A digitalizált fölvételek túl vegytiszták, cserébe persze sokkal jobb minőségűek.

Mégiscsak fekete lemezt kéne, emléktárgynak az a jobb. Hányadikat? Kihúzta a stószból az ÖTÖDIK-et, aztán visszatolta, az olyan izé. Nézzük a NEGYEDIK-et. Általa sose hallott nevű karmester vezényelte. Nikolaus Harnoncourt. Francia? Nem, a kissé szakadt, celluxszal megerősített papírtokon ezt olvasta (bár sok szót nem értett): osztrák, a vezénylés mellett avatott gordonkaművész és viola da gamba játékos, valamint a *Musik als Klangrede* (Beszédszerű zene?) című forrásmű szerzője. Teljes neve Johann Nicolaus Graf de la Fontaine und d'Harnoncourt-Unverzagt.

Gróf… és még la Fontaine is… így könnyű. Berlinben született, 1929. december hatodikán. A barokk és a bécsi klasszikusok specialistája. A felvétel a *Musikvereinsaal*-ban készült, 1969-ben. Szóval, nem messze innét.

A lemezhez ismertetőfüzetet mellékeltek, mely már szétesett lapokra. Harnoncourt bevezetőjéből kiderült, hogy ezt a szimfóniát huszonévesen hallotta, Wilhelm Furtwänglerrel, ennek hatására gondolt először arra, hogy vezényeljen.

Visszacsúsztatta a lemezt a helyére, kereste tovább Lilikét. Sokáig hiába. Még kétszer fölhívta. Agyában szólt a NEGYEDIK, az utolsó tétel. *Allegro ma non troppo.* A Furtwängler-féle. Ez azon ritka fölvételei közé tartozott, mely közönség jelenléte nélkül készült, Furtwängler gyűlölte a stúdiókat, állította, hogy a muzsikálás közösségi tevékenység, a hallgatóság lélegzetvétele nélkül nem az igazi.

Tíz méterrel odább arasznyi nyomdai fabetűket árultak, tudta a barátjától, hogy ilyenekkel készítették a plakátokat, valaha régen. Viszek inkább egy N-et és egy I-t neki. Végül mégis otthagyta a betűket, a barátja volt nyomdász, majdnem biztos, hogy van neki.

Vett ajándékba valami egészen mást.

Aztán jobb ötlet híján visszaballagott a Mercedes furgonhoz. Előbb-utóbb csak idejön Lilike is. A hátsó ajtóra tehénkedett, behunyta szemét. Asszem, kezdek éhes lenni. Ásított. Szerintem esni fog.

Ekkor csörrent meg a telefonja. Lilike, izgatottan: Ne haragudj, nem vehettem föl, pont alkudtam, gyere gyorsan! Hová? Jobbról a második bútoroshoz! Milyen jobbról? – de Lilike már letette. Kispéter Iván ellendült az autótól, átszaladt az úttesten, majdnem elütötte egy kocsi, az éles dudálás a fülébe döfött. Hátraintett, *'schuldigung!* – elindult jobbra. Kérdés, honnan nézve.

A második bútorhalomnál porcelánborítású asztalka, két intarziás éjjeliszekrény és egy szobainas állt Lilike körül, akinek fülig ért a szája: Na mit szólsz? – biztosan jó üzletet csinált. Ezeket? – a hangmérnök megragadta az asztalkát. Igen… de van még egy pamlag. Megmutatta. Kispéter Iván óriásinak látta, hova tesszük? Föl a tetőre.

Nem vitatkozott. Képtelenség, hogy ez a nádfonatos karfájú, fakópiros ágyszerűség a helyén maradjon az autó tetején, míg Lilike bécsi lakásához érünk. A kisebbeket két fordulóval a kocsihoz vitte, némi ügyeskedés árán befértek, bár a hátsó ajtót csak leereszteni lehetett, becsukni nem. A pamlagot az árus segítségével trógerolták oda, szerencsésen föl is rakták a csomagtartóra, melyet időközben Lilike összeszerelt és a helyére kattintott. A szőke táncosnő kecsesen adogatta a horogvégű gumiköteleket, Kispéter Iván legjobb tudása szerint megfeszítette és beakasztgatta. Már erősen izzadt. Végre az anyósülésre rogyhatott.

Lilike óvatosan farolt ki az egyirányú utcából, noha a lakásához célszerűbb lett volna előrefelé indulnia. Mér erre? – Kispéter Iván.

Merre szeretnél? Hát… arra laksz, vagy? Igen, de Pestre megyünk. Ezzel a rakománnyal?! Bizony – Lilike mosolygott, majd nem hajtok gyorsan.

Ami azt jelentette, hogy az autópályán csak száztízzel ment, a külső sávon. A tetőcsomagtartó enyhén hajladozott a pamlag súlya alatt, de hősiesen kitartott. Lilikének volt gyakorlata bútorok szállításában.

Kispéter Iván elbóbiskolt. Jolival és Imivel álmodott, hármasban elutaztak sízni, kiderült, hogy a házaspár csak egyetlen – igaz, tágas – apartmant bérelt, azt akarták, a hangmérnök is velük aludjon az érdekes módon kerek nászágyon. Nincsen abba semmise! – ismételgette Joli, nem mondom, még ha nő volnál! – hisztérikusan kacagott. Ő erre ébredt föl. Szólt a Mercedes furgonban a rádió, már átértek Magyarországra, de még egy osztrák adó, hangjátékszerűség ment. Újra lehunyta szemét, fáradtnak érezte magát. Lilike strapabírása bezzeg szinte végtelen.

Milyen lehet, ha valaki leszbikus?

És ha homokos?

Kispéter Ivánnak nem voltak tapasztalatai e téren. Kényszerítette magát, hogy elképzelje Nagy Ivánt, szerelmetes barátját az álombéli kerek derékaljon, vízágy lehetett, hullámzott alattuk. Milyen volna, ha Iván megcsókolna? Eh… ugyan. És ha megragadna ott lenn? – ettől kiverte a verejték. Brrr… Vannak, akik szeretik… talán fogyatékosságom, hogy elképzelni se tudom?

Lilike… mondd csak, volt neked valaha… hogy is mondjam… dolgod nővel? Szexre gondolsz? Ühümm. Persze, a balettöltözőkben sok minden zajlik… megleptelek? Nem… igen… és milyen volt? Alig emlékszem, még bakfiskoromban történt, de bírt az kellemes lenni, a lányok azért jobban kiismerik magukat ott lent, nekik is ugyanolyan, érted… a pasik többsége nem túl tájékozott. Én se? De, Ivánka, te tudod, mitől döglik a légy… látod, ezeket is azért vettem, mert hazaköltözöm a kedvedért. Teljesen? – kérdezte ő mohón. Egyelőre félig… ne morogjál, ha nem szúrod el, az idő neked dolgozik.

A Fehérvári út közel esett az autópálya bevezető szakaszához, Kispéter Iván mérget vett volna rá, hogy ez szerepet játszott, amikor Lilike elhatározta, házat vesz Budapesten. Amilyen kis racionális.

A kopott, négyemeletes épületnek dupla szárnyas, fölül íves kovácsoltvas kapuja volt, Lilike kiugrott a kocsiból, szakavatottan nyitotta mind a kettőt. Aztán visszaült, behajtott a keramitkockás

udvarra, megállt a hosszú törzsű ecetfa mellett.

Kispéter Ivánnak tátva maradt a szája. A kövezett rész mögött füves domb, rajta egy négy sarkán kerekített idomú ház. A Bauhaus stílusú villa. A tető mindenütt túlért a falakon, őzbarnára festett, hosszú gerendák tartották alulról. Az erkélyek és az ablakok félkörívesek.

Mielőtt fölhordta a zsákmányt – a pamlagot Lilike segítségével –, ámuldozva járta be a ház négy vagy öt szobáját. Az anyját… ekkora helyen is lakhat valaki? – elöntötte az irigység. Ha kicsit ügyeskedsz, te lehetsz az a valaki – az irigységet kiszorította a szégyen. Csak a kitartott fiúkák gondolkoznak így.

Amikor a bútorok a helyükre kerültek, Lilike kávét főzött a konyhában, mely akkora volt, mint egy táncterem, berendezése a harmincas évek filmjeit juttatta a hangmérnök eszébe. Köszönöm a segítséget, kérsz vacsit?

Rázta a fejét, még át kell mennem Ivánhoz. Már megint? Akar dolgozni a filmen. Lilike oldalra döntötte a fejét, *schon gut*… olyanok vagytok, mint egy szerelmespár. Hát… nem egészen. Elviszlek, jó? Kedves vagy, ne fáradj, jó nekem a villamos. Tudom, de van még dolgom a városban.

Visszaültek a Mercedesbe. Lilike most már olyan gyorsan vezetett, ahogyan szokott, remek tempóérzékkel cikázott a sávok között. Különben szereztem nektek egy új kuncsaftot. Komolyan? Persze, úgy hívják, Ludwig. Viccelsz!? Nem, ez a vezetékneve, Ludwig Ervin, elvileg zenetörténész, gyakorlatilag zongorahangolásból él, el akarja hagyni a felesége, mert túl büdös. Mi? Erős a lábszaga. Hm… habfürdő, dezodor? Állítólag semmi nem segít, majd elmondják, itt a telefonszáma. Az én apám is zongorahangolásból élt, dünnyögte Kispéter Iván. Tudom, drága, mesélted már. Többször? Persze, de az nem baj.

Csókkal búcsúztak.

Nagy Iván a konyhába vezette. Itt bezzeg ketten is alig fértek el. A filmíró úgy gubbasztott a kerek hokedlifélén, akár egy madár az omlani készülő fészkén. Ami még furcsább, nyitott borospalack állt előtte, Egri bikavér, vizespohárból itta.

Kispéter Iván töltött magának, koccintásra emelte, megkóstolta. A barátja csak nézte, fáradt szemmel. Mi a baj, Iván? Összevesztünk… sose hinnéd el, hogy min, a vitiligón. Az mi? Tudod, a fehér foltjai… azt mondtam, más észre se veszi, ne kenegesse annyit… ezen vesztünk

össze. Az jó, mer akkor kibékülhettek… isten-isten!

Nagy Iván csüggedten ingatta a fejét, félek, hogy elkúrtam, vége. Kispéter Iván átölelte, attól tartott, a filmíró sírni fog. Ringatta egy darabig, amíg nyikorogni kezdett a széke. Igyekezett más témára evezni: Te, hogy lett a ti nevetek Najn, a kilences miatt? Á, dehogy, elírás, még a dédapám lett Neuer, amikor a zsidóknak német nevet kellett választani, a tisztviselő félreértette, azt hallotta, Neun, aztán a nagyapám átjavítatta Najnra… én meg Nagyra, még az egyetemi években.

A hangmérnöknek eszébe jutott: Hoztam neked vásárfiát a *Flohmarkt*-ról! – előhúzta a táskájából, átadta. Nagy Iván óvatosan hántolta róla a selyempapírt. Kerek, krómozott reklámtábla. Egy autómárkáé, amelyre a filmíró gyerekkora óta vágyott, noha tudta, nincs rá esélye.

A felirat, németül:

SOK A JÓ AUTÓ, DE CSAK A MERCEDESEN VAN CSILLAG.

***

ÖTÖDIK

(c-moll, „Sors")

I.

Ta-ta-ta tamm! – Nagy Iván. Ludwig Ervin éppen távozott, s bár nem akarta, becsapta az ajtót. Ja… c-moll! – Kispéter Iván. A filmíró csodálkozott, biztos? Persze, az ÖTÖDIK, az c-mollba van. A filmírót ez meglepte, azt hittem, a dúrok a keményebbek, a mollok a lágyabbak. Hát nem… a KILENCEDIK például d-moll, pedig az se valami lágy – a hangmérnök eltűnődött, a nagy érzelmek, a viharosak, azok a mollok, főleg d-moll. De miért? A zenében nincs miért.

Az ő „munkájukban" (e minősítésben máig se biztosak) viszont csak miértek vannak. A mediálásokon gyakran elhangzott a vád: a másik nem tud elköteleződni. Olykor az önvád is. És fölvetődik, hogy miért? miért?? miért??? A hangmérnök egyszer kibökte a filmírónak: Öregem, én tulképp nem értem ezt az elkötelezés-parát, ha együtt vannak, az még nem az?

Nagy Iván bonyolult magyarázatba fogott a huszonegyedik századról, amelyben fölgyorsult a tárgyak és a személyek elhasználódása. Aki látja maga körül, hogy valamennyi házasságban menetrendszerűen bekövetkezik a válás, és minden párkapcsolatban a szakítás – ezt ugye mi tudjuk a legjobban –, az joggal ódzkodik az eljegyzési gyűrűtől és az anyakönyvvezetőtől. A férfiaknak kevesebb a hiányérzetük, de a nők számára a házasság olyan, mint a kötelező minimum. Akkor is akarják, ha tudják, nem sokra mennek vele.

A labor teakonyhájában ültek, kávét ittak. Minden ablaka sarkig kitárva. Az imént távozó Ludwig Ervin zenetörténészként mutatkozott be, ám voltaképp kottafüzetek szerkesztője. Egyedül akarta elmondani, hogy mi a probléma, végighallgatták. Lilike figyelmeztette Kispéter Ivánt, hogy Ludwig Ervin irgalmatlanul büdös, orrfacsaró lábszagát nem sikerül megszüntetnie, pedig mindent kipróbált parfümtől ecetes áztatásig. A felesége nem bírja tovább, hiába szereti, a szó szoros értelmében megfullad vele egy födél alatt. Néha már a saját ruháiból is a férj lábszagát érzi.

Igaz, ami igaz, a két Iván attól tartott, a délutáni rendelésig se tudják kiszellőztetni a labort. Fogadhatják az újabban népszerű

könnyűzenészt, a *Magyar Tehetség* című tévévetélkedő ifjú győztesét és annak jógatréner barátnőjét ebben a bűzben? Ha kell, átmehetnek valamelyikük lakásába. Majd meglátjuk, mondta Nagy Iván. Ő újabban dr. Plisszár Emőkénél töltötte éjszakái túlnyomó részét. Kispéter Iván is jobban szeretett Lilike Bauhaus villájában lenni, bár ott katonás rendet köll tartani, különben megkapja a pofájába, hogy kezd emlékeztetni Antonio Carlosra, a táncosnő exére – ami semmi jót nem ígért. Érdekes, hogy Lilike már szinte soha nem ő-zött – szögediesen –, csak ha valami kihozta a sodrából.

Emlékszel még Antonio Carlosra? – kérdezte a filmíró. A hangmérnök bólogatott, ja, az a magas cingár… hogy a pébe járhatott vele Lilike? Öregem, a szerelem vak… és süket! Az biztos.

Mindketten arra gondoltak, milyen lehet a bűzbomba Ludwig Ervin nője? Fölajánlották az egyenlőség jegyében, hogy vele is beszélgetnek külön, Noémi azt mondta, fölösleges, neki megfelel, ha duettban. Nagy Iván elmélázott, duettban vagy duettben? Isten tudja.

Most ti jól vagytok Emlőkével? – Kispéter Iván. Lényegében… igen, ne hívd így, kérlek. Mikor szakítottatok legutoljára? Tegnapelőtt, de az nem volt komoly. Melyik volt komoly? A vitiligós… meséltem. Hát, most hirtelen nem emlékszek.

Nagy Iván sóhajtott, bántotta, hogy élete egy ilyen fontos jelenetét elfelejtette a barátja, de szemrehányás helyett inkább újra fölvázolta. Dr. Plisszár Emőke legnagyobb bánatát a testén itt-ott megjelenő világos foltok okozzák, melyek ráadásul az évek múlásával sokasodnak és szaporodnak. Tragédiaként fogja föl. Attól tart, mindenki ezeket a nem létező pici országokat formázó fehérléseket figyeli, ha kilátszanak a dekoltázsból. Biztosra vette, hogy a filmíró undorodik tőlük. Hétköznap is agyonkrémpúderezi azokat a részeket.

Többször összekülönböztek ezen, ugyan, drágám, miért csinálsz ebből akkora ügyet, te bármely színben gyönyörű vagy… különben is, ez a szexepiled!

Nem kellett volna ezt mondania, dr. Plisszár Emőke robbant: Komolyan? a vitiligóm, a pigmenttartalmam elvesztése neked szexi? igen? a gyógyíthatatlan betegségem tetszik? melynek kísérő tünete a korai őszülés, a szempillák és a szemöldök kifakulása, esetleg a retina színének megváltozása? ebből csinálok én nagy ügyet?

NAGY ÜGYET? nincsen benned empátia egy csöpp sem??? – elrohant, két napig nem jelentkezett, sem a mobilt, sem a vonalasat nem vette

föl, hiába hagyott a filmíró számos gügyögő, kérő, könyörgő üzenetet. Mindez olaj a tűzre, már tudhatta volna, Emőke csak akkor enyhül meg, ha békén hagyják, s kidühöngheti magát egyedül.

Mennem kell, öregem – a hangmérnök szedelődzködött, majd zárj be. De Ivcsi, délután még jön a büdös ember felesége, a külön dumára! Addigra befutok, ne aggódj! – mégis visszaült, nyugtalanította a barátja zaklatott tekintete. Nyilván idegesen várja, hátha Emőke végre visszahívja, letelt a két nap, az ügyvédnő duzzogási alapidőszaka. Amikor a csönd túl feszes lett, megkérdezte: Ilyenkor, ha kitűnik a képből, féltékeny vagy?

Telitalálat. Nagy Iván sóhajtott, s azt hazudta: Á nem, Emőkében lehet bízni… azért… jobb szeretem, ha legalább telefonon beszélünk, így olyan, mint aki átmenetileg meghalt… elvileg az se kizárt, hogy tényleg… esetleg valami nagy baja van… érted!?

Kispéter Iván pontosan értette. Őt a maga részéről halálos féltékenység gyötörte, amikor Lilike elérhetetlenné vált Bécsben. Agyában pornófilmrészletek peregtek, Lilike dugott szenvedélyesen a tangópartnerével – noha arról a férfiról ordított, hogy homoszexuális –, vagy az első két férjével, akiket ő csak fotón látott, vagy néha Nagy Ivánnal, hiszen ők… tudjuk. Lilikét a hangmérnök annyival jobb nőnek minősítette, mint amilyen pasinak önmagát, hogy nehéz volt elhinnie, hűséges hozzá. Főleg, mert a legelején a szőke táncosnő elejtett egy megjegyzést, miszerint ő tulajdonképpen poligám, el tudna viselni több férfit az életében, *varietas delectat,* tette hozzá németes hangsúlyozással.

De most nem rólunk van szó, gondolta Kispéter Iván, és a barátja vállára tette a kezét: Ne izgulj, Emőke nem olyan… (mint Lilike! – így folytatta magában). Jó, Nagy Iván bólogatott, de hívhatna már! Küldj neki esemest. Igen… az volna a nyolcadik.

Tartották a csöndet. Aztán Kispéter Iván mégiscsak ment a dolgára. Kiveszkelődött Zugligetbe, háromszori átszállással. A Tonika Stúdióban várták, egy hétre szerződtették hangtechnikusnak, a *Hellógörlz* formáció első lemeze készült. Családi ház kibővített garázsát építették át, a falakon fekete szivacstömbök helyettesítették a szigetelést, a keverőpult idősebbnek látszott, mint a torzonborz zenekar frontembere. A két vokalista lányt Kispéter Iván gimnazistának tippelte.

A munkálatokra a banda – avagy a producer – tizenöt munkanapot irányzott elő, a stúdió saját technikusa csinálta volna, de az utolsó

hétre megbetegedett (= túllőtte magát, vélte Kispéter Iván), ezért ugrasztották őt. Tegnap már végighallgatta az eddig elkészült anyagot, minden hangszeres részt fölvettek, az énekszólamok és a keverés maradt hátra. Kispéter Iván el se tudta képzelni, mit vacakolhatnak öt munkanapon át – tizenkettőtől este tízig –, mindegy, őneki a szerény, de nem sértő fizetségért jogában állt hülyének lenni, tette, amit kértek tőle.

Mikor a rasztahajú, ujjatlan farmermellényt viselő frontember himbálni kezdte magát a kődinamikus mikrofon előtt, s kiengedte a száján az első énekelt sort, a hangmérnök már értette, miért kell annyi idő. Vonított a srác, mint a sakál, néha negyeddel a megfelelő magasság fölött, ritkábban alatta. Kispéter Iván nyomta a gombot, s beszólt: Elölről, jó? Mér, mi nem jó? – a srác, ellenségesen, a hajfonatai végén lévő fémbigyók csilingeltek. Kezdjük ott, hogy zörögnek az izék a frizurádban. A mizék? A pitykék! – Kispéter Iván mutogatott. Ja, ezek? – a srác megfogott egyet. Igen-igen, szedjed ki őket! Az nem megy, de vannak nálam hajgumik! – kezdte a copfocskákat összefogni, hármasával. Női fodrászat, gondolta Kispéter Iván. Hova jutottam? – dobolt a keverőpult műbőrözött peremén.

Megkérdezte a zenekar menedzserétől, aki ott gubbasztott a technikai helyiség kanapéján: Hogy is hívják? – a frontemberre értette. Jenő, mondta az. Kispéter Iván beszólt: Jenő, soká tart? Én Bandi vagyok! – a rasztahajú. Én vagyok Jenő! – a menedzser. Bocs… Bandi, meddig kell még várnunk? Amíg elkészülök! – ez már nagyon agresszíven hangzott.

Kispéter Iván hirtelen észhez tért. Leszarom, gondolta, ő idejük. Ilyesféle szellemben telt az első felvételi napja a *Hellógörlz* társaságában. Miután Bandi fölvonított három nótát, a vokalista lányok léptek a mikrofonok elé, csontsoványak voltak, bőrnadrágban és dzsekiben, fekete, vékony szálú hajjal. Ikrek ezek? Próba! – vezényelt Kispéter Iván, beadta a fülesekbe a zenekari alapot. A lányok himbálni kezdték magukat a dob és a basszusgitár ritmusára, majd odabúgták a szólamukat, gügyögő gyerekhangon. Megvetted? – kérdezték a végén uniszónó. Jó ez ide falura, gondolta. Beszólt: Okés, de egyikőtöket alig hallom, álljatok közelebb a mikrofonhoz.

A lányok szája szinte odatapadt a szivacskoronghoz, hiába, Kispéter Iván akkor se hallotta őket azonos szinten. Előbb az egyik, aztán a másik dimert nyomta följebb, ez nem segített. Mi a lófranc? – beügetett a stúdióba, ellenőrizte a mikrofonokat és a kábelcsatlakozásokat, mindent rendben talált. Újabb próba következett, akkor már a technikai helyiség megafonjait is átnézte –

hiába, az egyik lány csak halkabban szólt. Basszus… mi folyik itt? – azért fölvette, külön sávokra, majd korrigálom utólag.

A második számban a szintetizátor ismerős dallamot játszott, csak lassan jött rá, hogy az *Egmont-nyitány* kezdő taktusaira emlékeztetnek. Már a rasztás srác is ott ült a menedzser oldalán. Az nem baj, hogy ez olyan, mint az *Egmont-nyitány?* – kérdezte tőlük. Úgy néztek össze, hogy sejthető volt a válasz: Ekmont? – a frontember, tanácstalanul. Beethoven, na! Hát, öcsém, az meglepne. Pedig tényleg! És az baj? – a menedzser. Hát… ha titeket nem zavar…

Ebben maradtak.

Az Egmontról a hangmérnöknek eszébe jutott az ÖTÖDIK. Ez a kettő a legtragikusabb. Már szólt a fejében az első tétel, *allegro con brio*, miközben a lánykák vígan sususúúúztak a mikrofonokba. Kispéter Iván inkább őket halkította minimumra a fülében. Az egyik úgyis alig szól, rejtélyes okból. Nézte a falon a kerek órát, a másodpercmutató szögletesen ugrált előre, biztatóan jelezve, hogy azért csak eljutunk a vállalt munkaórák végére.

II.

Ami megtörténik, azt sokszor természetesnek vesszük, s könnyebben elfelejtjük, mint azt, ami nem. Ludwig Ervin felesége például a megállapodott délutáni időpontban se bukkant föl, nem is jelentkezett, valóságos üldözésbe kellett fogniuk az Ivánoknak, hogy legalább telefonon beszélhessenek vele. Eltűnt, mint szürke Ludwigné a ködben! – mondogatják azóta a NAKI & PE köreiben. A szürke nem csak a szamár miatt, Ludwigné e számára nehéz időkben kizárólag szürke ruhákat és cipőket hordott.

Van egy szürke asszony, szürke, mint a rózsa, énekelte Kispéter Iván, amikor Ludwigné – Noémi – végre eljött a laborba, s kilencven perc múltán könnyes arccal távozott. Soha senki nem bőgött ennyit a tanácsadáson. Elfogyasztott egy nagy doboz papír zsebkendőt, s miután a szemét tisztára törölte, beléjük is trombitált, majd a gombóccá gyűrt zsepiket a mellette álló üres szék ölébe hajigálta, viszonylag kecsesen.

A NAKI & PE immár korlátolt felelősségű társaságként működött, s jóformán mindent leírhatott az adóalapjából, amit megvett. A laborban a használt garnitúrát lomtalanították, helyükre Lilike szerzeménye került, a két végén kerekített üvegasztal a hat átlátszó üvegkarosszékkel. Voltaképp műanyagból készült, de szemre s

tapintásra üvegnek mutatta magát. Irtó pöpec. Lilike nyomott áron, de pénzért adta, s írt róla hivatalos számlát. Egyetlen hátránya – előnye? –, hogy az asztal lapján át tisztán láthatták a szemben ülők altestét, ez néha zavarba ejtő. Noémi például szürke miniruhát viselt, mely picit fölcsúszott, s az a bizonyos testrésze tisztán átütött a szintúgy szürke bugyi anyagán. Kispéter Iván érdeklődve nézegette. Nagy Iván igyekezett Noémi arcán tartani a tekintetét, mert ezen a szeánszon az ügyvédnő is részt vett.

Ludwig Ervin nehezen törődött bele, hogy a felesége válni akar. Minden leleményességükre szükség volt, hogy ráébresszék, a sorompó lezárult. Már csak a különvagyonok és a közösen szerzett ingatlanok plusz ingóságok elfelezése a gond. De nem dr. Plisszár Emőkének, jogi tudásához kiváló matematikai érzék párosult. Noémi szűnni nem akaró hüppögése lassította az ügymenetet.

Nagy Iván sokszor láthatta, milyen hatékony az ő Emőkéje, teljes harci díszben. Egyéb dolga nem lévén, Noémit skubizta, deréktól fölfelé. Egészen csinos… túl sok parfümöt használ, ami érthető.

Szeretem-szeretem-szeretem! értsék meg, kiáltotta Ludwig Ervinné kétségbeesetten, de mit tehetnék? higgyék el, hánynom kell a közelében! így nem lehet élni! sokmindenhogy lehet, de így nem! Dr. Plisszár Emőke bólogatott, megértjük, asszonyom, maga meg azt higgye el, hogy a *vis maior* esete ez, s ha szépen elválnak, még nyugodtan szerethetik egymást, külön lakásokból.

Noémi bátortalanul fölvetette, mi volna, ha maradnának házastársak, és úgy költöznének szét. Az ügyvédnő villámgyorsan lebeszélte, okosabb, ha jogilag tiszta helyzetet teremtünk, az segít, hogy a férje tudomásul vegye a tényeket, amúgy a jövő bizonytalan, de a szabadság sok mindenre gyógyír, a házasság intézménye különben is elavult, feudális jellegű, és unpraktikus.

Nagy Iván erre fölkapta a fejét. Tényleg így gondolja, vagy ez csak szakmai púder, hogy Noémit megnyugtassa? Nem valószínű, nekünk édes mindegy, válnak-e Ludwigék vagy külön költöznek, a honorárium ugyanannyi.

Amikor Noémi végre elment, újra szellőztettek, ahogyan délelőtt a férje után, most a parfümszagot próbálták az utcára küldeni. Megették a zserbószeleteket, amelyeket Emőke hozott, márkajeles selyempapírban, arany betűkkel ezt nyomták rá, vagy ötvenszer: *Édes élet.*

Befutott Lilike is, ő meg elemózsiát pakolt ki a bélelt kosarából, kár, hogy nem hamarább, most a desszert után lesznek a főfogások. Volt egy kedvenc helye a Móricz Zsigmond körtérnél, ahol laktóz- és gluténmentesen főztek. Különféle pogácsaszerű húspótlókat kellett mártogatni fehéres szószokba, melyeket ő humusznak nevezett. Nagy Iván idáig azt hitte, a humusz a talajban van, attól terem jól, de Lilike elmagyarázta, hogy ennek is az a neve, csicseriborsó a fő alkotóelem. A filmíró bizonytalankodott, mi is az, de látta a tégely címkéjén a fotót, ja, olyan, mint a sárgaborsó, csak nagyobb.

Kispéter Iván megkérdezte, hallottak-e a *Hellógörlz* együttesről. Lilike bólintott, a filmíró és az ügyvédnő rázta a fejét, eléggé egyformán. Összeszoktak, gondolta a hangmérnök. Elmesélte, miféle szövegeket ordítanak. Meg hogy ostoba paródiát csináltak a *Für Elise*-re, amelyben a refrén első sora: „a vén süket…" Beethoven forog a sírjában. Talán nem, mert ő az, aki úgyse hallja! – a filmíró. Ezen a poénon egyikük se nevetett.

Tessék? – a hangmérnök. Amin viszont röhögött a másik három. Nagy Iván elismételte, túlzott erővel és szájkerekítéssel: Lud-wig úgy-se hall-ja! Kispéter Iván magasba emelt hüvelykkel jelezte, hogy érti.

Lilike rohant tovább ügyes-bajos dolgait intézni, Emőke is ment vele, a bíróságon van jelenése, Lilike elviszi. Az Ivánok ketten maradtak. A filmíró kidobta a papírtányérokat és a műanyag evőeszközöket. A hangmérnök Ludwig Ervinék esetét kezdte taglalni, voltaképp nincs szükség több ülésre, a továbbiakban dr. Plisszár Emőkének kell levezényelnie a válási procedúrát. Kérdés, mennyit kérjünk a kétszer másfél óráért, kérjünk-e pénzt egyáltalán, vagy hagyjuk a francba, majd Emőke számlázhat a munkájáért.

Nagy Iván úgy vélte, a honor azért jár, óradíjból kell kiindulni. Érdekes, amióta ezt csináljuk, mintha gomba módra szaporodnának a válási tanácsadók, folyton reklámozzák magukat a Facebookon, dünnyögte. Ha van lószar, légy is van! – így Kispéter Iván.

A filmíró kinyitotta hordozható számítógépét, excel táblázatot böngészett, a héten már csak egy párunk lesz, Kovacsicsék… te tudod, kik azok? Vlasicsék? Nem, Ko-va-csi-csék! Halvány lila fingom sincs… biztos, hogy Kovacsicsék? Be van írva. Hát, majd meglátjuk. Igen, a vak is aszonta.

Rövid csönd után a filmíró: Szabad az estéd? Kispéter Iván furán pislogott: Milyen festék? Bazmeg, te süket vagy? kérdem, hogy szabad-e az es-téd?? Ja, nagyjából, mér? Dolgozhatnánk a filmünkön. Jó… – a

hangmérnök vállat volt. Nem vagy túl lelkes. Csak… máson jár az agyam. Micsodán?

Kispéter Iván fölállt, majd gyorsan visszaült, nem tudom, akarok-e erről… – félrehajtotta a fejét. Nagy Iván nem sürgette. Lehetséges, hogy Ivcsi füle romlik? Úgy, mint Beethovené?! Egyrészt vicces volna, másrészt katasztrófa, a hallásából él. Hm… a Mester is abból élt. Á… inkább csak figyelmetlen. Rossz napja van.

A hangmérnök hátranyúlt a polcon álló muzsikacentrumhoz. Nyomogatta a gombokat. Az ÖTÖDIK szólalt meg, ott, ahol néhány napja félbehagyták. Második tétel. *Andante con moto. Più mosso. Tempo* – a hangmérnök. Igen, de hányadik tétel? Cváj.

Nagy Iván tudta már a barátjától, hogy az ÖTÖDIK-ben ez a leghosszabb, tizenegy perc tizenhét másodperc, legalábbis Furtwänglerrel. Belesüllyedt a vonósok lankadatlan hullámverésébe. Óceán partjára képzelte magát. Ideje szedelőzködni, előbb-utóbb jön a cunami, mondta valaki, talán éppen ő.

Szóval… – kezdte Kispéter Iván, az van, hogy Lilike… nehéz ezt… épp neked, aki… – félbehagyta. Ivcsi, én a barátod vagyok, tudtommal a legjobb barátod… mi a baj? Az, hogy Lilike… Lilike…

Nagy Iván el se tudta képzelni a folytatást, picit megrázta Kispéter Iván vállát: Lilike? Hát… azt mondta, hogy ő poligám, basszus, kell neki, hogy flörtöljön… olyan pasasokkal, akik nem fontosak neki, illetve csak a testének, és ha ezt nem bírom tudomásul venni, akkor inkább hagyjuk abba… kurva jó… ehhez mit szólsz?

Úgy hangzott: „mit szósz?"

A filmíró latolgatta lehetséges válaszát, tenyere még mindig a barátja vállán, érezte, nyirkosodik a verejtéktől. A hangmérnök folytatta: Kérdeztem, akkor én is dughatok-e mással, de azt mondta, nem, ő nagyon féltékeny, ha valakivel lefekszek, vége mindennek… hallottál már ilyet?

Hú… – Nagy Ivánnak csak ennyire tellett. Remélte, megúszhatja a nyilvánvalót. De persze nem: Neked… veled is ez a felállás volt?

A filmíró képtelen volt az igazat felelni, azt a szép négybetűs magyar szót: IGEN. Ehelyett kuszán hadarászott, hogy ő Lilikével tulképp sosem élt párkapcsolatban, csak úgy hetyegtek, találkozgattak, az egész nem fordulhatott komolyra, mert addigra a szőke táncosnő már áttette székhelyét Bécsbe. De hogy a tárgyra térjek, mi sose fogadtunk

egymásnak kizárólagosságot… érted?! Értem, a hangmérnök búsan bólogatott, csak azt nem, hogyan vehetted félvállról Lilikét, olyan isteni nő… vagy szerinted nem?

Persze-persze, istennő! – Nagy Iván, zavartan. Rögtönzött: Viszont mi sokat veszekedtünk, és állandóan a szakítással kacérkodtunk… folyton azt vágtuk egymás fejéhez, hogy jó, akkor legyen vége… úgy dobálóztunk vele, mintha… viták után azért szerettem volna hallani tőle, legalább egyszer, hogy ne hagyjam el, hogy én vagyok az igazi, hogy szeret. De sose mondta. Vagy csak azt: Vigyázz, mert soha senki nem fog így szeretni téged. Mire én: Honnan tudod? – és éreztem, okosabb hátralépni, mert ő egy izé… akarnok, már bocsánat, aztán megkönnyebbültem, hogy a kapcsolatunknak sanyi, érted?!

Eddig nem ezt mondtad, hanem hogy sokáig fájt! – a hangmérnök szeme, akár a reflektor, vagy inkább a röntgensugár. Lehajtotta a fejét: Hidd el, én is tisztán látom, hogy milyen, de a kurva életbe, totál belezúgtam! – mély férfibúval könnyezett. A filmíró végre elengedte a vállát, s nyújtotta az ügyfeleknek szánt papír zsebkendős dobozt. Kispéter Iván kirántott egyet, de használat helyett integetett vele: A francba, el lehet azt viselni kapcsolatban, hogy másokkal keféljen?

Nagy Iván is lehajtotta a fejét, Ivcsikém, azért inkább csak mondogatja, szerintem sokkal ritkábban csinálja, mint… Ritkábban? – Kispéter Iván arcát eltorzította a fájdalom, bazmeg, Iván, adjuk a tanácsot másoknak jó pénzért, közbe se magunkon, sem egymáson nem bírunk segíteni.

Ta-ta-ta tammm, gondolta a filmíró, pedig már a második tételt záró futamok szóltak, lassú gyászzene. Kispéter Iván odanyúlt, fölhangosította, remélte, a szent zene megnyugtatja. Ez a tétel Asz-dúr, motyogta. De nem azt mondtad, hogy az ÖTÖDIK, az c-moll? – a filmíró. Igen, viszont attól még lehetnek benne más hangnemek, a negyedik tétel például C-dúr… így megy ez a zseniknél.

Berlioz rajongott Beethovenért. A tanára viszont félt a nagy Ludwig van Bé zenéjének vadságától, meg sem akarta hallgatni. Berlioz addig erősködött, míg az ÖTÖDIK-re mégis beültek együtt. A tanár annyira Beethoven hatása alá került, hogy a finálé után elrohant. Másnapra lehiggadt: Nos, kérem, ilyen zenét nem szabad írni! Berlioz nevetett, legyen egészen nyugodt, ilyet senki se fog!

Anekdota. Igaz-e vagy se, kérdés, gondolta a hangmérnök. Eszébe jutott a *Hellógörlz,* s újra elsírta magát. Kurvaélet, Iván társaságában olyan vagyok, mint egy óvodás.

A filmíró szabályosan átölelte, a hangmérnök feje a vállához szorult. Ringatta, ahogyan a csecsemőket szokták. Jólesett mindkettejüknek.

Menjünk innen valahova, ajánlotta később a hangmérnök. Hozzám, és dolgozzunk a filmünkön! Jó… csak kell egy kis átmenet, igyunk valamit! A filmíró csalódottnak látszott, de ráállt. A Basszuskulcsban kötöttek ki. Rita, a csaposlány viháncolós integetéssel hívta őket a pulthoz: Szasztok, fiúkák, apperol spricc?

Bólogattak. Nagy Iván Citroënjén jöttek, de egy olasz fröccsöt talán megengedhet magának, majd eszik valamit, innen úgyse szabadulnak egyhamar, a hangmérnök imád ebben a romkocsmában ücsörögni. Mi a pálya, Rita? – a hangmérnök. A csaposlány odanyújtotta a bal karját, a könyöke alatt új tetkó, zöld koszorúszerű rajzolatban: EGON.

Ez a pálya! – vigyorgott, hát nálad? Kispéter Iván fölhúzta pulóveringe ujját, jobb alkarján, szögletes piros betűkkel: LILIKE.

A filmírónak leesett az álla: Mi a szent szar?! A hangmérnök mosolygott, nem szar, filctoll! – hüvelykujjával szétmázolta, ennyi maradt: LIKE. Lüke! – Rita, teljes átéléssel, neked sincs eszed egy centi se!

Előjött Kispéter Iván unokaöccse az irodából, vörös hajával és mélybarna szemével, bácsikám, gáz van? – kérdezte. Á, csak meditatív hangulatba zuhantunk a legjobb barátommal, emlékszel rá, ugye, Nagy Iván! Nanááá! – a fiatalember húzós hangsúlya jelezte, fogalma sincs. Visszakacsázott az irodájába. Hamarosan fölharsant az ünnepélyes zene. A filmírónak hízott a mája a „legjobb barátom"-tól. Mi ez? nagyon ismerős! – kérdezte. Az *Egmont-nyitány!* – a hangmérnök.

Ja. Igen… ötvenhatban folyton ezt adták, meg az ÖTÖDIK-et. Azokban a napokban örökké szólt a rádió, az egész család ott kuporgott mellette a nappaliban, hírre szomjasan. Ő hatéves volt, de erre kristálytisztán emlékszik. A bemondók ünnepélyesen és lassan beszéltek. Mi lett volna, ha már létezik internet akkoriban? A kutya se hallgatta volna a Kossuth rádiót.

A második rundnál tartottak, a csaposlány kérés nélkül töltötte újra a poharukat. Kispéter Iván egy szalvétával letörölgette LILIKE maradékát a bőréről, közben kiselőadást tartott, szenvtelen hangon. Beethovent 1808-ban vagy kilencben kereste meg a bécsi császári színház, komponáljon kísérőzenét Goethe *Egmont* című darabjához. A címszereplő szembeszáll a népét elnyomó II. Fülöp spanyol királlyal,

vereséget szenved, lefejezik. A nyitányt azóta is játsszák mindenütt. A harc elbukott, de a szabadság győzni fog. Egészségünkre! Igyál velünk, Ritácska! Jó… akkor a szerelemre! – összekoccantak a poharak. Az Ivánok arcán kétértelmű, Ritáén tiszta, fölszabadult mosoly. EGON tudhat valamit.

Fiúkák, hogy megy a média? – a csaposlány. Milyen média? – a hangmérnök. A filmíró értette: Remekül, már irodánk is van, meg káeftének, meg saját különbejáratú ügyvédünk!

A hangmérnök ezt nem tudta megspórolni Ritának: Különben mediálás… de látom, te egyenesben vagy, nem szorulsz ránk. Ja, ja – a csaposlány biccentett, mostan jelenleg semmiképp! – továbblendült, hogy három pultra tehénkedő férfit kiszolgáljon, tőlük balra.

Az Ivánok hallgattak. A filmíró kissé türelmetlenül, a forgatókönyv járt az eszében. A hangmérnök gondterhelten, neki Lilike.

Figyeljé csak, kezdte Kispéter Iván, addig is, amíg összedobjuk a zenefilmet, írhatnál valami mást. Mi mást? Például egy könyvet, arról, amit a tanácsadásban hallunk… a szakítás és a kibékülés nehézségei, írta Nagy Iván, Magyarország. Ugyan… Mér ugyanozol itt nekem, tiszta jó volna, összeszedhetnéd a szakítás fajtáit, lehetne elemezni, melyiknél mi a teendő! – a hangmérnök tűzbe jött, most ezt csak úgy imprózom, de te majd leülsz, és alaposan kidolgozod… a szakításnak három alapváltozata van… nem, inkább öt. Az első, amikor a kapcsolat egyszerűen kimerül, elfárad, mind a két félben. Ilyenkor, ha őszintén meg bírják beszélni, hajózhatnak szépen kétfelé, barátok is maradhatnak. A második, ha csak egyikük unt rá, az keményebb dió, mer a partner nagyon sérülhet, ilyen esetben úgy üthető a legkisebb seb, hogy tiszta vizet kell önteni a pohárba, nem veled van a baj, hanem önmagammal, a lehető legtapintatosabban, de te írjá példamondatokat… érted! A harmadik, amikor váratlanul beleszeretsz valakibe, megcsalás, aztán lebukás… itt is okosabb minél hamarabb bevallani. A negyedik… várjunk csak… a negyedik, ha állandó a háborúskodás… ezt jobban meg kell fogalmazni. Az ötödik pedig a komoly érdekellentét, teszem azt, az egyik gyereket akar, a másik nem. Ebben az esetben, ha fontos nekünk a nő, el kell gondolkozni, hogy engedünk-e, vagy őt engedjük el, vagy a rosseb tudja… na, a többit majd kitalálod.

Nem fair, hogy én csináljak könyvet abból, amit a tanácsadásban szedtünk össze közösen, írjuk ketten! Kolléga, én nem tudok írni… a helyesírás se ment soha. Az nem lényeg, majd a korrektor kijavítja. Kispéter Iván és Nagy Iván: KAPCSOLATI HULLÁMHEGYEK ÉS -

VÖLGYEK, háromszázhúsz oldal, kartonált, ISBN szám 5678910. I es, mi? *International Standard Book Number,* a Széchenyi Könyvtártól kell kérni.

Könyvet írtok, fiúkák? kúl! – a csaposlány tapsolt. Még csak ábrándozunk róla! – Nagy Iván. Ábrándozás az élet izéje… – Rita elakadt. Megrontója, segített Nagy Iván.

Az ötlet azonban tetszett neki. Egy könyv, azért az valami. Lehetne úgy, hogy a szépen átgondolt és pszichológus szaklektorral egyeztetett elemző fejezetek közé izgi esettanulmányok kerüljenek a praxisunkból, persze név nélkül, és valamennyire elváltoztatva, hogy az alanyok se ismerhessenek rá, nehogy má valaki megbántódjon, vagy ami még rosszabb, pereljen.

Csak a véggondolatot mondta ki: Viszont akkor legyen a címe: VÁLÁSI TANÁCSADÓ!

A csaposlány ezt is megtapsolta: Kúl! kúl! kúl! viszik majd, mint a cukrot! én kérek egyet ajándékba! Ha odáig jutunk, kapsz… küldünk Egonnak is! – a filmíró. Egmontnak? – a hangmérnök. Gyönge poén, mondta Nagy Iván, mert az *Egmont-nyitány*-nak éppen ekkor lett vége.

III.

Az Ivánok titoktartási esküt tétettek Lilikével, majd puhatolóztak nála Emőke problémájával kapcsolatban. Kérték, derítse ki, van-e Bécsben olyan bőrgyógyász vagy klinika, mely előbbre tart az itthoniaknál.

Sajnos, a vitiligós bőrre kúra nincs, csak lassítani lehet a folyamatot azzal, ha a páciens kerüli a napfényt. Lilike nem árulta el, hogy ezt már megtárgyalta az ügyvédnővel, neki is eszébe jutott.

Nagy Iván fogadalmat tett: ha Emőke újra előhozza a témát, hallgat, mint a sír. Az igazság az, hogy a fehér foltok neki se tetszettek, igyekezett más részeket nézegetni. Nincsen rózsa tövis nélkül, gondolta. Eztán nyáron se szól, amikor Emőke szenesre napozza magát, abban a hiú reményben, hogy sötétülnek a fehér szigetek. Talán igen, ám a bőre többi része mélybarnára sült, így a különbség nem változott.

Kispéter Iván a legközelebbi bécsi lilikézéskor vette meg a *Flohmarkt*-on a partitúrát a barátjának. Régi kiadás, kopott és kövér, elsárgult papíron. Valamikor újraköttette a tulajdonos, egyenetlen arany betűkkel nyomták a félvászon borítóba: *Sinfonie Nr. 5. (c-moll). Op 67.* Érdekes, az emberek nem szeretik az öregeket, de rajonganak az öreg

tárgyakért. Végigsimított a sűrűn telenyomtatott oldalakon, számított rá, hogy az ujjain marad a festék, vagy itt-ott elmázolódik, ám nem történt ilyesmi. Volt ideje beleszáradni a vén papírba, gondolta.

Nagy Iván szinte női sikollyal vette át az ajándékot: De klafaaa! – kitört belőle a nyomdász múltja, szakértőn vizsgálta a tördelést, magas nyomás, dünnyögte, meg is szagolta. Észrevette a hátsó-belső oldalon a ceruzás firkantást: *Robert Berczes,*

Februär 4., 1933, Berlin. Ha februär, ékezettel, akkor ez a Róbert magyar lehetett, és Bérczes. Talán. Hm, Hitler harmincháromban lett kancellár, asszem. Google tudja.

A dagi kötetet hetekig a táskájában hordta, mindig elővette, ha várt valakire vagy valamire. Órákig tudta nézegetni a kissé érdes tapintású kottalapokat, olyan arccal, mintha a fejében szólna a szimfónia megfelelő része. Néha szólt, de inkább emlékezetből, annyiszor hallgatta már végig. Ahhoz nem volt eléggé zeneértő, hogy a kottafejek serege alapján életre keltse a szólamok összecsengését. Szívből irigyelt mindenkit, aki erre képes. Azt hitte, Kispéter Iván is e szerencsések közé tartozik, de a hangmérnök azt mondta, csak külön-külön bírja leblattolni a sorokat, lassacskán.

A forgatókönyvvel nem haladtak. Pedig Nagy Iván érdekesnek tűnő jelenetsorokat agyalt ki, például valamennyi szereplő egy vidéki zenekar tagja, akiknek fantaszta karmestere arról ábrándozik, hogy betanítja mind a KILENC-et, és előadják a városka főterén, valamikor nyáron, esetleg az augusztus huszadikás hétvégén, rövid szünetekkel, sötétedéstől pirkadatig.

Igen, de hiába kreált ügyes helyzeteket a zenészek között, szerelmeket, megcsalást, válást, barátságot, a jelenetek sorát csak a szimfóniák fogták össze, hiányzott a drámai cselekmény. Úgy gondolta, ez nem nagy baj, annyi összefüggő történetű film készült már, üdítő lehet egy ilyen antológiaszerű. Kispéter Iván azt javasolta, válasszon egyet a sok szereplő közül, s csak arra koncentráljanak, a házasságára, családjára, barátaira. Nagy Iván vonakodott, neki tetszett a nagyívű seregszemle, ilyen mozit még nem csináltak, hajtogatta. (De, ismerte be józanabb pillanataiban.) Nem is fognak, gondolta a hangmérnök.

Ekkortájt tartott dr. Plisszár Emőke az Ivánoknak fejtágítót az új PTK-ról. Tavaly szavazta meg a parlament, néhány hónapja, március 15-én lépett hatályba. Ami a legfontosabb nekünk: minden káeftének két éven belül hárommillió forintra kell emelnie a törzstőkéjét. Ha a társasági szerződés változott, akkor már 2014-ben, ránk ez vonatkozik,

az új székhely miatt.

Szóval… kell kétmillió? – Nagy Iván, elszorult torokkal. Igen, de hármunknak, nem olyan veszélyes! – Emőke mosolygott. Adok kölcsön, gondolta, tudod te azt. Neked nem veszélyes, gondolta a filmíró, de nekem spec nincs egy kanyi vasam se.

Nabazmeg, gondolta a hangmérnök, most kérhetek kölcsön Lilikétől megint, mikor olyan feszült a helyzet, a kurva életbe.

Mindezek után az Ivánok alig voltak képesek összpontosítani azokra a módosuló szabályokra, melyek a mediálás szempontjából fontosak lehetnek. A régebben önálló családjogi törvényt a Polgári Törvénykönyvbe illesztették, új fejezetként. Sok a lényeges változás a gyermekek elhelyezésével, a szülői felügyelettel, a házassági vagyonjoggal kapcsolatban, s az öröklésben is. Javult a túlélő feleség helyzete.

És a túlélő férjé? – Kispéter Iván. Természetesen, de inkább a nők szoktak túlélni. Mindegy, aki özvegy lesz, annak az örökhagyóval közösen lakott ingatlanon és a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyakon lévő haszonélvezeti jog mellett most már egy gyermekrésznyi vagyon is jár a hagyaték többi részéből. Továbbá eztán bármikor igényelhető a haszonélvezeti jog megváltása, ennek azonban a házastárs és a leszármazó méltányos érdekeinek figyelembevételével kell történnie. Na, mi az, miért búsultok, pillanatnyilag se házasok nem vagytok, se nem haldoklik a csajotok! – Emőke viccnek szánta, mégis szemrehányóan hangzott.

Ami bármikor megváltozhat! – Kispéter Iván is humorizálni próbált, ám ezen se nevettek. Érzékeny téma. Mostanára világossá vált, hogy Emőke és Lilike nincs ellene az esküvőnek, sőt. A hangmérnök helyzete annyival egyszerűbb a barátjáénál, hogy a szőke táncosnő ugyan szexuális szabadságot kért magának, de újabb gyerekszülés nincs az életprogramjában, szemben dr. Plisszár Emőkével, aki heti rendszerességgel veti föl, hogy le kéne ülniük, megbeszélni közös jövőjüket. Ha van, teszi hozzá baljósan. Érthető, hogy Nagy Iván halogatja ezt a leülést, mert akár így, akár úgy, valószínűleg fájni fog. Talán éppen ezért kéne túlesni rajta gyorsan? *Allegro*.

Van jó hírem, az ügyvédnő sárga öntapadós cetlit vett elő fekete többrekeszes bőrtáskájából, kollégám húgának zavaros magánügyét kéne kisimítani, tessék, az adatok, hívjátok föl, hivatkozzatok rám erősen! – mosolygott megint. Bekattintotta a táskáját, rohanok, Munkaügyi Bíróság.

Nagy Iván vele tartott, miután mutatóujjával az átlátszó asztal szélére tapasztott cetlire bökött, ez azt jelentette, hogy a hangmérnök legyen kedves elintézni a telefont. Az utcán jött rá, hogy csak idáig kísérheti Emőkét, mindketten kocsival vannak. Átölelte, alaposabban a szokásosnál, belecsókolt a nyakába. Vihar előtti csöndet érzékelt a kapcsolatukban. Emőke nem viszonozta a szeretethullámot, jóvan, jóvan, futok! – és valóban. A filmíró nézett utána, míg bekanyarodott a sarkon, lábszárain hullámzottak az izmok.

Az az igazság, hogy a tanácsadás kuncsaftjainak döntő többségét Emőke és Lilike szerezte. Semmire se mennénk nélkülük.

Kispéter Iván tűnődött, maradjon-e az irodában, vagy lendüljön neki ő is. A délutánt megint a *Hellógörlz*-zel kellett töltenie, szerencsére a felvételek már befejeződtek, csak a keverés maradt hátra. A munkában a rasztahajú srác komolyan hátráltatta, mindenről határozott véleménye volt, hülye ötleteit bő lére eresztve adta elő. A hangmérnök sóhajtozva engedett, fontolgatva, hogy amint kifizették, leveteti a nevét a CD-ről. Ha ugyan ráírnák egyáltalán, valszeg eszükbe sincs, ő csak helyettesít. Ennél szarabb melója kevés volt.

Visszaemlékezett a régi szép időkre, amikor a hatos stúdióban dolgozhatott a Magyar Rádió tánczenekarával, a Stúdió 11-gyel. Néhányszor az ÁHZ is készített ott fölvételeket, klasszikusokat rögzítettek, micsoda mámor… ez meg maga a szopás. Ennél már nem süllyedhetek mélyebbre. *Take five!* – mondta a rasztásnak. Mi van? – kurvára nem értette. Cigiszünet! – kifordult a párnás ajtón, a pöttöm előtérből az utcára lépett. Szemközt, a török büfében giroszt vett, harapott belőle kettőt, s visszaballagott a technikai helyiségbe. A rasztás srác gyanakodva figyelte, aszontad, rágyújtasz, bazmeg! Ma már szívtam eleget, felelte kétértelműen, fölfalta a szendvicsét, és folytatta a munkát. Az Emőke szerezte új kuncsaftról tökéletesen megfeledkezett.

Alig szól a gitár, erősebbre! – vezényelte a rasztás. Ő följebb tolta a dimert, de hiába, az a srác csak elégedetlenkedett, még-még-még, te süket vagy, bazmeg? Kispéter Iván alig tudta elfojtani a vágyat, hogy ököllel orrba vágja. Ki a süket, arról beszélhetnénk, te racka juh, gondolta.

A drága Emőke hálisten a rá jellemző alapossággal megímélezte az iroda elérhetőségeit a kollégája húgának, így másnap reggel jelentkezett. Nagy Iván vette föl, aznap az ő készülékére irányították át a hívásokat. Béres Otília vagyok, *még, egyenlőre,* érted, Béres a férjemnek a neve! Aha… – Nagy Iván beharapta az ajkát, hogy ne

javítsa ki: értem, de amit te akarsz mondani, az az egyelőre! Mindegy, kuncsaftoknak az ember ne tartson nyelvtanfolyamot, se tánc- és illemórát.

Harmadnap délutánra beszéltek meg időpontot. A hangmérnök sajnos nem ért rá, a *Hellógörlz* keverése miatt, így a filmíró és az ügyvédnő nagylelkűen fölmentette. Meglepetés: hárman tódultak az irodába, két nő és egy férfi. A nők negyven körüliek, Nagy Iván plázacicáknak minősítette őket, dr. Plisszár Emőke azonban látta, inkább belvárosi szalonokból öltözködnek, ha nem bécsiekből, lobogó melírozott hajzatukban tincshosszabbítás, körmük épített, mellük fölfújt. Fekete bőrmini a szőkén, bőrnadrág a másikon. A pasas viszont úgy nézett ki, mint egy piaci árus a Telekiről, kopott kezeslábas, félig fűzött bakancs, színevesztett s kihízott farmerdzseki, arcán többnapos borosta.

Hamarosan megtudhatták, hogy Béres úr – nektek Zoli – tényleg piaci árus, a Teleki helyett a Fővám téren. A szőke nő Béres Otília, *még,* a barna pedig a legjobb barátnője, Anna, a válóok.

A filmíró eltűnődött, miért kell Béres úrnak egy szakasztott ugyanolyan csaj, mint amilyen már van neki otthon. Rejtélyesek az emberek. Ám kiderült, nem erről van szó. Béres Otília előadta, hogy ők a férjével már régóta úgy élnek, mint a legjobb testvérek, tökéletes az egyetértés, de dugás nyista. Megállapodtak, kipróbálják az édes hármast, csak azon vitatkoztak, hogy pasit vagy nőt vonjanak-e be. Itt jött a képbe Anna, az asszony legjobb barátnője, Béres úrnak már régóta fájt rá a foga. Ez van, mit szépítsük! – Otília sikamlósan vihogott.

Na… és aztán? – az ügyvédnő. Aztán megtörtént, mindenki remekül érezte magát, semmi feszkó. Abban maradtak, hogy ismétlés a tudás anyja, azóta hétvégén egyre gyakrabban passzolják el a gyerekeket nagyszülőkhöz, és egész nap trallala, dínom-dánom!

Igen… viszont… mi itt a probléma? – a filmíró. Béres úr átvette a szót: Az a probléma, hogy Anna férje ezt kikéri magának, válni akar, azzal fenyegetőzik, hogy ha beköp minket a bíróságon, neki ítélik a három kölyköt!

Az nem ilyen egyszerű, kezdte dr. Plisszár Emőke, ahhoz nekünk is lesz egy-két szavunk. Béres úr csóválta a fejét, s bömbölve, mint az oroszlán: Pedig pontosan tudja, hogy mi nem akarunk rosszat senkinek, őt is befogadnánk, négyszáz nagy a házam Budaörsön, élhetne velünk ingyér, megkaphatja a kerti lakot, az is kétszobás, nevelhetnénk közösen a hat szép gyereket! Hat? – a filmíró, úgy tett,

mintha jegyzetelne. Persze, három itt, három ott, marhára jóba vannak, nem vóna semmi gond, ha Mihály kicsit lazábban venné.

Míg az ügyvédnő a jogi buktatókat magyarázta, a filmíró elképzelte, tudná-e lazán kezelni ezt a helyzetet. Közbekérdezett: Várjunk, egy átlagos hétköznapon ki aludna kivel? Béres úr türelmét vesztve ordított: Pont ez az, akivel akar, lehet ketten, így is, úgy is, vagy hárman, annyira jól megvagyunk, érted? Igen… de akkor Otília asszony miért akar válni? Azért, hogy legyen teljes egyenlőség, mondta a szőke nő, igazából azt szeretnénk, ha Anna is elválna, és ha ez nem megy, akkor viszont Zoli őt is feleségül vehetné, jó, nem hivatalosan, de tartunk valamilyen szertartást, mondjuk, a Dunaparton, kimondják az igent, és kész!

Dr. Plisszár Emőke a fejét fogta, nem ilyen egyszerű ám, a házasság jogi következményekkel jár, az élettársi kapcsolat is, olyat, hogy egy feleség, plusz egy élettárs, a PTK nem ismer, a gyerekek ügye tovább bonyolítja a helyzetet, ha Anna férje följelenti őket a gyámhatóságnál… – nagyjából ezen a ponton a trió elvesztette a fonalat. Nagy Iván csak azért tudta követni, mert valaha a jogi karra járt, ám ő is unta Emőke okfejtését. Fontolgatta, hogy kávészünetet ajánl, mióta volt az a drága önműködő főzőjük, mely adagonként darál, állandóan feketézni akart, imádta a frissen őrölt babkávé tömény szagát. Mielőtt azonban javasolhatta volna, megszólalt a kaputelefon, *Für Elise,* gépzeneként, Kispéter Iván már kérte a közös képviselőt, állítsák át valami másra, mer ettől megőrül, persze nem történt semmi.

– NAKI & PE! – mondta az ügyvédnő a leakasztható telefonkagylóba. Öblös férfihang: Nyisd ki! Tessék? – erre már nincs válasz, recsegés, ropogás, majd kemény csattanás, úgy látszik, valaki beengedte. Talán a postás. Kevéssel azután, hogy a kagylót a helyére akasztotta, és visszaült, durván dörömböltek az ajtón. Odanéztek mind az öten. Nyitva! – kiáltotta Emőke.

Alacsony, sovány, izmos férfi rontott be, az ilyet a vidéki Magyarországon mokánynak nevezik. A filmíró történetesen éppen tegnap nézte meg az Etimológiai Szótárban, a film egyik zenész szereplőjét akarta így jellemezni. Román jövevényszó, *mocan,* hegyi pásztor, fajankó, a román *moacă* főnévre vezethető vissza, ’dorong, husáng, bunkó’. Kihúzta a jelzőt.

Ezt a kis pasast azonban se kihúzni, se lehalkítani nem lehetett, ordított, vékony, de erős tenor: Mi a lófaszt tanácskoztok ti itt? azt hiszitek, átväghattok, mint szart a palánkon? gyerünk, Anna, fölállsz,

jössz velem haza! a feleségem vagy, teszed, amit mondok, gyerünk! – átnyúlt az asztal fölött, megragadta a barna nő kezét, próbálta húzni. Csakhogy Béres Otília a vállába kapaszkodva tartotta vissza. Nagy Ivánnak az a kényszerképzete támadt, hogy pillanatokon belül sikeresen kettészakítják, már vizionálta az előreomló belső szerveket és a fröcskölő vért.

„Az ember attól fél, hogy a fejére omlik az épület." Ki is mondta ezt az ÖTÖDIK-ről? Talán Goethe.

Na-na-na-na! – rikoltotta a filmíró, úgy hangzott, mint a *Sors szimfónia* kopogtató taktusai. A mokány férfi mellé nyomakodott, mire az szakavatottan bevitt neki egy balhorgot. Nagy Iván eszméletét vesztve hullott az asztalra, füle még érzékelte mind a három nő sikítását.

Teljes sötétség.

Rövidke tételszünet.

IV.

Amikor magához tért, kettős látása volt. Két dr. Plisszár Emőke rugdosta a mokány férfit, szívósan és ismétlődőn, az alig védekezett, pedig a tűsarok sebeket ejtett a kezén. Szirénázás szűrődött be az utcáról, aha, Emőke kihívta a mentőket, fölösleges, mindjárt összeszedem magam. Felkönyökölt. Erre az ügyvédnő szüneteltette a harcot, Ivánka, hogy vagy?

Azt akarta mondani, hogy jól, de nem jött ki szó a száján, csak lihegés. Franc… – visszahanyatlott. Emőke a mosogatóhoz futott, bevizezett konyharuhát hozott, törölgetni kezdte Nagy Iván arcát, közben fejhangon visított a mokánynak: Látja, mit csinált? ezt megkeserüli! súlyos testi sértés, három évig terjedő szabadságvesztés! azt már nem függesztik föl! de lehet öt is, ha aljas indokból… vagy ha védekezésre képtelen személy ellen, és az is megáll! ezt nem viszi el szárazon, én ügyvéd vagyok!

Az izmos emberke rémülten pislogott, a bejárat felé indult, addigra azonban a majdnem kétszer akkora Béres úr eltorlaszolta az utat, maradjál csak, ha már idepofátlankodtál, maradjál! Ne, Zoli, engedjed, hadd menjen! – Anna. Dehogy engedem, üljön le, és beszéljük meg szépen az egészet, a szakemberek jelenlétében!

Frászt, kiáltotta dr. Plisszár Emőke, előbb orvos kell! Én orvos vagyok, így a mokány. Persze, állatorvos! – Bérces úr, vérgúnnyal. Azér egy sebbel el tudok bánni! De hátha agyrázkódást kapott! – az ügyvédnő.

Engedjen oda! – a mokány letérdelt Nagy Iván mellé, óvatosan fölemelte a fejét a kis kezével, forgatta jobbra-balra, érez valamit?

A filmíró legszívesebben azt felelte volna, hogy a maga izzadságszagát, de inkább azt figyelte, két Bérces urat, ügyvédnőt, mokányt lát-e még, úgy tapasztalta, hogy már nem. Hányinger? – az állatorvos. Nincs. Akkor agyrázkódás sincs! – a mokány visszaeresztette Nagy Iván koponyáját a *Flohmarkt*-ról idekerült gépi perzsára.

Ebben a pillanatban nyílt a bejárati ajtó, alaposan hátba vágva a piaci árust. Kispéter Iván viharzott be, mi folyik itt?

Vér, nyögte a filmíró. A hangmérnök ökölvívó alapállásba helyezkedett: Senki ne mozduljon!

A filmíró elröhintette magát, mert éppen mozdulatlanok voltak mindahányan. Leütötte! – az ügyvédnő panaszosan. A hangmérnök erre behúzott egyet Béres úrnak, az meg se rezdült, szája fintorba kunkorodott, mintha azt jelezné, ennél azért többet várt a hórihorgas alaktól. Hülye, nem ez, hanem az! – Emőke mutatta. Mielőtt azonban Kispéter Iván a mokányt is megtámadta volna, rászólt: A kötszeres ládát hozd föl a kocsidból, hülye!

A hangmérnök engedelmeskedett. Regisztrálta, hogy az ügyvédnő kétszer is lehülyézte húsz másodperc alatt, pedig ő csak védelmezni akarta a barátját, Emőke pasiját. Egyszer nem vagyok itt, rögtön összeverekednek.

Emőke bejódozta és körbekötözte Nagy Iván állát. A mediálást elnapolták. Fölszólították a mokányt, hogy távozzék, majd értesítik, ha eljöhet a többiekkel, ővele inkább egyedül foglalkoznak, ha ugyan egyáltalán. Ellenkezni próbált, de dr. Plisszár Emőke csak annyit mondott: Három! és lehet öt is, hülye! – mutatta az ujjaival. A kis termetű férfi fejet hajtott, kotródott. Ma mindenki hülye neki, gondolta Kispéter Iván. Aztán a trió szedelődzködött, Bérces úr előhúzta vastag fekete bríftasniját, az ügyvédnő rázta a fejét, fizetés majd a végén, számlát adunk.

Nagy Iván kezdte magát pompásan érezni a szőnyegen. Kérjünk felárat a bunyóért, gondolta. Úgy látszik, kimondhatta, mert az ügyvédnő, határozottan: Hülye!

A hangmérnök odatérdelt a barátja másik oldalára: Nagyon fáj? Persze… azért kibírom – a filmíró élvezte, hogy mindenki vele foglalkozik, megérintette a hangmérnök alkarját: Aszontad, dolgozol,

Hallógörlök. *Helló*, és mára végeztünk… idejöttem, mert beszélnünk kell… kéne. Zavarok? – dr. Plisszár Emőke, fölpaprikázva. Nem… dehogy, sőt… baj van, berepült a kelepcemadár. Micsoda? – a hangmérnök és az ügyvédnő, kórusban. A pech, a züfec, a slamasztika… a córesz.

Nagy Iván erre már föltápászkodott, Emőke segítő kezét félretolta, miről beszélsz Ivcsikém? Előbb mondjátok el, mi történt itt. Az nem olyan fontos! – a filmíró az ügyfeleknek kikészített papír zsebkendős dobozból rántott ki néhányat, törölgette a vért az álláról. A trikójára is lecsöpögött, de azt nem vette észre.

Kispéter Iván nyitott tértivevényes borítékot helyezett az asztalra: Szar ügy.

A NAV küldte, az adóhivatal. Tájékoztatják a NAKI & PE Kft.-t, hogy adóvizsgálatot tartanak, melyhez az alábbi dokumentumokat akarják átnézni – másfél oldalas lista. Jelzik továbbá, hogy ellenőreik komoly szabálytalanságot tapasztaltak, a vállalat székhelyén semmiféle számlát vagy nyugtát nem kaptak, noha igénybe vették a szolgáltatást. Továbbá ebben az évben (2014) se mérleget, sem adóbevallást nem terjesztettek be. A sorolt szabálysértésekért a bírságot majd a vizsgálat lefolytatása után szabják ki. A kft. ügyvezetője, dr. Nagy Iván jelenjen meg az alább megadott időpontban és helyszínen, könyvelőt és jogi képviselőt hozhat magával.

Ivánok! – dr. Plisszár Emőke, akár egy szigorú tanárnő, ne keserítsetek el, mondjátok, hogy ez nem igaz!

A férfiak tanácstalanul néztek egymásra. Az ügyvédnő így megkapta a választ. De fiúk, ennyire hülyék nem lehettek! a könyvelő semmit se csinált? és mikor jártak itt a NAV-osok? Szerintem nem jártak, dünnyögte Nagy Iván. Én se tudok erről! – Kispéter Iván. Atyaég, hogyan tudnátok, valamelyik kuncsaft volt az, úgy csinálják, rangrejtve, gyorsan találjuk ki! – Emőke odahúzta a spirálos füzetet, amelyben vezetni szokták a mediálásokat. Figyelj csak – a hangmérnök, óvatosan: Azér nem mindig írtuk be… Az ügyvédnő öklöllel az asztalra csapott: Hogyhogy nem mindig, az úristenit! így bízzon az ember bennetek? és miért nem? Hát – Nagy Iván úgy érezte, illik átvennie a szót: Néha elfelejtettük… emberek vagyunk! De akkor hülyék vagytok!!! – Emőke csapkodta az asztal lapját: Van fogalmatok róla, mekkora gebasz lehet ebből? súlyos büntetés a minimum, föl is függeszthetnek! én tag vagyok, plusz az ügyvédetek! úristen, mibe keveredtem? bíztam bennetek, segítettem, megtettem mindent, és erre ti… ti!!! – levegő után kapkodott.

Álljunk meg egy szóra, kezdte Kispéter Iván, ez nem jogi ügy? mer az inkább a te feladatkörödbe tartozik, vagy nem? Feladatkörömbe? megáll az ész és ácsorog! nekem nincs más feladatköröm, csak hogy jogi tanácsokat adjak, és papírokat gyártsak, ha kell, ebben állapodtunk meg! az adó meg a számla, az a könyvelő feladatköre, meg a tiétek, akik olyan kanyók vagytok, hogy leszartátok!

Kanyó? – kérdezte Kispéter Iván értetlenül. Buta, azt jelenti, ostoba, bunkó! Ez azér túlzás, morogta a hangmérnök. Francokat, egy óvodás is tudja, hogy adót kell fizetni, bevallani, és számlát adni… istenem, hová tettem az eszem, hogy összeálltam *veletek!?* – úgy vágta oda, mint egy szitokszót.

Kispéter Iván olyan ideges lett, hogy túrni kezdte a fülét a kisujjával. Nagy Iván ingerülten rászólt: Micsinálsz te, keresed a hőközpontod? Nem, az valahol itt van – az orrnyergére bökött, csak folyton bedugul a fülem. Azért olyan rossz a hallásod? – Emőke. Rossz a hallásom? Hát eléggé, nem vetted észre?

Kispéter Iván a barátjára pillantott, szerinted is? Nagy Iván vállat vont, ami azt illeti, tényleg mintha… az utóbbi időben… A hangmérnök talpra ugrott: Tényleg mintha? mér nem szóltál?

Erre a filmíró nem tudott válaszolni. Adódtak helyzetek, amikor már a nyelve hegyén volt, ám aztán… valahogyan… Miért érdekes ez? – kérdezte idegesen, beszéljünk inkább a córeszról, kik lehettek a NAV-osok? melyik pár? – pörgette agyában az elmúlt hetek tanácsadásait. A hangmérnök arra a két öltönyös krapekra gyanakodott, akik azt mondták, egyiküket megcsalta az asszony, a másik bátorító jóbarátként jött vele. Semmi mást nem kért a férj, csak hogy végigmondhassa a történetét. Az ülés végén rögtön fizetni akart, ragaszkodott hozzá, mondván, lehet, hogy nem jön többet, mindent megértett. Tízezret kértek tőle. Számlát, nyugtát nem adtak – ritkán jutott eszükbe. Csak ha valaki kifejezetten kérte. Való igaz, a könyvelő a kezükbe nyomta a tömböket. A hangmérnöknek pillanatnyilag fogalma se volt, hová tették.

A csönd nem tartott sokáig. Megint föltárult a bejárati ajtó, s ha bármelyikük ott állt volna, ugyanúgy hátba veri, mint Béres urat az imént. Lilike rontott az irodába, a rá jellemző, bécsi márkajelzésekkel ellátott fehér nejlonzacskókkal: Tudtam, hogy csak itt lehetsz! – fékezett az asztalnál. Hamarjában nem volt világos, kire vonatkozott ez. Az egyik székre eresztette a zacskóit, miért nem hívsz vissza, ha kereslek?

Dr. Plisszár Emőke fölvonta sötétre festett szemöldökét. A két férfi hallgatott. Nem hívtál, motyogta a hangmérnök. Dehogynem, nézd csak meg, szerettem volna, ha jössz segíteni… rád azért ritkán lehet számítani! A hangmérnök lehajtotta a fejét, s csöndesen: Ha tudnád, mekkora slamasztikában vagyunk, nem nyomnád ezt most.

Lilike azonnal átváltott vizsgálóbíróvá, keresztkérdései nyomán vázolták a sanyarú helyzetet. Picit töprengett, majd: Ki a könyvelőtök? Velez Nóra, mondta a filmíró. És az ügyvédetek? Ne hülyéskedj… – a hangmérnök. Persze, de most adószakértő ügyvéd kell, tudok egyet, ha akarjátok! – nyomogatni kezdte a telefonját. Szóval, úgy gondolod, az adójoghoz nem értek? – dr. Plisszár Emőke úgy rakta csípőre a kezét, mint Albert Flórián annak idején. Azt én nem mondtam, de doktor Dráva pont erre specializálta magát, és nem is drága.

Drága Dráva, hm, dünnyögte Nagy Iván. A barátja fölkacagott. Oké, fiúk, semmi gond, akkor oldjátok meg a Drávával! – dr. Plisszár Emőke összekapkodta a holmiját, és elviharzott. Bamm! – bevágta maga után az ajtót.

Ennek mi baja? – Lilike, s a filmíró karjára koppintott a mutatóujjával: Menj utána, eridjél! Nagy Iván nem mozdult, most… nem. Hülye vagy? sose bocsátja meg! Lehet… de… cserben hagy bennünket, csak azért, mert… Az tök mindegy, iszkiri! – taszított picit rajta.

Iszkiri, ismételte Nagy Iván bávatagon, engem itt leütöttek, plusz ránk száll a NAV, ő meg lelép… kicsit sem oké. Dehogynem, már megbánta, szaladj utána! Francokat… azt hiszi, mindig ő diktálhat. Ivánka, vagy igazad van, vagy családod van, induljál, te hülye! Kérlek, ne hülyézzél, és ne lökdössél, szellemességeket én is tudok. Halljuk! – Lilike már mosolygott. Csinált magának egy kávét, csöpp mézzel, ahogyan ő szerette, a tubusos mézet a táskájából vette elő. Főzött Nagy Ivánnak is, tejjel, Kispéter Ivánnak pedig feketén, két kockacukorral. Mind a hárman enyhén szürcsöltek, s érdekes módon lehiggadtak, pedig a koffein élénkít.

Lilike, kérdezte a hangmérnök, észrevetted, hogy nekem újabban… mintha romlana a fülem, főleg a jobb? Igen, nem lehet nem észrevenni. Komolyan? de sose mondtad! Kérdezted?

Kispéter Iván összeomlott, kényszeresen túrt a jobb fülében, hátha sikerül elmulasztania a dugulást. Talán csak belement a víz a zuhanyozáskor! – ezzel áltatta magát. Te menjél gyorsan fülorvoshoz, mi meg fölkeressük dr. Drávát! Honnan szerezzek fülorvost? – a hangmérnök szinte sírt. Lilike újra a telefonját babrálta, aztán

kihirdette: Doktor Czeglédy, cz-vel és ipszilonnal, a Jánosban főorvos, magánrendelése is van, pillanat… – fölhívta. Édes drága doktor úr, fuvolázta, ez sürgős, a Magyar Rádió leghíresebb hangmérnökéről van szó!

Mit tesz isten, dr. Czeglédy épp ügyeletes volt, ha a páciens félórán belül odaér, megvizsgálja, utána a műtőbe kell mennie.

Rohantak. Lilike Mercedes furgonjába ültek, s a hangmérnök huszonkét percen belül kiszállhatott a Szent János Kórház főbejáratánál. Bejöttök velem? – kérdezte. Inkább megvárunk itt, már nagyfiú vagy! – Lilike.

Üldögéltek a kocsiban. A leeresztett ablakokon beömlött az augusztusi délután illategyvelege, melyben a hársak lélegzetvétele és a nagyüzemi konyha ételszaga dominált. A száradó kutyagumik jelenlétére is föl kellett figyelniük. Ez Magyarország, Lilike ráncolta az orrát, itt nem szedik össze az ebkakit, nem és nem, hiába van rá szabály. Van rá szabály? – a filmíró. Van bizony, most már.

Villamos kanyarodott a Szilágyi Erzsébet fasorba, csilingelt hosszasan.

Nagy a baj, bökte ki Lilike. A NAV? Nem… a barátod és köztem. Baj? Tragédia. Miért? Mert én egy büdös kurva vagyok… őszerinte. Rájött? vagy megmondtad neki? Dehogy mondtam, akkor kitérne a hitéből… viszont bevallottam az elején, hogy én poligám vagyok, miheztartás végett, azóta mindenkivel gyanúsít, aki férfi, vagy annak látszik… pedig hidd el, nekem csak a tudat kell, hogy kúrhatok, akivel akarok… nagyjából azért hű vagyok hozzá.

Ezt nekem pont ne… jó? Ugyan, most az, hogy egyszer részegen összefeküdtünk, mit számít, valaha annyit dugtunk, amennyit csak akartunk. Igen, viszont már elmúlt a valaha, és ő a legjobb barátom… plusz nem egyszer, hanem kétszer. Az igazán mindegy.

Nagy Iván sóhajtott, Lilike, mért bánsz így vele? mért nem férsz a bőrödbe? nem szereted? De, nagyon is szeretem, csak… mit tegyek, hajt a vérem! És ez a párizsi pasi, ez igaz? Igen… nem úgy, ahogy ő gondolja. Hanem? Tessék, elmondom, a neten ismerkedtünk össze, állati jókat beszélgettünk, ért engem félszavakból, én is őt, nem akartam, de az lett, hogy beleszerelmesedtem, néztük egymást webkamerán, neked elárulom, le is vetkőztünk, és ott tartunk, hogy találkoznom kell vele… egyszer… érted!

Lilike, azt állítod, hogy beleszerelmesedtél, pedig még sose láttad szemtől szembe, nem érezted a szagát, nem tapintottad a bőrét…

Ugyan, Ivánka, pontosan azért kell találkoznom vele, hogy ez a buborék szétpattanjon, vettem repjegyet, eddig is mindig kiröpültem a párizsi tangófesztiválra, mér olyan nagy ügy ez? Azért, drágaságom, mert Ivcsi beleőrül a féltékenységbe! muszáj volt mindenbe beavatnod őt? Oké, szerinted jobb, ha simlizek, hazudok? Nem, az a jobb, ha hűséges vagy, ha meg nem bírsz, akkor küldjed el! Miért küldeném el, szeretem! csak ezt a testemet adom oda másnak, néha, kivételesen! tudod, milyen szenvedélyes vagyok, túlfűtött, attól mennek jól a dolgaim, nézd meg, sikertörténet a pesti tánciskola, lassan megélhetünk belőle.

Megélhettek, név szerint kik? – gondolta Nagy Iván. Érezte, okosabb, ha nem érvel tovább. Nem is bírt volna, mert Lilike félig ráfeküdt, simogatta, puszikat nyomott a nyakára, arcára. A filmíró összerándult, sérült álla fájt még. Sziszegett, hagyd… abba – suttogta. Lilike engedelmesen visszaperdült a sofőrülésre. Szoknyája fölhúzódott a combján, melyhez hasonlatosan izgatót Nagy Iván sose látott. Érezte, megkeményedik ott lenn, igyekezett semleges dolgokra gondolni, mikor azok nem segítettek, akkor a NAV-vizsgálatra, s a várható büntetésekre.

Lilike bekapcsolta a Mercedes szuper hifijét.

Allegro – presto.

Kispéter Iván több mint egy óra múlva tért vissza, kezében nyomtatott papírokkal. Na, mi a helyzet? – a filmíró. Kurvaélet… süketülök, mint Beethoven… negyvenszázalékos halláscsökkenés a jobb fülemen, húsz a balon… kétségbe vagyok esve, kurvára kétségbe vagyok esve!

Ta-ta-ta tamm.

Nagy Iván átélte a barátja fájdalmát, tett egy céltalan mozdulatot, belekapott a saját állán a sebbe. Tiltott önkényuralmi jelképeket látott, vörös csillagokat.

***

HATODIK

(F-dúr, „Pastorale")

I.

Beethoven a HATODIK-at a természet feltétlen szeretetéről komponálta. Előtört belőle az író, mind az öt (igen!) tétel fölé a zene lényegét kifejező mondatokat illesztett: „I. Boldog érzelmek kélnek, amint megérkezünk vidékre." *Allegro ma non troppo*.

„Milyen boldog lehet, asszonyom, hogy már ilyen korán mehet falura! Én csak 8-án élhetem át ezt. Gyermekesen örülök neki. Boldogító, hogy újra erdők és fák, növények és sziklák között csatangolhatok, senki nem szeretheti a természetet úgy, mint én."

Magánlevélben írta, 1807-ben. Ezzel csöng egybe az a történet, hogy amikor nyári szállást keresett Badenben, megkérdezte a bérbeadót: „És hol vannak a fák?“ Azt a választ kapta, hogy fák sajnos nincsenek. „Akkor nem kell a lakás. A fákat jobban szeretem az embereknél.”

Nagy Iván pontosan értette. Ő nemcsak a fákat, hanem az állatokat – elsősorban a kutyákat – is jobban szerette. Ez különösen az utóbbi hónapokban vált erőssé. Nézegette az állatmenhelyek hirdetéseit, s a legbúsabb tekintetű kutyáknál fontolgatta, hogy elautózzon értük. Ha képes lett volna dönteni, melyikre vágyik leginkább, már a kutyások népes táborába tartozna.

Elhatározta, hogy egy hónapra kiszakad megszokott környezetéből, 2015 szeptemberét a Budapesttől ötvenhét kilométerre lévő Vérteshajdún tölti, internet és televízió nélkül. Valaha rövid ideig tulajdonolt egy pindurka házat a négyszáz lelkes faluban, mely a nevével ellentétben a Vértes helyett a Gerecse hegységben található, s nem Hajdú-Bihar, hanem Komárom-Esztergom megyében. Tata és Tatabánya között, az országútról U alakban lelógó név és szám nélküli úton. Csak az hajtott erre, akinek kifejezetten a faluban volt dolga.

Nagy Ivánnak semmi dolga nem akadt, csak a régi emlékek miatt jött éppen ide. Azt a házikót még negyvenes évei elején egy távoli rokonától örökölte, akit alig ismert. Rövid ideig lejárkált, de sem elég pénze, sem elég ideje nem volt ehhez, így eladta, hirtelen felindulásból, áron alul.

Most a falu határán túl bérelt magának elhagyatott házat, fillérekért. A lakatlan épületben és a kertben sok apró jel mutatta, hogy valaki a közelmúltban halt meg itt. Ez nem zavarta. Úgy érezte, pillanatnyilag ő sincs életben. A régi tulajdonát sokáig meg se nézte, úgy érezte, ráér. A sétatávolságra lévő panziót osztrákok – vagy németek – lakták, néhányan vadászni jöttek, a többség lovagolni, egész nap látni lehetett az almásderes és pej pacikon imbolygó embereket, fejükön sötét sildes sapka, kezükben bőrözött pálca.

Nagy Iván mindent akart, csak lovagolni nem. Mégis úgy alakult, hogy napi rendszerességgel, hosszú órákon át lovagolt, szavakon, mondatokon, bekezdéseken. A múltjából. Vastag kék dossziét hozott magával, a fontos leveleket tartotta benne. Arra készült, hogy amint sikerül megnyugodnia, szép lassan végigolvassa, s talán végre megérti, mi is történt vele. Ám a türelem nem tartozott az erősségei közé, már az első délután nekilátott. A konyhaasztalnál ült, némi vacakolás után sikerült meggyújtania a petróleumlámpát. Valaha a pirinyó házban használt ilyet, de már elfelejtette, milyen orrfacsaró a szaga.

Visszaemlékezett, egy évvel ezelőtt még mennyire ígéretesnek látszott a… az egész. Volt szép és okos élettársa, százszázalékos barátja, s alakult, amire régóta vágyott, a zenefilm forgatókönyve. Már megkörnyékezett egy újabban divatos fiatal rendezőt, aki érdeklődni látszott a téma iránt.

Mindezt sikerült elkúrnia. Visszaváltozott azzá, aki ténylegesen ő: rezignált nyugdíjassá. Néhány hétig egészen komolyan dédelgette az öngyilkosság gondolatát. Kitervelte a legalkalmasabb módszert: gázcsap. Mint a jó ötleteknek általában, ennek is volt egy kis hibája: budapesti lakásában gáz helyett villanytűzhely állt a konyhában, a fűtés meg táv. Tűnődött, kihez mehetne vendégségbe egy gyors önmegsemmisítésre úgy, hogy a házigazda ne legyen ott, sajnos, az egyetlen, akivel ezt lebonyolíthatná, Kispéter Iván, ővele viszont nem volt beszélő viszonyban. Egyáltalán, kivel vagyok én beszélő viszonyban még? – tette föl a melodramatikus kérdést. Hát, talán csak a nagy Ludwig van Bé-vel. Tőle aligha kérhetek kölcsön lakhelyet.

Ezért húzott el a fővárosból.

„Még nyílnak a völgyben a kerti virágok", skandálta, s élvezte az őszi napsütést. A Petőfi-vers címe *Szeptember végén,* de még az elején járunk, harmadika. Kihúzott egy nyomtatott oldalt a kék dossziéból.

tudom, h nem hiszed el, mennyire hiányzol

és mennyire sajnálom – ezt a mai estét is, meg amit én csináltam, bosszúból

minden félresikerül

nem bírok elszakadni tőled, nem bírom kimondani vagy leírni, hogy vége, mert bennem nincsen vége

de nem érzem, hogy ezek után igent tudnék mondani a közös életünkre, a közös jövőnkre, viszont mégis szeretnék valamit, ami nem a teljes szakítás, fogalmam sincs, hogyan, és mit, hátha majd kialakul, nem csak férfi-nő kapcsolat létezik

sajnálom, sajnálom a fájdalmat, amit okoztam neked, mert képtelen vagyok túllépni ezen, nem bírok megbocsátani, pedig hidd el, szeretnék, remélem, te is sajnálod, amit te okoztál nekem, ne feledjük, te kezdted

ha volna rá erőd, majd egyszer, megbeszélhetnénk, legalább telefonon, de nem, az félrebicsaklik.

nagyonnagyonnagyon szomorú vagyok

sírok

E-mailben írta ezt dr. Plisszár Emőke, négy hónappal ezelőtt, a botrányba fulladt vacsora éjszakáján, hajnaltájt. A filmíró aznap még reménykedett, hogy kibékítheti, szerette volna rendbe hozni a kapcsolatukat. Kinyomtatta a levelet, hogy tanulmányozhassa.

Ő szemhunyásnyit sem aludt, s azon frissiben válaszolt a telefonján, az ügyvédnő már megtanította, hogyan e-mailezhet rajta.

Tök mindegy, hogy sírsz-e, sírtam én is eleget. Nem csak én viselkedem idiótán, mióta külön vagyunk. Ha nem tudsz tőlem elszakadni, nézz szembe vele, gyere vissza. Vagy pedig hagyjál nekem békét, fuck you. Nem azonos a kettő, én csak belecsúsztam, te szántszándékkal csináltad, előre megfontoltan, bosszúból. Van annak oka, hogy mért nem tudsz elszakadni. De én hiába mondtam, mondom, mondanám. Gajra megy az egész kapcsolatunk, csak azért, mert annyi próbát se teszel,

hogy ketten igyekezzünk kijavítani, úgy, hogy addig félretesszük azt, ami fáj. Ennek fényében nem hihetem, hogy annyira hiányoznék. Igyekszem elszakadni tőled. Most nem megy ellenséges érzelmek nélkül. Nagy szerelem, nagy indulatok. (Lehet, hogy neked ez új anyag?) Csak azért válaszolok, mert úgyis fönn vagyok. Sajnálom.

Mindketten sajnálkoztunk, de egyikünk se lépett, állapította meg most,

keserű szájízzel. Sóhajtott, vizet forralt a kétlapú, rozsdás rezsón, kevert magának neszkávét, hadd legyen még keserűbb. Kávéfőzőt elfelejtett hozni. Majd veszek egyet Tatán.

De nagy farok vagyok, hogy ezt válaszoltam! Oda kellett volna rohanni a lakásához, térdre ereszkedni, úgy kérni bocsánatot. Bár… Leonard Cohen szerint egy férfi soha nem kaphat vissza egy nőt, ha térdepelve könyörög neki. Na, most komolyan, slágerekből meríted a bölcsességet? ember!

Mögötte recsegett a ház homorúvá süppedt tetőgerendázata. A végén még összeomlik… az se baj, én is össze vagyok omolva. A tárgyak néha átveszik az ember lelkiállapotát.

De hogy a tárgyra térjek, végzetes hibát követtem el, amikor néhányszor lefeküdtem Lilikével, a régi idők emlékére. Bevettem a dumáját, hogy őneki egy hímtag nem elég, mer poligám, és akkor már sokkal kisebb baj, ha velem, akivel ugye régen épp eleget, ez Kispéter Ivánnak is kevésbé fáj… fájna, ha tudna róla, de nem kötjük az orrára. Ökörség… mindig minden kiderül. És ellenkezőleg, sokkal jobban fájt neki, mert nem elég, hogy a csaja félrelépett, a legjobb barátja is elárulta.

Nagy Iván akkor nem élte át, hogy azzal a néhány kósza dugással nem csupán Emőkét csalta meg, hanem az egyetlen barátját, és önmagát is. Miért képzelted, hogy ilyen nagyvonalú lehetsz a kis farkaddal, mások rovására? Agyatlanság, esztelenség… ó, istenem.

Totális fiaskó lett a vacsora az elegáns étteremben, melyet tisztázónak és békülőnek szántak. Ember tervez, Isten végez. Pedig kezdetben higgadtan diskuráltak. Ő arról számolt be, miképpen áll a szimfóniás film forgatókönyve. Emőke figyelmesen hallgatta, kérdezgette, lelkesnek látszott. Mondta, hogy ő bízik ebben az ötletben, a zene talán a legjobb, amit az emberiség kitalált magának. Olvasta valahol, talán egy versben, hogy a zene olyan, mintha az élet bocsánatot kérne azért, amilyen egyébként a hétköznapokban. Ha sajnál valamit, az az, hogy nem volt bátorsága hozzá, mert bármilyen hihetetlen ma már, még neki is, gyerekkorában zenésznek készült, elég szépen fuvolázott, felvételizni akart a konzervatóriumba. A tanára szerint volt esélye, hogy bekerüljön, de az anyja kerek perec megtiltotta, kifejtette, hogy a zenészek éheznek, és a zenésznőknek le kell feküdniük a karmesterekkel.

Fuvoláztál? – Nagy Iván ennek nagyon megörült, egyszer játszhatnál nekünk! megvan a hangszered? Igen, anyámnál… az se biztos, hogy

nem dobta ki… kérdés, meg tudnám-e szólaltatni egyáltalán, időtlen idők óta nem volt a kezemben. Ez csodálatos, akkor te kottát is olvasol, ugye? miért nem mondtad? Csak azért, mert szégyellem. A fuvolát? Dehogy, azt, hogy ebben is rám kényszerítette az akaratát, mindenben rám kényszerítette, és néha még mindig.

Nagy Iván következő mondata gyújtózsinórnak bizonyult: Emő, ezt nem szégyellni kéne, csak elfogadni. Igen? tényleg? én legyek az, aki mindig mindent elfogad? lenyel? az anyámat, téged, a drágalátos Lilikédet??? Már nem a Lilikém, én… – a filmíró csak idáig jutott, az ügyvédnő tombolni kezdett: Nem a tiéd? ezt van pofád mondani, pont most?

Az étterem közönsége igazán jól mulatott, mert Emőke úgy fölmérgesítette magát, hogy földhöz vágta a tányérját az erdei göngyölt szűzérmékkel és a kastélyburgonyával, a barnás szósz bepermetezte az abroszt, a parkettát és a szomszéd asztalnál ülőket. Mire azok fölocsúdtak annyira, hogy méltatlankodhattak volna, az ügyvédnő elrohant. Otthagyva őt, rendezze valamiképpen a helyzetet, és persze a számlát. Mindennek a tetejébe nem volt nála elég pénz, általában Emőke fizetett az aranyszínű hitelkártyájával.

Milyen ostobán buktunk le! Betartottuk a megbeszélt óvintézkedéseket, utcán nem mutatkoztunk, ha mégis, sose kézen fogva vagy ölelkezve. Lilikének sok a tapasztalata ezen a téren, kioktatott. Ha titokban randizunk, az ő villájában kell, és mielőtt egymásnak esünk, mindig hívjam föl Emőkét, aztán pedig Kispéter Ivánt, valamilyen ürüggyel, mert ha tudjuk, hol vannak, legalább háromnegyed óráig biztosan nem törhetnek ránk, ez tökéletesen észszerű és logikus.

Csak arra nem számítottunk, hogy Emőkének, mint a kifinomult nőknek általában, van egy saját beépített érzelmi antennája, s az mindig jelzi neki, ha valaki hazudik, ügyvédként sok hasznát vette, nyomozónak is kiváló volna. Az utcáról hívtam föl, azt hazudtam, hogy otthon vagyok, ám az ő érzékeny füle jelezte, hogy nem fedett térben állok, rá is kérdezett, mire én, eltúlzott hangsúlyokkal: Hát hol? itt bámészkodom a nyitott ablakban! ha akarod, becsukom!

Azt felelte, nem szükséges. Húsz perc múltán kopogtatott Lilike bejárati ajtaján, rejtély, hogyan jutott be a külső kapun, anélkül, hogy fölcsöngetett volna, és miként került a villa belső lépcsőházába. Megmerevedtünk, majd elmegy, akárki, súgta Lilike. Reménykedtem, hogy postás, villanyóra-leolvasó vagy futár, Lilike sokszor rendel ezt-azt interneten. Nem sokáig hihettem ilyesmit, Emőke kiabálni kezdett,

azonnal nyissátok ki, pontosan tudom, hogy benn vagytok! – már rugdosta az ajtót az edzőteremben megacélosodott lábával. Kapkodva öltözködtünk, sejtettük, képes és ránk töri, csakhogy a sietve lehajigált ruhák közt nehezen találtuk a megfelelő darabokat, és mire az alsóneműnket sikerült fölrángatnunk, az ajtó már megadta magát, Emőke a virágtartó kőkupával zúzta szét a deszkát, aztán a feje fölé emelte, úgy közelített, a sárga rózsák a földlabdaccsal együtt a parkettára zuhantak. Visított: A kurva anyátok! a rohadt kurva anyátok! szemetek! szarcsimbókok! agyoncsaplak benneteket!

Először engem akart fejbe vágni, úgy lendítette a kőkupát, mintha teniszütővel szerválna, ekkor azonban Lilike oldalról közelített, s a másképp izmos lábával ügyesen kirúgta Emőke kezéből a fegyverré vált kőkupát, mely pörögve röpült oldalra, bezúzva a vitrines szekrény üvegét. Higgadjunk le kicsit, vagy? – Lilike közénk állt. Tartottam tőle, hogy összeverekednek, de csak nézték egymást gyűlölettel. Én térdre estem, s gyerekes kántálással: Emőke, ez nem az… nem úgy… hadd magyarázzam meg!

Az ügyvédnő meresztette a szemét Lilikére, aki kényszeredett mosollyal állta a gyilkos tekintetet, egészen addig, ameddig Emőke arcba köpte, s kihasználva a pillanatot, amíg Lilike megbénult, sarkon fordult, s élesen kopogó léptekkel elfutott.

Tudtam, mindennek vége. Nem felejt, nem bocsát meg. Ígéretes kvartettünk széthullott darabokra. Kispéter Iván se fog megbocsátani se nekem, se Lilikének.

Mi a faszt képzeltem? Hogy lehettem ekkora állat? Mér volt annyira fontos az a néhány kis izomrángás, hogy miattuk szétkúrtam a szerelmet és a barátságot? Életem legnagyobb hibáját követtem el, anélkül, hogy komolyan akartam volna a kósza szexet Lilikével! – már haragudtam rá, ő tehet az egészről. Azt mondtam neki: Szaladj utána, az istenre kérlek, csinálj valamit! Lilike tehetetlenül rázta a fejét, ugyan már, jobb hagyni, majd lehiggad.

Sajnos, nagyon sajnos ekkor Lilikét úgy szájon vágtam, hogy fölrepedt az ajka, folyt a vére onnét, meg az orrából is. Odakapott a kezével, s amikor meglátta a piros lét az ujjain: Na, Ivánka, most jobb? – a másik arcfelét fordította felém: Ha igen, keverj le még egyet, nekem már mindegy. A falon aranyozott Blondel keretű tükör lógott, abban vizsgálta a pofon nyomát, be fog dagadni.

Nagy Iván úgy érezte, filmjelenet szereplője, melyet egy nála is silányabb forgatókönyvíró agyalt ki. Ettől függetlenül újra és újra

lejátszotta az agyában, ahogyan a musztereket szokták a régi időkben, amikor még celluloidra dolgoztak az operatőrök. Átélte, milyen borzalmas lehetett félmeztelen párosuk és az összedúlt ágy látványa Emőkének. Elképzelte, hogy ő találná hasonló helyzetben az ügyvédnőt egy pasival, jaj, tébolyító, fáj, fáj, fáj!

Négy hónap alatt nem múlt el huszonnégy – vagy talán tizenkét – óra úgy, hogy ne pörgette volna le magának a rémes *in flagranti*-t. Hasonló gyakorisággal került elméje vetítővásznára a siralmas kudarccal zárult első békülő vacsora. Meg a második is. Soha többé nem mehetnek abba a két étterembe, az fix.

Pedig eleinte jól alakult. Ezúttal még rongyrázósabb helyre mentek, mint legutóbb, és Nagy Iván alaposabban fölkészült. Emőke szótlanul végighallgatta a magyarázkodását. Aztán érdeklődve kinyitotta a bűnbánati ajándékképpen átnyújtott fehérarany gyűrű bársonyborítású dobozkáját. Fölpróbálta, s megkérdezte, miféle kő van benne, a válasszal – briliáns, természetesen – elégedettnek látszott. Nagy Iván ekkor még tovább ment, fölajánlotta, hogy ha Emőke megbocsát, visszajön hozzá, s együtt maradnak legalább karácsonyig, akkor elveszi feleségül, és nem bánja, csináljanak gyereket, istenem, vannak ma már öregebb apukák is.

Alig beszélt erősebben, mint a suttogás. Dr. Plisszár Emőke szeme tágra nyílt, vagy inkább kerekedett. Hosszabb szünet után észrevétlenül bólintott, hát… jó.

Nagy Ivánnal madarat lehetett volna fogatni. Mit madarat, szuperszonikus repülőgépet. Úgy érezte, megütötte a főnyereményt, révbe ért. Fogadkozott némán, soha többé rá se néz másra, nem flörtöl, még gondolatban sem, és ha sikerül teherbe ejtenie ezt az édes, okos, kívánatos nőt, mindent bedob, hogy jó apja legyen a kisfiúnak. Vagy kislánynak? Azért remélte, hogy srác lesz. Egész életében menekült a felelősségtől és a kötelezettségektől, amelyek a családfő vállát nyomják, kiröhögte barátait, főleg azokat, akik az első válás után újranősültek, néha többször. Idióták. Most egészen másképp látta, először is, az ő esete kivétel, másodszor eléggé idős (öreg?) ahhoz, hogy ezt a projektet tisztességesen végigvigye. Önkéntelenül kacagni kezdett. Fölzúgtak a vonósok, a HATODIK első tétele, Beethovenhez képest szokatlanul lassan, és még szokatlanabbul derűsen, tipegő tánclépésekkel.

Könnyek gyűltek a szemébe, picit homályosan látott. Csak most vette észre, hogy Emőke sír. De mi a baj, kérdezte tétován, most már minden rendben! Az ügyvédnő sóhajtott, semmi sincs rendben…

bosszúból lefeküdtem a barátoddal. Tessék? – nem hitt a fülének, milyen barátommal? Ne idétlenkedj, Ivánnal, Kispéter Ivánnal! Ó… – egyenes pengéjű kard határozott döfése a mellkasban. Erre nem számított. A szája nehezen mozgott, akkor… spongyát rá, kvittek vagyunk.

Emőke akadozva magyarázni kezdte, hogy az nem ilyen egyszerű. Mert őneki a szex Nagy Ivánnal már egy ideje nem olyan jó. Ez viszont baltacsapás a koponya közepére. Miért nem szóltál?

Az ügyvédnő még hevesebben sírt, hogyan lehet ezt megmondani? te miért nem vetted észre? miért nem figyeltél oda rám? nem tűnt föl, hogy én egyre ritkábban kívántam a szexet? néha erőnek erejével kellett rávennem magam! és akkor ahelyett, hogy az otthoni muzsikát próbálnád javítgatni, más puncikba nyomulsz?

Nagy Iván úgy hallgatta, mint akit szélütés ért, lefittyedő ajakkal, merev, kifejezéstelen arccal. Amikor Emőke végre befejezte, annyit bírt kinyögni, hogy nem puncikba, csak egybe. Ez olaj volt a tűzre, na szép, még büszke is vagy rá! – kezdődött elölről nemi képességeinek ostorozása, ami miatt Emőke már régebb óta tervezgeti, hogy kipróbálja mással, tudni kéne, megy-e még. Tiszta őrület, gondolta Nagy Iván, s az első lélegzetszünetben megjegyezte: Érdekes, Lilikének nem volt semmi kifogása a… – nem fejezhette be, Emőke visítva szakította félbe: NEM VAGY TE AKKORA SZTÁR, HOGY SZERETŐT TARTHASS A FIATAL CSAJOD MELLETT!

Másodszor is egyedül maradtál. Amilyen barom vagy, ezúttal se hoztál elég pénzt, hogy kifizethesd a cehhet. Igazából egy fillér se volt nálad, pedig szükség esetére feltöltötted a tárcád, csakhogy aztán otthon felejtetted. Kit hívhatná föl? A barátodat semmiképp.

Végül Lilikét kérted meg, ugorjon oda, ő mentőangyalként hamarosan befutott. Hát igen, rá mindig lehet számítani. Nagy balhé volt? – kérdezte. A filmíró bólintott, képzelheted.

Tűnődött, megmondja-e neki, hogy ők is dugtak.

Minek? – lehajtotta a fejét.

Újabb két hónap múlt el, és egyre reménytelenebbnek tűnt, hogy kapcsolata az ügyvédnővel rendbe jöhetne. Levelek érkeznek tőle, végtelen hosszúságú e-mailek. Grafománná vált, mintha ő volna író, nem te… ha ugyan te annak számítasz.

Mind csüggedtebben részletezi, hogy ők ketten miért nem lehetnek

többé együtt. Ha Nagy Iván nyíltan rákérdez, ezek szerint nincs remény, ismétlődve halkuljon el, tűnjön ki a képből? – rendre azt a választ kapja: NEM TUDOM.

Akkor ki tudja?

Mester, arról volt szó, boldog érzelmek kélnek, amikor megérkezünk vidékre.

Mi lesz már?

II.

A vegyesboltban kapható a *Népszabadság,* de csak két példányt hoznak ide, aki kapja, marja. Nagy Iván reggelenként fölsétált a meredek, balra kanyarodó emelkedőn, volt, hogy már elhappolták azt a kettőt. Az egyiket az asztalos szokta megvenni, a másiknak nincs állandó vásárlója, arra csaphat le ő, föltéve, hogy időben érkezik.

Ha sikerült, visszaballagott a házba, és a neszkávé mellett futotta át a fedett verandán, az enyhén imbolygó padon. Kevés öröme telt a hírekben. Ma azzal szomorította el a valóság, hogy Magyarországon életbe lép az úgynevezett jogi határzár. A műszakit már megépítették délen, ahonnan a menekültek csoportjai érkeztek. Mostantól szigorodik az embercsempészés szankciója, továbbá azonnali kiutasítással jár a műszaki határzár megrongálása vagy átlépése. A kormány

Bács-Kiskun és Csongrád megyére a tömeges bevándorlás miatt válsághelyzetet hirdet. A röszkei közúti határátkelőnél a migránsok és a magyar rendőrök összecsaptak, több száz ember sérült meg. A közbiztonság védelme érdekében harmincnapos részleges határzárat rendeltek el a Röszke–Horgos átkelőhelyen. Zár, zár, zár.

Migráns… ez az új szó. A menekült miért nem jó?

Reggelizni kéne. Nincs kedve se megmozdulni, sem egyedül enni. Mi legyen?

Hova az istenbe menjenek azok a szerencsétlenek? Átveszkelődtek több országon, és nincsen semmi hovalétük! – ezt így tegnap este olvasta egy magyar gróf erdélyi regényében. Sok érdekesre bukkant, az autót gépnek hívja a szerző. Behajtott a faluba a géppel. Melyet persze mindig sofőr vezet, aki meg a gépész. Vagy: a főhős döfetett magának a szabóval egy új zakót. A könyv a harmincas években íródott, a századelőn játszódik. Ma is így mondják ezeket arrafelé?

Nemrégiben még Erdélyből özönlöttek át hozzánk az ottani magyarok, igaz, nem ilyen sokan. De csak mert zárva volt a határ.

Éles dudálásra kapta föl a fejét. Ismerős autó ereszkedett alá a kanyarban, a kelleténél gyorsabban. Ööö… Lilike új kocsija, az amerikai városi dzsip. Fekete dukkózásán szánkázott az ég visszfénye. Lilike szakavatott fékezéssel húzott a kétszárnyú fakapu elé, melyet a filmíró még soha nem nyitott ki, azt se tudta, hol a rozsdás vasláncon függő ELZETT-lakat kulcsa. Ő a Citroënt az út túloldalán állította le, a homokos öblösödésen, az ottani cigány család fejének engedélyével: Itt hagyhassa nyugodtan, nekünk már rég nincs se autónk, se semmink!

A Chrysler feltűnést keltett, Lilike a testére feszülő sötét bársonynadrágban és -dzsekiben még inkább. A cigányok kiszaladtak az utcára, a fölső szomszédokkal, a svábokkal együtt. Róluk lehetett tudni, hogy Németországba készülnek átköltözni, a rokonaikhoz, akiket a világháború után telepítettek ki. Akkor az egész falu sajnálta az eltávolított sváb famíliákat, most meg őket irigylik.

Lilike fedeles kosárral és demizsonnal érkezett, Nagy Iván átvette mind a kettőt. Lilike léptein látszott, hogy táncos. Bokacsizmájának magas sarka kör alakú mélyedéseket hagyott a talajban. *Also,* itt lakol te?

Meglakoltam, gondolta, de azt felelte: Igen… honnan tudod? Ivánka, én mindig mindent tudok, nem vetted még észre? – a küszöb előtti repedezett járóköveken leverte a csizmájáról a félnedves homokot, azért a füvet nyírhatnád, vagy? Hát, nincs mivel. Kasza? – Lilike mosolygott, ahogyan csak ő tud. Nagy Iván sosem értette, hogyan lehet ennyire hibátlan és hófehér a fogsora.

A szőke táncosnő kipakolt a kosárból, annyi holmit, mintha feneketlen volna. Francia sajtot, osztrák fölvágottat, angol szeletelt bélszínt, olasz tésztát, norvég lazacot, ki tudja, milyen nációjú cipókat és pinduri kakaós csigákat, ír sós vajat, német Mumm pezsgőt. Ez nem a proletár internacionalizmus, hanem a burzsuj, gondolta Nagy Iván. Élvezettel figyelte, ahogyan Lilike otthonossá varázsolja az eredetileg füstös konyhát, melyen a cserepes tetőig érő nyiladékot már betapasztották, s vakolatlan téglakéményt építettek oda.

Készült az ebéd, sebesen, Lilike szakavatottsága földerítette a filmírót. A kérdései viszont lehangolták.

– Akkor most tulajdonképp mi a helyzet Emőke és közted?

– Az én (volt) Ivánommal örök harag? Nem akarnátok kibékülni? Nyugodtan rám kenheted az egészet.

– A tanácsadási káeftével mi lesz?

– Meddig akarsz itt remetézni, most komolyan?

Vállvonogatás, fintorok.

Lilike elvesztette a béketűrését: Ne bolonduljál már meg, Ivánka, végre egyenesbe kerültél, megtaláltátok a helyeteket mind a ketten, úgy emberileg, mint pénzkeresetileg, tiszta hülyék vagytok, érdemes fölrúgni az egészet, pusztán azért, mert kurválkodtunk egy picit? főleg én?

Ez volt a legfontosabb kérdés. Ám erre se tudott választ. Lilike átmeneti haladékot adott, jó, együnk!

Megterítettek a teraszon. Nagy Iván osztályon felülinek találta az ebédet. Sajtleves bacondarabkákkal, bazsalikomos lazacos tészta, aztán a kakaós csigácskák növényi tejszínhabbal, végül pedig a csésze *mélange* – Lilike kotyogós kávéfőzőt is hozott. Tejhabot nem tudott csinálni, flakonos műtejszínnel helyettesítette, fahéjszóratról viszont gondoskodott, ügyesen szív alakba rendezte. Utána kibontotta a Mumm pezsgőt, durranás nélkül, s a hosszúkás poharakba töltötte. Azért lehetne itt jégszekrény, de sebaj. Koccintottak.

Csinn-csinn! – Lilike mosolygott, most akkor próbáljuk rendbe rakni, amit szétdúrtunk! Dúltunk, gondolta a filmíró, de nem szólt. Vagy kúrtunk. Hogy időt nyerjen, közbevetette: Megy a hazaköltözés? Alakul, már két tánciskolám van, nagyjából tele kurzusokkal, kint csak egy maradt, azt kell még leépítenem, meg ugye a boltot, amit Pestre fogok áthelyezni, tíz-tizenkét hónap, másfél év max… ez nem fontos, mi az utolsó híred Emőkéről?

Nagy Iván huzamosabb hallgatás után elslattyogott a kék dossziéért. Turkált benne, megtalálta Emőke utolsó e-mailjének printjét. Lilike átvette, összehúzott szemmel – már szemüveg kéne neki – elolvasta. A fontosabbnak talált sorokat félhangosan. A filmírónak fájtak ezek, még most is, ugyanúgy.

ha találkozunk, csalódott vagyok, és ha nem, akkor is

már nincs köztünk értés, mindenki csak a sérelmeit zsolozsmázza

rájöttem, hogy te nem is tudod, nem tudhatod, milyen vagyok én igazából,

őszintén, egyszer se láthattál olyan lazának, olyan odaadónak, mint a hülye Doki, vagy Pierre, az előző pasasom, így nem is sejted, mit hiányolok, mert tévedsz, Lilike csak az utolsó csepp a pohárban

szemtől szembe azt se tudtam bevallani soha, hogy mindig annyira féltem, nem tőled, mindentől: a korkülönbségtől, attól, hogy veled úgyse lehet gyerekem, hogy nem vagyunk hagyományos, kispolgári család, olyan giccses, amilyenre én vágyom, azon te csak röhögnél

sose mertem elengedni magamat, nem mertelek vagy tudtalak igazán akarni, azt is titokban csináltam, te nem érezhetted, hogy mi mindent lepleztem, és folytattam piti küzdelmeimet, a játszmákat, a szánalmas kis zsarolásokat, hol voltál, hova mész, miért nem telefonáltál

kapcsolatunk elején több barátnőm kérdezte: mit akarok tőled, a legrosszabbat hozod ki belőlem, pasikkal én soha nem viselkedtem így, mint egy jégkirálynő, pedig veled semmire se vágytam jobban, mint a feloldódásra

és egy ponton beletörődtem, hogy az már sose lesz, elrontottam, mennem kell egy úton, ahonnan nem lehet visszafordulni, döbbenten láttam, téged ez nem zavar, mintha nem érzékelnéd, milyen kibaszott sündisznó, szemét vagy zsörtölődő

vagyok, folyton elégedetlen, ráadásul őszinteség helyett elhallgatok és hagyom magam, ahelyett hogy küzdenék, beleadnék apait-anyait

nem értettem, miért fogadsz el ilyennek, miért nem rázol meg, pofozol fel, küldesz a fenébe

ami nem volt jó igazán, azt sose bírtam elmondani

emlékszel, az elején hányszor volt konfliktus a szex miatt? akkor még akartam pedig, később már nem, ezzel is büntettelek, magamat is, jóval a lilikézéseid előtt

sikerült hermetikusan elzárnom, hogy ki vagyok én, mit akarok, sokszor nagyon jó veled lenni, beszélgetni, és tudni, hogy elfogadsz, de csak egy részt mutatok, többet nem tudok

az igazi intimitás számomra elveszett, mert lezártam magam, a végén már teljesen, és egyszerűen nem bírok kinyílni neked

olyan kurva szép lenne, ha írnék egy szerelmes levelet, hogy megbocsájtok, kezdjük újra, tiszta lappal, folytatódhasson ez a történet, ahogyan több hónapi testi-lelki szenvedés után megérdemelnéd, és hidd el, ha adni

tudnám, ami neked hiányzik, nem gondolkoznék rajta

de nem megy

én is voltam mocskos, voltam hazug

nem ez a lényeg, hanem

hanem hogy hiába szeretlek, mégsem annyira, mint te engem

nincs megoldás

ez a helyzet

el kéne fogadnunk

sírok már megint

Sír, morogta Lilike, ige és főnév. Tessék? Ez egy vers, a gimiben tanultuk, írta Jobbágy… Jobbágy valaki. Károly! – Nagy Iván, készségesen. Lilike bólintott, igen… fú, ez a te Emőkéd azért sürgős pszichológiai kezelésre szorulna. Jár! – a filmíró.

Hallgattak egy darabig, a helybéli madarak énekét Lilike vigasztalónak, Nagy Iván gyászosnak érezte. Te mikor láttad Ivcsit utoljára? A szőke táncosnő némán számolgatta: Körülbelül akkor, amikor téged elküldött melegebb égtájakra… rögtön utána engem is… megérdemeltük… szóval úgy négy hónapja. És hiányzik? Nagyon.

Nekem is.

Lilike Nagy Iván tarkójára engedte a tenyerét, könnyed mozdulattal, mintha egy pici madárka szállott volna rá. Egy kolibri. Szerintem előbb a barátságotokat kéne valahogyan összetákolni, az fontosabb, mint a… érted.

A filmíró értette. Igazat adott. Már csak azért is, mert a zenefilmet semmi áron nem akarta föladni. Azon akkor is dolgozhatnak, ha a barátság nem áll helyre. A munka az munka.

Lilike, kezdte óvatosan, te megbántad? Dehogy, nekem az az elvem, hogy nem bánok semmit se, mint Piaf. Értem… és arról mi volna a véleményed, hogy… ha már így alakult, akkor… szóval… tehát hogy mi ketten, izé… járjunk?! Ivánka, édesem, ezen azért már túl vagyunk, igaz? Igen… akkor bocs – gyűjtötte az erőt a következő kérdéshez: Én azt szeretném még kérdezni tőled, hogy… erre te vagy a legmegbízhatóbb forrás… Bökd már ki, ne félj! Jó, akkor őszintén, de

tényleg, milyen vagyok én az ágyban? Lilike elnevette magát, hogy jön ez ide? Csak úgy, hogy Emőkének nem feleltem meg. Biztosan akarod, hogy mondjam?

Ő bátran bólogatott, ám a szemhéja finoman remegett. Nézd, Ivánka, hogy egy pasi milyen az ágyban, az attól függ, kivel… alapjában véve minden férfi béna, amikor arra kerül a sor, rendszerint mi, nők oldjuk meg a dolgokat… ha igazán akarjuk. Vagyis… ezek szerint Emőke nem akarta igazán? Hát nyilván. És te, amikor elkezdtük kis titkos játékainkat, mit akartál? Kis titkos játékokat… én sose férek a bőrömbe.

Később arról érdeklődött, hogy a NAKI & PE rendeléseit a másik Iván folytatja-e. Mi történik a páciensekkel, egyikük lemondta őket? Nagy Iván azt felelte, ő biztosan nem, ez eszébe se jutott. Egyáltalán tudod, kiket vállaltatok? Nem, beírtuk a spirálfüzetbe, ott van az üvegasztalon. Majd elugrom, és intézem, ajánlotta Lilike. Megnyalta az ajkát, ahhoz mit szólsz, hogy most hívjuk föl szépen az én Ivánomat, ha ugyan az én Ivánom még.

A filmíró sóhajtott, csóválta a fejét. Azt nem bírom… nem merem, gondolta. Majd… még nincs hozzá… – dünnyögte. Akkor ez is rám marad, összegezte Lilike. Sütkéreztek egy darabig. Utána kérte, Nagy Iván mutassa meg a kertet.

A telek két részből állt, a felsőre épült a ház, az alsóban bokrok és fák. Mind a kettő lejtett, fönt kissé, odalenn eléggé. Alul, a hálókerítés közepén alacsony vaskapu, félig nyitva. Nem félsz, hogy betörnek? Ugyan, mit vihetnének el? amúgy is itt a patak, csak a szarvasok tudnak átugrani, de ők sem akarnak.

Kisétáltak, követték a patakot. Elég magasan állt benne a víz, Nagy Iván emlékezett háztulajdonos korából, hogy nyár közepén általában csak a meder fenekén csordogál.

„Jelenet a patakparton", gondolta, második tétel. *Andante molto mosso.* Bár a Bärenreiter-kotta szerint: *molto moto*. A Mester szerint halkan kell, és igen mozgalmasan. Na, most ez tényleg tök mindegy.

Lilike lendületet vett, s átszökellt a patak túlsó partjára. Úgy látszik, mégse csak a szarvasoknak megy. De nekem biztosan nem. Lilike haja úgy úszott mögötte a levegőben, mint egy aranymadár. Bokacsizmája orrára érkezett, szinte spiccelt, így a sarka nem döfődött a földbe. Valószerűtlen látvány volt azon az elgyomosodott mezőn. Kacéran intett a filmírónak, kövesse a példát. Nagy Iván rázta a fejét, ő nem

szarvas, nem is acélizmú szőke táncosnő. Ám Lilike addig-addig nógatta, míg hátrált, nekifutott, és a patak túlsó felén placcsant a vízbe. Erre számított. Kétségbe volt esve. Lilike nevetett, nyújtotta a kezét, s fölhúzta. Semmi baj, egy kis víz.

Meg sár.

Szar, tette hozzá magában.

Leültek a nyeszlett fűzfácska tövében. Már nincs mit mondani.

Csiviteltek helyettük a madarak, szokatlan élességgel. Pacsirták? – Lilike. Tőlem kérded?

Csirip-csirip, pitty-pitty, pitty.

A HATODIK-ban a második tétel végén Bartha Dénes szerint Beethoven a fülemüle, a fürj és a kakukk koncertjét reprodukálja. Schindler, aki megbízhatatlan forrás, elmeséli, hogy a Mester Heiligenstadt környékén esti sétája során leült a gyepre, egy szilfának támaszkodva, s megkérdezte őt, hallja-e a sármány dalát. Nagy Iván nem tudta, hogy létezik ilyen nevű madár. Schindler rázta a fejét, csend volt. Ne feledjük, Beethoven füle ekkor már alig teljesítette a feladatát. Ekkor a Mester állítólag kijelentette: Itt írtam a patakparti jelenet zenéjét, fölöttem a sármányok, köröttem a fürj, a fülemüle és a kakukk dalolt, társszerzőim voltak. Mire Schindler érdeklődött, a sármány éneke miért nem került be a darabba. Erre Beethoven megadott korábbi taktusokat, ahol igenis a sármány hallható.

Ki hiszi el, hogy a gyepen komponálta volna az egész tételt?

Jan Caeyers szerint viszont fürj, pacsirta és kakukk. Nagy Iván mind a két könyvet lehozta magával a falusi csöndbe. Lehet, hogy a pacsirta és a fülemüle ugyanaz? A Wikipédia szerint nem, a pacsirta *(Alauda arvensis)* népies nevei szántóka, dalos pacsirta, szántó pityer. A fülemüle, más néven csalogány *(Luscinia megarhynchos)* viszont a madarak osztályának a verébalakúak rendjébe, ezen belül a légykapófélék családjába tartozó faj. Megeshet, hogy a fordító szavazott a fülemülére, ki tudja, hogy mondják ezeket hollandul. És akkor még a szegény sármány, ugye. A sármányfélék *(Emberizidae)* a madarak osztályának verébalakúak rendjébe tartoznak. A jelenlegi rendszer nem bontja tovább alcsaládokra. Isteni.

Nagy Iván hanyatt dobta magát, behunyt szemmel hallgatta az őszi madárkórust, s a fák lehulló levelének lágy neszét. Caeyers fontoskodó megjegyzését elhessegette az agyából, miszerint Beethoven kakukkja

nagy tercet énekel, míg a valóságos kakukkok inkább kis tercet.

Pihent agyú szakemberek. Én bezzeg semmihez sem értek, annyira hogy…

Késő bánat, ebgondolat.

Lazíts.

Megfogadta saját tanácsát. Úgy érezte, fokozatosan könnyebbedik. A végén még fölrepül.

III.

A vénséges vén Sony zsebrádió – valaha milyen korszerű volt – a hírek végén arról tájékoztatott, hogy egy Los Angeles-i bíró, George H. King friss döntése szerint a közismert *Happy Birthday to You* című dal közkincs.

Nagy Iván éppen borotválkozott, megszokott módján hárompengés Wilkinson lehúzóval, és kissé megvágta az állát, folydogált a vére a fehér szappanhabra. Közkincs? mér, eddig magánkincs volt? – a jogász esze kellett, hogy fölfogja a kis színes (vagy annak szánt) hír értelmét. Eddig tehát jogdíjat fizettek érte valakinek. Homályosan derengett neki a folyosói anekdota a filmgyárból, miszerint egy amerikai háziasszony bejelentette, ő találta ki a zenét és a szöveget a sógora ötvenedik születésnapjára, azóta neki pöngetnek a jogvédő hivatalok, baromi eredeti! – már emlékezett, az a rendező mesélte, aki erősen raccsolt. Bajomi ejedeti.

A fél arca még habos volt, amikor zörgettek az üvegbetétes ajtón. Bözsike nézett be, a foltokból szőtt arcú asszony, aki a faluban a postás szerepét játszotta, napi egy óra hosszban, nyugdíjasként. Biciklin közlekedett, lejtmenetben kislányos boldogsággal, dombra föl pedig hatalmas nyögésekkel, az utolsó métereken már állva a pedálokon, de csak megoldotta. Errefelé úgy mondják a parasztok: Gyorsabban megy lenek, mint fönek! – a kiöregedett autókkal kapcsolatban hangzik ez el, amelyekkel járnak. Új kocsija csak annak van, akinek a kinti rokonság küld Ausztriából vagy Németországból.

Bocsánat, nyögte Nagy Iván, látva Bözsike széles mosolyát. Nem azé, csak úgy nézel ki, mint egy félmikulás, hahaha! itt írgyad alá! – szétnyitotta a pecsétes és viharvert füzetet, a rubrikákban rábökött az egyik sorra. A filmíró odafirkantotta a nevét, közben Bözsike göcsörtös ujjait bámulta, s a körmök alatt a piszoksávot. Kiskerti munka, gondolta. Megkapta a levelet. Rögtön látta a feladót. Torkába

csusszant a szíve.

Visszament a kezdetleges fürdőszobába, az ipari múzeumba való forgókerekes Hajdú mosógépre rakta a borítékot. Miért küldte ajánlva? Befejezte a borotválkozást, timsóval kezelte az állán a sebet, sziszegve tűrte a csípést. Hol olvassam el? Kiment a teraszra, az imbolygó padra.

Azt se tudom, hogy szólítsalak. Ivánka? Nagy úr? Te rohadék? Volt barátom? Vagy mi a lószar?

Gyűlölnöm kéne téged, de valahogy mégse. Egyre gondolkozom, mi legyen. Senki se rúgott bele ekkorát a petyhüdt seggembe, mint te, meg a drágalátos Lilike, a kis poligráf [ezt áthúzgálta vízszintes vonalakkal] poligám. De bazmeg figyelmeztethettél volna, hogy ilyen! Tiszta jó lett volna, ha nem ér ennyire készületlenül.

Meg tudnálak folytani, [hm] hogy pont te, de most meg azt hiszem, nem számít, hogy eggyik [hm] vagy másik vagy te. Minnél [hm] tovább gondolkodok, [hm] annál szarabb az ügy. De nem gyűlöllek, és azt se értem, hogy közbe [hm] hiányzol. Ilyen barátom mint te sose volt még nekem, nőm az meg lehet annyi, amennyi kell [ezt

is áthúzgálta] több.

Lilike erőssen [hm] békülni akar, és amilyen marha vagyok, a végén hagyom magamat, tiszta őrület, komolyan mondom.

Előbb viszont beszéljünk mégis. Ha benne vagy, hívjál föl, a számom a régi. Mondta Lilike, hogy nincsen vifid a faluba, [hm] azért írok egy ilyen póstai [hm] levelet. Remélem megkapod, ekszpresz ajálva [hm] megy.

Iván.

A másik.

A filmíró ujjai nedvessé váltak a verejtéktől. Legszívesebben azonnal tárcsázta – helyesebben: bepötyögte – volna a barátja számát, csakhogy a telefonszolgáltatója, mely úgy hirdette magát: TELJES LEFEDETTSÉG (pfúj, mennyi e), ezt a falut a jelek szerint nem sorolta a teljességbe. A házban olyan gyönge a térerő, hogy fölösleges onnan próbálkozni, az ember fölkaptat a dombra, ha telefonálna. Wifi egyáltalán nincs, arra be kéne fizetni, szükség esetén el lehet autózni Tatára, ott van egy NETCAFÉ-nak titulált kocsmaszerű presszó.

Amúgy sem árt megfontolni, mit is mondjon, nehogy elrontsa. Örült,

hogy Kispéter Iván lépett. Ő ugyanerre készült egy ideje, ám nem gondolt a régimódi levélírásra. Kinek jut eszébe ma még a posta – a boríték, a bélyeg –, mint kommunikációs mód? Csak Ivcsinek, mert ő… úgy… némiképp a múltban maradt. Pedig egy tízessel fiatalabb, s egész életében híradástechnikai eszközökkel dolgozott, tehát fogékony az ilyesmire. Lehet, hogy éppen ezért, a szabadidejében nem akar.

De jó volna, ha kikalapálhatnám, amit elgörbítettem… -tünk, a hülye Lilikével, mert azért ő kezdte! Eh… mindegy most már.

A dombtetőre sietett, hívta a barátját, még lihegett. A hangmérnök nem vette föl. Hm, talán ezt játssza, hogy én jelentkezzem, és le se szarja? Á, ő nem olyan. Én vagyok olyan… bizonyos mértékig. Amikor Emőke keresett, hogy találkozzunk még egyszer, beszéljük meg, ne váljunk szét haraggal, napokig fújtattam, nem méltattam válaszra az esemeseit sem. Aztán mégis beszéltünk, találkoztunk a kis helyünkön, ahová azelőtt sokat jártunk, az olasz szendvicsről elnevezett étteremben. Rosszul sikerült, ahogyan újabban minden.

Még aznap éjjel írt.

szar tőled elválni minden egyes alkalommal, mikor tudjuk, vagy legalábbis úgy érezzük, hogy a „közös“ karnyújtásnyira van, csak egy „igen”, egy ölelés, aztán minden mehet tovább… annyira egyszerű lenne, és ha Lilikéd volna csak a baj, megpróbálhatnánk

de valamiért nem tudok most (?) még (?) (már (?) hinni benned

pedig hiányzol qurvára, főleg amikor egyedül hazaérek az üres lakásba

valami eltört

érdemes-e a már nagyrészt rutinná vált életünkbe visszakerülni

még mindig rengeteg harag, düh, indulat munkál bennem, ami persze felszínen levő érzéseket jelent, ez talán jó, de el nem haragudottakat is, ami ennyi idő után

szar

egyelőre mindketten boldogtalanok vagyunk, de csak én gondolom, hogy most együtt se lennénk boldogok? vegetálnánk, attól félek, szerintem azt már egyikünk sem akarhatja, túl idősek vagyunk ahhoz, hidd el, én is, és túl sok időt töltöttünk ilyen állapotban

életre, igazi életre kell kelnem, akár ebben, akár egy másik kapcsolatban,

csak úgy érdemes, a pszichológusom is ezt mondja

az a legfájóbb, hogy veled, akiről eleinte azt hittem, a világon mindenkinél jobban megért, erről még csak beszélni se lehet, vagy én nem bírok

ha úgy könnyebb, hidd azt, hogy én vagyok a hibás, a türelmetlen kis kurva, aki nem találja önmagát, és közben téged elveszít

nyilván erre se válaszolsz, pedig okosabb volna, akkor legalább te is eltűnődnél, hogy mit akarsz, nem csak tőlem, az életedtől, erről is jó lenne egyszer veled beszélgetni, nem pedig egy szakemberrel, egy idegen nővel, alkalmanként tízezerért

gondolok rád sokat, én nem bírok aludni, neked jó éjt, szép álmokat

Nagy Iván akkor még nem kezdte meg falusi remeteségét, a lakása konyhapultjánál ült, amikor megkapta ezt az e-mailt. A notebook és két gyászgyertya fényében kortyolgatta a néhány napja kibontott s a jégszekrényben árválkodó vörösbor maradékát. Vizespohárból, juszt is! A háklis ügyvédnő alkoholt csak arra tervezett pohárból – lehetőleg metszettből vagy kristályból – volt hajlandó inni. Ő viszont úgy nőtt fel, hogy borospoharat vagy pezsgőset odahaza sose látott. Legföljebb filmen. Esetleg a *Haas és Czjek* kirakatában. E bolt cégtábláján az állt: KFT. A szocializmusban talán az egyetlen káefté volt idehaza, és az is csehszlovák.

Újra a képernyőre pillantott. Sokat gondol rám, a kurva anyját! A büdös kurva anyját! Higgyem, hogy türelmetlen kis kurva… mért kéne hinni, ha egyszer az. Rohadjon meg!

Letörölje a levelet, vagy mentse az EMLŐKE nevű dossziéba? Abból is mekkora patália lett, amikor észrevette, követelte, hogy töröld az L-t. Engedelmeskedtél, de a szakítás után visszajavítottad, toll a fülébe! Szeretett leselkedni, hallgatózni, nyomozgatni a hülye qurva. Á, nem kurva, csak hülye.

Volt már abban a dossziéban sok korábbi üzenet, irat és egyéb file között az elmúlt hétről kilenc e-mail az ügyvédnőtől, ez a tízedik. Napi 1,43 leveles átlag. Ő csak kétszer válaszolt. Akkor még szétfeszítette a düh. Egyet Kispéter Ivántól is kapott:

BOCSÁNAT BOCSÁNAT

– és így tovább. Válasz nélkül hagyta. Nem akarta ezt:

DÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEG

DÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEG

DÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEG

DÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEGDÖGÖLJMEG

– stb.

Indulatai már elmúltak. Ivcsi legalább annyira hiányzott neki, mint Emőke.

Félúton járt a domboldalon a házhoz, amikor Kispéter Iván visszahívta. Színtelen hangon beszélték meg, hogy délután kilátogat a faluba. Ha Nagy Iván elugrana érte a tatai vasútállomásra, megköszönné.

Kispéter Iván sápadtnak és soványnak látszott, amikor leereszkedett a kettes vágány mellett a vagonajtóból. A haja ritkább, a háta görbébb. Csak a szeme villogása a régi.

Vérteshajdú felé a náthás Citroënben (szipákolt és köhögött) csak ő beszélt. Hogy vett egy használt Skodát, de még nem meri vezetni, annyi a javítanivaló, most keres megbízható szerelőt. Hogy Lilike fölajánlotta, megkaphatná a budapesti cég egyik kis Opeljét, talán Corsa, de a jelen helyzetben inkább nem kéri. Hogy lassan semmi munkája nincs, a nyugdíjig még hét év, ki kell találnia valamit, beiratkozhatna munkanélkülinek, odáig azért nem szeretne süllyedni, van egy kis tartaléka, hála a tanácsadásnak, most ugye az sincs többé. Nagy Iván erre se szólt semmit. Szerintem te már bőven lehetnél nyugger, mondta a hangmérnök, vagy nem? Tulképp igen, asszem meséltem, hogy beadtam a papírokat, csak az a baj, hogy nem sokszor voltam munkaviszonyban, és akkor se mindig fizették a tébét… nyúlik az ügyintézés, mint a rétes, így megy a mi országunkban.

A hangmérnök a kertkapu fémszerkezetének fölső, vízszintes rúdjába beleverte a fejét, éleset koppant. Legyintett, semmi baj, noha mind a ketten tudták, fájt neki, masszírozgatta. Jóformán meg se nézte, mégis elismerően biccentett a házra. Elfogadott egy kávét, melyet a filmíró – Lilikének hála – erősre főzhetett, ahogyan Kispéter Iván szerette, tej nélkül szervírozta, két kockacukorral. A fedett teraszra ültek, bár szemerkélt az eső. Búbánatos szürkeség vette őket körül, hallgatták a vízcseppek álmosító neszezését.

Akkor… beszéljünk… beszéljük meg, ajánlotta a filmíró. Jobb javaslatom van, így a hangmérnök, hagyjuk a büdös pébe, ami vót, vót, nekem ez a barátság fontos, és még a szar is le van szarva! – úgy emelte a mázas kávéscsészét, mintha koccintani akarna.

A filmíró odacsapta a sajátját, az edényke elvált a fülétől, hulltában a forró kávét igazságosan kettéosztotta mindkettejük nadrágjára. Jaj! – Nagy Iván talpra ugrott. Kispéter Iván sziszegett, a fene… milyen zaj? Hogyhogy zaj? Nem azt mondtad?

Nagy Iván csóválta a fejét, te, mi van a füleddel? Romlok, öregszem – Kispéter Iván sóhajtott, hetvenszázalékos halláscsökkenés a jobbon, harminc a balon, öregem, iszonyú… szájról olvasok, mint egy idióta, a kurva életbe, tartok a teljes csönd felé. Olyan miniatűr betehetős készüléket nem kaphatsz? De… mikor majd süket leszek… egy süket hangmérnök! fú de szar ügy!

Miért, ha Beethoven lehetett süket? oszt mégis milyen sokra vitte! – behúzta a nyakát, ez azért hülye poén. Az ’oszt’ már a falu hatása, gondolta. A barátja legyintett, ő pedig azon merengett, vajon melyik érzékszervének elvesztése sújtaná annyira, mint ez Kispéter Ivánt. Talán az agyáé. Lehet élni agy nélkül? Hát, ha úgy körülnézek magam körül, elég sok ilyet látok.

Jólesett egy kis csönd, mely voltaképp madárcsevejből, szellősuhogásból, falevélneszezésből és távoli kutyák ugatásából tevődött össze. Az eső már elállt. Hamarosan egy traktor düb-dübje vette át a fő szólamot.

Később ünneplőruhás férfi szólt be a kerítésen, kalapemelgetve: Győjjenek az urak át a lakodalomba, mindenki a vendégünk! Mit beszél ez, forradalom? – Kispéter Iván. Nem, lagzi… jól van, Pista bácsi, benézünk! Rendbe, de ha sokat vacakónak, megzabájja a nép a javát, a kultúrba győjjenek az urak, én vagyok ám a vőféjj, éneklünk is, táncolunk is!

Na, még csak az hiányzik, gondolta a filmíró. Hallottad? – kérdezte a barátját. Ezt igen, annyira ordít. Nagy Iván rájött, hogy ismeri ezt a kalapost, ő Pista bácsi, azaz Foxi, a kovács és lakatos a faluban. A kapuját maga gyártotta, szénfekete madarakból álló, kerekded izé. Hát… ív. Alatta a nyitható szárnyak viszont őzszerű négylábúakból. Vérteshajdúból jöttem, mesterségem címere: őzmadár.

Most már ki lehetett venni a nagybőgő mély brummogását, a dombon túlról szivárgott ide, ha erre fújt a változékony szél. És a zenét hallod?

Nem… de a fejemben szól a HATODIK, azt nagyon szeretem.

Nagy Iván a lakodalmas rockra figyelt, Kispéter Iván pedig a szimfónia harmadik tételére. *Allegro*. Hm, „vígan mulatnak a parasztok", gondolta. Agyát kitöltötte a zene, jó kedvre derítette, mégis valamiféle szomorúságot érzett. Lilike jutott eszébe. És Emőke.

Nagy Iván, a gondolatolvasó: Figyeljél… nem akarnád elmesélni, hogy is volt az, amikor összejöttetek Em… az ügyvédnővel? Kispéter Iván, taktusnyi szünet után: Nem jöttünk össze, telefonált, hogy az adóügyet meg kell beszélnünk, akkor is, ha te fölszívódtál, mint a kokain. Így mondta? Igen, szó szerint… állítólag régebben sokat kokózott, valami Dokival, a belgyógyász szerelmével, szívták a csíkokat számolatlanul, utána valami Pírrel is… Pierre-rel, javította a filmíró. Okés… állítólag miattad állt le… de most szív megint, azt írta… ímélezni szokott.

Tehát neki is, állapította meg a filmíró. Ez már egy levélregény, dünnyögte, *Az ifjú Werther szenvedései*. Tessék? Ivcsi, nem hallod, vagy csak nem tudod, mi az? Mi mi? Goethe regénye, melyet levelekben írt, Werther reménytelen szerelmes, aki megöngyilkálja magát a végén!!! Jóvan, na, azért ne ordítsá, még nem vagyok süket… – elnevette magát, csak majdnem.

Elmesélte, hogy Emőke a laborba jött, a hivatalos papírokat az üvegasztalra eresztette, aztán meztelenre vetkőzött, ruháit az egyik székre hajtogatta, s így szólt: Durva baráti szex legyen! – minthogy ő tátott szájjal nézte, hozzáfűzte: Ez csak ma van!

És aztán? Aztán, hát… benyúlt a sliccembe, meg se várta, hogy én is nekivetkőzzek, hanem ott az üvegasztalon, gyorsan.

És te nem bírtál ellenállni, ugye? – Nagy Iván, fölkínálva. Tessék? Nem bír-tál el-len-áll-ni?! Ja… bírtam volna… nem akartam, haragudtam rád, te fasz! muszáj ezt kitárgyalnunk? akkor te meg részletezd Lilikét! vagy inkább ne! énnekem elég, amit ő elmondott! több, mint elég!

Gyorsan át semlegesebb témákra, gondolták. A hangmérnök tőmondatokban tájékoztatta a filmírót, hogy dr. Plisszár Emőke adóügyben nem intézett semmit, viszont töröltette magát a cégből, maradtunk ketten, NAKI. Lilike viszont a NAV-os ismerősével elsimíttatta az ügyet, csak háromszázötvenezer forint bírságot kell kiköhögni, meg az elmaradt áfát. Csak? – a filmíró visszafelé szedte a levegőt. Igen, mer kilencszázezerről indult! és Lilike titkárnője pedig a spirálfüzetből végighívogatta a bejelentkezett pácienseket, hogy

lemondja a termineket.

Termin… ez Lilike szava, tudták mind a ketten. A titkárnő mindenkinek azt mondta, sűrű elnézést kérünk, egy hónapos továbbképzésen kell részt venniük a doktor uraknak, kamarai előírás, kötelező.

Ügyes.

Az irodát Lilike visszavette, már ki is adta egy természetgyógyásznak, nekünk úgyse kell, majd csináljuk szordínósan nálad, vagy nálam – a hangmérnök. A filmíró nem szólt semmit. Ha csináljuk, gondolta. Ehelyett azt kérdezte, erős hangon: Ivcsi, neked… hm… rendesen fölláll? A barátja körbetekintgetett, hallják-e a szomszédok, aztán, csöndesen: Igen, többé-kevésbé. Nagy Iván nem érte be ennyivel: Többé… vagy kevésbé?

Hát… amióta ez van, kevésbé… de csak ritkán próbálom, néha Ritával… képzeld, ő már csak pénzért… átment profiba. Prostiba? Apám, te is süket vagy? pro-fi-ba!!!

Mi van mááá, Nagy úr, mé nem gyönnek a lagziba, mingyá a süteményt esszük! – Pista bácsi, a kovács és lakatos, a vőféjj kiabált a kerítés mögül, pántlikás kalapja félrecsúszva, kezében üst és habverő.

El-elküldik haza az asszonyok azért, amit otthon felejtettek, gondolta a filmíró. Föltápászkodott, gyere, Ivcsi, eszünk egy jót. A hangmérnök követte, és bebaszás lesz, gondolta. Szerette a jóféle házi pálinkát.

IV.

nem tudom, kinek lehetne elmondani

kétlem, hogy már éltél át hasonlót, szerintem te lerázod magadról a bajt, mint kutya a vizet

alig van ügyem, egy ideje keveset vállaltam, mert ott volt a tanácsadás veletek, az elmúlt héten konkrétan és összesen nyolc órát ha dolgoztam, lehet, hogy én is fölöslegesen bérlem ezt a méregdrága irodát a város kellős közepén

rengeteg időm szabadult fel, és tudom, minden épeszű ember örülne ennek, ha közben még pénze is van, nagyjából két évre elég a tartalékom, biztató, de engem a ráérés egészen tönkretesz

az emberek mindig a szünetért, a pihenésért, a szabadságért, a

semmittevésért könyörögnek, el se tudják képzelni, hogy milyen, amikor nem tudsz mit kezdeni magaddal

olyan ürességet élek meg a mindennapjaimban, aminek a létezéséről fogalmam se volt

amikor már csináltam mindent, amihez kedvem támadt, voltam mondjuk fürdőben, aztán ebédeltem valakivel, esetleg masszázs, edzőterem, manikűrös, és eljön az este, azon gondolkozom, milyen programra kellene még elmennem, hogy ne legyen ez a kongás belül, amitől rohadtul értelmetlennek érzek mindent

itt vagyok, lényegében 40 évesen, totálisan egyedül, nincs családom, nincs férjem,

pasim, nincs mit csinálnom, nem találok már örömöt a munkámban, nincs szenvedélyem, hobbim, és azzal telnek a napjaim, hogy ebbe próbáljak ne nagyon mélyen belegondolni, inkább szívok néha, mert különben kiugrom az ablakon

egyáltalán nem így képzeltem el

gyerekeket akartam, meg egy férjet, akivel hullámzó lehet a kapcsolatunk, adódhatnak nehézségek, de mellettem áll, SZERET, nagyon fontos vagyok neki, és nekem is ő a legfontosabb az életemben

azt hittem, rengeteget kell majd dolgoznom, hogy ne legyen túl sok anyagi gond, abban bíztam, hogy mindig történni fog valami

hát most nem történik semmi

itt ülök, csodálkozom

nem értem

az előbb az erkélyen olvastam egy ezoterikus könyvet, ami az élet értelméről szól, de villámként hasított belém, hogy mi lesz velem a következő pillanatban, amikor leteszem ezt a könyvet, mert mondjuk megunom, akkor mit fogok csinálni

mert nem kell semmit

nincs cél

nincs teendő

nincs, akiről gondoskodjam

nincs, akit szeressek

komolyan, mintha egy másik tudatállapotba kerültem volna

lehet, hogy meg fogok őrülni

talán egész életemben ettől menekültem

az emberek mikor élnek meg ilyen pillanatokat? másnak is van ilyen holtpontja, vagy csak velem történik ez

miért

mindig alkalmazkodtam, csináltam valamit valamiért, valaki miatt, most senki és semmi sincs, egészen tehetetlen és tanácstalan vagyok

régen legalább abban hittem, hogy majd megváltoznak a dolgok, mert az élet nem áll meg

de most megállt

tényleg nem tudok mást mondani, mintha hirtelen minden kimerevedett volna, és egyáltalán nem lenne tovább

a pszichológusom szerint meg kéne hallanom a belső hangokat, hogy mit is szeretnék igazán

tehát eddig nem hallottam? eszerint valami hipnózisban éltem

de semmi nincs, ami felé menni szeretnék vagy tudnék

vagyis amire nagyon vágytam, egy rendes, igazi, hagyományos család, az már nem lehet, csak nézem a Facebookon a sok ismerősömet, akiket 2-3 gyerek vesz körül, néha a házasság is megmaradt, haldoklik, de tart, én viszont kimaradtam ezekből a körökből, ülök egyedül a nagy műgonddal agyondizájnolt panelomban, ami akkor állati fontosnak tűnt, most idegesítő díszlet, minek, kinek, nem értem, ülök, és várom a csodát

tényleg nem tudom, mit kéne csinálnom

veszek újabb koncertjegyeket, megiszom egy üveg bort, és? mi változik? majd jól leszek? megtelik tartalommal az életem?ugyan már! mitől múlhatna el ez a határtalan üresség

hogyan kéne ebben a helyzetben megfelelően viselkedni, mit tegyek, hogy ne feladni akarjam

hogy laza legyek, élvezzem a napjaim

mi a fenét rontottam el? mások mit csinálnak jól, hogy csak úgy megadatnak a dolgok, a fontosak, én mit nem tudok, mit nem akarok belátni

mi van még mindig abban a rohadt puttonyban, amit ki kéne dobni, amivel szembe kéne nézni

mi történik velem

bocs, hogy ezzel zavarlak, de ti vagytok a nagy tanácsadók, és tényleg nem tudom, kivel lehetne erről beszélni

hátha te mondasz valamit, bármi értelmeset, ha nem is föltétlenül hasznosat, mert talán olyan nincs is

csak akkor válaszolj, ha még nem utálsz annyira, hogy

ami az én részem a köztünk kitört viharban, azért bocsánatot kérek tőled most már

legyen neked jobb

én úgy érzem, nekem végem

semmi nincs

Aláírás sincs.

Bözsike, a postás ébresztette őket, elázott borítékban hozta ezt a levelet. Fél kilenc múlt, Kispéter Iván elszalasztotta a reggeli buszt. Ajjaj, el fog késni! – hangoskönyv felvételén ügyködik egy pindurka szobastúdióban, ahol a színész közvetlenül a hordozható keverőpult mellett áll a mikrofonnál, az egyetlen ponton a három csöppnyi helyiséggé alakított padláson, ahol büntetlenül ki lehet egyenesedni, másutt ferde gerendák tagolják. Mindez Budaörsön, vagy hol a büdös francban.

Nincs más megoldás, fölviszlek! – cicamosdás, gyors kávé, és Nagy Iván Citroënjébe vágódtak. Milyen könyv? – kérdezte a filmíró. Hogy érted? Ki a szerző? A nevét konkréte nem tudom, de azon nyafog, hogy milyen nehéz gyerekkora volt, ötvenhatban játszódik. Hát, az tényleg nehéz volt mindenkinek, te nem tudhatod. Nagyra vagy azzal a tíz év előnyöddel, öregem. Igen… te már egy következő generációba tartozol, meséltem neked a forradalomról, lőttek, és… A hangmérnök

közbevágott, igen-igen, má mesélted, ledöntötték a Sztálin-szobrot, satöbb-satöbb. Akkor mindenki magyarosan mondta, Sztalin, pedig tanulni kellett oroszul.

Élesen kanyarodott az út, hirtelen egy szarvas baktatott ki az erdőből. Szembefordult velük, nézte őket szürkés szemével. Aztán komótosan átballagott a túloldali fák közé. Mesejelenet, gondolta a filmíró.

Kérte a barátját, tépje föl a borítékot. Három kisalakú lap, sűrűn teleírva Emőke golyóstollal rajzolt könnyed betűsoraival, melyekben egészen picik a szóközök.

Olvasd föl, Ivcsi! Hát jó… – a hangmérnök akadozva ejtette az amúgy is töredezett mondatokat. Meg-megállt, itt-ott kommentált. Irigykedett a két év tartalékra, bár neki vóna annyi. Ha az a baja, hogy nincs pasija, mér nem jön vissza hozzád, te visszavennéd, ugye? Kiugrana az ablakon, télleg? vagy csak ijesztget? Mire jó ez a nyavalygás, azér egy felnőtt embernek el kell tudni dönteni, hogy mit szeretne, emiatt kár fizetni a drága pszichológust.

Nagy Iván alig várta, hogy a fölolvasásnak vége szakadjon, egyre jobban idegesítette a barátja értetlensége, érzéketlensége, szinte faragatlansága, ám semmiképp nem akart ellentmondani, nehogy veszekedés legyen belőle, még csak most békültek ki. Úgy érezte, dr. Plisszár Emőke hirtelen bipoláris személyiséggé vált, depresszióssá, talán mániás depresszióssá, abból ő doktori disszertációt írhatna, családi tapasztalatok alapján. Lehet, hogy csak *midlife crisis*-a van, életközepi válsága? Az volna az egyszerűbb eset. De kombinálva a kokószívással… nehezebb.

Ki tudja, mit szólna, ha fölbukkannék őrangyalként? Talán hálás volna. Ugyanakkor nehezen érthető, mitől csusszant ebbe a mély verembe. Történhetett vele valami, amiről nem írt, amit nem tudok. Emőke ilyen, neked kell kitalálnod, mi zajlik benne, csak lassan-lassan, utólag derül ki, akkor is elejtett félszavakból állítandó össze.

Az biztos, hogy most neki se könnyű! – Nagy Ivánt ez boldoggá tette, amit nem értett, ennyire kárörvendő volnék? Vagy remélem, hogy visszahódíthatom?

Fogas kérdés. Annyira bonyolulttá vált ez a kapcsolat, maga se tudta, akarná-e még az ügyvédnőt társául. Az biztos, hogy sértett férfihiúságának jót tenne, ha Emőke könyörögne, pláne ha térden állva. Akkor ő, a büszke hím dönthetne. De az ügyvédnő aligha akar visszatérni, arra azért célozgatna. A levélvégi bocsánatkérés ezt nem

ígéri, ennyire már ismerte az észjárását. Most épp – netán már megint – nincs senkije, kábé erről lehet szó.

Agyába ötlött a lagzi forgataga. Emőke is szeretne ilyen monstre esküvőt? Nyilván nem falusit. Hetven-száz vendég ordított és rázta magát Lakodalmas Lajos hitvány umcacájára, mely régimódi kazettás magnóból bömbölt, kissé nyikorogva, amit kettejükön kívül senki nem észlelt. A vőféjj és Nagy Iván több régi ismerőse a faluból – a nevüket se tudta – gondoskodott róla, hogy a kupicájuk és a poharuk állandóan tele legyen borral, sörrel, pálinkával. Alaposan berúgtak, egymást támogatták vissza a házhoz.

A filmíró hézagosan emlékezett. Például arra, hogy táncolt a menyasszonnyal, de csak egy ezrest dobott a kalapba (nem volt a zsebében több), amire a vőféjj fintort vágott. Az ifjú araról szakadt a víz, patakokban folyt a hátán. A hangmérnök is fölkérte, őnála viszont egy fillér se volt, azt ígérte, később majd hozza.

Nem ez az egyetlen ígéret, amelyet nem teljesítünk, gondolták.

Eleredt az eső, szaporán kopácsolt a Citroën domború tetején. Az út betonszalagja folyófelszínként csillogott, fölötte parányi hullámokba rendeződött a ködszerű pára. Csúszott picit, Nagy Iván visszavett a sebességből, gumiabroncsait ideje volna újakra cserélni, legalább az első kettőt.

Az egyik éles kanyarban rendőrautó bújt meg, amint túljutottak rajta, bekapcsolt a villogója, s a kocsi finom lendüléssel utánuk eredt. Ajjaj, nyögte a hangmérnök. Pedig nem megyek gyorsan, így a filmíró. A volánnál ülő rendőr intett, húzódjon félre. Kiszállt a két egyenruhás, oldalról közelítettek. Nagy Iván nem ereszthette le az ablakot, hetek óta elromlott a szerkezet az ajtóban, így kiszállt a zuhogó esőbe. A rendőrök hátrahőköltek, nem mondtuk, hogy kiszállhat! – az egyik. Igen, de lerohadt az ablakemelő. Akkor is – a másik. Akkor se – az egyik. Üljek vissza? Azt most má ne, hagy ázzon maga is! – valamelyik.

Tanakodtak, megszondáztassák-e. Nagy Iván aggódott, fogalma se volt, fölszívódtak-e már az éjjel megivott szeszek. Mire azonban a műanyag csőbe fújt volna, ott termett Kispéter Iván: Jó napot, rendőr urak, ugye tudják, kit igazoltatnak? Hát… – kérdőn néztek rá. Ez egy kurva nagy író, hadarta, Magyarországnak a legnagyobb írója, Konkúr-díjas, meg Nóbel-díjas, persze, Kossuth-díjas is, biztos látták a tévében, a miniszterelnök adta át neki, jattoltak, az van, hogy rokonoknál vótunk lagziba, de a nagy író nem ivott egy kortyot se,

mer ő, hiszik-e vagy sem, absztinens, kár pazarolniuk a szondájukat, azér kértem meg, hogy ő vezessen, mer én viszont hót picsa részeg vagyok, ha belefújok, fölrobban!

A két rendőr összenézett. Unták már, hogy áznak. Helyesen cselekedett az úr, így az egyik, jól van, viszontlátásra, író úr, hogy is hívják? Kertész néven írok, felelte ő vakmerőn. No, akkor balesetmentes vezetést! – tisztelegtek, visszaültek a kocsijukba.

Fú… – Nagy Ivánról szakadt a víz, nem csak az eső. Ezt megúsztuk, dünnyögte, amikor már beértek Gyermelyre, honnan a francból jutott eszedbe a Nobel-díj? Mittomén, ha baj van, vág az eszem.

Hallgattak, a filmíró hálásan, a barátja büszkén. Villámlott, égzengető robajjal. „Mennydörgés, zivatar", gondolta a hangmérnök. Ezt írta a nagy Ludwig van Bé a negyedik tétel fölé. Ez is *allegro,* mint a harmadik.

Kispéter Iván csak tíz percet késett a fölvételről. Kiugrott Budaörsön a Citroënből, beszédes mozdulattal jelezte, hogy majd hívják egymást, és rohant.

Igen.

Találkozunk.

Folytatjuk a… barátságot.

És a tanácsadást?

Vak vezet világtalant. Süketek közt félfülű a király.

Sirály.

Mi legyen? Vissza falura? Vagy?

Ha már idáig eljöttem, benézek a bűnös városba.

Krisztus megállt Ebolinál, filmcím. De én nem állok meg Budaörsön.

Úgy nézte a tájat, mint egy külföldi turista. A bevezető autópálya nagyjából olyan, mint bárhol másutt. Ronda kockaházak, hülye reklámok.

Melyik hidat válassza az idegen? Hogyan ejtik a bennszülöttek, Petefi? Ershebeth? Van itt egy folyó, a Denjub. Dánüb. Dunna. Keressük meg.

Amikor az alsó rakpartra ért, megcsodálta a magyarok parlamentjét. Nem biztos, hogy szebb, mint a londoni, de nagyobb.

Elunta ezt a játékot. Dr. Plisszár Emőke irodájához manőverezte a Citroënt. Fölοldalgott. Három ügyvéd működött itt, apró szobákban, közös recepcióval és bodros hajú titkárnővel. Aki persze ismerte a filmírót, rázta a fejét, Emő bíróságra ment, sajnos, nem mondta, melyikre.

Nagy Iván nem tudta, örüljön vagy búsuljon, lelkileg még nem állt készen a találkozásra. Fontolgatta, mit tegyen most. Bedobott egy kapucsínót a közeli bisztróban, melyet rejtélyes okból úgy hívtak: *Champs-Élysées.* Sanzelizének ejtendő. Elíziumi mezők, mint tudjuk. A törzsvendégek – élen az ügyvédekkel – másképp emlegették: Kapjunk be valamit az Elizéltben. Ami a kapucsínót illeti, a hely gúnyneve találónak bizonyult.

Később elugrott Emőke paneljához, de nem találta otthon.

Csak nem ugrott ki az ablakon… valahol? Á… arról már tudnék.

Bár… ami azt illeti… – ma még nem látott újságot, nem hallgatott rádiót. Azonnal bekapcsolta a kocsiban. Két borízű hang az új autók regisztrációs adójáról cserélt eszmét.

V.

Állítólag a HATODIK főleg Franciaországban közkedvelt, Berlioz ezt tartotta a Mester főművének. Koncerttermekben olykor élőképeket vagy balettjeleneteket rendeznek hozzá. Ami Kispéter Iván szerint rossz ízlésre vall.

E szimfónia érdekessége, hogy a megszokott négy után jön egy ötödik tétel is, amolyan finálészerűség. „Pásztorének. Örömteli és hálás érzések a vihar után." *Allegretto.*

Miért illesztett Beethoven egy himnikus zárszót a végére? A hangmérnök nem tudta, s a filmíró se talált rá magyarázatot, se Bartha Dénes könyvében, se Jan Caeyersnél.

Nagy Ivánnak tetszett az ötödik tétel. A pásztorsípokat idéző dallam egyszerre borzongató és nyugtató. A jó zene mindent tud.

Átmenetileg szüneteltette a forgatókönyv munkálatait, okosabb, ha békén hagyja Kispéter Ivánt, túl törékeny még az újrakezdett barátság. A film különben sem olyan fontos, mint az élet. A szerelem pedig

határozottan kevesebbet ér a barátságnál, ezt sose feledd! – mondogatta magának.

A hangmérnök ugyanekkor a keverőpult beállítása helyett – inkább mellett – a felolvasó színésszel küzdött a padlásstúdióban, minthogy rendezőt nem szerződtettek. Újra meg újra leállította, javasolta, hogy ne gügyögjön hülyegyerekként, inkább hangsúlyozza természetesen a szöveget, elég itt-ott egy kis jelzés, hogy a beszélő hatéves, kibírhatatlan, ha szünet nélkül óvodáskodik. Néha úgy érezte, föladja, ő csak gépkezelő, de kevés ideig volt képes ehhez tartani magát. Próbált a munkáért neki járó pénzre gondolni, elvégre amiatt jött ide.

Lilike viszont gondolt egy nagyot s merészet: a szó szoros értelmében elrabolta Emőkét. Megállt a Chrysler dzsippel (hivatalosan *SUV, Sport Utility Vehicle*) az ügyvédnő irodája előtt, szerencséje volt, Emőke negyedóra múltán kijött a kapun. Lilike nyitotta neki az ajtót a finoman zümmögő, e célra beszerelt elektromos motorral. Tedd meg azt a szívességet, hogy beülsz, ígérem, nem bánod meg!

Emőke tovább akart sietni, ám aztán fejét oldalra hajtva becsüccsent a sötét fotelra, jól van, akkor legyen olyan kedves a Garda-tóhoz.

Hamar megbékélt vele, hogy először a lakását ejtik útba a szükséges cuccokért, aztán Sárvár az úti cél, egy méregdrága wellness hotel, melyről már ő is hallott.

Mire leértek, Lilike a maga szókimondó, de mosolygós stílusában valamennyire megbékítette. Hülyeség az örök harag pasik miatt, amikor olyan jóban voltak. Neki amúgy is szüksége van olyan rátermett ügyvédre, mint dr. Plisszár Emőke, szeretné, ha az ausztriai s az itthoni képviseletét újra rábízhatná. Nem bánod meg! Ezt másodszor mondod! Fogom még harmadszor is! – Lilike nevetett. Már tudta, sikerül keresztülvinnie az akaratát. Szokás szerint.

Emőkének tátva maradt a szája attól a luxustól, amivel a szálloda fogadta őket. Két külön apartmant kaptak, melyek között párnázott dupla ajtó volt, átmehettek a másikhoz, ha akartak. Mindegyikhez teakonyha tartozott, s a tér közepén nagy kerek jakuzziban pezsgett a gőzölgő gyógyvíz. A hálószobákban vízágy. Az éjjeliszekrényen gyümölcskosár, egy-egy palack vörös- és fehérbor, valamint hosszú szárú piros rózsák, kristályvázában.

Lilike mobilon hívta, hogy átmehet-e, az igenlő válasz hallatán megjelent, a szálloda hófehér frottír fürdőköpenyében – arany cérnával hímezték rá a márkajelzést –, alatta merészen kivágott

bikiniben. Üvegeket hozott vászonszatyorban, francia pezsgőt, skót viszkit, magyar Unicumot és ropogtatókat. Lepakolt a medence szélén, szerzett többféle poharat a minibárból, aztán becsüccsent a vízbe, a csempézett ülőkére. Nyomogatta a gombokat a kezelőegységen, éteri zene kezdődött, majd barátságosan habzó örvénylés.

Kisvártatva Emőke is ott dagonyázott mellette. A személyzet által bekészített habfürdős flakonból öntöttek még a vízbe. Hamar fölverte a körkörös mozgás, szappanbuborékok röpködtek ide-oda.

Ittak. Egyre jobban érezték magukat.

Dumáljunk, amíg befutnak! – Lilike. Kik? A fiúk, az ivánok, csupa kisbetűvel, mint nemecsek. Idehívtad őket? Persze, legokosabb, ha tiszta vizet öntünk a po… az életünkbe. Na de mégis, te hogy képzeled ezt? Úgy, hogy vagy rendezzük közös dolgainkat, ahogy valamelyik költő mondja, vagy végleg összeveszünk. Hát tudod… – Emőke hitetlenkedve pislogott, te aztán nem vagy semmi! Miért, azt hitted?

Mondta aztán, hogy a pasiknak csak szobát foglalt, jakuzzi nélkül, jó az nekik, de hozott minihifitornyot, majd belőjük, hogy hallgathassák a hülye Beethovenjüket! – megrázta a fejét, szőke tincsei sötétebbnek látszottak nedvesen, röpködtek róluk a vízcseppek: Helyesbítek: hallgathassák azok a hülyék a Beethovenjüket! Így mindjárt más… az én Beethovenem is. Rendben – Lilike eltűnődött, szerinted befejezik valaha azt az istenverte szkriptjüket a zenefilmhez? Ki tudja… megeshet… de az is, hogy nem.

Koccintottak. Már vihorásztak, mint gimnazista lányok a tanulmányi kiránduláson. Emőke, drágaságom, tedd a kezed a szívedre, s mondjad meg őszintén, neked melyik kell? Hogy érted? Melyiket akarod a két ivánokból… asszonyom, ön dönt! Lilike, ezt azért nem lehet így! Miért nem, zárjuk rövidre, kell az egyik, a göthös, vagy kell a másik, a magas, vagy kell mind a kettő, vagy nem kell egyik se?!

Emőkének ezen kacagnia kellett, Lilike nevetett vele együtt. Idáig Unicumot és viszkit ittak, most Lilike kipukkantotta a pezsgőt, és abból töltött. Csinn-csinn!

Te is valljál színt, táncosnő, neked egyre megy, hogy Ivcsi vagy Ivánka? Én, kérlek szépen, akkora nagy kurva vagyok, hogy mind a kettő megfelel… vagyis egyik se kell olyan nagyon, íme, a szomorú igazság, és ez nemcsak egyszerű vélemény, hanem határozottan állíthatom, hogy tény, tény, tény! – énekelte, Micimackó-ábrázattal.

Emőke, miután alaposan kiröhögte magát, levegő után kapkodott.

Csoda jó fej ez a Lilike, gondolta, alulértékeltem. A szőke táncosnő kidolgozott izmú vállára hajtotta a fejét. Lilike ringatta, a lágyan hullámzó zene ritmusára.

Még az a megoldás van a pakliban, hogy mi ketten jövünk össze, gondolták. Érdekes volna, tette hozzá Lilike magában. Kár hogy nem vagyunk leszbikusok! – Emőke szégyellte, hogy ez járt a fejében. Lilike pedig elégedetten nyugtázta, hogy rendeződnek a dolgok. Hajlongtak a forró vízben összefonódva, lelkesen, szinte boldogan. Még kis pezsgőt, magyar ügyvédi kar gyöngyszeme? – Lilike emelte a párás palackot. Emőke kért. Akkor, azokban a percekben mindent kért, feltételek és gátlások nélkül.

Már sötétedett, amikor nyílt az ajtó, betrappogott a két Iván, cipőben, dzsekiben. Hát itt vagytok!? – a filmíró. Választ nem kapott. Nekünk is adjatok! – a hangmérnök. Gyertek be! – Lilike, akár egy rendőrtiszt. De vissza kell menni a szobába fürdőgatyáért – Nagy Iván. Ugyan, emberek! – Lilike előbb a bikini melltartóját, aztán a tangarészét dobta ki, klaff-klaff, csattantak a parkettán. Semmije nem látszott, a víz felszínét vastagon borította a habfürdő.

Emőke nem követte a példát, az ő egyrészes úszódresszét bonyolultabb levenni. Nagy Iván alsógatyában lépett a jakuzziba, a hangmérnök viszont pucéran, ám hátat fordítva a többieknek. A férfiak is ihattak a választékból, tetszésük szerint.

Olyanok vagyunk, mint egy szilárd szocialista család! – a filmíró humorizált, a másik három azonban nem nevetett. Ha mondani kell, hogy ez vicc, akkor nem vicc! – Lilike. Vagy rossz vicc – Emőke. A két férfi kussolt, örültek, hogy a jelek szerint kitört a világbéke.

BÉKE, BARÁTSÁG, SZOLIDARITÁS! – gondolta Nagy Iván. Hm, ez a kelet-berlini VIT hármas jelszava volt, FRIEDEN, FREUNDSCHAFT, SOLIDARITÄT*!* Hányban is? Ööö… hatvannyolcban. Vajon Emőke tudja, mi az a VIT? És Lilike? Világifjúsági Találkozó, motyogta. Feláldozó? – kérdezte Kispéter Iván. Semmi, nem fontos.

Aztán Lilike telefonon jelezte a szobaszerviznek, hozhatják a vacsorát. Hamarosan görgőkön guruló étkezőasztalt toltak be szmokingos pincérek. Mindannyian a vízben maradtak, míg azok mély főhajtással búcsúztak, pedig nem kaptak borravalót.

Mi szem szájnak ingere.

Evés közben folytatták az italozást, kiürült sorban a két apartman négy borospalackja is.

Tizenegy tájt felöltöztek, s Emőke javaslatára – olyan szép csillagos az ég – besétáltak a faluba. Romantikus hangulatban. Mobiltelefonokkal világítottak, kevés volt az utcai lámpa, s azokból is csak néhány égett.

De a kocsma bezzeg hangos. Cimbálkodik a mumbalmos! – szavalta Kispéter Iván. Ezt őrülten humorosnak találták. Beléptek. Meztelen drótokon lógtak villanykörték. A fél tucat helyi alkoholista már tele volt, a talponálló asztalokba kapaszkodva nézték a semmit, arasznyival egymás feje fölött. Lilike a tagbaszakadt csapos elé pördült, négy felest kérünk, édesből és kevertből, jól összezagyválva! Az Ivánok döbbenten hallgatták ezt, a csapos viszont pontosan értette: Máris adom, kisnadság!

A sarokban szinte feketére koszolódott barna gitár támasztotta a falat, vastagon borította a por. Kispéter Iván odaslattyogott az olajos deszkapadlón, fölemelte, tisztogatta, pengette és hangolgatta a húrokat. Aztán színpadi meghajlással: Kedves közönség, fogadják szeretettel rövid, vidám kis műsorunkat! – a filmírónak odasúgta, terceljél, okés? Nagy Iván zavarba jött, félrefordult.

Kispéter Iván a húrokba kapott, s rázendített. Picit bizonytalanul, de tisztán énekelt.

Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok,

a szegény legénynek utat mutassatok!

Mutassatok utat a szegény legénynek,

nem találja házát a szeretőjének.

Itt elakadt, na mi lesz, apám, mér nem tercelsz… ööö… van második strófa, de nem jut eszembe, istenem, istenem, ez az eleje… emberek, tudja valaki?

Dermedt csönd. A csapos halkan csörömpölt a mosogatásra váró poharakkal.

Na ne izéljetek má, hol tudják a népdalokat, ha nem itt falun?!

Hiába, senki nem volt dalos kedvében. A hangmérnök csak azért is belekezdett újra:

Csillagok, csillagok!

***

HETEDIK

(A-dúr)

I.

A Beatles egyik dalában *(Because)* George Harrison az akkor újdonságnak számító Moog szintetizátoron játszott. Az akkordmenet Beethoven *Holdfény szonáta* című művéből való. Ki hinné?

Kispéter Iván ismerte mind a kettőt, de ez még sose jutott eszébe. Most meghallgatta őket, hát, tényleg. Nagy Iván hívta föl rá a figyelmét. Honnan tud ilyeneket? A filmíró sejtelmesen mosolygott, innen, onnan, amonnan.

Valójában a Google juttatta ehhez az iformációhoz. Böngészgetett vaktában, ha nem ment az írás. Újabban majdnem soha nem ment. Ezúttal a HETEDIK-re alapozott filmjeleneteket próbálta kitalálni, kevés sikerrel. Összevissza ugrált a leendő forgatókönyvben, csak a harmadik és a hatodik részt tekintette késznek, ha ugyan az első változat annak számít. Hát, ezzel a projekttel egyedül maradtam, Ivcsi kimutatkozott belőle.

A HETEDIK-ben a ritmusé a főszerep, írta egy szakember, doktor Valaki. Érdekes. Nagy Iván éppen ma délelőtt, mielőtt leült íróasztalához, a Magyar Rádió föloszlatott tánczenekarának egyik ütősénél járt. Barát Sándornak hívják. A hangmérnök szerezte meg a telefonszámot, hetekkel ezelőtt.

Kőbánya külsőre kellett kiautóznia. Földút kanyarodott a parasztháznak látszó épülethez. Sándor a konyhában kínálta hellyel, a régimódi sparheltben lobogott a tűz. Kérsz egy féldecit, ecsém? – nem várt választ, töltött a kupicákba, házi, én csináltam, ilyet nem kapsz a bótba, se a kocsmába, azt garantálom. A filmíró udvariasan belenyalintott, aztán: Szeretnék dobolni, tanítana… tanítanál-e? Persze, óránként háromezer. Jó, de nincs hozzá semmim. Most még nem is kell, nesze, dobverő, csináld utánam! – két plusz széket húzott oda, és a támla peremét klopfolta: Ta-da-da, ta-da-da, ta-da-da, da!

Nagy Iván próbálta utánozni, valamennyire sikerült. Akkor Barát Sándor nehezítette picit: Ecsém, ballal ezt: Ta-da-da-damm, ta-da-da-damm, jobbal meg tovább a ta-da-da, ta-da-da, ta-da-da, da!

A ta-da-da-damm az ÖTÖDIK, ugye? – a filmíró, bókváró mosollyal. Nem, ecsém, csak egybeesés, na gyerünk!

Kocogtatták a széktámlákat a dobverőkkel. Hova lett a kisujj, ecsém? Hm… üzemi baleset. Aszontad, író vagy, milyen üzemi baleset érhet egy írót, bekapta az írógép? – Barát Sándor a hordóhasát csapkodva nevetett. Akkor éppen nyomdászipari tanuló voltam, mert…

Nagy Iván hirtelen röhejesnek érezte a helyzetet, s főleg önmagát. Ne magyarázkodj már! Mi a túrót keresel ebben az avas szagú konyhában? Hiába, már könnyebb volt folytatni, mint elmenekülni.

Barát Sándor két egymáshoz erősített kis dobot hozott a hátsó helyiségből, ez a bongó, ilyet kell venni! – mutatta, láb közé szorítva üti az ember tenyérrel, összeszorított ujjakkal. Közölte, melyik hangszerboltban a legolcsóbb.

Nagy Iván útban hazafelé beszerezte, s a mellékelt kulccsal föl is hangolta, este pedig szorgalmasan csapkodta, amikor Lilike bezúdult az ajtón, akkora lendülettel, ahogyan szokott. Mi történt, Ivánka, síppal, dobbal, nádi hegedűvel? Hm… gyakorolok… látod, ez a bongó, de majd áttérünk a kongákra is. Nagyszerű ötlet, ha tudnál egy rövid szünetet tartani, gyorsan megvacsorázhatnánk, hoztam szarvasgombás tatárbélszínt a Culinarisból.

Lilike puccos élelmiszerboltokban vásárolt, ahol majdnem mindent kétszer annyiért adtak, mint másutt. Amit nem, azt még drágábban. Hiába, a minőségért fizetni kell! – ez a jelszava.

Csodás, ahogy te pillavilla tudsz olyan asztalt varázsolni, mintha karácsony volna, mondta a filmíró. Minden nap ünnep, válaszolta Lilike. Nagy Iván ebben nem volt olyan biztos. Mióta ők négyen szétzilálódtak, úgy érezte, inkább gyásznap van folyton. Lilikének viszont az a véleménye, hogy a dolgok úgy jók, ahogyan alakulnak, és ha mégsem, akkor se segít a búslakodás vagy a nyafogás. Sok efféle házi aforizmát dobott be, amikor a hangulat borongóssá vált. Például: Két nap van, amikor semmit se lehet csinálni, a tegnap és a holnap!

Kábé négy hónapja dr. Plisszár Emőke egy csúnya napon ünnepélyes lassú gyászzenét idéző hangsúlyozással kijelentette, hogy hiába minden, ő a történtek után nem képes Nagy Ivánnal maradni.

Súlyos csönd lett az elegáns étteremben, ahová Lilike hívta meg a társaságot. Azzal a tervvel, hogy koccintsanak, holnap nyílik a harmadik táncklubja Budapesten, remélhetőleg olyan népszerű lesz majd, mint a másik kettő, akkor a bécsieket bezárja, s hazaköltözhet végleg. Kispéter Iván úgyis mindig ezt akarta.

Muszáj volt ezt éppen ma este, amikor örvendezni jöttünk? – Lilike.

Egyedül te akarsz örvendezni, azt, hogy mit akarunk mi, sose kérdezted. Rendben, mit akartok ti?

Az ügyvédnő hátralökte a székét, én spec… hazamenni! – indult kifelé. Nagy Iván futott utána a retiküljével és a blézerével, azokat otthagyta.

A filmíró másnap mesélte a hangmérnöknek, hogy most aztán bevégeztetett. Emőke ugyanis abban a hiszemben jött el, hogy kettejük negyedik évfordulóját ünneplik, nem is tudta, hogy négyesben vacsorázunk. Eddig sose felejtettem el az első találkozásunk dátumát, csak pont most, ebben a kényes helyzetben… ezzel összetörtem a szívét, húzzak el a jó büdös francba.

Talán meggondolja magát, vélte a hangmérnök, de ő se hitte, ismerte jól dr. Plisszár Emőkét, nem dönt gyorsan, ám ha elhatározza magát, az úgy meg van alapozva, mint a felhőkarcolók.

És mi a helyzet Lilikével, ő neked megvan? – a filmíró. Viccelsz, tudod, milyen, soha senkinek nincs meg, csak úgy döngicsél körülötted, mint Maja, a méhecske.

Nagy Iván ezt telitalálatnak érezte. Lilike, a szőke méhecske… lehet, hogy azért olyan édes, mint a méz. Való igaz, a táncosnő – velük ellentétben – semmit nem öregedett, nem is komolyodott, életét változatlanul futva bonyolította, bárminő fáradtság vagy zokszó nélkül

Amikor dr. Plisszár Emőke kirohant az étteremből, ezúttal harmadszor, s talán utoljára, nemcsak Nagy Ivánnal szakított, hanem a másik kettővel is, a továbbiakban hallani sem akart róluk. Megüzente, hogy Lilike jogi ügyeit szívesen átadja egy megbízható kollégájának. A szőke méhecske ezt köszönte, de nem kérte, bővelkedett ügyvéd haverokban Budapesten éppúgy, mint Bécsben.

A NAKI cégnek ezzel befellegzett, mert bármennyire tagadta, a hangmérnök is elidegenedett a filmírótól. Lilike mondta ki, ahogyan minden fontosat: Nincs mit tenni, megunt bennünket. Nagy Iván nem törődött bele, kérte a barátját (?), találkozzanak a Basszuskulcsban. Abban a romkocsmában ismerkedtek meg, 2010-ben, április 21-én. Ezt az évfordulót könnyű megjegyezni, Kispéter Iván születésnapja.

Figyelj csak, kezdte a bárpultot támasztva, több mint hat éve, hogy mi ketten… annyi mindent csináltunk együtt, hogy… ne adjál föl engem, én… nekem nagyon fontos vagy! – igyekezett abbahagyni a szipogást. Ne légy ennyire gyerekes, biztatta önmagát. Már csak a NAKI miatt is – tette hozzá. Okés a haverság, Iván, de egyszerűen nincs pofám magánéleti tanácsadni. Értem, viszont szépen kerestünk vele, és…

Ugyan, öregem, neked könnyű, te már nyugger vagy, küldi a lét az állam havonta, ahhoz csak kiegészítés kell, én hó végére totál kifogyok, eddig Lilike segített… pénzelt, mint a kurva a stricijét… erre nem bazírozhatok, állást ajánlott egy régi ismerősöm, szóval… Állást? Igen, sofőr leszek, napi nyolc órába, néha éjjeli műszakba. Komolyan? Igen, van hivatásos jogsim, még a katonaságba szereztem. Te voltál katona? Persze. Sose mondtad! Sose kérdezted – Kispéter Iván fanyarul nézett: Annyi mindent nem mondtam még!

A hangmérnök Aperol Spritz-eket ivott, a filmíró – tekintettel a kiélezett helyzetre – skót viszkit szódával.

Kispéter Iván elmesélte, hogy annak idején két évre rántották be, a halál farkára, a Viharsarokba, nem olyan nyári katona volt, mint a filmíró Kalocsán, egyetemi előfelvettként. Ők az olyanokat gyűlölték, amikor azok bevonultak, kórusban ordítottak nekik az ablakokból: Na, megjöttek a kúúrva tudaósok! – a mezei honvédek zöme Nógrád megyéből került abba a laktanyába, a fene se tudja, miért.

A filmíró a kelleténél többet ivott ezen az estén, egy idő után nemcsak lapogatta a hangmérnök vállát, hanem ölelgette, egyre szorosabban, Kispéter Iván félretolta, nyughassál, öregem, még azt hiszik, buzik vagyunk! Melegek, javította ki Rita, a csaposlány. Férfi izompólóban dolgozott, így láthatták, tovább szaporodtak rajta a tetoválások. Később elmondta, hogy a legújabb pasija vívóedző, Oroszlán a beceneve. Sajnos kis bajok vannak vele, sőt közepesek, nemsokára kénytelenek lesznek fölkeresni az Ivánokat a rendelőjükben.

Annak már sanyi, morogta a hangmérnök, ugyan, csak viccel, így a filmíró, s odacsúsztatott a fémborítású pulton egy névjegyet. Te sosem adod föl, ugye? –

Kispéter Iván. Téged nem adlak föl, te marha, egésségedre! – Nagy Iván.

Utána arról esett szó, hogy a hangmérnök családja Erdélyből települt át. Apja, a zongorahangoló már meghalt, az anyja él egy otthonban, de nem ismeri meg őt, ami rettenetes. Odaát gyerekkorában úgy hívták a szitakötőt: acsa. A pontyot: babaj. A mészárost: kaszab. A szivárványt: ugorgyán.

Mázlista vagy, az én szüleim olyan régen elmentek, hogy alig emlékszem az arcukra, fényképeket kell nézegetnem, ha…. – Nagy Iván érezte, vigyáznia kell, különben újra sírni fog.

A hangmérnök a füle hallatára beszélt meg Ritával egy jó kis

kamatyolást, tisztázták az árat, az időpontot és a helyszínt. Hozzám kell jönnöd, magyarázta a csaposlány, különben Oroszlán féltékenységi rohamot rendez. Ha nálad dugunk, akkor nem? Akkor nem, mert szemmel tart a másik szobából, direkt fúrt egy lyukat a falba.

Hát, nem tudom, gondolták az Ivánok. A hangmérnöknek elment a kedve a ritázástól, a filmírónak nem jött meg.

Kevés híján ez az este is úgy végződött, mint az a régi, a legelső. A csaposlány fölajánlotta, hív nekik taxit. Végszóra azonban befutott Lilike, a mindentudó mosolyával, s elfuvarozta őket, ki-kit a lakására. Előbb a hangmérnököt. Utána a filmírót. Nála maradt éjszakára.

Reggelinél rábeszélte, folytassa szépen a mediálást, takaréklángon, itt, az ebédlőasztalnál. Attól senkinek nem lesz gyereke!

Gyereke nem, de barátja se, gondolta Nagy Iván. Ivott még egy kávét, a hipermodern darálós főzőt Lilike a régi irodából áthozta ide.

Nem ártana megbeszélni, hogy ami kettejük közt most van, az micsoda. De tudta, ilyen kérdésekre Lilikétől sosem kapna választ.

Hát, majd… Elválik. Kiderül. Alakul.

Bekapcsolta a muzsika-centrumot. A HETEDIK. Az első tétel. *Poco sostenuto – Vivace.* Zsibongott tőle a bőre tetőtől talpig.

Sejtette, Lilike hamarosan fölpattan és elviharzik. Mit szólsz ahhoz, hogy Richard Wagner szerint ez a szimfónia a tánc apoteózisa? – kérdezte, hogy beszélgetést kezdeményezzen. Ivánka, szerinted tudom én, mi az apoteózis? Igazából én se… valami dicsőítés… asszem.

Lilike megnézte a Google-ban az új iPhone-ján. Isteni rangra emelés. A görög és római mitológia fölfogása arról, hogy az uralkodók és hősök az istenek gyülekezetébe jutnak, miután meghaltak.

Rendben, és arról mi a véleményed, hogy egy másik kortársa szerint részeg lehetett, amikor komponálta? El tudom fogadni – Lilike összeszedte a holmiját.

Nagy Iván kikísérte, a szőke méhecske könnyed puszival búcsúzott, s leszaladt a lépcsőn. Magas sarka hegykén kopogott.

A filmíró visszaült a konyhába, azzal a határozott érzéssel, hogy valamit elfelejtett.

Hm… esetleg föl kéne hívnod Ivcsit.

Majd később.

Ha még jóban volnánk, zenélhetnénk. Ő gitározhatna, én meg…

Átült a kanapéra, és dobolgatott a bongón, a tánc apoteózisának ütemére.

Dörömbölni kezdtek a szomszédok. Egyikük – az alsó – ordított is: Kuss legyen, éjjeles vótam, aludni akarok!

Rohadj meg, felelte ő, maga se tudta, kinek címezve.

II.

Kispéter Ivánnak, ha későig fönnmaradt, eszébe jutott az *Éjszaka Európában*. Azt még a filmíróval nézte meg. Nem jutott eszébe a rendező, valaki híres.

Talán okosabb volna taxizni. Dolgozhatna mondjuk a Liszt Ferenc reptér érkezési oldalánál. Nagy Iván Liszthegynek mondta. Régen elmúlt éjfél, a látóhatár alig észrevehetően szürkül, már csak egy gép jön, mely komoly késéssel fog landolni. Így képzelte.

Ehelyett a város peremén, zavaros ipari tájon várakozott, erdős domb elhagyatott tisztásán. Ide kellett hoznia két agyonékszerezett cigányt, sötét bőrkabát, fekete pörgekalap, a szemükbe húzva. Vesszek meg, ha nem maffiózók… van cigány szó erre?

Érthetetlen, hogy a haverja, aki fölvette őt a szállítmányozási vállalathoz autós küldöncnek, miféle kapcsolatban lehet ezekkel a… Általában csomagokat kell átvenni vagy leadni, a diszpécser összeállította itinerek szerint. Unalmas, de biztonságos munka, általában az egyetlen aggódási ok, hogy be ne dögöljön a Skoda. Igazából Škoda, így áll a márkajelvényen elöl és hátul. Most viszont megeshet, hogy ez a két sötét alak simán fejbe vágja, fizetés helyett. Egyáltalán, mi a büdös francot keresnek az erdőszélen, a régóta bezárt, omladozó üzemcsarnoknál?

Éjszaka Európában. Beütögette a telefonjába. A film nem jött ki (később jött rá, hogy annak *Éjszaka a Földön* a címe), valami könyvet ajánlgatott a Google, *Éjszaka Európában,* írta Polona Glavan, az nyilván valami más.

Az ismertető szerint a regény szerkezetében leginkább Jim Jarmusch

filmjére hasonlít, de a könyvben a világ különböző városaiban cirkáló taxikat a Párizs és Amszterdam közötti éjszakai vasútjárat kupéi helyettesítik. A szerző szlovén, született Ljubljanában, 1974-ben. *Noč v Evropi*.

A filmíró talán hallott róla, gondolta a hangmérnök, de én… nem írok, nem olvasok, én magyar bunkó vagyok. Leszarom, nem lehet mindenki kurvára művelt, mint az a gyagyás. Könnyű neki, mást se csinál… eh, tudtommal semmit se csinál. Persze, belefoghatott valamibe, Lilike úgyse hagyja nyugton, túl ambiciózus, nehezen tűri, ha az ember nem ügyködik furtonfurt, mint ő. A rövid – és egyetlen – e-mailje szerint próbálja folytatni a tanácsadást egyedül, kevés sikerrel.

Ivcsi, tudom, hogy már… már nem… érted. De hogy a tárgyra térjek, akármennyire összeugrottak a nők, nekünk attól még maradhatna valamilyen kapcsolatunk. Annyira szoros barátságban voltunk, álmomban se gondoltam volna, hogy ide juthatunk. Tudomásul veszem, hogy közel már nem engedsz magadhoz. Pedig egy éve még úgy látszott, minden rendbe jön, a sárvári víg napok után. Arra senki nem számított, hogy Lilike és Emőke ilyen vadul hajba kap, pénzügyek miatt, és kölcsönösen tolvajnak nevezik egymást! Közben az a vicc, hogy Emőke nekem nincs már (úgy hallom, egy kollégájával kavar), Lilike meg neked nincs. Velem azért kommunikál, valamennyire. Legyintek, csak nem látod.

Azért írok, hogy tudassam veled, mediálok néha, szarabbul, mint amikor ketten csináltuk, hiányzik a te megbízható tekinteted. Emlékezzél, kezdetben is hozzád fordultak, engem csak bevontál.

Ivcsi, szépen kérem, kérdezem, nem folytathatnák tovább az együttműködésünket,

általad meghatározandó keretek közt? Óriási szívességet tennél vele. Légyszi gondolkozzál ezen, s ha teheted, puhítsad meg a szíved irányomban.

Válaszodat várja izgatottan, s addig minden jót kíván a másik Iván.

Kár, hogy nem feleltem. Kár, kár, de nagy kár.

Nem bírtam túltenni magam a zűrgabalyon, hogy rendbe hozzuk a barátságunkat. Zűrgabaly? Miket beszélek. Fáradt az agyam ilyen kései órán. Nagy Iván télleg elment a falig, csak én… én vagyok ilyen faszkalap. Közbe pedig hiányzik. Ő is, Lilike is, még az a rátarti Emőke is. Egyedül maradtam. Már csak az emlékek. Emlőke emléke, hehe. Lilike likőrje… ez nem olyan jó. Ivánka ivása… ez nagyon szar. Ő

szóviccelésben sokkal jobb.

Én miben vagyok jobb? Hát… a süketedésben. Vagy siketedésben? Kurva mindegy.

Sovány vigasz, hogy a nagy Ludwig van Bé is elvesztette a fülhallását. Attól még remekműveket hozott létre, úgy, hogy tulképp sose hallotta őket, amikor a zenekar eljátszotta. Azért az borzasztóbb, mint amikor egy hangmérnök megsüketül. Plusz ma már betehet az ember hallókészüléket.

Elmélyedt a témában, mielőtt rá tudta venni magát, hogy szerezzen egyet. Sokáig halogatta, hogy orvoshoz forduljon. *Hallogatta,* mondta neki egyszer Nagy Iván. Emberek, ti tudtátok, hogy ilyen sok *halláscentrum* van? Egy régi rádiós haverja, akinek a Basszuskulcsban körvonalazta a problémáját, röhögött: Iván, a mi korunkban már senki nem hall jól, csak a többség beletörődik.

A halláscsökkenés jelentkezhet hirtelen vagy kialakulhat az évek során, fokozatosan – olvasta a Google földobta számtalan ezzel foglalkozó oldal egyikén. *Bármelyik esetben vizsgáltassa meg magát audiológus szakorvossal. Az évek múlása során fokozatosan kialakuló hallásveszteséget az egyén kevésbé érzékeli, mint a környezete. Fogadja el barátainak, családtagjainak, ismerőseinek véleményét.*

Milyen barátok, milyen családtagok? – csikorgatta a fogát. Annak idegesítő zaját bezzeg tisztán hallotta. Az a koponyáján belül szól, nem bizonyít semmit.

Talált egy online tesztet, gondolta, így a legegyszerűbb, hogy megtudja az igazságot. Regisztrált, aztán haladt lépésről lépésre. Adatai megadása után azt kérték tőle, válasszon, fülhallgató vagy megafon, utóbbit ikszelte be. Akkor most csinálja végig az első tesztet, néhány perces, utána válaszoljon a kérdésekre. Elindította. A számára ismerős függőleges vonalkák jelezték, megy a fölvétel.

Huh. Csak valami percegés. Te jó ég, már itt tartok? – maximumra nyomta a számítógépe hangerejét. Semmi… – nyilallások a szívében. Hosszú kérdőív következett. Szokta-e kérni beszélgetőtársát, ismételje meg a szavait? Hallja-e a tévét, a rádiót? Zúg-e a füle? Figyelmeztetik-e, hogy túl erősen beszél?

Nem, őt nem figyelmeztették. Az viszont sokszor megesett, hogy mondtak neki valamit, s ő tudta, elég hangosan, mégsem értette.

Következett a második teszt, a felirat szerint most háttérzaj is lesz,

nem csak emberi hang. Ebből se jutott el hozzá az égvilágon semmi. Szakadt róla a víz. Újabb tájékoztató szövegek, majd az elemzés: saját állítása szerint 60%-osan hall, viszont a válaszai alapján 80%-osan. *Forduljon haladéktalanul szakemberhez* – és a halláscentrumok listája, megyék, városok szerint.

Gyanakodni kezdett, hogy a dőlt betűs mondat itt a lényeg, a teszt talán nem is működik. Csatlakoztatta a computert az erősítő rendszeréhez, annyira bömbölt volna belőle a legcsöndesebb jel is, hogy életre kél tőle a halott. *Schon gut,* hogy a szőke táncosnőt idézzem, dugjátok föl magatoknak.

Mire idáig ért gondolataiban, a sötét kalaposok visszatértek a Skodához, beültek hátra kétoldalt, energikus ajtócsapkodással. Gyerünk, tesó! – az egyik. Hová? Be a szitibe. De milyen címre? Ne kérdezősködjél, nagyokos, majd szólunk.

Kispéter Iván farolt, s megfordult a földút első alkalmas kiszélesedésében. Nekem aztán mindegy, órabérbe vagyok, figyelmeztette önmagát. Okosabb nem kikezdeni ezekkel a… Látta a tükörben, hogy felibe hajtott pénzköteget számoltak meg, mind a ketten, egymás után. Lehet vagy százezer. Tudnak élni. Találgatta, kábítószerrel üzletelnek, vagy fegyverrel.

A haveri főnöke – Béla – napokkal később nyomatékosan titoktartást kért, mielőtt elsuttogta neki, hogy más a helyzet, ezek uzsorások, egy megjegyezhetetlen kis település szinte kizárólag cigány lakosságának adják a kölcsönöket, brutális kamatra. Aki nem képes fizetni legalább a részleteket, azt kegyetlenül megverik, végső esetben rágyújtják a házat. Azokon a napokon, amikor az önkormányzat kifizeti a segélyeket, sorban állnak az emberek az önkormányzat épületénél, e két drabális meg a csicskásaik ott járőröznek, s rögtön elveszik a benn kapott pénzt, a téren posztoló rendőrök szeme láttára.

Állati… – Kispéter Iván. Igen, és aki teheti, menekül onnan, sokan a bezárt üzemcsarnokban dekkolnak, ahova kivitted őket. Több mint ötvenen élnek összezsúfolódva, mind ugyanabból a faluból. Már hajléktalanok. Amíg le nem bontatja a tulajdonos, tűrik a jelenlétüket, viszont a két drabális oda is kijár kasszírozni.

Te jó ég, ebben veszünk mi részt? Béla bólogatott, bizony, méghozzá örömmel, egyrészt mer rendesen pöngetnek, másrészt mer különben tesznek olyan ajánlatot, amit nehéz visszautasítani.

A hangmérnök értette, látta a *Keresztapa* című filmet, nem is egyszer.

Szerencsére ritkán került őrá a sor, Béla kilenc sofőrt foglalkoztatott. Igazából tízet, ám a Sanyi nevűt legyalulta egy figyelmetlen kamionsofőr, deréktól fölfelé teljes gipszben várta, hogy a csontjai összeforrjanak. Veszélyes mesterség.

Pláne, ha valakinek a füle már… hát… nem a régi. Tíz éve a legfinomabb neszeket is fogtam. Amikor például egy zakó könyöke behajlik, alig észrevehetően percegnek a kinyúló szálak a szövetben. A dobhártyám volt a legfontosabb munkaeszközöm. Most?! Csak akkor hallom a mobilt, ha csutkára nyomom a hangerőt.

Éppenséggel betehetném a kis kütyümet, arra való. A jobb fülembe. A bal még működik, annyira, amennyire. Nem tudom, mér lettem öregkoromra ilyen hiú barom, de nem akarom, hogy lássák. Szégyellem. Hülye voltam, engedtem magam rábeszélni a hallójáratira. A fehérköpenyes doktornő végtelen körmondatokkal magyarázta a három változat előnyeit és hátrányait, pontot sose tett. Nehéz volna megvágni – mondta Kispéter Ivánban a hangtechnikus. Olyan világot szeretnénk, melyben ön feltételek nélkül élvezheti az emberi beszéd színes kavalkádját! – a doktornő lelkesítőn pislogott vastag lencséjű szemüvegén át. Kispéter Iván ezen a ponton vesztette el a fonalat. Szerencsére az eléje tolt színes füzetke összegezte a tudnivalókat.

A fül mögötti készülék azért jó, mert nem kell bedugni a hallójáratba, de könnyen elmozdulhat a helyéről, le is eshet. Akinek ez az első találkozása az ilyesfajta segédeszközökkel, annak ajánljuk, szinte hozzá se kell szokni, kellemes, komfortos, könnyű kezelni és tisztán tartani. A hallójárati készülék viszont alig látszik, főleg a mélyhallójárati típusok, de szükséges némi kézügyesség, elsősorban a kivételkor. A beépített modellek szemüvegbe vagy fülklipszbe kerülnek, utóbbit inkább nők szokták rendelni. A teljesség kedvéért meg kell említeni a cochleáris implantátumot, ez önnél, tisztelt Kis úr, szóba se jön, a legsúlyosabb, főleg a veleszületett siketség esetén alkalmazzuk.

A doktornő – mint még oly sokan – úgy értette, Kis Péternek hívják. Ez nem zavarta. Talán ő is süket. Melegen ajánlott Kis Péternek egy igazán korszerű készüléket, miniatűr sárgarépára emlékeztetett, a felső részében volt a pindurka elem. Ezt kellett a füle mögé dugni, rövidke damilon lógott róla a membrán, aminek a külső hallójáratban a helye.

Nyugtalankodott, hogy látszik, a doktornő csóválta a fejét, ugyan, Kis úr, majd szépen ránöveszti a haját, különben ez csak kétszázezer, a többit téríti a tébé.

Tetszetős, kerekített sarkú, krómozott dobozkában adták, tulajdonképpen emiatt hagyta magát rábeszélni. Amint kifizette, megbánta. Jobb lett volna a szemüveg szárába építhető. Viszont az sokkal drágább, további hátrány, hogy őneki még csak olvasószemüvegre van szüksége, azt ugye nem viseli, amikor emberek közé megy. Eh… majd legközelebb. Nőjél, hajam, nőjél, gyorsan-gyorsan, sebesen!

Odahaza illatgyertyákat gyújtott, és soká tartó válogatás után döntött, a HETEDIK-et csúsztatta a lejátszóba, melyhez a technológiag kifinomult japán erősítő és a hét precíz német hangláda csatlakozott. Kvadrofon. Chicagói Filharmonikusok. Ráadta a kakaót. Fölhangzott az első tétel. Az istenek muzsikája, gondolta.

A második előtt, amelyet a Mester érdekes módon A-dúr helyett a-mollban írt, szünetet tartott. Minimumra csavarta a potmétert, füle mögé nyomta az apró sárgarépát, és a hallójáratába engedte a pici megafont. Azonnal megszólalt az egész szoba, fémesen zúgott a jégszekrény, nyikorgott őalatta a kanapéban az epeda, ráadásul odakinn a legközelebbi neonlámpa is úgy sistergett, mintha kitört volna a vihar.

Nehéz lesz… talán majd megszokom. Mélyet sóhajtott, indította a lejátszót. Jáj… – olyan ideges lett, hogy talpra kellett szökkennie. Hallókészüléke becsülettel fölerősítette a zenét, de minden mást jobban. Auditív tébolyt közvetítettek a hallóidegek az agyába.

Tenyerét a fülére tapasztotta, kétségbeesetten nyöszörgött. Míg eszébe nem jutott a megoldás. Levette a kütyüt, nagyot csavart a potméteren, és élvezte a zenét, ahogyan szokta.

Allegretto. Noha lassúdad. Schindler szerint a Mester ekkoriban Homérosz eposzait bújta, és tanulmányozta a görög versformákat. Tervezte, hogy hexameterekre komponál zenét.

Első hallásra legalább akkora marhaság, mint Nagy Iván ötlete, filmet kovácsolni zenéből. Ludwig van Beethoven viszont megcsinálta. A második tétel monoton alapritmusa egy *daktilus* és egy *spondeus* kettőse, ezt hívják *adoniszi sor*nak.

Ajdada ajda, ajdada ajda.

Örvénylik a dallamtenger, már leszállt az éj, csillog a víz felszínén a Hold tükörképe. Nagy, kivilágított hajó közeleg. Hm, Titanic. Ám ez nem süllyed el. Hegedűk és csellók zsongnak, búsonganak, jajongnak. Aztán újra: *ajdada ajda*. Tök úgy hangzik, mint egy szomorú cigány

szó… *roma?*

Beethovent bosszantotta, ha ezt a tételt gyorsabban játszották, mint ahogyan elképzelte, s arra készült, hogy a tempójelzést *Andante quasi allegrettó*-ra módosítsa. Aki nem hiszi, járjon utána.

Kispéter Iván mindezeket Bartha Dénes könyvében olvasta, melyet a filmírótól csupán két hétre kapott meg, némi kérlelés után. Azon a polcon kartoncsík támaszkodott, rajta ákombákom betűkkel: KÖLCSÖN NEM ADHATÓ, ÁLLANDÓAN HASZNÁLATOS KÖNYVEK!

Micsoda sznob! De mégis… nagyon hiányzik az a gyagyás. A fontoskodó tökmag. Erre varrjál gombot.

A két uzsorás az Oktogonra vitette magát, a piros lámpánál kiperdültek kétoldalt. Már becsapták az ajtókat, mire megkérdezhette volna, és a fizetség? Addigra látta a visszapillantó tükörben, hogy egy-egy húszezrest hagytak az ülésen. Nem smucigok.

Érdeklődhettél volna tőlük, jelent-e valamit az *ajdada ajda*.

Mobilja rezgett, valószínűleg Béla újabb megbízást akar adni, de őneki mára elege volt, a legrövidebb úton hazavezetett a lakásához.

Amikor ledobta magát az ágyra ruhástul, közepes kattanást hallott. A kütyü volt, kicsusszant a füléből, s a parkettán landolt. Nem nyúlt utána. Majd reggel.

Álmában az audiológus doktornőnél ült. Az már megint a cochleáris implantátumról szónokolt, de erős basszbariton hangon, öblögetve, akár egy férfi operaénekes. Váratlanul áttért a csontrezgéses hallásra, melyet már Ludwig van Beethoven német zeneszerző is kipróbált, még a tizennyolcadik században. Amikor megsüketült, egy dobverőt vett a szájába, ráharapott, s a másik végét a zongorának nyomta, így a billentyűk keltette rezgések a fogain keresztül megmozgatták a koponyáját, és a hallóidegek érzékelték a dallamot. Ezt ön is megpróbálhatná, kedves Kis Péter!

Én? én nem szerzek zenét, felelte a doktornőnek, aki hirtelen a filmíróvá változott, s huncutul nézett: Lehet, hogy majd fogsz, ki tudja, hosszú az élet!

III.

Üldögélt a nagyasztalnál, melyet előkészített a mediálásra, sárga jegyzettömböket és vadonatúj tűhegyes ceruzákat rakott minden

székhez, középre a szőke táncosnőtől kapott gyertyákat és füstölőket. Gyerekkora templomi élményeit jutatták eszébe, az illatuk valamelyest hasonlított a tömjénére.

Nagy Iván fölírta a sajátjának szánt tömbre: ANTÓNIA, TONCSI. Ez a neve Lilike lányának, mindig elfelejti, csak néhányszor találkoztak. Micsoda bombázó pedig… amilyen az anyja volt, amikor megismerkedtetek. Akkor lehettem én, várjunk, negyven valami, ő meg húszas évei elején. Úgy éreztem, a korkülönbség hatalmas, bárhová mentünk együtt, azt hittem, minket bámul az egész emberiség.

Számszerű évelőnyöm nem változott, mégis mintha mostanra nagyjából eltűnt volna a korkülönbség. Ki érti ezt? Én nem.

A filmíró kedvező forgatókönyvnek vélte, hogy idővel összekösse a sorsát Likéévvel, kár, hogy a szőke méhecske, valahányszor ez szóba kerül, rázza hullámos fürtjeit: Ivánka, emlékszel, mit mondtam, ha az, amennyit adhatok, nem elég, keress magadnak valaki mást.

Naccerű… hol keressek? hogyan keressek? kit keressek? – határozottan sajnálta önmagát. Itt vagyok, túl a csúcson, hatvanas éveimben, és induljak csajbeszerző körútra? Vagy próbáljak ügyeskedni azon az izén… Tinderen, amit Kispéter Iván mutatott a mobilján? A hangmérnök elmagyarázta, ha regisztráltál, jönnek a nők, aki tetszik, jobbra húzod, aki nem, azt balra. Hm… vagy fordítva?

Á… nem nekem való. De akkor mit csináljak?

Istenem, túl öreg vagyok ehhez. Vagy inkább túl merev. Hm, mind a kettő.

„Ha nem olvastam volna valahol, hogy az embernek nem szabad az életét önként eldobni magától, míg csak egyetlen jótett véghezvitelére is képes, már rég nem élnék, önkéz által halnék meg. Ó, milyen szép az élet, csak az enyém van mindörökre megmérgezve." A nagy Ludwig van Bé írta ezt bonni barátjának, Wegeler doktornak, valamelyik depressziós hullámvölgyéből.

Miféle jótett véghezvitelére volnék képes én?

Lilikének könnyű. Neki azért van egy lánya, sose lesz olyan magányos, mint te. Ő úgy mondja, gyerekem nincs, csak felnőttem. Számíthat Antóniára… Toncsira. Bájos, ahogyan az a lány osztrák akcentussal beszéli a magyart. Ha megfogalmaz valamit, hozzábiggyeszti: Já? – mintha nem volna biztos abban, hogy azt mondta, amit akart. Tánctól

és edzőteremtől feszes teste láttán a filmíró szájában összeszaladt a nyál. Viccparádé, Toncsi nem a lányod, hanem akár az unokád lehetne! Arról nem is szólva, hogy Lilike egészen biztosan fölaprítana, ha… Nincs ha!

Valamit enned kéne, mielőtt befutnak, gondolta. Régebben csak úgy tudott embert faragni magából, ha reggelizett és kávézott. Újabban nem volt kedve, kivéve amikor Lilike nála ébredt, s a maga takaros módján összekészítette az elemózsiát. Akkor viszont az egészséges étkezés jegyében olyasmit vettek magukhoz, amitől ritkán lakott jól, búzacsirát, zöldségeket, gluténmentes biokenyeret, zsírmentes biokefirt… A bio a szar szinonimája, vélte Nagy Iván, most mégse bánta volna, ha Lilike *Frühstück*-jét ehetné.

Egy kávét azért csinált magának az öndarálós géppel, voltaképp csupán megnyomta a gombot. Ez is Lilikének köszönhető. A szőke méhecske észrevétlenül átvette a hatalmat a konyhában, sőt az egész lakásban, porcelánfigurák, absztrakt festményeket idéző terítők, Klimt ölelkező párját imitáló kerek szőnyeg, bekeretezett fekete-fehér fotók. Brassai. Az i-n két pont van, Brassaï, mivel ő Franciaországban élt, s nem akarta, hogy úgy ejtsék: Brasse! – magyarázta Lilike.

Brasse… volna annak bukéja, gondolta Nagy Iván. Az ő vezetéknevét a hülye franciák *Nági*-nak mondták, rövid á-val, pipiskedve. De mikor volt dolgom franciákkal? Csak a rendszerváltozás előtt, ha néha kivitt valamelyik rendező egy fesztiválra. Azóta csak turistaként járt Franciaországban. Kispéter valószínűleg Kiszpeté volna nekik. Kisz pete nagy pete, nem ugat hiába. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy lássa még egyszer a Riviérát. Ah, a Côte d'Azur! Nizza, Cannes, Antibes, Juan-les-Pins. Vallauris, a fazekasok városa, et cetera. Lilike biztosan megszervezné, ha… Ha.

Sokkal jobb lenne négyesben. Vissza kéne pörgetni az időt, kábé egy évvel, amikor neked még megvolt Emőkéd, és Lilike beérte a barátoddal… többé-kevésbé. Hogyha négyesben kizárt, akkor legalább kettesben a hangmérnökkel. Férfibuli. A két Iván, egy autóban… illetve repcsivel, kocsit majd Nizzában bérelnek, oda jár a Wizzair.

Pittyent a kapucsengő, Lilike tudja a kódot, jönnek. A filmíró az előszoba tükrébe pillantott, tenyérrel fésülte meg a haját, mely már Beatles-frizurává nőtt, a szőke méhecske úgy szerette, ha hosszú. A hátsó kopasz folt szemből nem látszott.

Négyen álltak a küszöbön, rombuszba rendeződve. Elöl Toncsi, rózsaszín félkabátban, vastag sötétkék cicanadrágban, barna haja lágy

hullámokba rendezve. Mellette egy hozzá hasonló kis szexbomba, ujjatlan erdélyi bundamellényben, farmeröltönyben, fekete haj és szemek – ó, egek. Mögöttük egy sovány, de már pocakosodó fiatalember, ritkuló haja és fejformája Joe Cockerre emlékeztetett, noha koponyája méretéhez képest túl kicsi John Lennon-szemüveg fityegett az orrán. Leghátul Lilike, szokás szerint elegánsan, mintha női magazin címlapjáról lépett volna le, kezében a kis fedeles kosárkája. Senki más nem szólalt meg, így Lilike: Gyerünk talán beljebb!

Nagy Iván észbe kapott, utat engedett.

A mediálásra csak később kerülhetett sor, Lilike csodás *Frühstück*-öt varázsolt az asztalra Toncsi segédletével, a barna zacskókon és dobozkákon Meinl felirat, persze, hiszen Bécsből jöttek, a szőke méhecske abban a patinás, kétemeletes üzletben szeret vásárolni, a Graben csücskénél. Meggyújtották a gyertyákat és a füstölőket.

Intim megvilágításban, gondolta Nagy Iván, ez valami csehszlovák film, nem tudta fölidézni. No de mire való az okos teló, ha nem erre? – bepötyögte a címet. Rendezte Ivan Passer, igen. *Petr, a fővárosi csellista, barátnőjével, a szép fiatal Stepával érkezik a vidéki zeneiskola igazgatójához, a házasság zsíros jólétébe beevezett Bambashoz, együtt töltenek egy napot, majd emlékeiket idézve átisznak egy éjszakát.*

Rémes, hogy az élet jeleneteiről mindig mások által megírt és leforgatott filmek jutnak eszembe, nem pedig valami új, valami eredeti… Ezért nem vittem sokra.

Aszpikos lazac, orosz kaviár, francia májpástétom, eredeti Camembert (Lilike és a lánya úgy ejtette: Kámambér), skót vaj, kajla osztrák kiflik és a szokásos Mumm pezsgő. Tegyél föl valamit! – a szőke méhecske. A CD már a zenegépben volt, megszólalt a HETEDIK. Harmadik tétel. A filmírónak rémlett valamelyik cetlijéről, hogy az eleje, a *Presto* F-dúr, a második része, az *Assai meno presto* viszont D-dúr, noha az egész szimfónia A-dúr. Rémlett, hogy az *assai* jelentése = eléggé.

Amint befejezték a lakomát, Lilike villámgyorsan eltüntette a maradványokat, vissza a kosárba. Nagy Iván mosogatni akart, Toncsi félretolta, majd ő, ez egyébként is ráér, intett, kezdjék csak el. Rendben.

Rövid ismertetést tartott a mediálás módszeréről és szabályairól, majd föltette az első kérdést, mely mindig így hangzott: Miért fordultak hozzánk? – a többes számtól elkomorodott, de már nem lehetett

visszaszívni.

A fekete szemű lány – Éva – picit idegbeteg hangsúlyozással előadta, hogy ez egy jó házasság, szinte nagyon jó, de azért vannak bajok. Nem őközöttük, boldogan élnek, különösen most, amikor többévi hiábavaló erőlködés után végre teherbe esett, és gond nélkül megszülte a kislányukat, akinek az Aika nevet adták! – mutogatta a fényképeket a mobilján. Ajka, ismételte Nagy Iván bávatagon, valamelyikük odavalósi? Deeehogy! – kacagtak kánonban. A férjem tudniillik japán, elfelejtettem bemutatni, ő Gendzsi!

A fiatal Joe Cocker nyújtotta húsos tenyerét. Nagy Iván tétován kezet fogott vele, s aggódva Lilikére pillantott, aki a konyhapulton ült, Toncsi mellett, izmos lábszárukat a zene ritmusára himbálták. Lilike bólogatott.

Ne tessék aggódjál, ténjleg japán vadjok, apuka Nagasaka, ide volt jött hegedűlfőiskola, anjuka Fertőrákos, ő is ide böltsészkar, tanulta kínai és japán njelv, lett nadj szerelem, abból én, de anjuka génjei gjőztek, érteni?

愛 子.

Én nem tudsz rendes japán írás, de azért kicsit megy! – biztatóan mosolygott.

Kiderült, hogy Toncsival hármasban ugyanabba a rajzkörbe járnak Bécsben, innen az ismeretség. Éva és Gendzsi egyedi bútorok tervezéséből és restaurálásából él, jelenleg csak a férfi dolgozik, négyórás állásban egy vállalatnál, utána a saját műhelyükben, a grinzingi ikerház fészerében.

Értem… de akkor mi a baj? – Nagy Iván.

Gendzsi lehajtotta a fejét, mint aki a halálos ítéletet várja. Félrekúrt, gondolta a filmíró, megsaccolva a történet vázát. Ehelyett Éva azt mesélte, hogy az ő kapcsolata igen viharos az anyjával. Nem Gendzsiével, az egy nagyon édes asszony, hanem a sajátjával. Mindig mindenbe beleszólt, és ez máig így van. Soha semelyik fiút nem volt képes elfogadni, akit ő hazavitt, ezért idővel egyiket se vezette föl otthon. Gendzsit is csak akkor, amikor összeházasodtak. A mama persze ellenezte, nem akart japán vőt, megmondtam, hogy én viszont akarok japán férjet. Kiköltöztem Gendzsihez, mert ő akkor már Bécsben dolgozott. A mama követelte, hogy éljünk Budapesten,

ellenálltam. Utána azért kampányolt, hogy szüljek Magyarországon, de én inkább egy bécsi kórházat választottam. Mióta Aika megszületett, folyton nálunk akar lenni, és abba bele lehet őrülni, az élő fába is beleköt.

Égvilág mindenbe! – ismételte Gendzsi jelentőségteljesen. Éva megrovó tekintete elhallgattatta. Természetesen jelen akart lenni a szülésnél, nem engedtem, de ő juszt is fölbukkant a *Kaiser Franz Josef Spital*-ban, pedig eltitkoltuk, hogy ott leszek. Nálunk már nem szállhat meg, csak egy szobánk van, Airbnb-lakást foglaltunk neki a közelben. Tudod, milyen nehéz időszak, amikor újszülött van a házban!

Nagy Iván behúzta a fejét. Honnan tudnám? Mégis intett, hogy persze. Éva sorolta a nehézségeket, háromóránként szoptatás, ami nem megy túl jól, büfiztetés, pelenkázás, ébren alvás és tántorgás. Ebbe kelepel a mama bele, szünet nélkül, minden tud, sőt jobban tud. Számtalanszor megpróbálta kivenni Éva kezéből a csecsemőt, ő nem engedte, már-már dulakodtak. Valahogyan túléltük az első napokat.

De amikor a mama kiselőadást tartott Gendzsinek, hogy ő gyökértelenként miért alkalmatlan az apai szerepre, a férfi elvesztette a türelmét, nekiugrott, és fojtogatni kezdte, komolyan… mint a filmekben! – Éva elbőgte magát.

Mint a filmekben? Szó szerint, és mire ráüvöltöttem, már nyolc napon túl gyógyuló foltok lettek anyám nyakán, amivel elrohant a rendőrségre, látleletet vetetett, nyomozás indult… ez szörnyű, élhetek én olyaskivel, aki fojtogatta az anyámat? ez olyan szörnyű! – zokogott.

Nagy Ivánnak tetszett az olyaski, de nem szólt bele. Csak az ellenség jelenetét akasztjuk meg, mondotta a filmgyári legenda szerint Ruttkai Éva. *Se non è vero, è ben trovato*. Ha nem igaz, akkor is telitalálat. Olasz szólás, a rendezők kedvvel hajtogatták. Nagy Iván nemrég a Google-ban azt olvasta, hogy ez idézet, Giordano Bruno: *Gli eroici furori* (Párizs 1585, II. rész, 3. dialógus) című művéből. Hm, nem egy friss *bon mot*.

Mit csináljak? mitcsináljak? micsinájjak? – zsolozsmázta Éva, sötét haja finoman repkedett, ahogyan a fejét rázta. Nem az, hanem hogy mit én csinájjak? – szúrta közbe Gendzsi, a Joe Cockerre hasonlító japán. Te kussoljál! – Éva szeme, akár egy vadászpuska dupla csöve.

Nyugalom! – Nagy Iván igyekezett a magabiztos tanácsadó szerepében maradni, noha folyton elkalandoztak a gondolatai. Majd én megmondom neked, hogy mit csinálj! – Lilike dallamosan, szinte

vidáman a konyhapultról: Viharos sebességgel kérj bocsánatot Éva anyjától! Az nem tud lenni, szóba se vesz, nem fogad… fogadja. Ugyan már, erőlködjél, míg sikerül, azután ugyanazzal a lendülettel fordulj szakemberhez, mert te beteg vagy, idegbeteg, a bajodat úgy hívják hogy… várjunk csak… Toncsi kisegítette: *Impulse control disorder,* németül nem tudom. És magyarul? – a filmíró. Magyarul se, olyasmi, hogy indulatok ellenőrzésének a betegsége… nehézsége.

Jó, Gendzsi megadóan bólintott, én vadjok minden hajlandó, hogy lesz béke, és ha béke, akkor boldogság, nem akar elveszíteni Évám… édes Vicuskám… – már ő is sírt.

Nagy Iván agyában zúgott a karének: „Kék tó, tiszta tó, melyből az élet tüze támad, Add vissza nékem, óh, szép szerelmes Iluskámat." Na, ez a *János vitéz*. Lelki szemei előtt megjelent a széles színpad, a lehajtott fejű huszárok, és a címszereplő a rózsával. Látta néhányszor gyerekkorában. Ki játszotta Kukoricza Jancsit? Talán a nagy Sárdy János, ezek az anyja szavai.

Sikeres mediálás végén a kuncsaft sír. Ez viszont a nagy Kispéter Iván örökbecsű mondása. A nagy Ludwig van Bé-től nem tudunk semmi idevágót.

Ment már, mint a karikacsapás. Lilike vállalta, hogy békítő követként keresi föl a fojtogatott asszonyt, társaságból ismeri. Továbbá szerez pszichológust vagy pszichiátert Bécsben. Gendzsi mindent megígért, németül és tört magyarsággal esküdözött, hogy ilyet többé sohase. Éva könnyedén átölelte a férjét, kitört Isten békéje.

Lilike és a lánya elégedetten vigyorgott, befejezettnek vélték a szeánszot, már arról beszélgettek, okoz-e gondot, hogy a barom angolok megnépszavazták a brexitet, és amennyiben tényleg kilépnek az európai közösségből, mehet-e Toncsi jövőre Londonba, ha netán fölveszik abba az iparművészeti főiskolába, amelyet kinézett magának, mert most éppen úgy döntött, keramikus szeretne lenni. Közben szakavatottan elmosogattak.

Nagy Iván pedig örült, végre *happy end*. Valamelyik filmrendező azt mondta neki, hogy igazából úgy helyes: *happy ending*. Oké.

Gendzsi készpénzben fizetett, másfélszer annyi eurót simított az asztalra, mint a megbeszélt összeg, s intett, mint a gróf az étteremben, a többi a magáé, fiam. Nagy Iván nem érzékenykedett, rosszul állt anyagilag.

Anyagilag és erkölcsileg… és mindenhogyan – sommázta, amikor

egyedül maradt.

IV.

Kispéter Iván egyre jobban hasonlított Albert Einsteinre. Ősz lobonca érdekes keretet adott az arcának. Azért növesztette, hogy eltakarja a kütyüt a fülében. Maga sem értette, miért szégyelli annyira. Dehogynem… süket hangmérnök, milyen az már? Szar ügy.

Ugyan… csak *voltál* te hangmérnök, jelenleg alkalmi gépkocsivezető vagy, plusz komplett idióta. Ha bemennél a Lipótmezőre, senki se mondaná, hogy idegen jár a házban. Eh… hol van már a Lipótmező? A sárga épületből kiköltöztették a dilikórházat.

Minapában előhúzta a vulkánfíber bőröndöt a könyvespolc alól, azt még a szülői házból hozta, amikor áttelepültek az apjával. Újabban egyre többet foglalkozott a tárgyi emlékeivel. Romlok, vénülök, érzelmesedem. Csak egy-egy poggyászt engedélyeztek nekik, a többi holmit lassacskán küldték utánuk a rokonok, valahányszor alkalmi fuvar adódott. Az így útnak induló cuccok némelyikét elkobozták a határon a vámőrök. Rohadt tetvek.

Megtalálta a kis zsebrádiót, mely még az apjáé volt. Sokol. Ez maradt neki belőle. Az öreg egész nap hallgatta, a szoba közepére tette a meztelen parkettán az első bérelt szobájukban, Pestszentlőrincen. Kispéter Iván most elemet rakott bele, olyan tégla formájút, hiába, a készülék meg se nyikkant. Vagy csak nem hallom? De, hallanám, nem ég a pici jelzőfény. Lerohadt az állásban. Kár.

A megszürkült hangvilla a nagybátyjáé volt, aki ének-zenetanár volt egy kolozsvári általános iskolában. Kispéter Iván a polc széléhez ütötte, s a füléhez emelte. Távoli zúgás, zizegés inkább, mintha valahol messze repülőgép húzna át az égen. Mindegy… most már. Úgysincs hangmérnöki munkám… ha volna, maximumra tolnám a dimert, kicsit gerjedne, de amit kell, azt fölerősítené nekem.

Eszébe jutott, hogy egy régi cimborája másfél-két éve megkérte, helyettesítse két napig valami filmforgatáson. Nem vállalta, arra sem emlékszik, hogy miért. Amilyen barom vagyok. A *Saul fia* készült, mely Oscar-díjas lett. Van érzékem a kudarchoz, a sikerhez semmi. Elmondhatnám, hogy dolgoztam egy Oscar-díjas filmben! Eh… kinek? Az önéletrajzomban jól festene, ha még próbálnék állást szerezni.

Fázott. Éhes volt. De nem tette meg magának azt a szívességet, hogy cselekedjen. Pedig Rita hozott az este kaját a Basszuskulcsból – könnyen lehet, hogy utoljára, mer föl akar mondani.

A sűrűn tetovált csaposlány nagyon megváltozott. Betöltötte a harmincötödiket, és rájött az életközepi pánik. Hátul a nyakára odavarratott egy kiskutyát, mely két kölykét szoptatta. A haja eltakarta. Csak akkor mutatta meg Kispéter Ivánnak, amikor már nem fájt. Látod, most má ezt akarom! – bejelentette, hogy felhagy a kurválkodással. Aznap este a férfi sokat ivott, nem figyelt oda.

Amikor túlestek a szexuális tornán, Rita visszautasította a pénzt: Mondtam, ez lezárult! – s a részeg férfi nagy meglepetésére maradt éjszakára. Addig erre sose lehetett rábeszélni. Azóta heti rendszerességgel töltenek együtt estéket és éjszakákat, a lány azt mondta: Mer mostantól ismerkedünk, járunk!

A második hónap végén a silány étteremben, ahová csak azért ültek be, mert kétsaroknyira volt Kispéter Iván lakásától, Rita így szólt: Na, fiúka, akkor elvehetsz feleségül, de ez csak egy hétig áll, ha addig nem ereszkedsz térdre előttem, kezedben pici dobozkával, máshoz megyek! – dévajul mosolygott. Mi az, már van jelölted arra az esetre? Persze, több is, tudod, amíg kurva voltam, kaptam ajánlatot dögivel.

Nna… mi legyen? – ezen azért lehet morfondírozni. Egyszerű teremtés, de kívánatos, fiatal, és… nagyon kirafinálódott. Ha elvenném, tudna hozzám hű lenni? Pláne amikor majd megöregszem? Hm, ahogyan Nagy Iván mondaná, még ennél is jobban???

Állj, Rita harmincöt te meg ötvenhat, frankón a lányod lehetne, mit képzelsz, hogyan lesz ez?

De mér, Lilike is a lánya lehetne a barátocskádnak, a volt barátocskádnak, tizennyolccal fiatalabb, nem, tizenhéttel… lehet, hogy mostanság ez már tiszta jó. A sok apakomplexusos csaj bukik a tiszta őszes halántékra.

Rita a hallókészülékről még nem tud. Eh… azér gusztább, mint a műfogsor… arra nincs szükséged. Még.

Ugyan, mit problémázol ezen, a jövő kiszámíthatatlan, lehet, hogy a szép kis csaposkát holnap elüti egy autó. Vagy a szívéhez kap, és összeesik. Vagy lesz neki agyi izéje, aneurizmája, mint annak a pasasnak a filmben, mi is a címe, azt láttátok utoljára négyesben, a két Iván, Lilike és Emőke.

Rita gyereket akar. Tőled.

Talán nem tőled, de most téged pécézett ki. Szülne neked egy kisfiút. Egy Zolikát. Jobb lenne Péterke. Kispéter Péter, hehehe. Ha lány,

akkor Anna. Kispéter Panka. A hangmérnök szíve forrósodott, ahogyan elképzelte, hogy ölében tartja a csecsemőt, lélegzetvétele fölgyorsult. Vér a véremből, gén a génemből. Számítgatta, nem annyira képtelenség, hogy megérjem az érettségijét, a diplomáját, az esküvőjét, akár azt is, hogy nagyapává tesz, mér, a mai világba nyolcvanig elélhet az ember, igaz?

Az a gyagyás tízzel öregebb nálam, neki már nincs esélye apaságra, gondolta, s a káröömtől kissé felderült. Múlt héten levelet kapott Nagy Ivántól. Hagyományos postait. Vonalas papíron. Nehéz elolvasni az írását, ha nincs jó passzban.

Vagy túl fáradt vagyok, vagy depressziós. Minden reggel az elmúlásból szedem magam össze, annyira, amennyire sikerül. Sem adni nem bírok senkinek, sem adást elfogadni nem bírok senkitől. Ülök a kis odumban, és nem értem, mi a lófütty történt. Sokszor gondolok rád. Életem legboldogabb pillanatai voltak, amikor barátságunk csúcsra járt. Nem tudtam, hogy ilyen létezik. De mindennek ára van. Kérdés, hogy csak nekem nyújtották be a számlát, vagy neked is. Lehet, hogy te se vagy jól. Sokszor gondolom, felhívlak, aztán mégse. Kurvaélet, hogy téged idézzelek. Ki akarok jönni ebből a sötét veremből, minden erőmre szükség lesz. Meglátod, rendbe jönnek majd a dolgaink? (Koncz Zsuzsa. Illetve Bródy János.) Nézzünk bizakodva a jövőbe? (Örkény István.)

A másik Iván (vagy az egyik?)

Össze kéne őket kötözni Emőkével. Van olyan vicc, ami úgy indul, hogy két depresszós randizik az eszpresszóban? *Deszpresszóban,* hehe.

Az ügyvédnő jobban illett volna hozzám, köztünk csak tizenöt a korkülönbség.

Azon a borús délelőttön, amikor a másik Iván (vagy az egyik) levelét emésztgette, különösen rosszkedvű volt. Lehangolta az idő. Meg az, hogy megszűnt a *Népszabadság*. Kamaszként kezdte olvasni, évtizedek óta járatta. Mindig fölhozta a postaládából a reggelihez. Alaposan kidühöngte magát, mire a sportoldal végére ért, pezsgett tőle a vére. Altatótabletta van százféle, de ébresztőpirula nincs, erre a célra találták ki a kávét, ám őneki az újsághírektől jobban kinyílt a szeme. Mi a francnak kellett bedönteni a Népszabit? – a tettesek anyját átkozta, s velük folytatandó nemi aktusra biztatott.

Ugyanekkor kapta a hírt, hogy dr. Plisszár Emőke elvetélt. Már a gyors és kiskörű esküvőt tervezték a kollégájával, aki teherbe ejtette, madarat lehetett volna fogatni vele, erre tessék!

Egy másik ügyvéd telefonált, ugyanabból a munkaközösségből, a hangmérnök ismerte futólag, néhanap ő is a Basszuskulcsba járt, sőt amíg Rita űzte a tisztes ipart, a rendszeres vendégei közé tartozott. Kispéter Iván szokatlan hevességgel élte át Emőke gyászát, tervezgette, hogy fölhívja, de nem tudta, mit is mondhatna neki. Inkább írt egy e-mailt Nagy Ivánnak:

Nyilván hallottad Emőkét, rémes, ha még beszéltek, add át részvétem.

Másnap ezt kapta válaszul:

Úgy szeretnék nagyon sokáig élni,

hogy öregen is megismerjelek,

mikor tüzedből már nem futja égni

s én is parázslok, alig perzselek.

Tudom, hogy akkor is ragyogsz nekem még,

szemedtől ez a fény nem múlik el;

magad ragyogsz akkor is, nem az emlék,

s feledteted velem, hogy halni kell.

Most meg má költ is ez a szerencsétlen?

Biztos, hogy nekem akartad küldeni? Tisztára szerelmes vers. Átnyergeltél a költészetre?

Nagy Iván mailfordultával jelezte, hogy Garai Gábor versét küldte, és szimbolikusan kell érteni. Szimbóla… rendbe van. Föl kéne hívni, üzengetés helyett. Éppenséggel ő is hívhatna.

Újra megpendítette a hangvillát, figyelte a fémes zúgást. Normál zenei A. Mutatóujját a fémhez nyomta, hogy érezze a rezgést. Ifjúkorában föl lehetett hívni a tárcsás telefonon egy bizonyos – eleinte hatjegyű – számot, gépi búgással adták a normál zenei A-t, néha zenekarok is arra hangoltak.

Mióta megszűnt a *Népszabadság,* a reggelihez a számítógépén olvasta a híreket. De az nem ugyanaz, nehéz megmondani, miért. Sokszor inkább zenét hallgatott. Most Nagy Iván emlékére a HETEDIK-et. Az utolsó tételnél kezdte, csak azért is. Hátulról előre.

Ha egy férfi hátulról közelít, én elalélok! – ki mondta ezt, melyik nő? Képtelen volt fölidézni. Ő akkor alélt el, ha egy nő a szájával közelített. Kinek a pap, kinek a szomszédasszony. E szólásfacsarás szerzőjét se tudta azonosítani.

Agyerősítő készülék kapható? Vagy szedjek cavintont?

Lilike förmedt rá egyszer, amikor elfelejtett egy bécsi lakcímet, hogy ideje rászoknia a cavintonra. Másik ízben közölte vele: Van már cavinton forte is, dupla erős! – ő haragudott, pedig a szőke méhecske mindig igézőn mosolygott, ha csipkelődött. Most helyetted Nagy Ivánra mosolyog, ha igaz a pletyus.

Hívd föl azt a nyomorultat!

Nem mozdult. Belefeledkezett a negyedik tétel forgatagába. *Allegro con brio.* Ittas lányok és legények önfeledt tánca, ő is ott termett, velük szökdelt, csapkodta csizmáját, pörgött, dobálta süvegét. Hirtelen maga Beethoven került a képbe, szimfonikus zenekart vezényelt, szabadtéren, ezüstszínű égboltozat alatt. A táncolók mögött félkaréjban bódésor, étel- és italárusok, meg a piacokon szokásos vegyes egyetmást kínálók. A Mester eszelősen ugrándozott, két karját a mellkasán keresztben tartotta, s a törzse ingásával jelezte a tempót. Ha *sforzando* következett, kezei széles ívben röppentek jobbra-balra, *piano* esetén minél halkabbat akart, annál mélyebbre guggolt, *crescendó*-nál fokozatosan emelkedett föl, *forté*-nál pedig páros lábbal lökte a testét a magasba.

Igen, olvasta ő ezt, kortárs szemtanú írta meg. Azt is, hogy dirigálás közben a Mester ordítva énekelte a dallamot, anélkül, hogy észrevette volna.

A HETEDIK-et 1813. december nyolcadikán mutatták be, a bécsi egyetem nagytermében, jótékonysági koncerten, a hanaui csatában megsebesült katonák javára. Néhány hete volt az ütközet. Tomboló siker. A további előadások már a Népek csatájában aratott győzelmet ünnepelték, Napóleon seregét verte meg az ellene szövetkezett országok egyesített hadereje.

Az *Eroica* (III.) szimfóniában még egekbe magasztalta Bonapartét, a HETEDIK-ben a bukásán örvendezett. Ilyen az élet – ilyenek a művészek. Hm, ilyen az ember, ahogyan Nagy Iván hajtogatta.

Na gyerünk, most kell fölhívnod! – kikapcsolta Beethovent, ütközésig csavarta hallókészülékén a pici tekerentyűt, s megkereste a filmírót a névjegyzékben. Az összeveszéskor kitörölte, utána visszapötyögte, így:

A MÁSIK. Mielőtt azonban megnyomhatta volna a gombot, a készülék ciripelni kezdett. Hú… az ügyvédnő.

Hálló, dr. Plisszár Emőke vagyok, szia, Iván, emlékszel még rám? Persze, meg ki is írt a telefonom. Az ügyvédnő nevetgélt, jókor? Igen, mit tehetek érted? Ami azt illeti… úgy kérdezted, mint régen a kuncsaftoktól a tanácsadáson. Abból már kimaradtam. Hallottam hírét, remélem, csak átmenetileg, te olyan jól csináltad, annyi megértéssel… inkább neked kéne folytatnod. Lehet, hát, így alakult… gondolom, nem ezért hívtál.

Emőke egy darabig mellébeszélt, aztán kibökte, szívességet kér. Pesten van a gimnáziumi barátnője, Sári, aki Malmőben él, háromgyerekes anya, csak néhány napra jött, egyedül. Csinálnak programokat két másik csajjal, akik előbukkantak a múltjukból. Holnap lesz Sári utolsó pesti estéje, táncolni szeretne, viszont négy nő nem mehet szórakozóhelyre, úgy nézne ki, mintha kínálgatnák magukat a pasiknak, szóval, talán nem túl nagy kérés, legyen olyan szíves elkísérni őket, természetesen fizetik a belépőjét és a fogyasztását.

Kispéter Iván erre nem számított. De… nem ismerem a barátnőidet! Majd bemutatom őket. Emőke, tedd a kezed a szívedre, ugye nem arról van szó, hogy valamelyikkel össze akarsz hozni? Á, kettő férjezett, Giginek meg ígéretes élettársa van!

Egyik sem akadály, gondolta a hangmérnök, végül hagyta magát rábeszélni. Úgyis olyan ritkán mozdulok ki, legföljebb a Basszuskulcsban lógok, ami kezd kínossá válni, Rita statáriális határideje lejárt, de meghosszabbította, fürkésző szemmel várja a választ. Jaj.

Délután mennie kell sofőrködni. Mint a mosott szar, olyan lesz az esti táncban. Nem baj, túléli. Hm, mi volna, ha kikezdene Emőkével? Azok a cicik azért… hagyd a pébe, kerüljük a bonyodalmakat. Tégedet úgyis csak gardedámnak hívott. Biztos? Biztosbiztos, tutifix, kétszáz százalék.

A Margit híd pesti hídfőjénél hagyta a Skodát, begyalogolt a szigetre. A volt Casino éttermet alakították diszkóvá. Amíg olyan az idő, szabadtéren is táncol a közönség. Most a négyzet alakú, üvegfalú terembe zsúfolódtak. Fények villództak a robajló zenére.

Emőke és a három barátnője foglalt asztalnál ücsörgött a sarokban, pezsgőspohárral a kezükben, egyik kihívóbban öltözve, mint a másik. A Gigi nevű vitte el a pálmát, piros bőrruha, térden fölül érő fekete

szarvasbőr csizma, ravasz dekoltázs, hosszú, göndörre bodorított haj. A malmői úgy mutatkozott be: Sári vagyok. A negyedik nő meg: Lenci. Az ügyvédnőt következetesen Emőcinek szólították. Mintha törvény írná elő, hogy kötelező a név végén a ci, de legalább az i, gondolta Kispéter Iván. Idegesítették a bömbölő tuc-tuc számok. Szerette volna halkabbra állítani a kütyüjét, majd a vécében.

Emőke mondott neki valamit, nem értette. Közelebb húzódott. Jól megnőtt a hajad! – az ügyvédnő. Hát, igen… régen találkoztunk, felelte ő, ezt meg Emőke nem értette. Pedig ő nem süket, gondolta a hangmérnök elégedetten. Az a legokosabb, ha… – fölkérte.

Ne engem, inkább Sárikát, tudod, őmiatta vagyunk itt! – így az ügyvédnő a táncparketten. A szélén maradtak, beljebb óriási a tumultus.

Kispéter Iván engedelmeskedett, legközelebb a malmői Sárit forgatta meg. A párok többsége ujjal sem ért a partneréhez, csak rázták magukat ritmusra, egymással szemben. Sék. Ez nem tánc, hanem onánia, gondolta a hangmérnök, közelebb húzta magához Sárit, és föleleveítette a kamaszkorában elsajátított rock and roll figurákat. Pörgetés, kidobás, holéhopp! – sajnos, ehhez nem volt elég hely, így aztán felezte az ütemeket, lassúztak. Sári melltartói, akár a hegyes kúpok, szinte szúrt a csúcsuk.

Mellettük Gigi imbolygott, egy meztelen felsőtestű, kopasz sráccal. Ki lehet? Csak úgy fölkérte, ismeretlenül? A srác izmai sok év edzőtermi fáradozást jeleztek, kockahasa irigylendő. A mozgó fénypászmákban látszott, szakad róla a verejték, mégis Gigihez próbálja odanyomni magát. Gigi elutasító arccal hátrált, amennyire lehetett a tömegben, kétségbeesetten pislogott Kispéter Ivánra. Erre ő elnézést kért Sáritól, odacsusszant Gigihez, átölelte, s vele lassúzott tovább. A srác biccentett, átlépett Sárihoz, most őhozzá akarta passzírozni a felsőtestét. Ebből a malmői se kért, menekült. A hangmérnök visszalépett, s vele billegett tovább. Ekkor bukkant föl Emőci és Lenci, hogy egymással táncoljanak, jobb híján.

A húsz körüli srác most őket célozta meg, úgy látszott, addig nem adja föl, míg valamelyik nő végre elfogadja csuromizzadt tapadását. A hangmérnök azonban mindig ahhoz a nőhöz simult, akit a srác éppen kiszemelt. Az hamar kitalálta, hogy ennek az ősz öregembernek aligha lehet három barátnője, s ráordított: Nehogy má, bazmeg! asszed, minden csaj neked foglalt???

Ebben a pillanatban, akár egy kísértet, Nagy Iván ugrott elébe,

fejhangon rikácsolta: És ha igen?

Farkasszemet néztek, a filmíró egy fejjel alacsonyabb volt az izompacsirtánál. A köröttük lévők megálltak, figyelték a jelenetet. Kispéter Iván odanyúlt, finoman félretolta a srácot, nyugi! – ő viszont három fejjel volt magasabb nála.

Feszült pillanatok után Emőke a hangmérnököt, a malmői Sári pedig a filmírót húzta odébb. Ő az a Nagy Iván, tudod, már meséltem róla! – Emőke igyekezett túlordítani a zenét. A két Iván mozdulatlanul állt, kezük a nők markában. Némán, fölbolydult lélekkel pislogtak, várták, hogy a másik szólaljon meg.

Aha… a drága ügyvédnő ezt találta ki, gondolták mind a ketten. Nem baj. Történjen végre valami.

Történt. Az izompacsirta rágyújtott, a hangmérnök mögé sompolygott, s az ősz feje búbjára hamuzott. Ő nem vette észre, nem is érezte. A filmíró ellenben tisztán látta. Lendületből mellbe taszította a srácot ököllel, ujjai iszamósak lettek annak verejtékétől. Az izompacsirta erre végképp nem számított, elvesztette egyensúlyát, hátrált öt-hat lépést, magával sodorva néhány párt, a nők sikongtak. Visszacsörtetett Nagy Ivánhoz, farkasszemeztek megint: Te ilyen verekedős fiú vagy? – kérdezte. Ezt a filmíró szájról olvasta, s azt felelte: Igen, gyere, ha gondolod!

A hangmérnök attól tartott, az izompacsirta pépesre veri mindkettejüket. A srác azonban feszült hatásszünet után elkotródott.

A négy nő meg a két Iván pedig visszaült a foglalt asztalhoz. A nők súgtak-búgtak. A filmíró rendelt egy újabb üveg pezsgőt. Békeital, gondolta a hangmérnök. Nagy Iván köszörülte a torkát: Ivcsi, mit szólsz hozzá, Bob Dylan kapja az irodalmi Nobel-díjat! Kispéter Iván vállat vont: Helyeslem… ez az egész rock zene díja.

Most akkor kezdődjék új fejezet, itt a csillag.

***

NYOLCADIK

(F-dúr)

I.

Basszuskulcsban nemet mondani! – ez állt Kispéter Iván teendőinek cetlijén, napok óta. Amikor odapillantott, hirtelen nem jutott eszébe, mit akarhatott ezzel. Talán hogy mélyebb hangon kell? és igent viszont mondhatunk violinkulcsban?

Á, dehogy. Ritának kéne tudtára adni, hogy kedves ajánlatát köszönöm, de nem élek vele. Igen. Erre azért rá kell készülni lelkileg.

Mikor aztán erőt vett magán, s odatámított a Basszuskulcsban a bárpulthoz, a csaposlányt nem találta. Felmondott. Kispéter Iván kénytelen-kelletlen fölhívta, randevút kért tőle. A Művészben találkoztak, átellenben az Operaházzal. Kiderült, hogy Rita egy szoláriumban helyezkedett el a Zichy Jenő utcában, a recepción. Immár ő maga is kakaóbarnára süttette magát, nyilván lopott időkben. Hófehér félbundájában feltűnést keltett, amikor a Művész belső termébe libbent. A hangmérnök lesegítette róla, nem igazi, gondolta.

Latte Macchiatót rendeltek mind a ketten. Sokáig hallgattak. Na… mondjad akkor! – Rita. Okés, hát, az a helyzet, hogy nagyon köszönöm, hízelgő, hogy hozzám jönnél… – félbehagyta. De? – Rita előredőlt, és a sáljánál fogva húzta közelebb a hangmérnököt, akinek így össze kellett görnyednie. Végül csak kibökte: Szóval, én… köszönöm, de inkább köszönöm, nem!

Rita szigorúan nézte. Lefejel, gondolta a hangmérnök, behunyta a szemét. Csodálkozva érezte, hogy a szorítás enyhül a nyakán. Akkor nincs is miről beszélnünk, így az elegáns fiatalasszonynak öltözött csaposlány, s már ugrott föl, a félbundát és a rézcsattos retikült a hóna alá kapva, Még visszaszólt, mielőtt kiügetett: Megbánod ezt még, fiúka, nagyon megbánod, hitegettél, kihasználtál, rohadjál a büdös szarodba!

A hangmérnök látta, a kávéház belső termének szinte valamennyi vendége őt nézte, találgatták, mit követett el az Einstein-frizurás öregember a csinos fiatal nő ellen. Ekkor érkezett a pincér a két Latte Macchiatóval, nem értette, hova lett a másik vendég. Csak tegye le, megiszom mind a kettőt! – Kispéter Iván. Magában, a közönségéhez:

Ne bámuljatok annyira, mer szétpattan a szemetek, bameg!

Ritát tulajdonképpen becsülte, hogy jelenet helyett beérte egy fenyegető mondattal. Kortyolni kezdte az üvegpohárból a rétegesen színeződött kávés tejet. Elővette a pörgettyűjét, mely ekkoriban *Fidget Spinner* néven vált gyerekek és felnőttek idegnyugtató játékává világszerte. Élvezettel bámulta a háromlábú műanyag idom sziluetté gyorsulását, legjobban mégis az egyenletes zúgását szerette, mert tisztán hallotta. Számára kedvező frekvencia. Egyre kevésbé értette a füle működését, bizonyos esetekben kifejezetten jól szuperált, máskor csődöt mondott, a kétszázezer forintos (plusz tb-támogatás) készülék dacára.

Amint a múló idő adott elegendő távlatot a visszatekintéshez, örömmel nyugtázhatta, hogy az agyontetovált lány elutasítását nem bánta meg. Volt más bánnivaló bőven elég. Kezdjük Lilikével. Mai napig megesett, hogy a szőke méhecske felinvitálta a Vigadó téri pöttöm lakásába, melyet a Bauhaus villa mellett is fönntartott. Kispéter Iván sejtette, nem ő az egyetlen hím, akivel ott hancúrozik, és lehet, hogy nem csak férfiak a kedvezményezettek. Mérget vett volna rá, hogy a barátja is tagja a vidám csapatnak. Egyikük se kérdezte erről a másikat. Nagy Ivánnal helyreállt a kapcsolat, de azért nem lett olyan forró és szoros, amilyen volt.

Még súlyos bűnbánatra adott okot dr. Plisszár Emőke. Hiába telnek a hónapok, ez nem lanyhul, inkább erősödik. Képtelenség lenyomni a tudatalattiba, hogy aznap – AZNAP – csilingelt Kispéter Iván telefonja. Látta, az ügyvédnő. Nem volt kedve beszélgetni vele, kinyomta. Emőke még kétszer próbálkozott, a harmadik hívást Kispéter Iván kelletlenül fogadta. Kásás hang a picit zavaros vonalban, először abban se volt biztos, hogy tényleg Emőke az, noha a mobilja világosan jelezte: ÜGYVÉRNŐ – így szerepelt a névjegyzékben, mióta szakított a barátoddal, erre írtad át, bosszúból. A zIvánt, légyszi, a zIvánt! – nyökögte vékony hangon. Emőke? Igen, légyszi! Szar a térerő, mit mondsz? – kiáltotta ő. A következő mondatból még ennyit sem értett, s a vonal megszakadt.

Mér nem hívtad vissza, bazmeg!? – sokszor villant föl a kérdés az agya villanyújságján, egyre lángolóbban. MÉR NEM HÍVTAD VISSZA, AZ ISTEN SZERELMÉRE!

Jött a hír. Előbb Lilikétől, Viberen. Aztán Nagy Ivántól, sms-ben.

MEGÖLTE MAGÁT.

Bármilyen hihetetlen, Lilike talált rá. A szőke táncosnő valamikor véletlenül összeismerkedett Emőke szomszédnőjével, csak úgy a lépcsőházi folyosón. Az az asszony értesítette a Facebook messengerén, hogy gázszag jön át a falon túlról. A bejárati ajtó nem volt kulcsra zárva. Lilike föltépte az ablakokat, csak aztán vette észre, hogy Emőke egy teljes levél altatót is bevett. Kombinálta?

Az öngyilkosok kórházába vitte a szirénázó mentőautó, Lilike a saját kocsiján követte őket. Krízisintervenciós és pszichiátriai osztály. A kórteremben egymástól harminc centire álltak a hordágyszerű fekhelyek, valamennyi nő eszméletlenül hevert, cső fújta az oxigént a szájukba, nagy üveghengerekben süllyedtek-emelkedtek széles gumipumpák, egyhangú surrogással. A félhalott páciensek koponyája ütemesen ingott, mintha ráznák a fejüket.

Lilike mindkét Ivánt értesítette. Az ügyeletes orvostól megtudta, kevés a remény. Álldogált az ügyvédnő mellett úgy félórányit, töprengett, hogy ez még Emőke, vagy már csak az, amit majd el fognak temetni.

Már becsattintotta a táskáját, hogy fölkerekedjék, amikor Emőke kinyitotta a bal szemét. Pislogott néhányat: Lili…? mi a franc…? mi a büdös franc…? hol vagyok? Jaj, Emőke… – finoman átölelte, gondolkodott, hogyan mondja el neki.

Mire az Ivánok beértek a Péterfy-kórházba, Emőke visszasüppedt a kómába. Hamarosan meghalt, leszállították a kórbonctanra.

Megmenthetted volna?!

VALAMELYIKÜNK MEGMENTHETTE VOLNA!?

Bűnbánat, búbánat, fojtogató lelkifurdalás.

A temetésen mellettük állt Gigi, Emőke barátnője. Hosszú haját fekete tüllfátyolba csavarta, s a filmíró vállán zokogta ki magát. Ő is a gyász gyomorrángásával küzdött, és ugyanúgy sírdogált. Sajnálta… magát. Körbesandított, figyelik-e őket, hát persze.

Van miért sírnom, a kurva életbe! – szeretett volna orrot fújni, de nem akarta föladni Gigi szoros ölelését. Eddig nem vette észre, milyen jó az alakja. Persze, Emőkével együtt járt úszni és edzőterembe.

A novemberi szél sepregette a sáros faleveleket a temetőben. Az Ivánok nagy meglepetésére katolikus pap mondta a gyászbeszédet, melyből a hangmérnökhöz csak a dallama jutott el, a fülkütyüt szeles időben nem hangosíthatta föl, mert japán tájfunt közvetített.

Kikezdenél Gigivel itt a sírnál? mint egy III. Richárd?

Gigi szegény Emlőkével azonos korú – gimnáziumi ismeretség –, te meg egy náthás öreg balfasz vagy. Takarodj inkább anyádba, viharos sebességgel!

Csakhogy Gigi se mutatott hajlandóságot, hogy kibontakozzék az ölelésből. Amikor már sorba álltak kondoleálni, úgy karolt a filmíróba, mintha a felesége volna. Vagy inkább a szerelme. Ő kezd ki veled! – érezte a könyökén a rugalmas mellét, combján a kemény csípőjét, s ettől zubogni kezdett az ereiben valami. A régóta nem érzett vadászszenvedély.

Hát, szégyen, gyalázat, de ezzel foglalkoztunk Emőke temetésén, és nem az elhunyttal. Észrevehette, aki figyelt minket.

Nagy Iván Gigi után léphetett oda a gyászoló rokonsághoz. Teremtett lelket sem ismert közülük. Tudta, hogy a család apai ága vidéki, de álmában se gondolta, hogy ennyire. Úgy álltak ott, az élre vasalt sötét öltönyökben és kosztümökben, mintha egy népszínműből léptek volna ki. Többségük kabát nélkül. Talán azt hiszik, temetésre nem illik melegen öltözni.

Amikor fejet hajtott az alacsony és meglehetősen vénnek látszó atya előtt, hirtelen sírva fakadt, maga sem értette, mi ütött belé. Na-nagy Iván va-vagyok… – dadogta, sz… szerettem őt. A kopasz atya szúrósan nézte, a feje remegett: Dehogy szeretted, ha szeretted volna, békén hagyod, elkerülöd!!! – most már inkább egy Garcia Lorca-darab szereplőjének látszott. *Vérnász*…

Erre mit felelhet az ember? A filmíró hallgatott, sóbálvánnyá merevedve. Gigi húzta el onnét, így Emőke kissé távolabb álló anyjának – hajdani évfolyamtársának – nem is kondoleált. Látta, vénasszony jellegű barátnők markolják a karját két oldalt, nehogy összeessen.

A temető vaskapujánál Lilike és Kispéter Iván lefékezett, hogy megvárják Nagy Ivánt. Hamarosan mindketten kaptak tőle esemest: GIGI BEVISZ, NE VÁRJATOK. Szívesen használt csupa nagybetűt, pedig Rita, a csaposlány évekkel ezelőtt fölhívta a figyelmüket, hogy csetben-esemesben a nagybetű kiabálást jelent.

Gigi dzsipszerű sötét Toyotájába ültek. Megnyugodva tapasztalta, hogy ez a nő higgadtan és biztonságosan vezet, nem olyan tébolyodottan, mint Lilike.

A rossz emlékű táncoláskor, megismerkedésük estéjén Emőke mondta róla, hogy van egy édes kisfia, Balu, és egy ígéretes élettársa, aki sajnos a kissráccal nem sokat törődik, ez az egyetlen baj vele.

Útban Kőbányáról a város szíve felé Gigi tájékoztatta a filmírót, hogy az ígéretes élettárs nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, lelépett. Sebaj, jobb nélküle, sokat dolgozom.

Nagy Iván nem emlékezett, mi a foglalkozása, de Gigi mondta magától: gyógytornász az óbudai egészségcentrumban, és kijár magánbetegekhez, ötezer forintos óradíjért.

Nem rossz. Ő se szorul eltartásra, gondolta. Kíváncsian várta, hogyan íródik ez a történet. Mindig a nők kezdik, ők is alakítják. Sajnos, ugyanők fejezik be.

Dudorászni kezdett. Tú tu-du-du-du-du, tu-du-du-du du-du. du. Aha. A NYOLCADIK. Az eleje. *Allegro vivace e con brio.*

Nem is mondtad, hogy ilyen jó hangod van! – Gigi. Összemosolyogtak. Mindketten tudták, hogy hamarosan ágyba bújnak egymással. A nő sejtette, jó lesz. A férfi persze aggódott. A férfiak a közhiedelemmel ellentétben gyávák, és mindig aggódnak. A nőkön múlik, hogy azután megnyugodjanak.

Szegény Beethoven. Lényegében soha nem adódott neki olyan asszony, aki ezt elérte volna nála. Maradt a zene.

Gigi, mintha gondolatolvasna: Tanultam zongorázni. Tényleg? Néha még odaülök, de már csak felejtek. Meddig jutottál? Chopin-mazurkákig… mielőtt kimaradtam a zeneiskolából, még kísértem egy fuvolista csajt, Beethoven F-dúr románcát tanultuk meg… tudod, melyik az? Asszem… hát, inkább nem… ki volt az a fuvolista? Gőzöm sincs, ez azért még az özönvíz előtt volt.

És csak mosolyogtak. Idáig minden tetszett egymásban.

II.

Azért nem szerette a közönség, mert sokkal jobb a HETEDIK-nél. Idővel megszeretik!

Ludwig van Beethoven mondta ezt, ha igaz, a NYOLCADIK-ról, melyet a Redoutensaalban (az mi?) mutattak be, 1814-ben. A műsor az ELSŐ-vel indult, aztán egy énekes trió következett, majd a NYOLCADIK, végül a *Wellington győzelme* című alkalmi zenedarabja, mely csak két

tételből áll.

A NYOLCADIK-at a Mester Teplitz-ben (ma Teplice, Szlovákia) dolgozta ki, hosszabb nyaralása alatt, tőle szokatlan gyorsasággal. Az úgynevezett Petter Jegyzetfüzetbe írta bele – melyről ekkor még nem tudhatta, hogy az utókor ekként fogja emlegetni, későbbi boldog tulajdonosáról elnevezve (Gustav A. Petter, 1828–1868). Jelenleg a bonni Beethoven-házban őrzik.

Ugyanekkor történt, hogy a fürdővárosban találkozott 1. Johann Wolfgang Goethe költőfejedelemmel (v. ö.: *Egmont-nyitány*), és: 2. nagyon szerelmes lett. Utóbbiról tanúskodik egy érzelemtől tűzforró levél, címzettje a *Halhatatlan Kedves*nek titulált hölgy. Nincs rá bizonyíték, hogy Beethoven el is küldte volna. A hölgy kilétéről máig vitatkoznak, sokáig tartotta magát a nézet, hogy valamelyik Brunszvik grófkisasszony lehetett. A Mester kétszer is időzött a család kismartoni kastélyában, s tanította a lányokat zongorázni. A zenetörténészek előbb Terézre gyanakodtak, később Jozefinre. Mások szerint a lányok kacér unokatestvére, Giulietta Guicciardi volt. Maynard Solomon, a megbízható amerikai tudós viszont arra jutott, hogy Antonie Brentano, egy frankfurti kereskedő felesége habarította magába a Mestert. A rendelkezésre álló adatok szerint lehetséges, hogy mind a négy nőbe belezúgott.

Bármi az igazság, valaki lángoló mondatokra indította, mintha nem is bécsi klasszikus lett volna, hanem teplicei romantikus:

Már az ágyban Hozzád szállnak gondolataim, én Halhatatlan Kedvesem, néha vidáman, azután ismét szomorúan, várva a sorstól, meghallgat-e bennünket? Élni csak Veled tudok – vagy sehogyan. Igen. Elhatároztam, hogy addig bolyongok tőled távol, míg a karjaidba nem repülhetek, és nem érezhetem egészen otthon magamat nálad, és nem küldhetem a lelkemet általad átölelve a szellemek birodalmába.

Így fogalmazott Beethoven, a zene Goethéje. Ezt Nagy Iván írta egyelőre névtelen jegyzetfüzetébe (a márka Moleskine). Gyűjtötte szorgosan a használhatónak látszó anyagot a forgatókönyvíráshoz. Egyelőre inkább helyette.

A levélről eszébe jutottak Emőkéi. Szegény… nehéz elhinni, hogy nem látott más megoldást, mint az öngyilok. Szép, okos, fiatal nő, remek szakmával, biztos anyagi háttérrel… mi a jó isten baja volt tulajdonképpen?

Amióta meghalt, a filmírónak jobban hiányzott, mint amíg élt… ez is

érthetetlen. A véglegesség, a visszavonhatatlanság növelte az értékét. Nagy Ivánnak újra meg újra figyelmeztetnie kellett magát arra a tényre, hogy amikor Emőke lenyelte az altatókat, és beszívta a gázt, ők ketten már rég szakítottak, s egyikük sem akarta fölújítani a kapcsolatot.

Nna… eleget lelkiztél, csinálj valami mást!

Hirtelen az az ötlete támadt, hogy a film nyolcadik epizódja követhetné az ügyvédnő utolsó hónapjait, egészen a végzetes tettig. Ez jónak tűnt. Velős, nyomós. Akkor viszont át kéne fazonírozni az előtte lévő hetet. Életszakaszonként lehetne haladni. Egy ideje már Kispéter Ivánt használta modellként, kezdett róla szólni a zenefilm, amelyben a süketülés a drámai csúcspont. Gyorsan összeütötte az új vázlatot.

I. Csecsemőkor.

II. Gyerekkor.

III. Kamaszkor.

IV. Egyetemista évek. (Áthúzta, Kispéter I.-nek nem volt rendes diplomája.) Főiskolai évek. Technikumi évek.

V. Családalapítás. (Valamelyik házassága.)

VI. Süketülés súlyosbodik.

VII. Új szerelem. (Emőkeszerű.)

VIII: Öngyilkosság. (A nő? Vagy a férfi? Esetleg mind a ketten?)

IX. ???

Hát, igen. Mi legyen a vége?

Talán… születés. Ha már nem azzal kezdted.

Egyre jobban tetszett neki, hogy világrajövetel legyen a záró rész, noha el se tudta képzelni, hogy kié, és hogyan valósuljon meg a konkrét jelenetek szintjén.

Nem baj, majd adja magát, ha odaérek.

A hangmérnökre társszerzőként már nem számíthatott. Arra azért hajlandó volt, hogy véleményezze, amit Nagy Iván elmondott neki, főleg ha lement a Basszuskulcsba, mely újra Kispéter Iván törzshelye

lett. A pult mögött Ritánál is fiatalabb csaposlányok váltották egymást, velük nem alakult ki semmiféle beszélgetés. Sokszor még szemkontaktus sem.

Kispéter Iván vonogatta a vállát, az új terv épp annyit ér, mint a régi, kéne valami eredetibb… például… ha az egész film egy terhesség története? Kilenc hónap, öregem, érted, és kéne keresni egy színésznőt, aki pont most gyereket akar, aztán végig fölvenni, ahogyan kerekedik a hasa, a kilencedik részben pedig a szülés, úgyis azt akartad, na? na???

Igen… de… – eszébe jutott, hogy Mészáros Márta megcsinálta, Monori Lili szült a végén, szuperközeliben.

Megelőztek, mindig megelőznek.

Kispéter Iván nem értette, mi itt a probléma, ugyan, Ivánka, hány filmben dugnak, ölnek, szeretnek… nincs új a nap alatt, és a tiédben végig szól a zene, azért az más lesz!

Hm.

Nagy Iván megnézte a barátja DVD-jén a NYOLCADIK-at, Herbert von Karajan dirigálta a Berlini Szimfonikusokat. A vonósok mellett derengett egy üres szék sziluettje. Azt vajon kinek készítették oda? Milyen klassz volna, ha nekem. Végigülhetném az egészet, figyelhetném testközelből. Na persze… 1984-es a felvétel, te marha. *Back to the future.*

A zenét egyre lassabban továbbította az idegrendszere a szívébe (a lelkébe?), mert újra Emőkéről képzelgett. Sose hitted el komolyan, hogy huzamosan veled marad egy ilyen klassz, szép és agyas fiatal nő… ő pedig azt nem hitte el komolyan, hogy… micsodát? Nehéz megfogalmazni. Te legalább reménykedtél azért… mer sose nő be a lelked lágya. Jaj… ezt kihúznád, ha te írnád! – gondolta.

Ki írja?

Aki írja, marja. (Töröl, töröl.)

Tajpeiben, Tajvan fővárosában építették föl a világ második legmagasabb toronyházát, keskeny, égbe szökő kúp, 101 emeletes. A 92. és a 87. emelet között függ egy óriási, hatszáz tonnás fémgolyó – tulajdonképp inga –, az védi a leomlástól, földrengés esetén kileng, csillapítja a mozgást. Ezt olvasta Nagy Iván aznapi reggelije alatt a neten. Ilyen inga kellett volna Emőkének, belülre. Nekem sem ártana.

Embernek talán elég volna teniszlabdányi, valamiféle súlyos műanyagból, hogy ki ne vesse a szervezet.

Ideje szedelőzködnie, mediálásra megy, a szakma íratlan szabályaival ellentétben, az egyik fél otthonába. De az a fél Lilike, és Toncsival, a lányával kéne összebékíteni – családi ügy. Nagy Iván szerette volna, ha – tekintettel a helyzet pikantériájára – vele tart régi fegyvertársa, Kispéter Iván. Ő azonban húzódozott, haggyá má, Ivánka, én kiszálltam a buliból. A filmíró kérlelt, hízelgett, könyörgött, ám csak egy erőtlen ígéretet sikerült kicsikarnia. Tudta, a hangmérnök „talán"-ja inkább nem, mint igen.

Pontosan érkezett a bérház udvarába, a dombon álló Bauhaus villába. Lilike értelemszerűen ott volt, Toncsi késett. Nagy Iván meg se kérdezte a telefonban, hogy voltaképp mi a probléma, amikor Lilike kérte, tartson egy szeánszot neki a lányával, mert harcban állnak.

Némán kávéztak a napfényes konyhában, odakinn zörgette a szél az agg platánfa kopár ágait, de a nap úgy sütött, mintha tavasz volna, s nem november.

Sokat gondolsz rá? – Lilike. Igen… több mint eleget.

A kérdés Emőkére vonatkozott, a válasz viszont a hangmérnökre. Nem tisztázták.

Befutott Toncsi, saját kulcsával, amit rögtön a gerendákból ácsolt ebédlőasztalra helyezett: Most ezt vissza is adom már! – osztrák hangsúlya fölfelé kunkorodott. Lilike nem örült, biccentett. Kezdjük akkor! – Toncsi.

Nagy Iván úgy látta, kirobbanó szépsége picit megfakult, talán mert túl rövidre vágatta a haját, s előtűnt a két különbözőképpen elálló fül. Nem, inkább csak a tekintetében halványult a… az ifjúság izéje… mámora.

Úgy döntött, legokosabb, ha maradnak a konyhában, a rusztikus asztalnál. A nőket leültette jobbra-balra, ő a keskeny oldalhoz telepedett, elővette a Lilikétől kapott jegyzetfüzetet és a Mont Blanc töltőtollat, mely szintén a szőke méhecske ajándéka volt, múlt karácsonykor. Sejtette, egy vagyonba kerülhetett, ritkán merte kivinni a lakásából, erre az alkalomra stílusosnak érezte, hogy elhozza. Látta, Lilike rögtön észrevette. Igen, ő mindent észrevesz.

Meglepetésekben bővelkedő történet bontakozott ki. Toncsi férjhez ment, néhány éve. Szeretett volna gyereket, de nem jött össze, volt

korábban két abortusza. Nekem három volt előtted, mégis itt vagy! – szúrta közbe Lilike. Toncsi oda se fordult, nem vagyunk egyformák, szerencsére, de abba a kettőbe te táncoltattál bele, és sose bocsátom meg, se neked, se magamnak!

Lilike a homlokához kapta a kezét. Toncsi folytatta, éneklősen: Fogadtunk örökbe mi egy csecsemőt, akartunk először egy kicsi vietnámit, mint az a magyar színésznő, a Mári Törőcsik, de túl nagyon komplikált, és utána volt a más lehetőség, a magánalapítvány, mondták, ha nem bántuk, hogy egy cigány, akkor könnyebb, mert több van. Kellett utazni Szekszárba, Szekszárra, ott a kórházban hagyják, akiknek nem kell a gyerek… érthető, ahogy beszélem?

Nagy Iván bólintott. Csodálkozott, hogy Lilike ezt sosem említette neki. Talán szégyelli? Á, nem valószínű.

Toncsiék kaptak egy cuki kislányt, a neve Zsanett, de ők Zsuzsinak hívják. Nevelték boldogan, csöppet se zavarta őket, hogy barna a bőre, Wienben ez amúgy is egy kisebb probléma. Csak aztán Toncsi pánikba esett, mi lesz így, most akkor az ő ifjúságának vége? főzhet, moshat, pelenkázhat, bezárva négy fal közé? azért ehhez ő még túl fiatal! – engedett az első csábításnak, óvatosan pasizgatni kezdett.

A filmíró azt hitte, érti: A férjed miért nem hoztad el? Toncsi rázta a fejét, nem ővele lett baj, hanem az én anyámmal! – mutatóujja a pöttyös műkörömmel Lilikére szögeződött: Mindjárt kiderül, csak várjál te!

Kalandjairól a férj nem szerzett tudomást, most azonban Toncsi nemcsak beleszeretett valakibe, méghozzá egy Győrben élő magyar rock zenészbe, de ügyesen teherbe is esett tőle. A férje, az a drága ember megtörten bár, de igent mondott a válásra, viszont Zuzsikát magánál akarja tartani, hogy ő se legyen egyedül. Nagy Iván bólintott, tehát a kislányért harcoltok, erről van szó! Nem, dehogy, ne légy türelmetlen! – Toncsi, tanárnős mosollyal. Meg lett szépen beszélve, hogy a kis Zsuzsi éljen az apja lakásában, és ő elviheti minden hétvégén és szerdánként.

Akkor mi a gond? A gond az, hogy a férj, a drága ember egyre komolyabb anyagi igényekkel áll elő, szerinte mi gazdagok vagyunk, az a minimum, hogy fizessünk, viszont csak az anyám gazdag, én nem, és tőlem válik, nem az *anyámtól!* – a mondatvég éle sebet ütött Lilikén, szinte megtántorodott ültében.

Jó… de hogyan segíthetek én, ha itt sincs? – Nagy Iván. Toncsi

fölemelte a hangját: Micsoda mediátor vagy te, ha azt se bírod végig, hogy hallgassad? még most jön a lényeg! megy a vitatkozás a bíróság előtt, kell ügyvéd, sok beadvány papír, követeli a lakásbér felét, de ugye nekem is kell lakni, nem igazság, hogy mind a kettőt én fizessem, vagy? Nem tudom, mi a törvény itt Magyarországba, in Österreich vannak sok jogaim!

Persze, mondta volna a filmíró, de okosabbnak vélte, ha tartja a száját. Kibontakozott a dráma: Lilike azt javasolta a lányának, hogy legyen nagyvonalú, engedjen, majd ő odaadja azt a pénzt, ne felejtse, ha a volt férje jobb anyagi helyzetbe kerül, az Zsuzsikának is előnyös, azt az ártatlan csöppséget, aki nem mellesleg az ő egyetlen unokája, nem érheti hátrány a válás miatt. Toncsi nagyon szépen megkérte az anyját, hogy ebbe most ne avatkozzék bele, akármilyen gazdag, ez kettejük ügye.

És mit tesz erre az én anyám, a pénzember anyám, a pénzasszony anyám? – Toncsi hatásszünetet tartott. Nagy Ivánnak tippje se volt. Hát azt teszi, hogy a hátam mögött följár a férjemhez, a volt férjemhez unokázgatni, és egészen titokban kijátszik engem, az ő egyetlen lányát, vesz öröklakást a férjnek, Wien első kerületben, jó drágát annak a drága embernek, amiről én nem tudok, a férj harcol, mint egy oroszlán a bíróságon, hogy fizessek a lakbérére pénzt, mert én keresek több, de pedig nem is fog kelleni lakbér, lett saját lakása, csak még be kell költözni!

Lilike lehajtotta a fejét, s néhány pillanat múltán: Toncsi, ne haragudj, én jót akartam… azért jártam föl unokázni nélküled, mert útba esett, amikor mentem a tangóshopba, nem direkt a hátad mögött… Igen? és a lakás Wien első kerület, az is csak útba esett? miért nem adtál oda nekem a pénzt, intéztem volna, de nem, te mindenbe beletenyerelsz, mindent elintézel, hogy neked legyen hálás az egész világ! hogy téged szeressenek! ezt nem lehet kibírni! már felnőtt vagyok! saját ügyeimmel én kell foglalkozni! mindent elrombolsz! mindent! még arra is rávettél, hogy idejöjjek a volt pasidhoz, akivel azért néha… – nem jutott eszébe a magyar szó, mutatta a dugás nemzetközi kézjelét.

Egyikük se szólt, csak a kifulladt Toncsi zihált. Lilike sápadtan, Nagy Iván paradicsomvörösen várta, hogy eszébe jusson, mit lehetne mondania.

Toncsi elvesztette a türelmét: Beszéljél, te mediátor, dolgozzál a pénzedért! Milyen pénzemért, barátságból vagyok itt! Barátságból, ismételte Toncsi megvetően.

Lilike előrehajolt, igen, én kértem, mert azt ugye nem meséled, hogy minden kapcsolatot elvágtál, ha hívlak, sose veszed föl, találkozni nem vagy hajlandó, egyáltalán, kilöktél az életedből, csak azért, mert azt akartam, hogy a lányod, aki az én unokám, normál körülmények között lakjon, ez az én óriási bűnöm! Nem, anya, az a te óriási bűnöd, hogy úgy bánsz velem, mintha te volnál a királyné, a királynő, én meg az alattvaló, a kis udvari hölgy, és ez nem mehet így tovább, törődjél a saját dolgokkal, én is törődök az enyém dolgokkal, a szeretetet nem lehet megvásárolni, vegyed tudomásul végül… végre! – összekapta a holmiját, talpra ugrott, futott kifelé. Föltépte a bejárati ajtót, és összeütközött Kispéter Ivánnal, aki jött volna be.

Egymáshoz koccant a fejük, mindkettőnek fájt. Szervusz! – vetette oda Toncsi a hangmérnöknek osztrák raccsolással, és leszaladt a falépcsőn.

Asszem elkéstem, állapította meg Kispéter Iván. Nincs válasz.

Majd megbékül! – Nagy Iván, Lilikének. Kötve hiszem, felelte az búsan.

Beavatnátok, hogy mi történt? – Kispéter Iván.

Később! – Lilike földúltan nézett maga elé.

Hallgassunk zenét, ajánlotta Nagy Iván, hogy időt nyerjen. Átment Lilike nappalijába, a CD-állványhoz. Alatta a méretre gyártott három dobozpolc, dugig tele régi, fekete lemezekkel. Vinilek.

Megtalálta a NYOLCADIKAT, a csehszlovák szimfonikusokkal, kiejthetetlen nevű karmesterrel. Supraphon. Van Lilikének tűs lejátszója? Biztosan. Neki mindene van.

Eszébe jutott az egyik tétel instrukciója. *Allegro Scherzando,* gyorsan és tréfásan. Talán a harmadiké. Tévedett, a másodiké, amivel Beethoven meglepte a korabeli közönséget, mert az általában lassú szokott lenni.

Lassú tétel partot mos, gondolta Nagy Iván, és szégyellte, hogy ilyen drámai helyzetben is humorizál. Pedig már megszokhatta magától.

III.

A filmíró hiába próbálta rábeszélni, a hangmérnök nem hagyta abba a sofőrködést, és makacsul visszautasította, hogy tanácsadjanak ketten, ahogyan régen. Elég nekem a saját bajom, hagyjanak békén a másokéval, morogta.

Nagy Iván folytatta a mediálást, kizárólag ismerősöknek. A káeftét Lilike könyvelője és ügyvédje fölszámoltatta, e procedúra háromnegyed évig tartott, a filmírónak sokkal több hivatalos papírt kellett aláírnia, mint amennyit a cég létrehozásához.

Ha valamelyik páciens számlát kért, Gigi habozás nélkül adott egyet. Természetgyógyászati kezelésről, de úgy firkantotta oda, hogy senki nem tudta elolvasni. Soha nem lett ebből baj.

Abból többször, hogy Nagy Ivánból hiányzott az igazi empátia, és a kellő türelem is – ezeket a képességeket Kispéter Iván hozta a buliba. Őhozzá változatlanul fordultak magánéleti tanácsért az ismeretségi körében, kedvetlenül hallgatta végig a vallomásokat, és a barátjához irányította őket. Nem mindenki volt elégedett a filmíró tartotta szeánszokkal, ez hamar elterjedt. Így a praxis nem épült, inkább leépült.

Egye meg a fene, gondolta Nagy Iván. Amióta sikerült nyugdíjba mennie, havi százhatvanezer forint érkezett a számlájára az államtól, tudomásul vette, hogy ennyiből kell kijönnie. Plusz amennyiért bérbe adta a Gogol utcai lakást, mert Gigi biztatására az asszony budakalászi kertes házába költözött. Tulajdonképpen ő lett a mindenes, a gondnok, a kertész, a botcsinálta szerelő, a bevásárló, néha a takarító is. Továbbá sofírozta Balázskát a pomázi óvodába. Szívesen csinálta. Délelőttönként jutott ideje, hogy dolgozzon a forgatókönyvön, vagy elhitesse (magával is), hogy írja. A terhességi változatot.

Gigi nem ért rá, az ő praxisa rohamosan nőtt. Kezelgette a fájós gerinceket, térdeket, bokákat az óbudai rendelőben, mert bár természetgyógyásznak hívta magát, valójában masszőr volt. Egy fölkapott kineziológussal osztozott a csupaüveg irodaház két és fél egybenyíló szobáján. Szerencsére a hordozható masszázságy a félben is elfért, átlósan.

Szép az élet, hejehuja dínom dánom! – dalolta a filmíró, ha valaki a hogylétéről érdeklődött. Zengzetes szavakkal áradozott Gigi szépségéről, alakjáról, okosságáról. Igyekezett el is hinni. Csak a barátjának vallotta be a Basszuskulcsban, két Aperol Spritz után, hogy azért a helyzete nem fenékig tejföl. A legtöbb nehézséget Gigi négyéves fia okozta.

Ne csodálkozz, kései gyerek, az ilyenek anyukája totál meghülyül, agyonkényezteti, mer olyan hepi, hogy lett neki. Igen… bánom is én, az ő kölyke, magának rontja el. A hangmérnök helyeselt, nem bír vele egy kicsit sem, a feje tetején táncol, attól olyan ideges! Ennyire

látszik? – Nagy Iván elcsüggedt. Persze.

Kispéter Iván női szájtartással és hangon: Jaj, Baluka, ne ugrálj a kanapén, mer leszakad, gyere le, most azonnal, jaj, Baluka, hát megmondtam, látod, tényleg leszakadt, jaj, Baluka, ne rángasd azt a képet, mer az sokat ér, és ha megsérül, nagy kárt okozol, engedjed el, jaj, Baluka, leesett, megrepedt a keret… – idáig jutott a paródiában, nem tudta folytatni, annyira nevettek mind a ketten. A kis copfos csaposlány is bekapcsolódott a kacagókórusba. Ismerős? – kérdezte tőle a hangmérnök. Hajjaj, az én fiam három múlt, nálunk ugyanez megy, szünet nélkül!

A hangmérnök élvezte a sikert, hajlongott ültében a bárszéken. A csaposlány, a filmíró és egy közelben iszogató pár megtapsolta. Ivánka, ne vedd a szívedre… talán kár volt odaköltöznöd. Lehet. Van más is? – a hangmérnök. Hm… nehéz elmondani… tudod, Gigi annyira nekem való, mintha receptre írta volna föl az Isten, de… de mégis… néha úgy elfog a… A csaposlány, segítőkészen: Az unalom? Hát… én nem így mondanám… ööö… olyasmi… az a baj, hogy túl fáradt, mire hazaér, már nincs kedve hozzám… cipóra melózza magát, érted? Értem, így a csaposlány, de ki nem? – copfját hátralendítetve bólogatott, mint akinek összeállt a kép.

Van tanácsod? – a filmíró a hangmérnöknek, súgva. Á… mit lehet ezen tanácsadni? ha unod a banánt, válaszd a narancsot!

Akkor még én is rájuk szavaztam! – a csaposlány, szintén súgva. Úgy néztek rá, mint egy marslakóra, nem értették, kire szavazott, és hogy jön ez ide. Azt, hogy valaha régen, jóval a regényidő kezdete előtt ez volt az egyik feltörekvő új párt jelmondata, már elfelejtették.

Gyere, öregfiú! – Kispéter Iván fizetett. Belekarolt a barátjába, húzta magával. Jé… szemerkél a hó, dünnyögte a filmíró. Tél van, szemerkéljen csak, ha esik elég, szombaton menjünk szánkózni! – a hangmérnök. Jó… hova? A Normafához, lecsúszunk vígan.

Ahhoz, hogy lecsússzak, szánkó se kell, gondolta a filmíró. Rémülten érzékelte, hogy elrontotta az ikes ige ragozását. Lecsússzam! – ismételte némán. Romlás, öregedés… maradjál csak veszteg Gigi szoknyájánál.

Testrészei közül leginkább a szeme kezdte fölmondani a szolgálatot. A szakorvosi vizsgálatot követően a doktornő – a száján elmázolódott a rúzs – bonyolult szemüveget írt föl neki, három hétbe telt, mire érte mehetett a Látáscentrumba, újabban így hívták az optikai rendelőt.

Egy vagyonban került.

Trifokális. Három szeletkéből ragasztották össze a lencsét, a fölső sáv arra való, hogy messzire nézzen, a középsőn néhány méternyire, az alsóval olvashat.

Nehezen szokta meg. Ha moccantott a fején, a számítógépen vonuló sorok hirtelen olyan közel ugrottak, mintha orron vágnák – vagy ellenkezőleg, kitűntek a látóteréből. Igazán veszélyesnek autózáskor érezte, a távolból közeledő járművek minden átmenet nélkül nagyítódtak óriásira. Sokáig nem is merte hordani sem utcán, se vezetéskor. Mindenhez hozzá lehet edződni! – biztatta önmagát.

Gigi szerint jól áll neki – sovány vigasz. Dührohamok jöttek rá, ha nem találta a fekete keretű szemüveget, amelyet igyekezett a kemény tokban tartani, s azzal együtt hagyta valahol, szerencsés esetben a házon belül. Ha Gigi kérdezte, mit keres, ritkán vallotta be, ám az asszony rögtön kitalálta, segített előkeríteni. Egy ilyen alkalommal a nő többperces kutatás után fölhívta a figyelmét, hogy a szemüveget a homlokára tolta föl, azzal mászkál ide-oda, míg kutatja, hol lehet. Ez azért szánalmas, gondolta. Remélte, hogy Gigi enyhébb jelzővel illeti, ha nem is mondja ki.

Adódnak problémáink! – összegezte, amikor Kispéter Iván meg arról panaszkodott, milyen rondán kopaszodik. Az nem zavarna, ha nőne a homlokom, szóval, ha sávosan, de bazmeg mér hullik foltokban, összevissza?

Nagy Iván együttérzőn megfogta a vállát: Te, nem is látszik… annyira! – lódította. Kispéter Iván azonban már túl régen ismerte ahhoz, hogy észrevegye, mikor hamukál.

Lilike azt mondta: Bőrgyógyász kell, hátha betegség.

Gigi inkább a kineziológust ajánlotta, ő majd kideríti, mi a lelki probléma, amitől ritkul a haja. Bevitte a hangmérnököt a munkahelyére, Irén, a kineziológus már várta a szomszéd helyiségben. A koszorúkontyos, tejszőke nő rövid beszéddel indított, minimum öt alkalom szükséges, hogy némi javulás mutatkozzon. A hangmérnök föltette a számára fontos kérdést: Mennyibe kerül? Magának semmibe, Gigivel így állapodtunk meg a barátokat illetően… hallgassunk zenét? Persze, ha lehet. Mit szeret? Beethovent. Az nincs, akkor én választok.

Nyúlós angyalkórus zendített rá szöveg nélkül, Hammond orgona kísérte őket. Kispéter Iván sóhajtott, ettől fölállt a hátán a szőr. Mindegy, nem koncertre jöttél. Ugyanolyan masszázságyra kellett

feküdnie, mint amilyet Gigi is használt. Különböző pontokat érintett meg a kineziológus a bal karján, aztán évszámokat sorolt lassan, lehunyt szemmel. A hangmérnöknek szólnia kellett, ha bármit érzett.

Nem érzett semmit. Vagy… icipici bizsergés is számít? Minden számít! – a kineziológus, szigorúan.

Hát jó… talán most… ott, a könyökömnél. A tejszőke nő mindentudón bólintott, akkor 2010… mi történt magával 2010-ben? Semmi… nem emlékszem. Sokk, baleset, betegség, közeli rokon elvesztése?

Kispéter Iván hiába erőlködött, nem tudott fölidézni ilyesmit. A kineziológus kötötte az ebet a karóhoz: Márpedig 2010 a kulcs, elhiheti!

Az irodaház földszinti gyorséttermében ebédeltek a kezelés után, hármasban, Gigivel és a filmíróval. Kispéter Iván mesélte nekik. Azon, hogy Beethovent akart, jót nevettek.

Nagy Iván behúzta a fejét. Nem mondta ki, hogy 2010-ben ismerkedtek össze ők ketten. A hangmérnök születésnapi buliján, a Basszuskulcsban. Tehát április 21-én.

Gigi és a filmíró a menüt tette a tálcájára (csontleves, marhapörkölt tarhonyával, rizsfelfújt), a hangmérnök rántott fogast krumplipürével. A főételnél tartottak, amikor megszólalt Nagy Iván telefonja. Lilike. Budapesten van, szabad az estéje, rendezne egy laza vacsorát, jöjjön át, hozza Gigit, Kispéter Ivánt majd még fölhívja. Itt ül! – a filmíró. Akkor add át neki.

Amikor Gigi már visszament dolgozni, megkérdezte: Van nőd? Egy nincs, felelte a hangmérnök, a fülkütyüjével babrálva. Nem hallasz jól? De, csak túl erős a teremzaj.

Nagy Ivánnak most tűnt föl, hogy a barátjának igaza van, csúnyán, flekkesen kopaszodik, miközben megmaradt hajtincsei a vállát verdesik. Okosabb volna kopaszra nyíratnia, gondolta, hátha attól erőre kapnának a hajhagymák, állítólag ez működik. Egy középkorú magyar színész minden nyáron lenullásgépezi a koponyáját. Hm, ősszel mintha éppen ugyanannyi nőne vissza, amennyivel korábban is rendelkezett.

Lilike vacsorája olyan egészséges volt, hogy a fal adta a másikat. Gyömbéres tökmagkrém leves, roston sült padlizsánszeletek quinoa körettel, desszertnek almapép. Frissen facsart narancs és cékla állt kancsókban, és persze volt egy palack Mumm pezsgő.

A szőke táncosnő újabban kevés időt töltött Magyarországon. Most azért jött, mert visszeresedik a lába, megmutatta. Talált egy magánklinikát a Kapás utcában, ahol lézeres módszerrel eltüntetik, kezelésenként húszezerért.

Még a szőke méhecskének is adódnak problémái, állapította meg Nagy Iván elégedetten. Ehhez képest a trifokális szemüveg habostorta. A hangmérnök kopaszodó fejére tévedt a tekintete. Az embernek mindig azzal lesz gondja, ami a legszebb rajta. Kispéter Iván dús hajkoronája szóbeszéd tárgya volt az ismeretségi körükben. Lilike fantasztikus lábai hasonló sikereket arattak.

De mi van énvelem? Olyan szép lett volna a szemem? Hm… mitagadás, szokott tetszeni a nőknek.

Másként is nézhetjük, kinek-kinek a legfontosabb munkaeszköze kerül veszélybe. Lilikének a lába, nekem a szemem, Ivcsinek a füle… bár mostanában inkább sofőr, mint hangmérnök. Kaphat jogosítványt, aki tök süket? Kérdés. Amikor hosszabbítani kell, látásvizsgálat van, fülorvoshoz viszont nem küldenek.

A vacsora végén Lilike beterelte őket a nappaliba, gyorsan elmosogatok. Gigi segíteni akart, nem engedte: Szórakoztasd inkább a fiúkat.

A filmíró belesüppedt az őzbarna bőrkanapéba, melyet mindig irigyelt. Okostelefonján a Google-ba mélyedt. Ezt találta: „Az egészségügyi miniszter 2010 tavaszán írta alá a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló rendelet módosítását. A rendelet mellékletének 2.1.2. pontja szerint: *Egészségi alkalmatlanságot kell megállapítani süketség esetén. Nagyothallás esetén pedig az egészségi alkalmasság fül-orr-gégész szakorvosi vélemény ismeretében állapítható meg.* Szegény Ivcsi.

A hangmérnök bekapcsolta Lilike tévéjét, pontosabban projektorát, mely a falon gombnyomásra leereszkedő vászonra vetítette az adást. Donald Trump tartott beszédet, Koreát fenyegette. A filmíró arra gondolt, hogy ez a hetven fölötti ember a pletykák szerint beültetésnek köszönheti természetellenesen sárga fürtjeit. Na tessék.

Lilike négyszemközt már fölajánlotta Kispéter Ivánnak, utánakérdez Bécsben, hol csinálják, s mennyiért. A hangmérnök a fejét rázta, látszik, röhejes, és kurva drága. Lilike ennek ellenére érdeklődött, s csak azért nem hozta többé szóba a témát, mert valóban, még az ő mércéjével is kurva drága.

Donald Trump az Amerikai Egyesült Államok elnöke, már majdnem egy éve. Rémületes, gondolta a filmíró, januárban iktatták be. Micsoda bohóc! Basszuskulcs, a világ sok pontján kerülnek hatalmi pozícióba paprikajancsik. Dróton rángatható marionettfiguráknak tekintik az állampolgárokat. Akik ugye megszavazták őket… tehát tulajdonképp tényleg… Hatalmas bábszínházakká alakulnak az országok, erről kéne forgatni egy filmet. Rövidfilmet. Rajzfilmet?

Gigi unta Trumpot, visszament a konyhába Lilikéhez. A szőke táncosnő már bepakolta a tányérokat és az edényeket a mosogatógépbe, a maradék elemózsiát guszta műanyag dobozokba rakta, s úgy a krómozott jégszekrénybe, melynek jégkockakészítője is volt. Bécsből hoztad? – Gigi, a dobozkákról. Igen – Lilike, a kétajtós frizsiderről. Szünet után Gigi: Ritkán látunk mostanában, jól vagy? Megvagyok, eltekintve attól, hogy a lányom szakított velem… tudod. Gigi bólintott, persze, szörnyű. És te hogy vagy? Nem panaszkodhatom – Gigi lekopogta a konyhapulton. Mondd csak, Lili, téged annak idején nem zavart a korkülönbség? Milyen korkülönbség? Ivánka és közted! Lehet, hogy meglepő, de egyáltalán nem, én a mában élek, jó volt nekünk, azzal beértem, gondoltam, a jövő majd alakul. Irtó okos vagy, drágám!

Lilike biztatóan mosolygott. Gigi pedig megállapította, milyen kedves és rendes, szorosabbra kéne fűzni vele a barátságot, kilátogathatnánk hozzá Bécsbe. Egyúttal soppingolhatnék, amitől az én Ivánom megőrül, de ha négyesben lennénk, betehetnénk a két pasit egy kávéházba. Örvendezett, hogy milyen jól kitalálta.

A nappaliból odaszűrődött a zene. Jaj, istenem, Beethoven, már megint? – Gigi kérdésnek szánta, Lilike megállapításnak vette.

A NYOLCADIK. Nagy Iván a harmadik tételt nyomatta, Lilike DVD-jéről. *Tempo di menuetto.* A fölvétel 2011-es, Zubin Mehta vezényli az Izraeli Filharmonikusokat Tel-Avivban, valami Hangar 11 nevű helyen. Erről a lemezről Kispéter Iván még nem is hallott. Kíváncsian figyelte, mit hoz ki a világhírű indiai maestro a szintén világhírű izraeli zenekarból. Érdekes, a szokásosnál több nő ül a kottaállványok mögött. Ilyen emancipatívak a zsidók?

Ekkor jött be a két nő, Lilike zöld teát hozott, meisseni porcelánkannából öntögette a hozzá való csészékbe. Alig észrevehetően ringatta a csípőjét a zenére. Egyszer talán mehetnénk táncol… – a végét elharapta.

NEM! – a két Iván, uniszónó.

IV.

Az óvoda előtt ott a tábla: megállni tilos. Ezt azonban reggel és este képtelenség betartani. A kedves szülő nem lökheti a járdára a gyerekét, mert az ő dolga, hogy átöltöztesse, a nagyobbaknak se megy egyedül, pláne télen. Libasorban vesztegelnek a kocsik a ferde úttest szélén, bekapcsolt vészvillogóval, míg az anyák – ritkábban: apák – rohannak a kölykökkel a padhoz, kapkodva letépik róluk az utcait, rájuk adják a bentit, s imádkoznak, hogy mire kiérnek, ne várja őket a szélvédőn mikuláscsomag.

Nagy Ivánnak egyre ádázabb közelharcot kell vívnia Baluval. Újabban sűrűn elhangzik: Haggyá békibe, te nem vagy az apám!

Tény. De ha már az anyád rám lőcsölt, én vagyok élet-halál kapitánya! – gondolta. Néha mondta is. Hiába, a gyerek fütyült a kéréseire, hisztizett, toporzékolt, olykor rugdosott. A most tollhegyre kerülő napon olyan sikeresen telibe találta a filmíró sípcsontját, hogy az térdre rogyott. A kurva anyád, suttogta. Szidod az anyám? megmondalak! – visította a kisfiú, és a másik sípcsontjába is belerúgott. Elég legyen! – mordult rá, ennek se volt foganatja.

Jött egy óvónő az utcáról, kié a sárga Citroën? Nagy Iván jelentkezett. Siessen, most büntetik!

Basszuskulcs… – ügetett a kocsijához, sajgó lábszárakkal. A közterület-fenntartók – túlsúlyos férfi és nő – már lefotózták az autót, épp a piros nejlonzacskóba passzírozták a kitöltött nyomtatványt. Ő pontosan tudta, hogy elkésett, fölösleges érvelnie, mégis tett egy kísérletet, hogy érzékeltesse szülői helyzetét. Amazok sajnálkoztak, de a következő kocsihoz léptek. Az a sorstárs viszont gyorsan beszállt, és kilőtt a sorból. Mázlista. A mögötte lévő három meg fogja szívni, gondolta Nagy Iván, miközben visszasántikált az előtérbe.

Balu semmit nem csinált, még a fél csizmája cipzárát se húzta le. A filmíró szemrehányt, amire válaszul újra megkapta: Haggyá békibe, te nem vagy az apám!

Cérnája elszakadt, vállon ragadta a büdös kölyköt, és rásózott a fenekére egy nagyot. Arra a velőtrázó sikításra, amit a kis rohadék hallatott, nem állt készen se lelkileg, se dobhártyával, tenyerét a fülére tapasztotta. Mi van, mi van? – az óvoda nyugdíjba készülő vezetőnője kacsázott elő: Kedves apuka, már megint maga? Megvert! – rikoltotta Balu, vádlón mutatva Nagy Ivánra.

Ő lehajtotta a fejét. Tudta, óriási baklövést követett el. Itt

magyarázkodhat, de az igazi baj odahaza lesz, amikor Gigi értesül arról, mit tett a kicsi fiával. Márpedig a sunyi kölyök alaposan bemártja, az tuti.

Megadóan tűrte a hosszadalmas fejmosást, már fölösleges sietnie, az autójára véglegesen és visszavonhatatlanul odakerült a mikuláscsomag. Basszustuba, szívás. Őt magát is készületlenül érte, hogy legfőbbképp Gigire haragszik. Ha képes lett volna ránevelni Balut, hogy értsen a szóból, őneki is könnyebb volna a gyerekkel. Gigi azonban mindent eltűr a fiától, nem csoda, hogy a kis rohadék azt hiszi, bármit megengedhet magának.

Tegnap például nem akart az étkezőasztalhoz ülni vacsora idején, nem vagyok éhes! – hajtogatta nyúlósan. Aztán amikor már bebújt az ágyba, rákezdte: Éhes vagyok! éhes vagyok! éhes vagyok! – mint a gramofon. Nagy Iván bekiabált: Látod, mondtuk, hogy gyere kajálni, magadra vess! Igen ám, de Gigi csak bevitt neki egy melegszendvicset, tálcán. Pedig megállapodtak, hogy sem a tévé előtt, sem az ágyban nincs kajálás. Ha az anya nem tartja be a szabályokat, miért engedelmeskedne a gyerek?

Végre sikerült átöltöztetnie. Balu beszaladt a Tigris csoportba, Nagy Iván pedig lehuppant a padra. Szakadt róla víz. Csak ült, és káromkodott némán.

Kéne egy szigorú és következetes apa ennek a gyereknek. Nem olyan túlkoros, mint én, aki ráadásul folyton attól retteg, mikor s miért feddi meg a kedves édesanya.

Észre kellett vennie, hogy Gigi újabban már csöppet sem kedves. Hozzád sincs türelme. Lehet, hogy a kapcsolat a végét járja? Jaj, ne… túl öreg vagyok, hogy megint kint legyek az elhagyott férfiak falujában, ahol mindig tél van, szürke, hideg december.

Gigi sose volt hajlandó elárulni, hogy ki a gyereke vér szerinti apja. Félszavakból Nagy Iván azt okoskodta ki, hogy kevéssel Balu megszületése után szakítottak. Próbált rákérdezni Gigi anyjánál, az idős asszony, aki ritkán jött föl hozzájuk, rápirított: Gigi ügyeiről tőlle érdeklődjél, fiacskám.

A filmírónak tetszett a „tőlle“, viszont a „fiacskám”-at nehezen tudta értelmezni – azonos korúak voltak ők ketten. Nem csoda, ha ellenséges veled. Bármely bunkót szívesebben látna a lánya oldalán, Gigi kortárs-csoportjából. Ez van, öregfiú.

Ősszel elhatározta, mediátorként továbbképzi magát. Első lépésként

szakkönyveket rendelt internetes antikváriumokból, a címek alapján. *Válás harc nélkül – túlélőkönyv életed legnehezebb időszakához*. Egy amcsi nő írta. *A szakítás művészete.* Ezt meg egy francia házaspár. *A társas érintkezés pszichológiája*. Végre egy magyar szerző. *A családból fakadó erő*-t (német) csak előjegyezni lehetett.

Olyan, hogy *A barátból fakadó erő* még nincs. Neked kéne megírnod? Kispéter Iván többször noszogatott, csinálj könyvet a tanácsadásokból. Majd, ha a zenefilm részedről elkészül, gondolkodhatsz rajta.

Régebben nem vizsgálták annyit úgynevezett kutatók a párkapcsolatok sajátosságait és problémáit. Mostanában szinte naponta közzétesznek ilyen tárgyú cikkeket. E témakörben is főleg a brit tudósok aktívak.

A *Science for Everyone* nevű szájton hosszadalmas elemzést talált arról, hogy előreláthatóan meddig marad együtt egy pár, találtak néhány tényezőt, melyeknek szignifikáns a hatásuk. A szociológusok és a pszichológusok szerint a felek életkora, a köztük lévő korkülönbség és az iskolai végzettségük komolyan befolyásolhatja az együttélés időtartamát. A fölmérések szerint sokkal esélyesebbek az együtt maradásra azok a párok, amelyek a húszas éveik végén vagy a harmincas éveik elején kerülnek össze. Akik már tizenévesen, vagy a harmincon túl, azoknak a sansza folyamatosan romlik. Észak-amerikai adatok szerint a harminckettőnél idősebben házasodók minden egyes év késésért a válás valószínűségének ötszázalékos emelkedésével fizetnek. Ez az együtt élő párok szakítási arányaira is áll.

Mik a kilátásaim? Hatvanon túl költöztem Gigihez. Erre nincs adat a cikkben. Sajnos azt is kimutatták, hogy komoly veszély, ha a férj nem dolgozik. Azoknak a házasságoknak, amelyekben a férj elveszti a munkáját, körülbelül négy százaléka válással végződik egy éven belül. De én nem vesztettem el, nyugdíjas voltam már, mikor összejöttünk. Kisnyugdíjas. Vagy közepes, fene tudja.

Akik a középiskolát se fejezték be, az esetek ötven százalékában elválnak, az egyetemet végzetteknél ez csak harminc százalék. Nagy Iván örvendezett, jogi diplomája plusz pontokat jelent. Gigi az érettségi után csak tanfolyamokat végzett, az is több a semminél.

Mindezeknél nagyobb súllyal esik a latba, ha a házastársadat az alattvalódnak tekinted. John Gottman pszichológus szerint rossz ötlet olyan emberrel lépni frigyre, akit titokban lenézünk, ez ugyanis szinte biztosan kivégzi majd a házasságot. (Gottman „a halál csókjának" nevezi az ilyen helyzetet.) A filmíró magába mélyedt, megállapította, ő sose nézte le Gigit. Talán Gigi sem őt. Mi oka volna rá?

A rosszul alakuló és szakítás felé tartó kapcsolatok egyik legbiztosabb jele, ha sok negatív jelző hangzik el. Ööö… Gigi nem éppen pozitív az utóbbi időkben.

Nagy Iván világéletében könnyen befolyásolható ember volt, tudta ezt már, de gyakran elfelejtette. Mindig arra hallgatott, akivel utoljára beszélt az adott témáról. Olvasmányaira is állt ez, amit éppen magáévá tett, az hatott rá erősebben. Most mérlegelni kezdte, hogyan lehetne a párkapcsolatokról frissen szerzett tudását fölhasználni a forgatókönyvben is. Úgy döntött, vár, míg a beszerzett szakirodalmat végigböngészi és kijegyzeteli.

A forgatókönyvre rá se nézett, amióta egy szakállas linkóci átvágta. Az a bozontos fiatalember (hm, már nem is annyira) a valaha híres rendező fia, az apától Nagy

Iván kapott kisebb dramaturgi feladatokat, de nem akkorát, hogy kiírták volna a nevét a stáblistában. A gyereket óvodás korától ismerte, futólag, az apja néha behozta a gyárba. A fénykorban csak így hívták a szakmabeliek a MAFILM Lumumba (ma Róna) utcai telepét, a magyar játékfilm fellegvárát.

E vékonyka szálba kapaszkodva kereste meg Nagy Iván a bozontost a Facebookon. A fiú már negyven körüli, tévésorozatok rendezője lett. De csinált egy szinte házilagos kivitelezésű mozit, fillérekből, a saját víkendházában forgatta, főiskolát frissen végzett, ismeretlen színészekkel. Szilveszteri házibuli története – arisztotelészi dramaturgia (egy cselekményszál, folyamatos idő, huszonnégy óránál nem hosszabb). Szinte végig szólt a zene, igaz, nem klasszikus, hanem többnyire Rolling Stones. Ezt Nagy Iván kedvező jelnek érezte. Szívélyesen gratulált, s megemlítette, hogy amikor még az édesapjával dolgozott, milyen sokszor üldögélt annak tahitótfalusi nyaralójában.

Valójában csak kétszer járt a felturbózott rönkházban, melyet lengyel ácsok építettek, az alapanyagot tűzifaként csempészték át a két határon. A filmgyáriak kirafinálódott simlisek voltak. Mindegy, a bozontos elhitte, találkoztak, úgymond dumálni. Nagy Iván megemlítette a zenefilmet, és a rendező mutatott némi érdeklődést, fölajánlotta, hogy elolvassa a treatmentet. Kezdetnek jó.

Treatment – filmnovella – még nem létezett, ő rögtön a forgatókönyvön molyolt. Sebaj, két nap és két éjszaka gyártott egyet. A legutolsó koncepció szerint. Kilenc tétel, egy terhesség hónapjai, miközben a házasság kilenc konfliktusát veszi sorra a film. Összeállt, gondolta, amikor biztonsági másolatot készített. Elégedetten ásítozott.

Csak megcsináltam, a rohadt életbe! Innen már egyszerű lesz forgatókönyvvé bővíteni. Az addigi változatokat berakta a BEETHOVEN dossziéban lévő RÉGIEK-be. A novellának ezt a címet adta: *Szimfonikus film (a születés tragikomédiája)*.

Ám a bozontos hetek múltán se jelentkezett. Nagy Iván a gyári emlékeiből tudta, rendezőre fölösleges rátelefonálni. Ha gerjed az anyagra, nyomul rád magától, le se bírod vakarni. Ha nem, akkor nincs segítség. Mégis megpróbálta. Többször. A bozontos olyan linkócinak bizonyult, hogy vissza se hívta. Ilyenek ezek mind, gondolta Nagy Iván elcsüggedve. Azzal vigasztalta önmagát, hogy hála ennek a hülyének, lett egy épkézláb treatmentje. Igyekezett nem törődni azzal a tapasztalatával, hogy a filmírás olyan mesterség, mint a mérték utáni szabóság, az egyik rendezőnek fazonírozott „ruhát" szinte soha nem veszi föl egy másik.

Ezeket darálgatta az agya, míg este végighallgatta Gigi szűnni nem akaró szózuhatagát, váltakozott a letolás és a fenyegetőzés. Fő szólam: HA MÉG EGYSZER HOZZÁÉRSZ A FIAMHOZ, EGYETLEN UJJAL IS, AZT MEGEMLEGETED!!!

Fölöslegesnek érezte, hogy magyarázkodjon vagy védekezzen, a felbőszült anyatigris agyáig úgyse jutnának el az észérvek. De basszuskulcs, ne hagyja rám a kölykét ilyen sokszor, küszködjön vele ő, ha nem felel meg, ahogyan én… Jó, jó, ütni nem szabad… a sajátodat se vernéd… nyugalom, várj, míg kiordítja a dühét.

Úgy lekonyította a jelenet, hogy telefonált a hangmérnöknek, szabad-e az estéje, mert akkor átmenne, és elbliccelte az otthoni vacsorát. Amit pedig őneki kellett volna megfőznie, kedvenc receptjéhez – bazsalikomos tészta lazacdarabkákkal – mindent bevásárolt délelőtt. Gigi imádta ezt az ételt, noha sose hagyta ki, hogy: hizlal.

Eegen. Ami finom, az hizlal, ilyen az élet. A sunyi gyerek persze nem eszi a lazacot, neki külön kell csinálni egy adagot, csirkecomb-darabkákkal. Hát… ez a legkisebb baj vele.

Gigi hiába tiltakozott, Nagy Iván kirohant a házból, de az ajtót nem merte becsapni, arra háklis a nő, mert lehullik a vakolat a keret peremén. Pedig mindenképp pereg onnan, szarul dolgoztak a festők.

Mit szólsz, Ivcsi? – kérdezte, amint egyhajtóra megitta a vodka-narancsot (most csak az volt Kispéter Ivánnál), s elpanaszolta a történteket. A hangmérnök nem szólt semmit. Kevert még egy italt. Aztán a foszladozó házi papucsát bámulta: Érik. Micsoda? A

szakításotok! Ugyan, ne viccelj… különben remekül megvagyunk! Akkor tiszta jó! – koccintásra emelte a nyolcszögletű poharat. Nagy Iván odacsattintotta a magáét, igyunk a szerelemre! Ha csak úgy nem… egészségedre, te vén marha!

Kispéter Iván zenét keresett: Még mindig a NYOLCADIK-nál tartasz? A filmíró bólintott, nem akarta elárulni, hogy lett egy treatmentje, tapasztalatai szerint okosabb hallgatnod a készről, amíg lehet, mert elpénecolod a szerencsédet. De mi a helyzet, ha nincs? Se szerencséd, se igazad? Basszuskulcs.

Melyik tételt akarod? – Kispéter Iván. Az utsót… mondjuk.

Amikor már a nagybőgők zúgták bánatukat, *Allegro vivace,* a hangmérnök, csöndesen: Különben mér versz te gyereket? Ugyan, Ivcsi, tudod, hogy van az, a szülő is ember, el-elveszti a fejét. Honnan a toszból tudnám, sose volt gyerekem, bazmeg! Te bazmeg, nekem még feleségem se volt egy kicsit se! Ne ordítsál, mer átkopog a szomszéd. Kopogjon csak! – bömbölte Nagy Iván. Kérése meghallgatásra talált, jobbra és alul. Balra és fönt valószínűleg nem voltak otthon.

De nekem még azt se mondta meg Gigi soha, hogy Balunak ki az apja, ha kérdezem, pofákat vág, szerinte jobb, ha fogalmam sincs rólla, még Balázska se tudja. Kispéter Iván gyanakodva: Mér? börtönbe van? maffiózó? miniszter? A filmíró vonogatta a vállát, jobb, ha fogalmunk sincs róla. Erre igyunk! – a hangmérnök.

Megszólalt Nagy Iván telefonja, ő nem moccant, sejtette, Gigi az. Valamivel később Kispéter Iváné is csilingelt, de ő se vette föl, noha tippje se volt, ki lehet.

Lilike próbálta elérni mind a kettejüket. Azzal az ötlettel, hogy szilveszterezzenek Bécsben. Lesz egy jó buli Grinzingben, élő zenével, tangóbemutatóval. Szinte kizárólag magyarokból áll a társaság, a házigazda sikeres orvos házaspár, akiknek hamarosan szükségük lehet mediálásra, majd megbeszéljük. Alhatnak ott, a villában három vendégszoba is van, szükség esetén nála, ez majd még alakul. Szerencsére ő épp harmincegyedikén tér vissza Bécsbe, s másodikán újra Budapestre kell mennie, tehát hozza-viszi őket.

Lehet egy ilyen ajánlatra nemet mondani?

Ami azt illeti, Gigi elsőre visszautasította, Balázska miatt, neki még nem való a bulizás. Lilike megtörte az ellenállását, tucatnyi gyerek lesz, ők a manzárdban alhatnak, ha kidőlnek.

Késő délután indultak, Budakalászról. Lilike egy fogadásról jött, bepezsgőzve. Gigi hepciáskodott, így nem ülhet a volánhoz. Jó, édesem, vezess te! – a szőke méhecske nyújtotta a pici dobozkát, mely indítókulcsként szolgált a vadonatúj, az eddigieknél is szuperebb SUV-hoz. A dobozkát sehová se kellett bedugni, csak magunknál tartani, a kocsi a kilincs érintésére nyílt, s gombnyomásra indult.

A hangmérnök ült Gigi mellé, hátul Lilike és a filmíró közrefogta Balut, aki száz kérdést tett föl az autóval kapcsolatban. Lilike szorgalmasan felelgetett, nem látszott rajta, mennyire idegesíti. Nagy Iván lehunyta a szemét, alvást színlelve. Oldalra fordult, s néha kinézett a sötétbe burkolózó tájra.

Szevasz, 2017, gondolta, gyorsan elteltél.

A hold sárgásvörösen lebegett odafönn. Eszébe jutott a híres verssor: *Nap, elvágott nyak*. Baudelaire? Vagy Rimbaud? Jó volna egy kicsit alaposabb műveltség. Most szakíthatnál rá időt.

Közeledtek a határhoz. Aggasztotta, hogy a brexit után esetleg Magyarország is kilép az EU-ból, s akkor megint lesz útlevél- és vámvizsgálat. Nyissa föl a csomagtartót! Brrr.

Úgy látta, odaát felhőtlenebb az ég, egyenletes tintakék, s fényesebbek rajta az osztrák csillagok.

***

KILENCEDIK

(d-moll, „Örömóda")

I.

2018. március 14-ig lehet pályázni az Első Budavári Beethoven Zeneszerzőversenyre, a megmérettetés összdíjazása 6 ezer euró. Nevezni önálló, új, eddig elő nem adott zeneművel lehet, amely Beethoven An die ferne Geliebte (A távoli kedveshez) című dalciklusának egy tetszőleges témára írt variációja vagy parafrázisa. A 7-12 perc hosszú pályamű apparátusa kötelezően zongora, valamint hegedű, brácsa és cselló, a vonós hangszerek közül legalább egy kötelező, de akár mindhárom szerepelhet. A hangszerek csak akusztikusan szólhatnak, elektronika nem használható. A megmérettetés összdíjazása hatezer euró, az első helyezés háromezer, a második kétezer, a harmadik ezer euró. A zsűri elnöke Maros Miklós

zeneszerző, tagjai Balog József zongoraművész, Fekete Gyula zeneszerző, egyetemi tanár, Oláh Kálmán dzsesszzongorista, zeneszerző, egyetemi tanár, Tihanyi László zeneszerző, karmester, egyetemi tanár és Mácsai János. A zsűri a döntését legkésőbb 2018. március 26-ig nyilvánosságra hozza. A díjazott művek az eredeti dalciklussal együtt a Beethoven Budán Fesztivál május 2-i koncertjén hangzanak majd el. (MTI)

Amióta a filmíró Beethovennel foglalkozott, a jelek szerint mindenki más is rásziffant. Kapucsengők és telefonok Für Elizélnek, reklámok örömódáznak, mely ugye EU-himnusz, satöbb-satöbb. Sietnie kéne, ha nem akarja, hogy lekörözzék. Basszuskulcs… alapeset, hogy megelőznek, lehagynak, bármit csinálsz.

Viszont a *Kinyírás napja* óta Nagy Iván lényegében semmit nem csinált. Sodródott az árral, hagyta, hogy a hétköznapok hullámai átcsapjanak rajta. Világéletében aggályosan pontos és precíz volt, sose késett találkozóról vagy számlabefizetéssel. Ezekben a hetekben azonban föl se tépte a borítékokat. Telefonokra csak végszükség esetén válaszolt. Lilikét például végszükségnek minősítette, vele kapcsolatban súlyos lelkifurdalás gyötörte. A szőke méhecske most először nem tudott (akart?) tekintettel lenni a filmíró érzékenységére. Ő hívta következetesen Kinyírás napjának azt a… bizonyosat.

A budakalászi ház koszosodott, nőtt a rendetlenség, a konyhát ellepte a mosatlan edény és a kidobásra váró göngyöleg, pizzák doboza, fölvágottak ragacsos tasakja, tejesdobozok. A filmíró korábban úgy ügyelt a tisztaságra, hogy többen megjegyezték (élükön a hangmérnök): Itt a földről lehetne enni!

Azért senki nem próbált a konyhakőről enni, kivéve a büdös kölyköt. Ő előszeretettel hasalt az asztal alatt, s tömte magába a csipszet, a kekszet, a pattogatott kukoricát. Az még mindig tűrhetőbb, mint amikor a nappaliban szórja szét, tévézés közben, később a süppedős szőnyegbe alaposan beletapossa. Nagy Iván biztosra vette, az a célja, hogy vele kiszúrjon. Mióta egyszer – egyetlenegyszer! – a fenekére csapott, nem bántotta, a szóbeli figyelmeztetéseket is lenyelte inkább. Csináljon, amit akar. A Kinyírás napja óta végképp a lovak közé dobta a gyeplőt.

Az MTI híre eszébe juttatta, hogy a forgatókönyvet is elhanyagolta. Mindegy. Manapság úgyis csak az készíthet filmet, aki közel ül a tűzhöz, az állami alapítványhoz. Mihez ülök én közel? A szívinfarktushoz. Vagy a szélütéshez, a körzeti doktornő – a háziorvos – azzal riogat, a magas vérnyomás miatt. Állítólag a szemem romlását is gyorsíthatja. Rendesebben kéne bekapnom a gyógyszereimet… –

újabban el-elfelejti. A Kinyírás napjáig Gigi odakészítette a reggelihez. Az milyen jó volt, a közös reggeli, ahhoz Gigi ragaszkodott, akármilyen zűrös napja kezdődött. Néha hallgattuk a Mester szimfóniáit, nem túl erősre állítva, hogy tudjunk beszélgetni.

Kispéter Iván gyűlölte, ha *fontos komolyzene* (így mondta) szólt, és te fontos dolgokról akartál dumálni. Márpedig Beethovennél nincs fontosabb komolyzene. Érdekes, hogy a mediálásokon nem zavarta, sőt, ő javasolta. Általában az ügyhöz választott a kilencből. Na… ez se lesz többé… soha már.

Nagy Ivánnak eszébe jutott a KILENCEDIK kezdete. Amikor először hallotta, úgy érezte, tisztára olyan, mintha még hangolna a zenekar. De aztán… mire az üstdobok rákapcsolnak, az ember már akadozva veszi a levegőt.

Kár volt kurtán-furcsán abbahagyni a dobtanulást. Mindent abbahagyok, a kurva életbe… pláne, amióta… Csak az evést nem.

Megmarkolta a hasát. Sose volt még ekkora, picit rálóg a szíjára. Valamit tenni kell. Kéne. Unalmadban falsz, te barom! Nulla sport, folyton ülsz… – régebben élvezte Budakalász előnyeit, a Dunapartot, a vaderdőt a víz mentén, sokat sétált, rendszeresen bicajozott is a díszkövekből kirakott kerékpárúton. Ahol véget ért, gát húzódott keresztben, ha azon elkerekezett jobbra, nemsoká még romantikusabb földes ösvény kezdődött, lenn a folyónál indult, s Szentendréig tartott. Lombos fák hajlottak össze kupolaként, mesebeli táj. A festők városának jó hírű cukrászdájában, a tizenegyes út túloldalán vehetett magának egy fagyit az ember, mielőtt visszafordult.

Tervezgetett a két Iván egy egész napos biciklitúrát, a hangmérnök Gigi bringáján pedálozott volna, a nyerget föl lehet emelni. De nem került rá sor. Erre sem.

A pocakosodással az a legnagyobb baj, hogy lecsúszkál a nadrágja a hasa alá, bizonytalan érzés, mintha bármelyik pillanatban továbbsiklana a térdekig, ahogyan a bohócoknak szokott. Ők szándékosan csinálják, hogy röhögjön a nép. Én meg szarul érzem magam… csak úgy, ingyen. Le kéne adnom… komolyan!

Másik énje viszont: Ugyan, öregem, mi a francnak? Jó lesz ez már így… erre a kis időre! – utóbbi a szavajárása volt, boldogult ifjúkorában. Akkor még szellemességnek hangzott. Most vészjóslónak. Hatvan fölött az ember – a nyugger – sose tudhatja, mennyi jut még.

Irigyelte Balut, a kissrác kétpofára zabált, tömte magába az ételt,

mégis ugyanolyan nyeszlett maradt. Jó az anyagcseréje, mondta szegény Gigi.

Nagy Iván a Kinyírás napján egyszerre vesztette el a barátját – „a" barátját, és a barátnőjét.

Hm, mennyire semmi köze a barátnőnek a barátsághoz! A BARÁTNŐD nem a BARÁTOD. Akkor sem, amikor még minden forró és vörös… vagy legalább rózsaszín. Ami nem azt jelenti, hogy kevésbé fontos, és ugyanúgy fáj, ha… Elég, ne sírdogáljál itten, csinálj valamit… szedd össze magad, ezen már túl vagyunk! – dünnyögte. Maga is tudta, hogy nem.

Újra elolvasta az MTI-hírt a hordozható számítógépe képernyőjén. Ha zenész volnék, biztosan pályáznék valamivel. Kezdetnek végig kéne hallgatnom *A távoli kedveshez* című dalciklust. Talán megtalálom a *YouTube*-on. Biztosan ott van.

Nem moccant. Ezzel a címmel… fájni fog. Akkor is, ha nem értem pontosan a szöveget, nyilván németül éneklik.

Gyerekkorában még az operákat is magyarul adták elő. „Ó, az lesz a kéjes óra, majd, ha áll az akasztófa, és a gége megszorul, megszorul…" Mi is ez? Ja, Ozmin áriája. Akasztás a szerájban… dehogy, *Szöktetés a szerájból.* Rémlik, mintha Mozart. Későbbi divat, hogy mindent eredeti nyelven énekelnek, és a fordítás villanyújságon olvasható. Hát… könnyebben beleragad a fülbe, ha az ember anyanyelvén… Most komolyan, ez érdekel?

Nem. Ez sem érdekelte. Sem a film, sem a zene, sem a forgatókönyvírás, sem az olvasás… sem, sem, sem.

Azért így nem maradhatsz. Ebben a félkataton állapotban. Csinálnod kell valamit. Kirángatnod önmagad abból, amiben vagy, ha kell, a hajadnál fogva. Annyira nem vagy még kopasz, mint a barátod… van mit megragadnod.

Ragadd meg a pillanatot! – a gimnáziumi magyarórákról érkezett ez a mondat. Antal tanár úr latinul is beléjük verte. *Carpe diem!* A régi rómaiak a napot akarták megragadni. Mi magyarok mér a pillanatot? RAGADD MEG A NAPOT! semmivel se hangzik rosszabbul.

Eleget méláztál, rakjál rendet, lesz egy mediálásod, talán az utolsó. Tuti az utolsó itt, a budakalászi házban. Igen… – egyszerre érzett félelmet és megkönnyebbülést.

Felütötte a tanácsadói jegyzetfüzetét. Beethoven jegyzetfüzeteinek neveket adtak késői korok zenetörténészei. Ezt az enyémet Lilike-füzetnek kéne hívni. Szóval. Balla Andrea érkezik, nem írtam be, hogy kinek a révén, Leventével. Fótiak, jelezték előre, hogy plusz-mínusz tíz perc, forgalomfüggő. Okés. Addig hallgassunk zenét! – érzékelte, hogy félhangosan beszél, mint egyre többször. Sokat van egyedül.

Beatles vagy Pink Floyd? A Kinyírás napja óta a Mester szimfóniáit hanyagolta. Mintha megsokszorozódott volna bennük a düh és a fájdalom. Karácsonyra minihifitornyot vett neki a barátja. Újabb bizonyíték, hogy a rohadt tárgyak túlélik az embert. Ha meghalok, úgy fogja eladni vagy kidobni valaki, hogy eszébe se jut néhai Kispéter Iván, aki vette, és néhai Nagy Iván, aki kapta. Jó… tovább, tovább. Agyában ez szólt:

Ballag már a vén diák, tovább, tovább,

Isten veletek cimborák, tovább, tovább!

A hifi négy kis hangszórójából pedig kristálytiszta akusztikus gitárok.

So, so you think you can tell

Heaven from Hell,

Blue skies from pain.

Can you tell a green field

From a cold steel rail?

A smile from a veil?

Do you think you can tell?

Míg a ballagási dalocskában a ’cimbora’ vágta fejbe, a Pink Floydban már a cím: *Wish You Were Here*. Mégse zárta el. Eszébe jutott, hogy a másik Iván szerette megnézni a Facebookon, kik jönnek a mediálásra, rendszerint rábukkant a páciensekre. Már ő is eltanulta tőle. Hamar megtalálta Balla Andreát. Termetes, kissé elhízott, szőke nő, ábrándos tekintettel, aranykeretű szemüveggel. Személyi asszisztens, bármit jelentsen is ez. Most volt a negyvenedik születésnapja, ajándékul Levente (teniszedző) elvitte a Plitvicei-tavakhoz. Havas szakadéknál, félig befagyott vízesésnél szelfiztek, a nő ott fújta el a pici tortán a 4-est és 0-ást formázó gyertyát, mosolyogtak, mint a vadalma. Mi lehet a bajuk?

Fészbuk. Észbuk. Vészbuk.

Nem bírta magát visszatartani, megnézte Kispéter Iván profilját. Biztatgatta magát: Sírni csak a győztesnek szabad… te a vesztes vagy, basszuskulcs. Ivcsinek már jó… vagy? Mindig attól féltünk, hogy megsüketül teljesen, aztán tessék… Sosem az történik, amitől tartunk… valami sokkal szarabb.

Erőlködött, hogy legalább Gigi profiljára ne ugorjon oda, de képtelen volt megállni.

Ahogyan a hangmérnöknél, Giginél is éppen ő volt az első az *Ismerősök* között. Ugyanúgy szerepelt bizonyos fotókon. A büdös kurva anyját a sorsnak! Vagy az úristennek. Vagy a balszerencsének.

A Facebook a világ legnagyobb temetője, gondolta. Le kéne szedetni azokat, akik meghaltak. Nem tudta, lehetséges-e, s ha igen, hogyan. A saját profiljára ment. Szánalmas fotó. Kitörölte. Egy kamaszkori képét tette oda, melyen az akkori Ifjúsági

Park, a mai puccos Várkert Bazár kőkorlátjára támaszkodva néz a szebb jövőbe. Ki kapta le ott? Már elfelejtette.

Az adatlapon a FILMÍRÓ-t törölte, beírta: NYUGGER. A családi állapotnál nem volt mit javítani, eddig sem állt ott semmi. Tűnődött, jelezze-e, hogy ÖZVEGY. Fura szó. Mindegy. Hagyd a francba.

Látta az amerikai konyha ablakán át, hogy megérkeztek a kuncsaftok, egy viharvert Volkswagennel. Nyomta a gombot, akadozva húzódott félre az általa fehérre mázolt vaskapu. Gyertek csak, utolsó ügyfelek, gyertek szépen.

A fémgörgők csikorgása emlékezetébe idézett egy futamot a KILENCEDIK-ből. Az elejéről. *Allegro ma non troppo,* ha igaz. *Un poco maestoso*. Sírnak-rínak a vonósok. Kivéve a nagybőgőket, azok brummognak. Az az én hangszerem, elvégre én vagyok a Nagy Bőgő! – csodálkozott, hogy a kézenfekvő poén idáig miért nem jutott eszébe. Kispéter Ivánnak e logikával mi a hangszere? Hm… a kishárfa? – tőle tudta, hogy van olyan. Azt is, hogy a cselló – gordonka – voltaképp a kisbőgő. Kis Bence. Recefice, bumm, bumm, bumm.

Beeresztette az emberpárt. Amikor kihámozódtak a kabátból – a nőét lesegítette –, Balla Andreát vaskosabbnak látta, mint a képeken, Leventét pedig fiatalabbnak és kisportoltabbnak. Odaültek a hosszúkás asztalhoz. Kérdezte, zavarja-e őket a zene, rázták a fejüket, kicsit azért lehalkította.

A tájékoztatás után Balla Andrea előadta, hogy nyolc éve járnak, s már a második alatt világossá vált, annyira egymásnak teremtődtek, hogy leélhetik együtt az életüket. Tudták, a következő lépés a lánykérés. Sajnos, akkortájt daganatot találtak a férfi veséjén, naggyon dúúrva! – a nő öklöllel az asztalra csapott, az írószerszámok fölugrottak, az egyik ceruza gurulni kezdett, s leesett a kövezetre. Bocsika! – Balla Andrea utána hajolt, visszarakta a helyére.

Nagy Ivánnak ettől a csámcsogó bocsikától fölállt a hátán a szőr. Úgy érezte, ez önmagában elegendő ok volna, hogy elhagyja Balla Andreát. Leventén nem látszott, hogy zavarná. A nő folytatta. A daganat elleni küzdelemre összpontosítottak, műtét, sugár, kemó, újabb műtét – érthető, hogy az esküvő szóba se került. De aztán elmúlt a kritikus öt év tünetmentesen. Levente csak nem szánta rá magát, hogy átnyújtsa a kis dobozkát a karikagyűrűvel. Balla Andrea elvesztette a türelmét, mi a jóistenre várunk? jó karban lévő harmincasok lettünk, itt az ideje, hogy… már mindennek itt az ideje… legalábbis ami még nem múlt el, nincs igazam? – kérdőn pillantott Nagy Ivánra.

Ő viszont Leventére függesztette a tekintetét, halljuk az ő változatát. A sportos testalkatú férfinak nem akaródzott megszólalnia, pálcikaembereket rajzolt az egyik jegyzettömbre. A bemutatkozáskor elmormolt vezetéknevét Nagy Iván sehogy se tudta felidézni: Tisztelt… uram, az ön változatára is kíváncsiak vagyunk! – a többes a barátja miatt jött a szájára, elharapta.

Én… az én változatom… ezt hogy érti? – Levente folytatta a firkálást. Nos… miként látja ön azt, amit a felesége… Nem vagyok a felesége! – kiáltotta Balla Andrea velőtrázón. Persze-persze… szóval, a kedves élettársa beszámolójáról mi a véleménye? Ja… én… az a véleményem, hogy a tiszta igazat vallotta, csakis a tiszta igazat!

Jogász ez, vagy mi? – Nagy Iván a foglalkozására sem emlékezett. Nem akart közbeszólni, remélte, hogy Levente csak belekezd. A férfi a jelek szerint úgy érezte, túlesett a nehezén, dimbes-dombos talajt rajzolt az eddig a levegőben lépkedő pálcikaemberek alá, füvet jelképező vonalkákkal. A nő rászólt: Figyu, Levi, ez nem rajzszakkör, mondjad már, hogy mi a szent szar van velünk, mér stagnál a kapcsolatunk? Stag-nál? – a férfi erre már fölnézett, hát… én ezt nem értem. Tényleg nem érted? akkor figyu, stagnál, megfeneklett, áll, ugyanott tartunk, mint nyolc éve, ha nem lépsz, akkor én leszek kénytelen lépni, érted? ÉRTED? – a másodikat visította, Levente arcába, közvetlen közelről.

A férfi firkált tovább. Kezdett mindkettejük idegeire menni. Nagy Iván

dobolt az asztalon: Most komolyan, miért nem véleményezi Andrea jogos fölvetését? hall engem, Levente, ide tudna figyelni egy kicsit? Én… figyelek, csak olyan ideges vagyok, hogy rajzolgatnom kell… tart idehaza egy kis csokit? Csokit?! – ismételte Nagy Iván elképedve. Bocsi, úgy értem, valami édességet, attól lenyugszok.

Lenyug*szom!* – Nagy Iván, akár egy zord tanár. Én… most őszintén, nem mindegy? De… tehát mi tartja vissza attól, hogy végre feleségül vegye Andreát? Hülye kérdés, én… nem tudom, mi lesz velem, van ez a betegségem, ugye… A nő félbeszakította: Nincs, nincs, vége az öt évnek! Igen, de én nem tudok lenyugodni.

Nagy Ivánnak agyába szállt a vére: Nem az a cél, hogy lenyugodjál, épp ellenkezőleg, hogy fölkavarodjál! és megértsed, amiben vagy, amiben élsz! amiben semmit nem teszel a kapcsolatodért, mer azt hiszed, ráérsz! azt hiszed, csak úgy lubickolhatsz a langyos semmiben! – észre se vette, hogy áttért a tegezésre: Tévedsz, haver, nincs idő! és nem a betegség miatt, az se biztos, hogy megéred a holnapot! lehet, hogy amikor kilépsz ebből a házból, a fejedre esik egy tégla! nem csodálnám, azt se, ha Andrea fejére esne, vagy mindkettőtöket telibe találná valami jó nehéz, és akkor elkéstél, basszuskulcs! lekéstél mindenről, te szerencsétlen! kapjál már a diódhoz! lánykérés, eljegyzés, lakodalom, de sebesen! vagy hagyd, hogy keressen magának valaki mást! érted, amit mondok, te ökör! te hülye állat!!! – kicsavarta a kezéből a ceruzát, apró darabokra törte, és a mosogatóba hajította, hegyes koppanásokkal landoltak.

Én… most ez komoly? – Levente döbbenten és szelíden: Most ezt így kell? tényleg? ez valami teszt?

Nagy Iván áthajolt az asztalon, galléron ragadta, fölhúzta. Levente sokkal magasabb volt nála. Pillanatokig farkasszemeztek, aztán a férfi lefejtette Nagy Iván kezét a zakójáról: Maradjá, ember, vagy megkeserülöd… Andrea, gyere szépen, egy idióta karmaiba kerültünk.

A pár sietve távozott, értelemszerűen fizetés nélkül, őneki mégis nagy kő esett le a szívéről. Bevégeztetett, állapította meg teátrális kézmozdulattal. Figyelte az ablakon át, ahogyan a ramaty Volkswagen a vaskapuhoz közelít. Vicces volna, ha nem nyitnám ki nekik.

Persze, nyomta a gombot. Báj-báj. A bizonytalan napfény lobot vetett a kocsi hátsó ablakán. Lobot vetett? Inkább seggre esett. Jöjjön már a tavasz, ne csak ígérgesse.

II.

Lilike, a lenge nő, a választékos ízlésű asszony, a szőke méhecske mostanában szünet nélkül káromkodik. Mint egy zupás őrmester. Többször németül, mint magyarul. *Der Teufel soll das alles busieren!* – rikoltja például. Ezt Nagy Iván véletlenül ismerte, a *Švejk*ből. Találkozunk a háború után hatkor a Kehelyben! – dörmögte. Ezt is onnan. Lilike nem emlékezett rá. A katonai rendőrség viszi el Švejket és Vodička szapőrt, különböző irányokba. Nagy Iván nem mondta el, tudta, Lilikét csöppet sem érdekli jelen állapotában.

A kilátásra se hederített, pedig az *Unfallkrankenhaus* hófehér épületének legfölső (talán ötödik) emeletén helyezték el, a szoba ablakán át messzire látni. A meidlingi temető közelében vagyunk, ezt a portás úgy adta Nagy Iván tudtára, mintha a Niagara-vízesés szomszédságában volna a baleseti kórház. A Kinyírás napja után egy éjszakát neki is itt kellett töltenie, noha ő csodával határos módon sértetlen maradt.

Lilike privát szobát kért és kapott, csak pénzkérdés. Az ágy mellett üvegasztal és két kis bőrfotel, a padlóvázában mindennap friss virág, kék, óriási szirmokkal, Nagy Iván ilyet még sose látott. Legnagyobb hatással azonban az egész intézményben érezhető ravasz illat volt rá, a magyar egészségügyre jellemző szagok itt nem léteztek. És persze a fenséges kilátást is értékelte, Lilikével ellentétben.

A hálás betegek üzeneteinek se vége, se hossza az *Unfallkrankenhaus* honlapján. *Habe mich sehr gut aufgehoben gefühlt, wurde nach meinem Unfall schnell und professionell behandelt und operiert.* Jól fölemelve éreztem magam, amikor a balesetem után profi ellátást és műtétet… kaptam? – Nagy Iván próbálta magyarítani. Az 'aufgehoben' jelentését csak kikövetkeztette. Lilike is profi ellátásban és műtétben… részesült, de hiába, számára katasztrófa, hogy az egyik bokája és a másik térde darabokra tört. Haragudhatott a szembejövő furgonra, mely picit megcsúszott, az időjárási viszonyokra, vagyis a jeges útra, vagy Gigire, aki a kormány mögött ült – és valóban, tajtékozva hibáztatott mindent, mindenkit. Csupán önmagát nem, pedig ha bekapcsolta volna a biztonsági övet, a fölfúvódó légzsák nem üt rajta akkorát, hogy a szilánkosra repedezett hátsó ablakot fejjel áttörve az árokig röpül.

De Lilike sose kapcsolta be a biztonsági övet, amióta vagy tizennégy éve balesetet szenvedett egy pici Opelban, annak légzsákja nem volt, s éppen az öv törte el Lilike jobb alkarjában a singcsontot. Az igazságügyi orvosszakértő magyarázta neki, hogy vannak ilyen esetek, amikor a biztonsági öv többet árt, mint használ. A mostani balesetben viszont megmenthetett volna, a rohadt büdös életbe! – így Lilike. A

húsz körüli ápolónő mosolygott, a hanglejtésből sejthette, hogy a kedves beteg káromkodik. Később derült ki, hogy soproni magyar lány, ám ezt titkolja, túl negatív az osztrák betegek és orvosok véleménye a magyar munkaerőről.

Basszus, basszus, basszus, én táncosnő vagyok, és azt se bírják megmondani, tudok-e járni rendesen még ebben az életben, *fuck, fuck, fuck!* Hm… angolul is megy neki, gondolta Nagy Iván. Amikor leült az ágy mellé az áramvonalas székre, megfogta Lilike kezét. Az tűrte egy darabig, aztán elrántotta az ujjait, neee, izzad a tenyerem, hagyjál békén!

Bal bokáját begipszelték és fölfüggesztették, a jobb térdét másfél óráig műtötték. Nem éppen *schnell,* de remélhetőleg *professionell behandelt und operiert*. Még aznap fixátort szereltek rá, ami nagyon idegesítette a szőke asszonyt.

Schon gut! – Nagy Iván, ezt már eltanulta Lilikétől, kifújta a tüdeje tartalmát: Hozzak neked egy kávét vagy bármit a büféből? Lószart, Ivánka, ha szívességet akarsz tenni, szereld le rólam ezt a Lánchidat, mert megőrülök! – félrerántotta a paplant, a lába még így is erotikus képzeteket keltett, a fémszerkezetben. Nagy Iván borzadva látta, hogy több helyen bemegy a hús alá. Később Lilike mondta, hogy a csonthoz erősítették.

És mi fog történni? Tudja faszom! – Lilike kék szeme jégdárdaként szúrt: Várni kell, hogy összeforr-e rendesen… ha nem, újabb műtét, végső esetben térdprotézis, tanulhatok járni, mint az óvodások, az se biztos, hogy sikerül, de nyilván megpróbálom.

Nagy Iván csak addig maradt az *Unfallkrankenhaus*-ban, ameddig úgy tippelte, most már nem kínos távoznia. Tartott a hazaúttól. Egyrészt a Citroënből szivárgott az olaj, kétszáz kilométerenként utána kellett töltenie. Másrészt az utak taknyosak, egy baleset elég erre az évre.

A Kinyírás napjának éjszakáján őt is alaposan kivizsgálták. Nem találtak semmit, ami a karambollal kapcsolatos lehetett volna, de fölhívták a figyelmét, hogy 1. túl magas a vérnyomása, 2. a cukra és a koleszterinje túllépi a normális tartományt, 3. előrehaladott szürke hályog van mind a két szemén, operációra érett.

Oda se figyelt. Megkapta írásban, a zárójelentésben. *Abschlussbericht*. Sokáig föl se tépte a borítékot. Később Lilike olvasta el helyette, s ajánlotta: Gyere ki, megszervezem, itt nagyon profin csinálják! – eltűnődött: Ti Ivánok sose voltatok túl kíváncsiak a világra, mely

körülvesz titeket. Ezt hogy érted? A szegény barátod hallani nem akart, te meg látni.

Nagy Iván épületes marhaságnak gondolta Lilike elméletét, ám azért szöget ütött a fejébe. Hátha van ebben valami. Én tényleg beszűkültem… egy hosszú, sikertelen élet végén érdeklődésem lehanyatlott, majdnem mindennel kapcsolatban. Már nem villanyoz föl sem a zene, sem a színház, alig olvasok, a képzőművészet régebben se vonzott. Mi maradt? Az evés… és valamelyest a dugás. Áh… az is csak… az sem úgy… hm.

Ausztriában az utat letisztították, de Magyarország latyakos burkolattal fogadta, s szemerkélő hóval. Lassított. Soha többé nem fogok úgy vezetni, mint régen? Nincs élvezet, csak rettegés. Iparkodnia kellett, Gigi húga csak négyig vállalta Balut.

Ma kezdődik az óvoda a téli szünet után, Nagy Iván úgy gondolta, hogy a kisfiút ezen a héten még otthon tartja. Gigi rokonságából többen jelentkeztek, hogy besegítenek, de Balut senki nem akarta magához venni. Csak Lilike dobta be, hogy amint kieresztik az *Unfallkrankenhaus*-ból, ő szívesen befogadja Bécsben, keres magánóvodát, a srác egykettőre megtanul németül, tiszta haszon, amíg eldől, mi lesz vele.

Mi lesz Baluval?

Nehéz kérdés.

Nagy Iván főbe kólintottan próbálta tudomásul venni, hogy egy apátlan-anyátlan árva maradt a nyakán. Az ő ráncos nyakán, mely évek óta fájt, ha kihúzta magát. Annyi baj legyen, élhetsz görnyedten. Lilike szerint az a probléma, hogy túl sokat ül, a computer képernyőjére meredve. De basszus, mikor volt az? Hétszám csak híreket olvasok, s néha arckönyvezem. Napokig ki se nyitom a gépem.

A budakalászi háznál kevés híján áthajtott a zárt autóskapun, tíz centire vészfékezett. Kurva élet! – ráadásul otthon felejtette a nyitót. Dudált, hátha Gigi húga meghallja és beereszti.

Otthon? Nem… lakom egy ideje itt, de ez a ház sose volt otthonom. Most nyilván el kell költöznöm, a rokonság kezdettől ellenséges volt velem. Míg Gigi élt, nem számított. Álljon meg a menet, Balu a törvényes örökös! Csak ő küldhet el, ha akar. Mellesleg a legrosszabb esetben is csak jóhiszemű jogcím nélküli lakónak minősülök, nem dobhatnak ki. Persze ha Gigi csinált végrendeletet, akkor esetleg… Á, nem valószínű, kire hagyná a vagyonát, ha nem a fiára? különben is,

hallottam volna róla, jogi ügyekben tőlem kért tanácsot.

Ki lehet Balu apja? Ideje, hogy fölbukkanjon.

Hiába kérdezte Gigi húgát és nővérét, nem tudták. Vagy titkolják? Ugyan… miért tennék? Esetleg azért, mert börtönben ül… mondjuk, emberölésért. Naaa, ne írj krimit, ember!

Balu egyszer közölte vele gyászhangon, hogy a papája már nem élt, amikor ő megszületett. Beteg volt? Nem, autóversenyző, forma egy… baleset lett… – elsírta magát. Jaaaj, gondolta Nagy Iván. A baleset talán igaz, a Forma-1 biztosan nem, magyar pilóta sose volt… szerintem. Ellenőrizte a Google-ban. Keresett aztán közúti balesetről szóló híreket a gyerek születése körüli években – semmi nem derült ki. Balu hamukál, mint annyiszor.

Gigi húga – Zitus – a füle botját se mozdította, így Nagy Iván a kapu előtt hagyta a Citroënt, benyomakodott a kerítés résén, melyet még az évekkel korábban elpusztult golden retriever használt kijáratul.

Megjöttem! – kiáltotta az előszobában. Nincs válasz. Rosszat sejtve sietett a gyerekszobába. A vastag padlószőnyeg közepén hatalmas domb, Lego darabkákból. Balu és Zitus ott aludt mellette, kérdőjellé kunkorodva. Nagy Iván nézte őket egy darabig. Éppenséggel Zitus is nevelhetné a srácot. Akkor persze ő hurcolkodik ide. Ez észszerű megoldásnak tűnt, Gigi húgának se férje, se gyereke. Van két macskája, jól ellesznek itt, a kertben éldegél néhány mezei pocok. Bár azok az elhízott cirmosok már elveszthették vadászszenvedélyüket, mindig tele a tálkájuk kalóriában gazdag száraz kajával.

Nagy Iván otthagyta az alvókat, leült a nappaliban az asztalhoz, ahol a régi, szebb időkben dolgozott, szemközt a dupla ablakkal. Bekapcsolta a számítógépét. Se kép, se hang. Ja… lemerült. A konnektorba dugta a tápegység végét. Kisvártatva zümmögni kezdett a *hard drive,* a képernyőn napsütötte téli tájjal kedveskedett neki a Windows, háttérben templomkupola, elöl kanyargó havas út. Kérték, véleményezze, tetszik-e. A kurzort a NEM-re húzta, s nagyot csapott az egér gombjára, reccsent a műanyag káva.

Átfutotta az *Index* híreit. Egyik sem érdekelte.

Ferenc pápa dél-amerikai körútra indul, ellátogat Peruba és Chilébe, misézni fog.

Hamarosan megtudjuk, bekerül-e Enyedi Ildikó *Testről és lélekről*-je a legjobb öt idegen nyelvű film közé, melyeket Oscar-díjra jelölnek.

Szokatlanul enyhe idő várható. A tél azonban jövő héten visszatér.

Visszatél, gondolta. Eh, hagyd a szar favicceidet.

Kapott néhány e-mailt. A régiek között is volt, amit még ki se nyitott.

A szíve akkorát dobbant, hogy egy pillanatig nem kapott levegőt. Kispéter Iván küldte az egyiket.

Ivánka, tudtad, hogy a második tétel eleje volt a Bartók rádió szignálja sokáig? Akkor még épp ott voltam. Na csá.

Alatta egy link. *YouTube.* A KILENCEDIK, Leonard Bernstein vezényli a Bécsi Filharmonikusokat. Basszuskulcs. Lekapart egy pattanást a homlokáról, vérzett. Szar ügy. Kispéter Iván ezt december 31-én küldte, kora reggel. Kurvaélet.

Elindította a szimfóniát, csöndesre állította a hangerőt. Szemét befátyolozták a könnyek. A második tétel közepén – *Molto vivace* – Balu kacsázott oda: Hátte micsinááász? Nagy Iván mutatta, hogy a zenét hallgatja. Bétóven, mi? – fintorral. Igen… jól vagy?

Balu vállat vont, faképnél hagyta. Kisvártatva Zitus is előjött, ásítozva: Na szia, mi újság? Olyan nagyon semmi… hogy telt a nap? Lassan… eleven fiú, mint tudod… éhes vagy?

Nagy Ivánnak nem volt különösebb ehetnékje, de tudta, utoljára reggel az odaúton dobott be egy szendvicset a hegyeshalmi benzinkút büféjében, ahol teletankolta a kocsit.

Zitus mutatta az ebéd maradékát a tűzhelyen, rántott csirkemell sült krumplival (TESCO mirelit, a két üres műanyag zacskó a pulton hevert). Megyek akkor, szia, egy-két kis emléktárgyat elviszek! – mutatta a két tömött szatyrot. Okés, szerbusz.

Puszi nincs. Annyira nem szeretnek ezek.

A nő, akire már fölraktak néhány plusz kilót a harmincas évei, kettesével vette a falépcsőket. A feneke formás maradt, pontosan tudta, hogy Nagy Iván nézi, ringatta kicsit. Amikor leért az udvarra, látta, hogy a Citroën ott áll az útban, visszafordult, integetett. Nagy Iván utána baktatott, kezében a kapunyitóval és a slusszkulccsal.

Csak amikor Zitus már kihajtott az útra, Nagy Iván akkor vette észre, hogy basszus, a húg Gigi kocsiját vitte el, a dzsipszerű Toyotát. Az is egy kis emléktárgy, gondolta. Mindegy. Le van szarva. Úgysem olyan

nagy öröm autót vezetni, amióta… állandó bennem a frász, hogy mikor történik valami.

Újabban gyakran álmodott rettenetes összeütközésekről. Furcsa, hogy soha nem gépkocsiban ült. Legtöbbször motorcsónakban – nincs magyarázat. Néha kisrepülőn. Sínautón. Szárnyashajón. Egyszer griffmadáron. Mégis mindig a jellegzetes csattanás, a gyűrődő fémek robaja, üvegszitálás, aztán a csend.

Zitus persze csak a Toyotát kéri, Balut nem. Nyilván szólt volna, ha…

Istenem, hogy a pébe lesz ez? *Der Teufel soll das alles busieren*.

Benézett a gyerekszobába. A kisfiú törökült a szőnyegen, legótéglácskákkal dobált célba a falra függesztett Darts táblára, melyhez eredetileg pingponglabdákat adtak, az igazi csak tíz éven felülieknek ajánlott. Nagy Iván vette ezt a készletet karácsonyra. Hol vannak a labdák? – kérdezte. Nem tom… itt minden eltűnik, morogta Balu. Bizony, és a zoknik folyton elvesztik a párjukat! – Nagy Iván úgy döntött, nem fegyelmezi a szegény árvát. Melléje telepedett, ő is hajigálni kezdte a legódarabokat.

Halogatta napok óta, hogy fölkeresse a gyámhivatalt. Már utánanézett: a Szentendre járásihoz kell fordulnia, melynek van kirendeltsége Pomázon. Talán ott rövidebb a sor.

A következő hétfőn sikerült elérnie őket telefonon, kapott időpontot. Vitte a halotti anyakönyvi kivonatot és a többi szükséges iratot, lediktálta neki az ügyintéző.

Várakozásával ellentétben könnyen, gyorsan, simán ment. Bár azon rugózott egy darabig a fáradt tekintetű hivatalnok, hogy nem tudják az apa kilétét. Buzdította Nagy Ivánt, túrja föl odahaza az iratszekrényt, csak talál valami erre vonatkozót. Ő nem mondta, hogy nincs iratszekrény, inkább azt hazudta, föltúrt már mindent.

Melyik rokon venné magához a fiúcskát átmenetileg? – a hivatalnok. Nagy Iván közölte, nincs olyan, majd ő vigyáz rá, addig is, amíg. Tehát kijelölhetem önt ideiglenes nevelőszülőnek? Persze. Ezt jegyzőkönyvbe vehetjük, és alá is írja? Igen.

Aztán ha örökbe akarja fogadni, elindítjuk az eljárást, ahhoz persze a rokonok hozzájárulása szükséges, és kiszállunk az otthonába, esettanulmányra, pszichológus fogja megvizsgálni a gyereket, tart egy darabig… már persze ha akarja örökbe fogadni.

Nagy Iván erre képtelen volt rábólintani. Az, hogy ’örökbe’, rémisztően hangzott, a ’fogadni’ se sokkal jobban. Elbír ő Baluval, MINDIG? Más volt Gigi mellett, mindig a nőt terhelte a felelősség, Nagy Iván csak tette, amivel megbízta.

Át kell ezt gondolnom még! és Baluval is meg kéne beszélnem! – mondta, hosszabb hallgatás után. Egy verejtékcsöpp legurult a halántékáról az állára. Természetesen, bár a gyerek ugye nem cselekvőképes, önnek kell döntenie! – az ügyintéző lassan, két ujjal lepötyögte a jegyzőkönyvet. Bumm, bumm, bumm! – pecsétek.

Nagy Iván nem tudott szabadulni a kényszerképzettől, hogy most pecsételődik meg a sorsa. Aláírta a példányokat. Szakadt róla a víz.

III.

Lilike megkérte, jönne ki, hogy őt az *Unfallkrankenhaus*-ból hazaszállítsa a lakására. A feladat elég bonyolult. Mindenekelőtt jelenjen meg a kórházban, vegye át a lakáskulcsot. Utána oldja meg a parkolást a Citroënnel Lilike lakásánál, trafikban kaphatóak az ehhez szükséges jegyek. Ugorjon föl hozzá, ne felejtse, hogy a hevederzár jobbra nyílik. Az előszoba rokokó varróasztalán lévő kerámiatálból vegye magához a szőke asszony megmaradt autójának, az áruszállításra használt Mercedes furgonnak az iratait és indító bigyóját. Lilike társasgarázsának vasredőnyös kapuját az indító karikáján lógó, fekete proxy nyitja. Csak óvatosan, mert szűkek a kanyarok, sok autó lökhárítója dörzsölte már oda a színét. A 28-as hely az övé a mínusz egyen, a tetőcsomagtartó ott található, a falnak támasztva, csak be kell kattintani a négy lábát. Utána keresse meg Lilike egyik tangós barátnőjének üzletét, ahol átveheti az elektromos rokkantkocsit, remélhetőleg befér a Meredesbe hátul, ha nem, akkor a tetőcsomagtartóra kell rögzíteni. Végül jöjjön érte az *Unfallkrankenhaus*-ba.

Nagy Iván tizenhat évesen szerzett jogosítványt, korengedéllyel. 1966-ban. Augusztusban kapta meg, postán. 2018 van, február, tehát majdnem negyvenkét éve vezet. Frászt, ötvenkettő! – volt ideje beletanulni. Soha nem félt a volánnál, még jeges utakon vagy hóviharban se. Most viszont, amikor föltette a rácsot, aztán beült a Mercedes furgonba, úgy érezte, egy autóbuszt kell fölnavigálnia a kihajtó személykocsikra tervezett kanyarain át. Nedvesedett a háta. A bécsi belváros szűk utcáin is folyamatosan attól rettegett, hogy a túlsó tükörrel lekaszálja a parkoló autókét.

A tolókocsi szerencsére befért hátra. De az *Unfallkrankenhaus*-nál nem

volt rá szükség, Lilikét a középkorú ápolónő a kórház jóval primitívebb kerekes székén tolta ki a Mercedeshez, s minden körülményeskedést megelőzve ölbe kapta, úgy emelte a félretolt ajtón keresztül a hátsó bőrözött üléssorra – a középsőt Nagy Iván a garázsban kiszerelte, és a tetőcsomagtartó helyén hagyta. Megy ez, mint az ágyba szarás! – Lilike a fixátoros lábát két kézzel pakolta maga mellé az ülésre. Okés – Nagy Iván indította az alig hallhatóan zümmögő motort. A németek még mindig tudnak autót csinálni, gondolta.

Nehezebb volt a garázsból följutni Lilike lakásába, mert a tolókocsit nem lehetett betolni a liftbe, pontosan egy centin múlott. Sebaj – az ápolónőtől ellesett mozdulattal összenyalábolta a szőke asszonyt, s lépkedett a széles, középen szőnyeggel borított műmárvány lépcsőkön. Milyen pillekönnyű… még mindig, gondolta az első fordulón. Mire a másodikig ért, Lilike súlya megduplázódott. A harmadikra triplázódott, Nagy Iván lihegett, a térde reszketett. Csak le ne ejtsem…

A kulcs a zsebében. Hogyan vegye ki? Támassz a falnak, ajánlotta Lilike, valamennyire meg tudom tartani magam.

Az előszobában égett a villany, úgy felejtette. Lilikét a kanapéra eresztette, s indult vissza. Ivánka, hová mész? A tolókocsiért. Nem kell, jó helyen van lenn, itt nem lopnak, főleg tolókocsit. Rendben, akkor csak bezárom az ajtót.

Ha kérsz egy kávét, szolgáld ki magad, tudod, automata, amilyet vittem neked… nektek Pestre. Köszönöm… kicsit később – törölgette az izzadságot a homlokáról. Lilike hátradőlt, jaj, de jó, végre itthon!

Az ablakokon beömlött a téli napfény, barátságosra festve a bútorokat és az embereket. Nagy Iván eltehénkedett a virágmintás nagypapafotelban. Mindig vágyott egy ilyenre. Boldogan szunyókált volna rajta félórácskát. Sőt inkább másfelet.

Sietsz? – Lilike, a gondolatolvasó. Nem… nem nagyon. A kis csávót hol hagytad? Gigi nővérééknél, ott is alszik, holnap reggel beadják az oviba, este majd megyek érte. És eldőlt, hogy mi lesz hosszabb távon? Dehogy… tök zavaros… kijelöltek átmeneti… ideiglenes nevelőszülőnek, döntenem kell, akarom-e örökbe fogadni… félek, nem bírok helyt állni egy életen át, anyagilag is bizonytalan a helyzetem, a rokonság rátenné a kezét mindenre, érted, Gigi kocsiját a húga rögtön elcapcarázta.

Lilike higgadtan kifejtette, hogy az autót nyomban vissza kell kérni,

majd a hagyatéki eljárásban hoznak határozatot, hogy kié, ő úgy tudja, a magyar jog szerint a kiscsávó az örökös, vagy? Nagy Iván bólintott. Bénító fáradtságot érzett, és semmi erőt ahhoz, hogy az ügyet boncolgassa. Témát váltott: Tulképp mi van… mi lesz a láboddal? – magában helyesbített: lábaddal. Hm, ezzel a nyelvtani inkvizítorsággal már az agyamra megyek.

Kérlek szépen, van a bal boka, az szépen összeforrt, levették a gipszet, fájdogál, de működik. Van a jobb térd, ripityára tört, imádkozni kell, hogy valamennyire megoldja a természet vagy az atyaisten vagy ki a lószar, mert ha nem, újabb műtét lesz, végső esetben protézist tesznek be. Nagy Iván összeszedte minden bátorságát: A tánc… fogsz tudni? Ne viccelj, Ivánka, az a tét, hogy képes leszek-e mankó nélkül járni! a Kinyírás napján a tánckorszak lezárult, valószínűleg végleg.

Ahhoz képest, amit mondott, egészen derűlátón világított a kék szeme. Csönd lett, mély, gyászcsönd.

Nagy Iván sóhajtozott. Ivánka, ne lógassad az orrod, így alakult, kész, szerintem örömhír, hogy még mindig itt vagyok! nem virulok, de élek! hallelúja!

Ideiglenesek vagyunk mind a ketten, gondolta Nagy Iván.

Lilike később megkérte, keresse meg a kamrában a két könyökmankót, s amikor megkapta, fürgén szökdécselt, amíg a konyhapulthoz ért. Honnan van ez neked? Mit tippelsz? édes Ivánka, törtem én már lábat, kétszer is, először sízésben, másodszor színpadon… összedobok egy könnyű ebédet, addig hallgassunk zenét.

A jégszekrényhez bicegett, a jobb mankót a derekához támasztotta, míg kipakolta az alapanyagokat. Nagy Iván az újnak tűnő zeneszekrény elé térdelt, nézegette a CD-ket, melyek a rend látszatát keltve sorakoztak három polcon, noha műfajilag teljes összevisszaságban. A Beethovenek a középsőn balra! – Lilike.

KILENCEDIK. Herbert von Karajan és a Berlini Filharmonikusok.

Ez az a felvétel! Aminek a linkjét megkapta a barátjától az utolsó üzenetben. Meg kell a szívnek szakadnia. Az ismertető szöveg szerint 1983 végén készült. Karajan 1989-ben halt meg.

A harmadik tételhez ugratta a lejátszót, az olyan lassú, szomorú, gyászos, illik a hangulathoz. Zokogtak a vonósok, a fafúvósok helyeseltek. Csak én ne zokogjak, gondolta.

Adagio molto e cantabile – Andante moderato – Adagio.

Lilike tofupörköltet készített, köleskásával. Nagy Iván terített, a szőke méhecske instruálta, mit honnan vegyen elő, aztán jó étvágyat kívánt, és meggyújtott két halványlila gyertyát. Nagy Iván a levendulaillattól megnyugodott. Lilike mindig tartott otthon különleges gyümölcslét, ezúttal áfonya és málna keverékét töltötte a metszett poharakba, amelyekbe érdekes módon ezt vésték vagy csiszolták körbe-körbe: HOL VAN AZ A NYÁR, HOL A RÉGI SZERELEM. Nyilván az Ecserin lőtte.

Ivánka, figyelj csak, ha örökbe akarod fogadni a kis csávót, ugorj bele bátran, énrám mindenben számíthatsz, és ha téged túl öregnek tart a gyámhivatal, majd odamegyek, örökbe fogadom én, adom a nevem, de azért a te gyereked lesz, érted!

A filmíró elérzékenyült. Igyekezett leplezni. Ha ezt Gigi tudná… ha Emőke is tudná… *oh my God.*

Lilike közölte, hogy elviszi majd egy olyan pesti ügyvédhez, aki megzabolázza Gigi rokonait. Sajnálni fogják, hogy ujjat húztak veled, ne aggódj, a költségeken se, majd én megelőlegezem, nekem van pénzem elég, fizetsz, amikor akarsz.

Nagy Iván tátott szájjal hallgatta. Mintha tündérmesébe került volna. A szőke méhecske átalakult szőke őrangyallá.

Nem gyanította, hogy Lilike voltaképp a saját életét akarja tartalmasabbá tenni. Mozgássérülten sok mindenről le kell majd mondania.

Kopogtattak a lakás ajtajának kerek katedrálüveges ablakán. Toncsi nyitott be, ébenfekete bőrkabátban és sárga túracipőben, tömött, Meinl márkajelzéses papírzacskót hozott. Lilike úgy meglepődött, hogy köhögőroham jött rá, szájából ételdarabkák permeteztek Nagy Ivánra.

Szervusz… tok… én nem hagytam abba a haragudást, csak szünet tartok, tekintettel a tekintendőkre… bevásároltam! – a papírzacskót a pultra emelte.

Szia, édes Toncsikám, juj, de örülök, bearanyoztad a napom! Éppen ebédelünk, gyere, jut neked! – egy üres székre mutatott, Nagy Iván túloldalán, mert a mellette lévőt elfoglalta a lánchidas lába. Toncsi kibújt a bőrkabátból és a túracipőből. Az arcán azt olvashatták: maradna zordan elutasító, de szíve szerint hajlana bizonyos fokú békülésre. Nagy Iván a mediátori gyakorlatából tudta, érdemes

kussolni ilyenkor, mert senki nem képes hatásosabban meggyőzni az embert, mint saját maga. Amúgy olvasta is ezt egy könyvben. A *rábeszélőgép* a címe, hogy ki írta, elfelejtette.

Lilike talpra akart állni, de Nagy Iván megelőzte, tálalt Toncsinak az ételből, s töltött az áfonyás málnaléből egy harmadik metszett pohárba. *Hol van az a nyár, hol a régi szerelem,* dúdolta. Jesszusatya, ez pont egy dal? – Toncsi csodálkozott, már mennyiszer elolvastam, de nem tudtam. Lilike biccentve rázendített: *Jaj, de messze jár, bánat ül a szívemen!*

Ez a második strófa, gondolta Nagy Iván, a fejében volt, Latinovits Zoltánnal és Ruttkai Évával, csatlakozott, próbálta eltalálni a férfiszólamot: *Közeleg a tél, hull a fáról a levél, Hol van az a nyár?! Elsuhant már.*

Duettjükhöz szinte disszonánsan zengett a szimfónia a zenegépből. Zavarba jöttek, elhallgattak, Toncsi megtapsolta őket: Ti szoktatok így dalolni?

Rázták a fejüket. Mindkettejük agyában az járt: nem ildomos énekelni a Kinyírás napja óta. Egyébként azelőtt se daloltunk soha, gondolta Nagy Iván. Nem is táncoltunk, gondolta Lilike, nagyon úgy néz ki, hogy eztán se fogunk. Nézte a lányát, a szeretetrohamtól felhős szemmel. Toncsi vette az adást, alig észrevehetően bólintott. Anya csak egy van, gondolta, eztet csak magyarul lehet.

Nagy Iván arra számított, hogy tisztázó beszélgetésbe fognak, de Toncsi fölállt, odalépett, átölelte az anyját, s ezzel le is zárták az egészet. Az Isten mediált itt most, gondolta Nagy Iván. Hm… a továbbiakban rá kéne bízni az ilyesmit.

Anya és lánya ivott egy kis Mumm pezsgőt, neki is töltöttek. A koccintás ezúttal elmaradt. Toncsi bepakolta a jégszekrénybe a sok drága finomságot, amit a Meinlből hozott, s indulni készült. Lilike megkérdezte, siet-e. Nem különösen, miért? Légy szíves és tegyél nekem egy szívességet. Toncsi szája elkeskenyedett, azt hitte, a lányával vagy a volt férjével kapcsolatos kérés következik, de Lilike borítékot húzott ki a retiküljéből. Idén hatszázötven éves az Osztrák Nemzeti Könyvtár. Ünnepi rendezvénysorozat van, Ivánkát biztosan érdekelné a mai program, mert filmekkel kapcsolatos, de meg lehet nézni a Gutenberg Bibliát, a Mozart *Requiem* eredeti kottáját, az arany tintával írt 1368-as evangéliumos könyvet, satöbb-satöbb. Még decemberben vettem jegyeket, azt reméltem, mind elmegyünk. Légyszí, vidd el Ivánkát, aztán hozzad is vissza, nagyon hálás leszek.

Toncsi vállalta. Nagy Iván fölvetette, hogy Lilike is csatlakozzék, beültetik a kerekesszékbe, és végigtolják. A szőke őrangyal köszönte, de inkább itthon szeretne maradni, olyan régen élvezhette a lakását. Hirtelen új ötlete támadt: Vagy akarsz inkább a Beethoven Múzeumba? tudod, Toncsi, Probusgasse! Oda ne! – Nagy Iván, szinte visítva. Lilike empátiáját dicséri, hogy meg se kérdezte, miért.

Josefsplatz 1. Az épület előtt a császár lovas szobra. Österreichische Nationalbibliothek. Több mint tizenegymilliós készletével Ausztria legnagyobb tudástára, olvasták az ismertetőben, Toncsi fordított, mint a gép, azt is, amit Nagy Iván értett. Van itt továbbá földgömbgyűjtemény, papiruszok, és eszperantóval kapcsolatos anyagok. Egy délután kevés, hogy mindent megnézzen az ember. Nekünk elég lesz, gondolta a filmíró.

Hosszan bámészkodtak a húsz méter magas barokk díszteremben, lökdösődő japán turistacsoportok közé préselődve, a különleges freskók miatt hátrahajtott fejjel. Állítólag kétszázezer kötet van az íves polcokon.

A Gutenberg Biblia, a Mozart *Requiem* és az arany tintával írt 1368-as evangéliumos könyv után kávéztak a büfében. Toncsi mézet kért hozzá. Idáig egyetlen szót se váltottak. Iván, az *stimmt,* hogy a te régi neved Neun, mint a kilenc szám? Igaz. Miért változtattad meg Nagyra, amiből sok-sok van Magyarországban? Hát csak azért, mert a Neun idegen szó, bár mi úgy írtuk, ahogy ejtjük… én író akartam lenni… érted. Ja, de most, hogy te mégse vagy író, lehetnél újra Neun, az olyan szép név!

Kösz, gondolta Nagy Iván szíven ütve. Ha nem író, akkor mi vagyok? – kérdezte. Én azt hittem, *Scheidungsberater*, válástanácsoló! Hát… igen. Azt tudod te, honnan lett tinektek a Neun név? Sejtem, azt hiszem, elírás, amikor kellett német nevet választani a zsidó helyett, mert I. Ferenc így rendelte, Neuer akart lenni a dédapám, hogy miért éppen Újabb, arra tippem sincs!

Magában ízlelgette, a Neun tényleg szép volna? Neki sose tetszett. Najn. Naaajn. Vagy esetleg kicsit á-san, Nájn? Hát… A ’Nagy’ sosem azt juttatta eszébe, hogy átlagos, mert sok van belőle, inkább, hogy nem kicsi, nem közepes. NAGY SÁNDOR, a világ ura. NAGY PÉTER cár. NAGY Budapest. NAGYvilág.

A Neun viszont immár egyértelműen Beethoven kilenc szimfóniáját jelentette neki. Ettől most élőbbnek és érdekesebbnek érezte – annak idején csak németnek. Kóstolgatta tovább. Lehet, hogy Toncsinak

igaza van?

Amikor visszaértek Lilikéhez, ugyanabban a pózban találták az étkezőasztalnál, melyet – rá nem jellemző módon – le se szedett. Ücsörgött az esteledésben. Toncsi villanyt gyújtott, mama, jól vagy? Istenien… kicsit elábrándoztam.

Toncsi rendet rakott, teát főzött. Aztán rohant a dolgára, puszival búcsúzott. Lilike ettől szétolvadt, mind a hárman tudatában voltak. Nagy Iván is menni akart, a szőke őrangyal marasztalta: Aludj itt, hely az van bőven, ne vezess sötétben.

Kriptacsönd lett. Agyuk visszajátszotta a Kinyírás napjának – voltaképpen éjszakájának – filmjét.

Nagy Iván segített Lilikének a mosakodásban, nem fürödhetett. Levetkőztette, ráadta a hálóingét, a széles franciaágyra emelte, betakarta. Odadőlt mellé. Tévét néztek, szörföztek az osztrák és amerikai adók végtelen sokaságában. Végül egy operára specializálódott csatornán állapodtak meg. *Figaro házassága,* Salzburgból. Orosz szólóénekesekkel. Legalább tízéves fölvétel.

Amikor befejeződött, Lilike kikapcsolta. Jólesett a csend. Aztán a szőke őrangyal, barátságosan: Ivánka, szeretnél kielégülni?

A filmírónak torkán akadt ez a javaslat, köhécselt: Eee… élvezném, de nem biztos, hogy menne… és nekem a barátságod fontosabb! Ne félj semmit, bízzad rám magad, ez nem mindig lesz, fogadd hálám jeléül! – szakavatottan húzta le a cipzárt Nagy Iván sliccén: Most csak kézzel tudom! – nekilátott, azokkal a kecses ujjaival.

Mindenről gondoskodik.

IV.

A KILENCEDIK zárótétele úgy indul, hogy a hangszerek segítségért kiabálnak, baj van! baj van! nagy a baj!!! Bőgők, üstdob, bőgők, jaj, jaj-jaj-jaj. Utána viszont enyhülés, mintha azért megoldódnának a dolgok. Akkor kezdi az egyik férfi, a bariton: Ó barátaim, ne ezeket a hangokat! Hadd zengjünk kellemesebbeket és örömteljesebbeket!

Oh Freunde, nicht diese Töne! sondern lasst uns angenehmere anstimmen und freudenvollere!

És *Örömóda*. Szoprán, alt, tenor, bariton. Plusz a vegyes kórus. Ezt még Kispéter Iván mutatta a partitúrában. Az ujjával jelezte, hol

tartunk. Nagy Iván úgy érezte, megelevenednek a kottafejek az ötvonalas sorokban. D-moll, mint rendesen, ha fölkavaró érzelmekről szól a zene.

Fölkavaró érzelmek… Ivcsi, bazmeg, hol vagy? – a plafonra nézett, ahová Gigi ovális gipszstukkót tetetett a festővel. Az általa muránóinak nevezett csillár köré, mely egyszerű üveggolyókból álló utánzat volt, bármely lámpaboltban kapható.

Hátha van Isten, mégis… talán Emőke, Gigi és Kispéter Iván odafönn az égben lebeg, dumálnak, esetleg Aperol Spritz-cel koccintanak, s rám gondolnak.

A hangmérnök hiányzott a legfájóbban. Íme bizonyság Isten és ember előtt, hogy a barátok fontosabbak, mint a nők. Nem, a nagy barátság fontosabb, mint a… nagy szerelem? Ha ugyan nagy szerelem volt az a kettő…

Nemrég olvasott egy tanulmányt, mely valamilyen értelemben hátrányos helyzetű embercsoportok lelki problémáit elemezte, reprezentatív mintán végzett közvélemény-kutatások alapján, öt európai országban. Nagy Iván figyelmét azért keltette föl, mert az első célcsoport az árvák. Szerette volna, ha ügyesebben kezeli a faramuci helyzetet, hogy Balu apjává tette a… végzet.

Az árvák, az alkoholisták, a holokauszt-túlélők, és utóbbi két kategória gyerekei egy szempontból azonos nehézséggel küzdenek a tanulmány szerint. Nehezen tudnak különbséget tenni az érzelmek között. Többé-kevésbé összefolyik számukra a szerelem, a barátság és a szeretet, továbbá az is, hogy mit éreznek ők, és mit a másik. Példának okáért, ha ellenszenvesnek találnak valakit, akkor megeshet, hogy inkább a másik látja őket ellenszenvesnek, csak átveszik és magukévá teszik ezt.

Balu ugye árva, én egy holokauszt-túlélő fia, nem csak a haláltáborok számítanak, apa hetedmagával jött vissza az ötezer fős munkaszolgálatos izéből… zászlóaljból, vagy mi a túró volt az. Akkor talán a kissrác mégsem utál annyira… lehet, hogy én utálom? Á… Mióta az anyja nincs, mintha picit barátságosabb volna velem. Hát… mondjuk úgy: nem annyira szúrós. Persze, én azóta jobban figyelek rá.

Nagy Iván tiszta erőből próbált hősleg helytállni ideiglenes nevelőszülőként. Pedig néha nagyon nehezére esett. Ilyen rendszerességre soha nem kényszerült még. Szerencsére a Lilike szerezte ügyvéd elintézte, hogy maradhasson a budakalászi házban, és hozzáférhessen Gigi bankszámláihoz. A dzsipet is visszahozták, talán

csak átmenetileg, mindenesetre a bíróság döntéséig. De ő nem használta. Szörnyűséges gondolat, hogy Gigi holtában is rendezte az anyagi helyzetét.

Kitöltötték a kilónyi nyomtatványt az örökbefogadáshoz a gyámhatóság irodájában, ehhez Lilikére is szükség volt, azt hazudták, élettársak, amit az ügyvéd tanácsára előzőleg bejegyeztettek a közjegyzőnél – semmi jelentősége, bármikor lehet törölni.

Tavasszal beíratta Balut a békásmegyeri Montessori iskolába, közelebb van, mint a pomázi óvoda. Amikor szeptemberben Balu járni kezdett, hamar kiderült, Nagy Iván jó döntést hozott, a liberális szellemben oktató tanárok tudták, mekkora tragédiát élt át a kisfiú, és a szokásosnál is kesztyűsebb kézzel bántak vele. Így a várakozással ellentétben egészen jól tanult. Nagy Iván minden egyes piros pontot megtapsolt.

Balu Ivánnak szólította. Ő nem is vágyott rá, hogy apának vagy apunak hívja.

Atyaságom is Giginek köszönhető. Amíg élt, nem becsültem eléggé.

Az istenit, én senkit nem becsültem eléggé! Magamat a legkevésbé. Ideje változtatnom ezen… ha nem késő. Azért talán maradt még időm hogy… – számolgatta, hány éves lesz, mire Balu elvégzi az általánost. És amikor leérettségizik. Tulképp megérhetem, ha egészségesen élek.

Lilike lehülyézte, táncolni fogsz a lakodalmán, s amilyen peched van, velem!

Ez a lába miatt derűlátó kijelentés. A bal bokája tökéletesen meggyógyult, jobb lábáról áprilisban levették a Lánchidat, de a térde nem hajlott rendesen. Járni tudott, bottal, táncról azonban szó se lehetett. Egyelőre! – mondta ő. Amilyen elszánt, képes és beteteti magának a protézist, noha az orvosai szerint nem száz százalék, hogy azzal táncolhat.

Nagy Iván habozott, vajon Lilike iránt mit érez? Főleg hálát? Szeretetet? Barátságot? Vagy?

Most már úgy vélte, Emőkébe és Gigibe szerelmes volt, csak ezt nem tudta elhinni. Hm, és ha inkább azok voltak szerelmesek beléd? Ugyan már, egy ilyen öreg csótányba… – Emőke hívta így Nagy Iván kortársait.

Talán azért nem nősültél meg soha, mert őket kellett volna

megkérned.

Eegen… melyiket? Esetleg mind a kettőt. Vagy még Lilikét… ő az egyetlen, aki benne volna a trigámiában.

Lilikébe biztosan szerelmes voltál az elején. Ő beléd nem, világosan megmondta. A kelleténél többször. Akkor ez fájt. Lám, Emőke és Gigi már nincs sehol, Lilikére viszont számíthatsz. És egy őrangyal sokat ér.

Ebben a pillanatban habozás nélkül oltárhoz vezette volna, ha Lilike rááll. Arra semmi esély. Pedig már közös gyereketek is van… kis túlzással.

Hétvégén Bécsben járt Baluval, már péntek délben elhozta az iskolából. Próbált sok programot szervezni a gyereknek, jó gondviselője szeretett volna lenni. Nehéz kenyér. Olvasta valahol, hogy Beethoven is sokat küszködött elhalt bátyja fiával. Ott az anya jelentette a legfőbb nehézséget.

Lilike koncertjegyeket szerzett a *Musikverein*-be. Nagy Iván aggodalmaskodott, Balu aligha bír ki kétszer ötven percet. Ugyan már, Csajkovszkij pontosan neki való. Csodák csodája, a gyerek kifejezetten élvezte, főleg az első részt, amikor a *Diótörő*-ből játszottak részleteket, és bábunak öltözött táncosok jöttek be a színpadra.

Amerikai turistacsoport ült a nézőtér közepén, a második részben beletapsoltak a szimfónia tételszünetébe, a karmester szemrehányóan hátranézett, mutatta az ujjain, hogy egy, kettő, három, négy, és kérdő mozdulatot tett. Nagy Iván az amerikaiakkal értett egyet, ha az embernek annyira tetszik, mér ne tapsolhatna?

Ez Nagy Iván vesszőparipája volt. Kispéter Iván viszont azon szeretett rugózni, hogy miért nem lehet hangosítani a komolyzenét. Az operaénekeseket még mindig arra tanítják, hogy be tudjanak énekelni egy hodályt. A musicalszínházakban elfogadott a mikroportok használata, miért nem próbálják ki az operaházban és a koncerteken? A három tenor is mikrofonokba énekelt, igaz, szabadtéren, stadionokban. A klasszikus zenészek hangszereit lehetne erősíteni egyenként, kis *pick upok*-kal, ahogyan a rockosok és a dzsesszesek csinálják.

Biztosan lesz ilyen, gondolta Nagy Iván, valahol, valamikor. *Somewhere, over the rainbow*… – énekelte egy lágy női hang az agya harmadik sávján, átmenetileg elnyomva Csajkovszkijt. Szegény Ivcsi már nem hallhatja, ha tényleg bevezetik egyszer.

A koncert után hideg vacsorát kaptak a szőke őrangyalnál. Balu úgy falta a füstölt lazacot, mintha azon nőtt volna fel, és Lilike gyümölcsleveit is végigkóstolta.

Jó itt, mondta. Örülök! – Lilike egy pirinyó Sacher tortából szelt neki: És meg tudod, mondani, hogy miért? Hát mer olyan családias a hangulat!

Ez a két felnőttnek jólesett. Barátságuk – szövetségük – mintha elmélyült volna, amióta örökbe fogadó szülőtársak voltak, bár lehet, hogy ezt csak Nagy Iván képzelte be magának. Hiába célozgatott arra, hogy akár össze is házasodhatnának, Lilike semmi többre nem volt hajlandó, már a barátsági extrákra sem. Ugyan, Ivánka, minek mennék férjhez egy ilyen búsképű nyuggerhoz… vagy nyuggerhez? hogyan kell mondani korrektül?

Nagy Iván nem tudta. Sokszor a magyar szavak se jutnak eszembe, gondolta, aggasztó.

Egy este, amikor Balut hazahozta az iskolából és megetette, a gyerek köszönte szépen a kaját – erre Lilike szoktatta rá –, s kiment a kertbe játszani. Nagy Iván szemmel tartotta az ablakokon át. Ölébe vette a számítógépét.

Hirtelen ötlettől vezérelve belement abba a dossziéba, melyben a zenefilmmel kapcsolatos anyagokat tartotta. Beethovenre vonatkozó jegyzetek, dokumentumok, az összes forgatókönyv-kezdemény, és a treatment, melynek most az volt a címe: KILENC.

Na… – mély levegőt vett, és bedobta a kukába. Mielőtt meggondolhatta volna, kiadta a parancsot: *Lomtár ürítése*. Mire a gép:

Biztos benne, hogy végleg törli ezeket a file-okat?

Tuti! – az *Igen*-re kattintott. Zümmögött a merevlemez, és:

A lomtár üres.

Helyes. A szívem is. Ennyit a zenefilmről. Meg az írásról.

Bávatagon figyelte, ahogyan Balu egymagában focizott odakinn. Két kapura játszott, s közvetítette is a mérkőzést. El Classico. A gyerek a Barcelonának drukkolt, igazából csak azért, mert Nagy Iván a Reál Madridnak, ez még az idő tájt alakult ki, amikor Gigi élt, és mindenben rutinszerűen ellentmondott az anyja pasijának.

Ha kimennél hozzá, játszhatnátok rendesen… azzal a megszorítással, hogy hagynod kell nyerni, különben dührohamot kap. Ő is tudja, hogy engeded, te is tudod, és mégis. Így megy ez.

Mekkora hibát követtél el, hogy nem te ültél a kormányhoz. Lilike már ivott, okés, de Gigi sötétben mindig bizonytalanul vezetett. Nagyon ki akarta próbálni azt a meseautót, ez lett a veszte. A vesztünk.

Amikor átléptétek a határt, fergeteges jókedv ragadt rátok a kocsiban, pedig a magyar autópályán még csak Lilike csinálta a szilveszteri hangulatot, szerpentint hajigált hátra, konfettit szórt szét. Arra gondoltál, milyen nehéz lesz összeszedni a pici papírkorongokat, de az ő kocsija, majd megoldja. Nyilván kiporszívóztatja a benzinkútnál. Vörös Csepel, add le a jattot. Lilike pezsgőt kínált műanyag poharakban, melyek megszólalásig hasonlítottak az üvegre. Valamennyien ittatok, csak Gigi nem, még Balu is, neki gyerekpezsgőt hozott a szőke méhecske. Papírtrombitákat osztogatott, egy darabig fújtátok teli tüdőből, amíg Gigi rátok szólt, csöndesebben vigadjatok, így nem tud vezetni. Akkor Lilike bedobta, énekeljetek. Osztrák slágerbe kezdett, de ti, magyarok azt nem ismertétek. Kispéter Iván – mindenkit meglepve – német dalba fogott.

Sah ein Knab ein Röslein stehn,

Röslein auf der Heiden.

Szép, erős hangja volt. Lilike bekapcsolódott, egy oktávval magasabban:

War so jung und morgenschön,

Lief er schnell, es nah zu sehn,

Sahs mit vielen Freuden.

Röslein, Röslein, Röslein rot,

Röslein auf der Heiden.

Ezzel fölléphetnétek, mondta Nagy Iván. Még sor kerülhet rá! – Lilike. Mi ez? – Nagy Iván. Schubert! – Kispéter Iván. A szöveg Goethe – Lilike. Hát én ezt nem is tudtam!

Nagy Iván mozgalmi dalra gyújtott, ifjúkorából.

Kezdjük el a bunkócskát, de nem azt a bús nótát,

Életünkről új dalocska szól!

Kispéter Iván volt az egyetlen, aki még emlékezett rá, és tercelt.

Folytatták Beatles-számokkal. Amikor abból kifogytak, Lilike zümmögni kezdte az *Örömóda* dallamát, szöveg nélkül. Valamennyi felnőtt beszállt. Gigi finoman mocorgatta a puhára bőrözött kormánykereket jobbra-balra.

Ekkor csusszant meg a kocsi, szinte észrevétlenül, és szállt oldalra, a semmibe. Néma csönd lett, Gigi sikoltott bele: Jézusomjézusomjézusom! – aztán az ágyúlövést idéző első csattanás, a földrengésjellegű ütközés, majd az üvegdarabok szitálása.

Nagy Iván elvesztette az eszméletét. Arra tért magához, hogy csöpög a homlokára valami. Később vált világossá, hogy Gigi vére. A sötétségben semmit nem látott. Előretapogatott. Az anyósülésen csak a fölfúvódott légzsák, Lilike hová tűnt?

Gigi a fejtámlára passzírozódott, s hiába szólongattad, nem válaszolt. Jézusom, mondtad te is, Ivcsi, jól vagy? Ő se felelt.

Nagy Iván kitapogatta a táskáját, abban mindig tartott egy apró zseblámpát. Annak fénykörében legsötétebb várakozásainál is rettenetesebb látvány tárult elébe. Gigi feje szinte elvált a nyakától. Jaj, meghalt… ezt nem lehet túlélni. Kispéter Iván a csomagtartóba röpült hátra, nincs szembeszökő sérülése, de merev, élettelen.

Ááááááááááááááááááááááá! – ez a vonítás Nagy Iván torkából tört ki. Erőtlen nyöszörgés felelt rá. Balu… hol vagy? – lassan rájött, hogy a gyereken fekszik. Ez volt Balu mázlija, így úszta meg.

Jajistenem.

Addigra lefékeztek mögöttük jóakaratú osztrákok, s tették, amire volt mód. Lilike a padkán hevert, az oldalán, mindkét lába természetellenes pózba facsarodva. Magánál volt, négy nyelven szitkozódott. Nagy Iván nem tudta, hogy spanyolul is gagyog valamennyire. Ekkor jelentette be magyarul, hogy a Kinyírás napja van ma, nem szilveszter.

E néhány perces rövidfilmet az élet forgatta, s annak sokkal erősebb a képzelőereje, mint bármely írónak vagy rendezőnek. Nagy Iván azóta százszor volt kénytelen végignézni. Inkább ezerszer.

Már az énvelem kapcsolatba kerülő nők is karamboloznak, gondolta

keserűen. Vagy… lehetséges, hogy Ivcsi és Gigi… összeszűrte a levet?! Á, nem valószínű… Nem is kizárt. Volt már ilyen, ugye. Mindegy… tök mindegy.

Végrendeletet nem találtak. Balu kijelentette: Anyu azt akarta, szórják szét a ház teraszáról. Biztos? Igen, sokszor mondta… a te dolgod, hogy elintézzed!

A húg és a nővér tiltakozott, de ideiglenes nevelője tolta maga előtt Balut, újra és újra megismételtette vele Gigi szavait. Kitartásuk győzelmet aratott. Borús délelőtt, szitáló hóban szórták le a teraszról mindazt, ami Gigiből a hamvasztás után maradt. Tort nem rendeztek. A kéttucatnyi gyászruhás emberből Nagy Iván csak Gigi testvéreit, anyját és Lilikét ismerte. Gigi anyja úgy omlott a nyakába, hogy alig tudta megtartani: Ivánka… hogy történhetett ez… hogy történhetett? Ő remélte, költői kérdés, mert mit válaszolhatna?

Alapjában véve nem bánta volna, ha Kispéter Ivánt is szétszórják valahol, ám cserben hagyta a fantáziája. Mi volna a megfelelő hely? Ilyet nem talált. Végül hamvasztás után urnafülkét kapott a barátja a rákoskeresztúriban, ahol az anyja volt. Csak néhány kollégája jelent meg, és ők ketten Lilikével. Balut inkább kihagyták ebből, egy temetést átvészelni bőven elég neki.

Tudtával Kispéter Ivánnak nem él már semmiféle családtagja. Biztonság kedvéért hirdetést adott föl, jobb híján internetes lapokban. Némelyik követelte, hogy mutassa be a halotti anyakönyvi kivonatot – ezen ne múljék. Partecédulát is csináltatott, ötven példányban, de nem tudta, hova küldje őket. Néhányat postázott a rádiókba és stúdiókba, ahol a barátja korábban dolgozott.

Mély szomorúsággal tudatjuk, hogy Kispéter Iván hangmérnök 2017. december 31-én tragikus körülmények között életét vesztette. Barátai, ismerősei és mindenki, aki szerette, a rákoskeresztúri temetőben búcsúzhat el tőle folyó hó…

Tíz évre szól az urnafülke bérlete. Majd ne felejtsem el meghosszabbítani.

Engem ki fog betenni egy olyan lyukba? Vagy szétszóratni?

Az őrangyalom. Ha túlél. Esetleg Balu. Ha eléggé megszeret addigra.

Nagy Iván ezekben a hónapokban sokat gondolt a halálra. A sajátjára. Egyre jobban rettegett tőle. Erről nem mert Lilikének beszélni, tudta, azt mondaná: Te csak ne aggódjál!

Alaposan kivizsgáltatta magát. A leletek tanúsága szerint az utóbbi években nőtt a koleszterinszintje, a vérnyomása, a prosztatája és – meglepetés! – a szíve. Az baj? – kérdezte a háziorvosát a tizenharmadik kerületben. Nem örülünk neki, mert előbb-utóbb nyomni fogja a többi belső szervet, és viszont! – tablettákat írt fel, jelentős mennyiségben.

Nagy Iván szerette úgy gondolni – néha mondani –, hogy nagy szíve van, mit tesz isten, ez már orvosi tény.

Megkereste a néhai dr. Plisszár Emőke pszichológusát. Járni kezdett hozzá. Nem javult az állapota. Elment egy családállításra. Aztán beiratkozott agykontrollra. *És ez így van!* Végül NLP – neurolingvisztikai program – tanfolyamra.

Mindezek során volt ideje, hogy agyonelemezze önmagát. Megállapította, milyen kevésszer volt boldog. Még ritkábban elégedett. Talán ha többször tudja átélni az elégedettséget, boldog is lehetett volna. Á… fából vaskarika.

Tanulja meg becsülni, amije van! – mondta neki a családállítást végző német terapeuta, aki magától Bert Hellingertől sajátította el a módszert, így többet kért, mint a magyar kollégái.

Jó. Igyekszem. Reggelenként végigzsolozsmázta, amit becsülnie kéne. Kulcsmondat: MEGHALHATTUNK VOLNA MIND AZ ÖTEN. De aztán rendre belefutott abba a listába, amit már elvesztett. Kispéter Iván állt az első helyen, toronymagasan.

Hülye állat vagyok, hogy nem szántam rá még több időt. Hülye állat vagyok, hogy olyan keveset foglalkoztam azokkal, akiket szerettem, ehelyett ostoba filmekkel telt az életem – konkrétan az egész ifjúságom… meg a középkorom… meg az ö… egészen a Kinyírás napjáig. Ha legalább elkészültek volna azok a filmek! De én csak reménykedtem bennük, ábrándoztam róluk, tervezgettem őket. Ivcsit is mennyit zaklattam a beethovenes projekttel.

Kifüttyentett az ablakon, hogy behívja Balut. Elément a bejárathoz, s életében talán legelőször, odatérdelt, karjaiba zárta, szorosan ölelte. Micsináász, Iván, megőrültéé? – így a gyerek, keskenyedő hangon. Ennélfogva hevesen arcon csókolni már nem volt bátorsága, pedig az eredeti fölbuzdulás azt is sugallta. Meg bizony, dünnyögte ő, Balukám, mit kérsz vacsira? A fiú összehúzott szemmel pislogott, és óvatosan: Mekdodó lehet? Mér ne lehetne! – Nagy Iván szolgálatkészen felöltözött. Kocsiba ültek, hogy elhajtsanak a Szentendrei útra, a

McDonald’s-hoz. Hazavigyük, vagy itt? Balu mutatta, menjenek be.

Érzelmes öregúr lettem, állapította meg, amikor letelepedtek az ablak mellé a tálcával. Vett a gyereknek fagyit és turmixot is, Gigi már nem sokallja az édességet. Hadd örüljön! – szentimentális hangulatban nézte, ahogy a kissrác falja a *Big Mac*-et, a nadrágjára csöpögtetve a paradicsomszószt. Majd kimossa a gép.

Úgy érezte, mintha megállt volna az idő. A gyorsbüfé vendégeinek és eladóinak a mozgása valahogyan lebegőssé lassult. A hangok vattává puhultak. A háttér homályosra fakult. Mindez furcsamód ismerősnek tűnt. Talán már átélt ilyet, de nem emlékezett rá, hogy mikor.

Most sújt le rá a kilencedik átka? Arról is szegény drága Kispéter Iván mesélt neki egy réges-régi délutánon, ugyanilyen szűrt fényben, amikor még a filmen dolgoztak. Gustav Mahler és sok más zeneszerző rettegett tőle. Beethoven már komponálta a TIZEDIK-et, az első tételt valamennyire kidolgozta, a többit vázlatolta, amikor meghalt. Schubert, Bruckner, Dvořák és Mahler ugyanígy belepusztult abba, hogy túl akartak menni a saját kilencedikükön.

A kilencedik a határ. Aki azon átlép, annak távoznia kell! – vélte Schönberg.

Túlmentél a kilencediken, és milyen a sors? helyetted Kispéter Ivánnak kellett távoznia.

Tiszta jó, hogy letöröltem mindent, gondolta Nagy Iván. Ekkor az idő visszazökkent medrébe, a hangok és mozgások szokásos ritmusukba. A filmíró lihegett.

Hazavitte ideiglenes fiát, megeresztette neki a fürdővizet a kádban. Balu szótlanul vetkőzött. Kis hasa feszült, mint a dob. Nem lesz semmi baja… bocs, Gigi, gondolta Nagy Iván, s vetett egy pillantást fölfelé. Leült a kerek székre, figyelte, ahogyan a gyerek játszik a műanyag hajókkal.

A vízcsobogás zenéjéről eszébe jutott az a réges-régi délután, amikor Kispéter Ivánnal az *Örömódá*ról beszélgettek. Közben megguglizták, ahogyan a hangmérnök mondta.

Schiller verse – *An die Freude* – 1796-ban jelent meg, saját folyóiratában, a *Thaliá*ban. Beethoven rögtön úgy érezte, hogy dalt kéne komponálnia belőle. Ám erre csak a KILENCEDIK megírásakor került sor. Sokáig abban se volt biztos, hogy jó ötlet a kórus a zárótételben. Vázlataiból kiderül, hogy a végső döntést csupán 1823-

ban hozta meg. Schiller huszonnégy versszakából éppen kilencet használt, itt-ott módosítva. Szimbólium.

A NYOLCADIK és a KILENCEDIK között tizenkét év telt el. Az ősbemutatóra 1824. május 7-én került sor a Kärtnertor színházban. A nagy Ludwig von Bé addigra már szinte teljesen megsüketült. Nem ő volt a karmester, hanem a rutinos Umlauf, a hasonlóan tapasztalt Schuppanzigh pedig a rengeteg muzsikus között állt, hogy továbbítsa a jelzéseket. Beethoven Umlauf mellett imbolyogva próbálta diktálni a tempót, egy szemtanú szerint hadonászott, akár egy őrült. A zenekart ez nem hozta zavarba, jó előre megbeszélték, hogy csak Umlaufra figyelnek, az ő intéseinek megfelelően játszanak.

A zárótételben a Mester szokatlanul sok instrukciót írt a kottába: *Presto – Allegro ma non troppo – Allegro assai – Presto – Allegro assai – Allegro assai vivace, alla marcia – Andante maestoso – Allegro energico, sempre ben marcato – Allegro ma non tanto – Poco adagio – Prestissimo.* Mindezt hajszálpontosan be akarta tartatni a zenekarral.

A közönség üdvrivalgásban és tapsviharban tört ki. Carolina Unger szólóénekesnő a szerzőt a tomboló publikum felé fordította. Beethoven látta az őt felállva ünneplő tömeget, és fejet hajtott.

Nagy Iván a zenefilm egyik fontos jelenetének képzelte ezt a bemutatót. Elhatározta, a forgatáskor ők ketten szépen becsücsülnek a zenekarba, korabeli jelmezben, valahova hátra. Így szerez örömöt a barátjának.

Ettek, májpástétomos kenyeret, állítólag az volt Beethoven kedvenc eledele. Ittak, nehéz rajnai bort. Becsíptek. A hangmérnök megtanította a filmírónak az *Örömóda* dallamát, szöveg nélkül, szolmizálva. Kodály-módszer. A zene mindenkié.

Jaj, de jó volt akkor… istenem-istenem.

Amikor Balut elvitte az iskolába, kiverte a hideg az üres házban. Nézte a termosztátot, huszonhárom fok. Belső fázás tehát. Fölhívta Lilikét. Mentőangyala éppen Budapesten volt, megígérte, nemsoká átugrik.

Olyan hórihorgas férfi hozta kocsin, mint amilyen a hangmérnök volt. Csak kitette a szőke méhecskét az automata kapunál, és elhajtott. Amikor Lilike fölbicegett a bottal, Nagy Iván megkérdezte, ki az a pasas. Dzsorzsi, felelte Lilike, brazil, úgy írják, Jorge. Hm, értem, és… – elakadt. Mi a kérdés, Ivánka? igen, a pasim… most épp, tangós ismeretség.

Nagy Iván kávét főzött. Közben elmesélte azt a réges-régi délutánt Lilikének, amikor a barátjával örömódáztak. Szőke őrangyala gondolkodni látszott, aztán rázendített:

Miért kellett pont ott ülnöm, az anyósok helyszínén,

Hatszemélyes volt a Chrysler, sok kényelmes bőrülés,

Annyi e-szem le-hetett volna, én ve-ezessek, én-én-én,

Jaj, de nem volt, és a térdem összezúzott őrlemény.

Te így tudsz rögtönözni? Igen… én táncosnő vagyok… voltam, és a tangó az improvizáción alapul, a ritmusérzékem se rossz… a rögtönzés a szellemi képességek próbaköve. Nagy Iván álmélkodott: Atyagatya, honnan veszel ilyen magvas izéket? Ezt speciel Molière-től… az impróhoz csak bátorság kell, átgondolod, ritmizálod, kiejted. Próbáld meg.

Nagy Iván lehunyta szemét, s úgy tett, ahogyan a szőke őrangyal javasolta. Majd fennhangon:

Jól elkúrtuk ezt a dolgot, két halottunk szerte szét,

Nem csoda, ha szegény ember búsul, jajjaj… hm, menyét!

Lilike felkacagott. Nagy Ivánt vitte tovább a lendület:

EU-himnusz, kurva-a isten, ausge-etippelt mér velünk

Történt ez a hihetetlen, kész csoda, hogy létezünk.

Ivcsi volt a jóbarátom, Gigi meg a kapcsolat,

Megsérült a szív, a lélek, szétrobbantja vad harag.

Nem segít a düh, sem a méreg, leng a sötétlő gyászszalag,

Nincs vigasz, ha itt az éjjel, nincs, ha itt az alkonyat.

Mire Lilike:

De az élet képzelete sokkal jobb, mint emberé,

Fordulatban nincs hiányunk, Nagy Ivánka, jé, é, é!

Nagy Iván röhögött: Mi az, hogy jé, é, é? Lilike nem hagyta magát

kizökkenteni:

Erre gondolj, és ne aggódjál, lesz mé-ég szőlő, lágy kenyér,

Sőt a rossz, az más szempontból jó, ebben biztos legyél.

Nagy Iván hiába erőlködött, semmit nem tudott hozzátenni. Kezdte az eredetit:

Lángolj fel a lelkünkben szép égi szikra szent öröm,

Térj be hozzánk drága vendég, tündökölj ránk fényözön.

Egyesítsed szellemeddel, mit zord erkölcs szétszakít,

Testvér lészen minden ember, merre lengnek szárnyaid.

Lilike csak németül tudta:

Freude, schöner Götterfunken, Tochter aus Elysium,

Wir betreten feuertrunken himmlische, dein Heiligtum.

Deine Zauber binde-en wieder, was di-ie Mode streng geteilt,

Alle Menschen werden Brüder, wo dein sanfter Flügel weilt.

Megtapsolták magukat.

Odakinn dudaszó, megjött a brazil Lilikéért.

Amikor elhúztak, Nagy Ivánnak nem volt maradása egyedül. Sétálok egyet.

Mire kiért az útra, tiszta ég fogadta, bágyadt napfénnyel. A hófoltok ropogtak a talpa alatt. Elgyalogolt a Szentendrei útig. Szívesen átment volna a túloldalára, az Auchanba, venni ezt-azt, de életveszélyes átfutni a négy sávon száguldó autók között. Inkább a Metro áruházig ballagott. Úgy tudta, annak nincs büféje, pedig ivott volna egy narancslét.

A parkoló félig tele. Megbámult egy csinos kisteherautót, amerikai filmekben ilyeneken száguldoznak a húsz körüliek. *Pick up truck*, igen. Előkerült az autó gazdája, rövid hajú nő, szürke cejgnadrágban és pufajkában, dugig telerakott bevásárlókocsival. Vigyorgott: Nem ismersz meg, fiúka?! Hú… Rita? – Nagy Iván bizonytalanul. Megváltoztam, mi? Deeehogy! – hazudta: Mi van veled, ezer éve!

Rita tőmondatokban sommázta, hogy elvált, férjhez ment, lánya született, elvált, egy építőanyag-kereskedésben dolgozik itt nem messze. Aztán: Ugye megbánta? Ki? A haverod, a másik Iván! Mit? Ne szórakozzál, hogy nem vett feleségül! Ja… lehetséges, de… De mi?

A halálhír megroggyantotta Rita térdét, erősen markolta a bevásárlókocsi pirosra festett rúdját, mintha attól félne, összeesik. Szeeegény… sajnálom… és nálad mi a pálya? Ez… ja, meg volt egy élettársam, ő is meghalt, ugyanabban a balesetben, ennek folytán lett egy mostoha fiam… ideiglenes nevelőszülő vagyok. Aha… nem néztem volna ki belőled.

Hallgattak. Nagy Iván, óvatosan: Rita, esetleg találkozhatnánk? Hogy jut ez eszedbe? Hát… bocs. Nem kell bocsánatot kérned, de pénzért már nem csinálom, és…

Nagy Iván bólogatott, mint aki számított a válaszra. Tartott tőle, hogy elbőgi magát. Rita tétovázott: Nem kell így kétségbe esni… na jó, ha annyira akarod, a haverod kedvéért, az ő emlékére… egyszer… – megadta a számát.

Csütörtök délelőtt beugrott a budakalászi házba. Nem volt benne sok köszönet. Nagy Ivánnak végig a barátja járt a fejében, gyöngén muzsikált. Rita hamar szedelőzködni kezdett: Semmi baj… ne vedd a szívedre… azért a szegény haveroddal más volt. Mennyiben? Tudod te… annyiban, hogy először nem is hittem, hogy készen állok akkora méret befogadására. Komolyan? Igen, nyilván láttad.

Ta-ta-ta tammm.

Nagy Ivánnak könnyes lett a szeme. Ő ugyan sose látta a barátját pucéran, az sem őt, annál sokkal szemérmesebbek voltak.

Ne törj le, fiúka, legközelebb majd sikerül. Ha mondod… ezek szerint… lesz legközelebb? Velem nem, de találsz majd valakit, akit jobban akarsz… én is hibás vagyok, tudom, kicsikét megereszkedtem, sportolnom kéne, na pá! – elviharzott.

Legközelebb majd sikerül? – kizárt, hogy ez az egyszerű teremtés hallott volna a Mester mondásáról. Hacsaknem Kispéter Ivántól.

Ha célt ért a férfi végül: társa mellett hű barát,

S kedves nőt nyert hitveséül, zengje vélünk víg dalát.

Minden szív, ha dobba-an érte, szív csa-ak egy a földtekén!

Ám ki ezt még el nem érte, sírva fusson el szegény.

LEGKÖZELEBB MAJD SIKERÜL… vonatkozhat ez az egész életedre? Lesz egy következő? Ami jobban sikerülhet? S nem kell sírva elfutnod?

Hívők szerint feltámadunk, ezoterikusok szerint újjászületünk. Ezt már csak el kéne hinni. *Let it be*.

Sokkal szarabbul érezte magát, mióta Rita itt járt. Nem baj. Elmúlik.

Így történik ez bizony ezen a kurva földön, gondolta. Sejtette, hogy ezt is valaki mástól veszi. Rémlett, hogy egy híres színdarabból. Idézetekkel él, akinek nincs sajátja. Lehet, hogy még ez is idézet?

Isteneknek nincs mit adni; istenülni nagy dolog.

Gyász, szegénység, jöjj: vigadni várnak ím a boldogok!

Fátyol hulljon bűnre, bajra, ellenednek megbocsáss:

Szíved többé könny ne marja, ne rágódjék rajta gyász.

Csillag, csillag, csillag.

****

(2017–18)

Kiadta az Athenaeum Kiadó 2018
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Tel.: 1-235-5020
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado
athenaeum@lira.hu
Felelős kiadó: az Athenaeum Kiadó ügyvezetője
Felelős szerkesztő: Peiker Éva
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea

ISBN 978 963 293 822 6